

**T.C.
YALOVA VALİLİĞİ**

**2013 YILI
İL ÇEVRE DURUM RAPORU**

**HAZIRLAYAN
YALOVA ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ**

2013

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ	1
A. Hava	3
A.1. Hava Kalitesi	3
A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Unsurlar	4
A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar	7
A.4. Ölçüm İstasyonları	9
A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü	11
A.6. Gürültü	12
A.7. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar	13
A.8. Sonuç ve Değerlendirme	13
Kaynaklar	13
B. Su ve Su Kaynakları	14
B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli	14
B.1.1. Yüzeysel Sular	14
B.1.1.1. Akarsular	14
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	15
B.1.2. Yeraltı Suları	18
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	18
B.1.3. Denizler	18
B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi	21
B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu	22
B.3.1. Noktasal kaynaklar	22
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar	22
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar	38
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	39
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	39
B.3.2.2. Diğer	39
B.4. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri	40
B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu	40
B.4.1.1. Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	40
B.4.1.2. Yeraltı su kaynaklarından kullanılma su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	43
B.4.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	43
B.4.2. Sulama	44
B.4.2.1. Sulama salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	44
B.4.2.2. Damlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	44
B.4.3. Endüstriyel Su Temini	44
B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	44
B.4.5. Rekreasyonel Su Kullanımı	45
B.5. Çevresel Altyapı	45
B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Hizmeti Alan Nüfus	45
B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	48
B.5.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri	48
B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması	50
B.6. Toprak Kirliliği ve Kontrolü	50
B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar	50
B.6.2. Arıtma Çamurlarının toprakta kullanımı	50

B.6.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	50
B.6.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği	50
B.7. Sonuç ve Değerlendirme	51
Kaynaklar	51
C. Atık	52
C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)	52
C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları	54
C.3. Ambalaj Atıkları	54
C.4. Tehlikeli Atıklar	55
C.5. Atık Madeni Yağlar	58
C.6. Atık Pil ve Akümülatörler	59
C.7. Bitkisel Atık Yağlar	60
C.8. Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfeniller	61
C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)	61
C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar	61
C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar	62
C.12. Tehlikesiz Atıklar	62
C.12.1. Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları	63
C.12.2. Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	64
C.12.3. Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları	66
C.13. Tıbbi Atıklar	66
C.14. Maden Atıkları	67
C.15. Sonuç ve Değerlendirme	68
Kaynaklar	68
Ç. Kimyasalların Yönetimi	68
Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar	68
Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme	68
Kaynaklar	68
D. Doğa Koruma ve Biyolojik Çeşitlilik	69
D.1. Ormanlar ve Milli Parklar	69
D.2. Çayır ve Mera	72
D.3. Sulak Alanlar	72
D.4. Flora	72
D.5. Fauna	77
D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları	82
D.7. Sonuç ve Değerlendirme	83
Kaynaklar	83
E. Arazi Kullanımı	83
E.1. Arazi Kullanım Verileri	83
E.2. Mekânsal Planlama	85
E.2.1. Çevre düzeni planı	85
E.3. Sonuç ve Değerlendirme	99
Kaynaklar	99
F. ÇED, Çevre İzin ve Lisans İşlemleri	99
F.1. ÇED İşlemleri	99
F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri	100

F.3. Sonuç ve Değerlendirme Kaynaklar	103 103
G. Çevre Denetimleri ve İdari Yaptırım Uygulamaları	103
G.1. Çevre Denetimleri	103
G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi	105
G.3. İdari Yaptırımlar	106
G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları	106
G.5. Sonuç ve Değerlendirme Kaynaklar	107 107
H. Çevre Eğitimleri	107
I. İl Bazında Çevresel Göstergeler	107
1. Genel	107
1.1. Nüfus	107
1.1.1.Nüfus Artış Hızı	107
1.1.2.Kentsel Nüfus	109
1.2. Sanayi	111
1.2.1.Sanayi Bölgeleri	111
1.2.2.Madencilik	112
2. İklim Değişikliği	113
2.1. Sıcaklık	113
2.2. Yağış	114
2.3. Deniz Suyu Sıcaklığı	115
3. Hava Kalitesi	115
3.1. Hava Kirleticiler	115
4. Su-Atıksu	116
4.1. Su Kullanımı	116
4.2. Belediye İçme ve Kullanma Suyu Kaynakları	117
4.3. Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Veren Belediyeler	117
4.4. Kanalizasyon Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Sayıları ve Nüfusu	118
4.5. Sanayiden Kaynaklanan Atıksu ve Bertarafı	118
5. Arazi Kullanımı	119
6. Tarım	119
6.1. Kişi Başına Tarım Alanı	119
6.2. Kimyasal Gübre Tüketimi	121
6.3. Tarım İlacı Kullanımı	122
6.4. Organik Tarım	122
7. Orman	123
8. Balıkçılık	125
9. Altyapı ve Ulaştırma	125
9.1. Karayolu ve Demiryolu Yol Ağı	125
9.2. Motorlu Kara Taşıtı Sayısı	126
10. Atık	133
10.1. Belediyeler Tarafından ya da Belediye Adına Toplanan Atık ve Bertarafı	133
10.2. Katı Atıkların Düzenli Depolanması	133
10.3. Tıbbi Atıklar	134
10.4. Atık Yağlar	135
10.5. Bitkisel Atık Yağlar	135
10.6. Ambalaj Atıkları	136
10.7. Ömrünü Tamamlamış Lastikler	136
10.8. Ömrünü Tamamlamış Araçlar	136

10.9. Atık Elektrikli -Elektronik Eşyalar	137
10.10. Maden Atıkları	137
10.11. Tehlikeli Atıklar	137
11. Turizm	138
11.1. Yabancı Turist Sayıları	138
11.2. Mavi Bayrak Uygulamaları	142

EK-1: İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Envanteri Araştırma Formu 143

Açıklamalar	143
Bölüm I.Hava Kirliliği	143
Bölüm II.Su Kirliliği	146
Bölüm III.Toprak Kirliliği	150
Bölüm IV.Öncelikli Çevre Sorunları	152

ÇİZELGE LİSTESİ

Çizelge 1 - Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Nüfus Sayımı 2013	2
Çizelge A.1- Hava Kalite İndeksi Karşılaştırma Tablosu	4
Çizelge A.2 - İlimizde (2013) Yılında Evsel Isınmada Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler	5
Çizelge A.3- İlimizde (2013) Yılında Sanayide Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler	6
Çizelge A.4 - İlimizde (2013) Yılında Kullanılan Doğalgaz Miktarı	6
Çizelge A.5- İl Ve İlçelerinin 2013 Yılı İtibariyle Doğal Gaz Kullanım Durumu	6
Çizelge A.6- İlimizde (2013) Yılı İldeki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı	7
Çizelge A.7- İlimizde Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler	8
Çizelge A.8- İlimizde (2013)Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri	9
Çizelge A.9- İlimizde (2013) Yılında Hava Kirletici Gazların Ortalama Konsantrasyonları ve Sınır Değerin Aşıldığı Gün Sayıları	10
Çizelge A.10- Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği (2013) Yılında Hava Kalitesi Sınır Değerleri	10
Çizelge A.11-Yalova İlinde Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Yapmaya Yetkili İstasyonlar	11
Çizelge A.12-Trafikten Kaynaklanan Emisyonlar	12
Çizelge B.1 - İlimizin Akarsuları	15
Çizelge B.2- İlimizdeki Mevcut Sulama Göletleri	17
Çizelge B.3- İlimizin Yeraltısuyu Potansiyeli	18
Çizelge B.4- Yalova Merkez İlçe Deniz Suyu Numune Sonuçları	19
Çizelge B.5- Çiftlikköy İlçesi Deniz Suyu Numune Sonuçları	19
Çizelge B.6- Çınarcık İlçesi Deniz Suyu Numune Sonuçları	20
Çizelge B.7 - Armutlu İlçesi Deniz Suyu Numune Sonuçları	20
Çizelge B.8- Altınova İlçesi Deniz Suyu Numune Sonuçları	21
Çizelge B.9- Deniz Suyu Numune Sonuçları	21
Çizelge B.10 - İlimizde (2013) Yılı Yüzey ve Yeraltı Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliği İle İlgili Analiz Sonuçları	21
Çizelge B.11- Endüstriyel Atıksu Arıtma Bilgileri	22
Çizelge B.12 -Yalova'da Bulunan K.S.S. lerin İş Yeri ve Çalışan Sayıları	24
Çizelge B.13 - Sanayi Sicil Belgesi Alan Firmaların Sektörel Dağılımı	25
Çizelge B.14 - 2013 Yılı Sonu İtibariyle Yalova'da Bulunan Sanayi Tesisleri Listesi	25

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.15 - Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Su Kirliliği	38
Çizelge B.16 - Alıcı ortama Deşarj Edilen Atıksu Miktarı	39
Çizelge B.17 - Gökçe Barajı Su Kullanım Bilgileri	40
Çizelge B.18 - Yıllara Göre Çekilen Su Miktarı	41
Çizelge B.19 - İçme Ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Sayısı ve Kaynaklarına Göre Dağıtılmak Üzere Çekilen Su Miktarı	42
Çizelge B.20 - İlimizde Yıllara Göre İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi ve Arıtma Tesisi İle Hizmet Verilen Belediye Sayısı Ve Nüfusu	43
Çizelge B.21 - Gökçe Barajı	43
Çizelge B.22 - Sulama Sistemlerine Göre Sulama Yapan İşletme Sayısı Ve Sulanan Alan	44
Çizelge B.23 - İlimizde Kanalizasyon ve Atıksu Arıtma Hizmeti Verilen Belediye Sayısı ve Nüfus Oranları	45
Çizelge B.24 - İlimizde 2013 Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu	46
Çizelge B.25 - İlimizde (2013) Yılında Kullanılan Ticari Gübre Tüketiminin Bitki Besin Maddesi Bazında ve Yıllık Tüketim Miktarları	51
Çizelge B.26 - İlimizde (2013) Yılında Tarımda Kullanılan Girdilerden Gübreler Haricindeki Diğer Kimyasal Maddeleri	51
Çizelge C.1 - İlimizde Toplanan Katı Atık Kompozisyonu	53
Çizelge C.2 - İl ve İlçe Belediyelerince Toplanan ve YAKAB Düzenli Depolama Tesisinde Depolanan Katı Atık Miktarları	53
Çizelge C.3 - İlimizde 2013 Yılı Yalova Belediyesinde Oluşan Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri ve Tesis Kapasiteleri	53
Çizelge C.4 - İlimizde (2013) Yılında Birliklerce Yürütülen Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf İşlemlerine İlişkin Bilgi	54
Çizelge C.5 - İlimizdeki (2013) Yılı Ambalaj Ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları	54
Çizelge C.6 - İlimizde Yıllara Göre Ambalaj Üreticisi Ve Piyasaya Süren İşletme Sayısı	55
Çizelge C.7 - TABS Göre İlimizdeki Tehlikeli Atık Yönetimi	56
Çizelge C.8 - İlimizdeki (2013) Yılında Sanayi Tesislerinde Oluşan Tehlikeli Atıklarla İlgili Veriler	56
Çizelge C.9 - İlimizde Toplanan Atık Yağ Miktarları	59
Çizelge C.10-İlimizdeki Atık Yağ Geri Kazanım ve Bertaraf Miktarları	59
Çizelge C.11-İlimizdeki (2013) Yılı İçin Atık Madeni Yağlarla İlgili Veriler	59
Çizelge C.12-İlimizde (2013) Yılında Oluşan Akümülatörlerle İlgili Veriler	60
Çizelge C.13-İlimizde Yıllar İtibariyle Atık Akü Kazanım Miktarı	60
Çizelge C.14- İlimizde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Akü Miktarı	60
Çizelge C.15- İlimizde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Pil Miktarı (Kg)	60
Çizelge C.16- İlimizde Taşıma Lisanslı Araçların Yıllara Göre Gelişimi (Adet)	60
Çizelge C.17- İlimizde (2013) Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler	61
Çizelge C.18- İlimizde 2009-2013 Yılları Arasında Bitkisel Atık Yağ Taşıma Lisanslı Araç Sayısı	61
Çizelge C.19- İlimizde (2013) Yılında Oluşan Ömrünü Tamamlamış Lastikler İle İlgili Veriler	61
Çizelge C.20 -İlimizde (2013) Yılı AEEE Toplanan ve İşlenen Miktarlar	62
Çizelge C.21- İlimizde (2013) Yılı Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı	62
Çizelge C.22- Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar Listesi	63
Çizelge C.23- İlimizdeki (2013) Yılı Termik Santrallerde Kullanılan Kömür Miktarı Ve Oluşan Cüruf-Uçucu Kül Miktarı	65
Çizelge C.24- İlimizdeki Termik Santralden Kaynaklanan Kül ve Bertaraf Yöntemi	65
Çizelge C.25- Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğe göre Termik Santral Atıkları	66
Çizelge C.26- (2013) Yılında İlimiz İl Sınırları İçindeki Belediyelerde Toplanan Tıbbi Atıklar	67
Çizelge C.27- İlimizdeki Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı	67
Çizelge C.28- Maden Atıklarının Sınıflandırılması	67
Çizelge Ç.1 – İlimizdeki (2013) Yılı SEVESO Kuruluşlarının Sayısı	68
Çizelge D.1 - Ormanların Ağaç Cinslerine Göre Dağılımı	69
Çizelge D.2 - Yalova İlinde Mera Alanlar	72

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge D.3 - Bölge Florası	73
Çizelge D.4 - Kemirgenler	77
Çizelge D.5 - Yırtıcı Hayvanlar	77
Çizelge D.6- Kertenkeleler (Lacertilia)	77
Çizelge D.7- Yılanlar (Serpentes)	78
Çizelge D.8- Kaplumbağalar (Testudines)	78
Çizelge D.9 - Kurbağalar (Anura)	78
Çizelge D.10 - Semenderler (Urodela)	78
Çizelge D.11- Kuşlar (Aves)	78
Çizelge D.12- Balıklar (Pisces)	80
Çizelge E.1 - İlin Arazi Kullanım Durumu	83
Çizelge E.2 - (2006) Yılı İlimizin Arazilerinin Kullanımına Göre Arazi Sınıflandırılması	84
Çizelge E.3 - Yalova İli 1/25000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Mekansal Kullanım Değerleri	86
Çizelge F.1 - 2013 Yılında Sonuçlanan ÇED Müracaatları (Ek-II Liste)	99
Çizelge F.2 - İlimizde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından (2013) Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı	100
Çizelge F.3 - İlimizde(2013) Yılında ÇŞİM Tarafından Verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisans Belgesi Sayıları	100
Çizelge G.1 - İlimizde (2013) Yılında ÇŞİM Tarafından Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı	103
Çizelge G.2 - İlimizde (2013) Yılında ÇŞİM'e Gelen Tüm Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları	105
Çizelge G.3 - İlimizde (2013) Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı	106

HARİTA LİSTESİ

Harita 1. - İlimiz İlçe Sınırları	1
Harita A.1.a ve A.1.b – İlde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri	8
Harita B.1.- Gökçedere Barajı Göleti	15
Harita B.2.- Armutlu Göleti	17
Harita B.3 - İldeki Sanayi Alanı	24
Harita B.4 - İldeki Sanayi Alanı	24
Harita B.5- YAKAB Katı Atık Düzenli Depolama Sahası	50
Harita C.1 - İlimizde Bulunan Termik Santrallerin Yeri	64
Harita E.1.- Yalova İli 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı	81

GRAFİK LİSTESİ

Grafik A.1.a - İlimizde Yalova İstasyonu PM10 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	9
Grafik A.1.b - İlimizde Yalova İstasyonu SO ₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	9
Grafik A.2 - İlimizde (2013) Yılında Gürültü Konusunda Yapılan Şikayetlerin Dağılımı	13
Grafik B.1. - İlimizde(2010) Yılı Belediyeler Tarafından İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarının Kaynaklara Göre Dağılımı	41
Grafik B.2. - İlimizde yıllara göre İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklarına Göre Çekilen Su Oranı %	42
Grafik B.3 - İlimizde Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı	45
Grafik B.4 - İlimizde (2013) Yılı Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Edilen Nüfusun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı	46
Grafik C.1 - Yalova Belediyesi 2013 Yılı Atık Kompozisyonu	52
Grafik C.2 - İlimizdeki Yıllara Göre Kayıtlı Ambalaj Üreticisi Piyasaya Süren Ekonomik İşletmeler	55

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Grafik C.3 - TABS Göre İlimizdeki Tehlikeli Atık Yönetimi	56
Grafik C.4 - İlimizdeki Atık Yağ Toplama Miktarları	59
Grafik C.5 - İlimizde (2013) Yılı Kül Atıklarının Yönetimi	65
Grafik E.1 - İlimizin (2013) Yılı Arazi Kullanım Durumu	84
Grafik F.1 - İlimizde (2013) Yılı ÇED Gerekli Değildir Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı	100
Grafik F.2 - İlimizde (2013) Yılında Verilen Geçici Faaliyet Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	101
Grafik F.3 - İlimizde (2013) Yılında Verilen Çevre İzni Konuları	102
Grafik F.4 - İlimizde (2013) Yılında Verilen Lisansların Konuları	102
Grafik G.1 - İlimizde ÇŞİM Tarafından (2013) Yılında Gerçekleştirilen Planlı Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı	104
Grafik G.2 - İlimizde ÇŞİM Tarafından (2013) Yılında Gerçekleştirilen Plansız Denetimleri4 Konularına Göre Dağılımı	104
Grafik G.3 - İlimizde ÇŞİM Tarafından (2013) Yılında Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı	105
Grafik G.4 - İlimizde ÇŞİM Tarafından (2013) Yılında Gerçekleştirilen Tüm Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı	105
Grafik G.5 - İlimizde (2013) Yılında ÇŞİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı	106
Grafik G.6 - İlimizde (2013.) Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan İdari Para Cezalarının Konulara Göre Dağılımı	106

RESİM LİSTESİ

Resim B.1- Yalova – Gökçedere Baraj gölü	16
Resim C.1 - AKSA Termik Santrali	62

ÖNSÖZ

Sanayileşme, hızlı nüfus artışı, doğanın temel unsurları olan hava, su, toprak kirliliği ve buna bağlı olarak nesli tükenen veya tehlike altında olan canlı türleri, küresel ısınma, iklim değişikliği, radyasyon dünyamızın önemli çevre sorunlarını oluşturmaktadır.

Teknolojik gelişmelerin hızla ilerlediği günümüzde doğal kaynakların sorumsuzca kullanılması, çarpık kentleşme ve buna bağlı olarak ekolojik dengenin bozulması ile meydana gelebilecek zararların telafisi hemen hemen imkânsızdır.

Bir Kızılderili atasözünde “Son ağaç kesilip, son nehir kirletilip, son balık tutulduğunda paranın yetmediğini göreceksin.” denerek ileride insanlığı nasıl bir felaketin beklediği ifade edilmiştir.

Tahrip edilmiş ve kirletilmiş bir çevreyi eski haline getirmenin çok güç ve pahalı olduğu bir gerçektir. Bu nedenle çevreyi tahrip etmeden, kirletmeden doğal kaynakları akılcı bir şekilde kullanmak gerekmektedir.

Çarpık kentleşme, sınırsız sanayileşme ve aşırı tüketim anlayışı ile birlikte bu cennet vatanımızın en güzel köşeleri çöp yığınlarına dönüşmüştür. Unutmayalım ki çevremiz bize atalarımızdan kalan bir miras değil çocuklarımızdan, torunlarımızdan ödünç aldığımız bir emanettir.

İlimizde çevre problemlerini mümkün olan bütün detaylarıyla ortaya koymak ve çözüme ulaştırmak amacı ile hazırlanan “ÇEVRE DURUM RAPORU”, ilimizde çevre problemlerinin tanınması ve çözüm yollarının aranması, çevre ile ilgilenenlere araştırma ve inceleme yapanlara temel hareket noktası olabilecek ve çözüm çalışmalarına ışık tutacaktır.

“ÇEVRE DURUM RAPORU” nun hazırlanmasında emeği geçen tüm personele özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ederim.

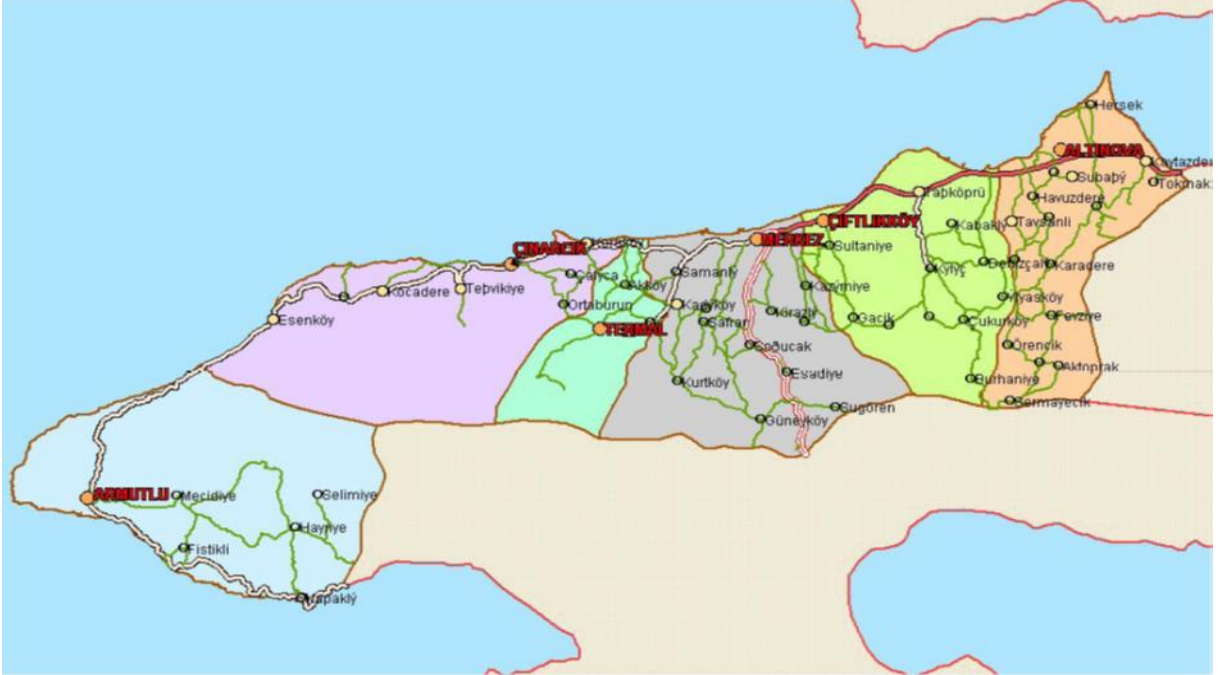
Dr. Osman ULUKAYA
Yalova Çevre ve Şehircilik Müdürü

GİRİŞ

Yalova İli, Marmara Bölgesi'nin güneydoğusunda, Türkiye'nin kuzeybatısında yer alır. İlin kuzeyinde ve batısında Marmara Denizi, doğusunda Kocaeli(Karamürsel İlçesi), güneyinde Bursa (Orhangazi, Gemlik ve İznik İlçeleri) ve Gemlik Körfezi yer almaktadır. Merkez İlçe, Altınova, Armutlu, Çınarcık, Çiftlikköy ve Termal olmak üzere toplam 6 ilçeden oluşur. Merkez İlçeye 1 belde, 11 köy; Altınova İlçesine 3 belde, 13 köy; Armutlu İlçesine 5 köy, Çınarcık İlçesine 4 belde, 3 köy; Çiftlikköy İlçesine 1 belde, 10 köy ve Termal İlçesine 2 köy bağlı bulunmaktadır.

Yüzölçümü 839 km² olan Yalova İli'nin yerel yapısı palezoik ve mezozoik yaşlı tortul tabaklardan oluşmaktadır. Hafif metamorfizme olmuş, genellikle geçirimsiz olan bu yapı bazen sert, bazen çatlaklı kalkerleri kapsamaktadır. Kıyıları alüvyal ve genç alüvyal, yamaçlar kireçli rendzina, orman ve makilikler kireçsiz kahve renkli orman toprakları ile kaplıdır.

Yalova 280 45' ve 290 35' Doğu boylamları, 400 28' ve 400 45' Kuzey enlemleri arasında yer almakta olup, şehir merkezinin denizden yüksekliği 2 metre, İl sınırları içindeki en yüksek nokta 921 metredir.839 km²'lik alanı ile ülke yüzölçümünün % 0.11'lik bölümünü kaplamaktadır.

Harita 1 - İlimiz İlçe Sınırları

Yalova'nın Osmanlı topraklarına katıldığı dönemde İzmit Körfezi'nin güney kıyıları boyunca, Yaladere batısında kalan kısım ile Armutlu Yarımadası'nda Rum ve Ermeni nüfus hakimdi.

Yörenin Türk hakimiyetine girmesiyle birlikte, Müslüman Türk nüfus giderek arttı. Kırım Savaşı (1853-56), Osmanlı –Rus Savaşı (1877-78), Osmanlı-Yunan Savaşı (1897), Balkan Savaşı (1911-13), Birinci Dünya savaşı (1914-1918), Kurtuluş Savaşı (1919-1923) sırasında, bunların arasındaki devrelerde ve Cumhuriyet'in ilanından sonra, Yalova çevresinde büyük nüfus değişiklikleri meydana geldi. Yunanistan, Bulgaristan, Yugoslavya, Romanya ve Kafkaslar'dan bölgeye gelenler oldu.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge 1. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Nüfus Sayımı 2013

	İl/İlçe merkezi			Belde/Köy			Toplam		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Yalova	155.016	76.671	78.345	65.106	33.471	31.635	220.122	110.142	109.980

Kaynak: TÜİK İstatistikleri (2013 yılı internet verileri)

Zaman içinde Yalakova, Yalakabad gibi isimlerle tanımlanan Yalova kısa sürelerle Bursa'ya bağlanmasına rağmen uzun süre Karamürsel'e bağlı kaldı. 30.05.1926 tarih ve 877 sayılı kanunla Nahiye haline getirildi ve Kocaeli Vilayeti Karamürsel Kazası'na bağlandı.

Yalova Nahiyesi, Atatürk 'ün gelişinden sonra 9.12.1929 tarih ve 1533 sayılı kanunla kaza haline getirilerek İstanbul vilayeti ne bağlandı.

Yalova Kazası da 6.Haziran 1995 tarihinde 550 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile, Türkiye'nin 77 kodlu ili oldu .

Marmara Bölgesinin doğu kısmında yer alan bu bölge, MAKRO-KLİMA tipi olarak Akdeniz iklim kuşağı içinde yer bulunmaktadır. Bu iklim tipinin etkisi bilhassa yazın alanını genişletmekte ve Türkiye'nin büyük bir kısmını içine almakla birlikte, bölgesel farklar kendini hissettirmektedir. Bu şekilde Yalova ve çevresi, Marmara Geçiş tipi veya Marmara iklimi olarak vasıflandırılan bölgesel iklim tipine girmektedir. Buna ek olarak bu tip içinde coğrafi etkenler, lokal farkların olacağı doğaldır. Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve bol yağışlıdır. Deniz etkisinden dolayı %76 nem ortalamasıyla, nemli bir havaya sahiptir. Yalova'da yıllık ortalama sıcaklık 14.7 C derecedir.

Bölge ekonomik açıdan gelişmiş olup turizm, sulu tarım ve sanayi en önemli geçim kaynaklarıdır. Gökçedere ve Üvezpınar köyleri civarında termal kaynaklar vardır.

İlde plastik, tekstil, elyaf, mermer, kimya, dondurulmuş gıda, kağıt ürünleri, ambalaj ve otomotiv yedek parçası konusunda üretim yapan sanayi kuruluşları faaliyetlerini sürdürmektedir. İlimizde bulunan sanayi kuruluşlarının iş kollarına göre dağılımı şu şekildedir. Tekstil sektöründe 5, konfeksiyon sektöründe 9, kimya sektöründe 3, enerji sektöründe 1, kağıt sektöründe 2, plastik sektöründe 4, inşaat sektöründe (hazır beton tesisi olarak) 4, gıda sektöründe 11, mermer, maden ve seramikte 10 adet büyük sanayi işletmesi mevcuttur. Yalova Ticaret ve Sanayi Odası kayıtlarına göre, İlde bulunan büyük ölçekli sanayi kuruluşları ile konfeksiyon dikim atölyelerinin sayısı; 17'si gerçek, 117'si tüzel olmak üzere toplam 134'tür.

Yalova'da; Çiftlikköy/Taşköprü Sanayi Sitesi ve Merkez/Kirazlı Sanayi Sitesi olmak üzere toplu işyeri niteliğinde inşa edilmiş iki adet küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. Bu iki küçük sanayi sitesinde yaklaşık 800 küçük sanayi işletmesi faaliyet göstermektedir. Bunun yanı sıra Altınova İlçesinde 26 İşyerli Konfeksiyoncular Küçük Sanayi Sitesi (Bakanlığımız kredisi ile inşa edilmiştir), Çiftlikköy İlçesinde 2013 yılında inşaatı tamamlan 60 işyerli ve Taşköprü Beldesinde 14 işyerli küçük sanayi siteleri bulunmaktadır.

Altınova İlçesi'nde Tersaneler Bölgesinde 40 tersane (Altınova Tersane Girişimcileri) için yaklaşık 4 km lik bir sahil şeridi ayrılmıştır. Bu alanda yatırım yapan tersanelerden 24 adedi inşaat işlemlerini bitirmiş, sanayi sicil belgelerini alarak üretime başlamıştır. Diğerleri de dolgu ve inşaat işlemlerine devam etmektedir. Altınova Tersane Girişimcileri bünyesinde bulunan 40 tersane haricinde bölgede 4'ü faaliyette olan 6 adet tersane daha bulunmaktadır.

İlimizin 239.000 dekar ekilebilir arazi alanında yaklaşık 5000 çiftçi (Ziraat Odalarına Kayıtlı) ailesi tarımla uğraşmaktadır. İlimizin tarım geliri daha çok meyvecilik, çiçekçilik ve seracılığa dayanmaktadır. İlde önemli tarımsal faaliyetlerden biri süs bitkileri yetiştiriciliğidir. Ülkemizde üretilen kesme çiçeğin 1/3'ünü karşılayan ilimizde süs bitkileri üretilmektedir. İhracat gelirleri açısından önemli bir yere sahip olan kesme çiçek üretimi yılda ortalama 144 milyon

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

adettir. İç ve dış mekan süs bitkileri üretimi ise yılda yaklaşık olarak 13 milyon adet gerçekleştirilmektedir.

Hububat üretiminde buğday ilk sırada gelmektedir. Yem bitkileri üretiminde fiğ, sebze üretiminde hıyar ilk sırada yer almaktadır. Meyve üretiminde ise kivi, elma, zeytin ve şeftali üretimi ilk sıralardadır.

İlin turizm potansiyeli özellikle termal, deniz ve doğa turizmine yapılacak ilave tesisler ile bir taraftan istihdam alanların açılması, diğer taraftan turizmden beklenen gelirin elde edilmesi açısından çok önemlidir. Çınarcık İlçesi Kum Plajı, Esenköy ve Armutlu sahilleri, denize girmek için en çok tercih edilen sahil bandıdır. Yalova Termal Kaplıcaları ve Sudüşen Şelalesi (Termal İlçesi), Armutlu Kaplıcaları (Armutlu), Delmece Yaylası ve Çifte Şelaleler (Çınarcık/Teşvikiye), Karlık Yaylası ve Çaldere Şelalesi (Çınarcık/Esenköy), Hasanbaba Korusu (Çınarcık), Kurtköy Kapılı-Çınar Mesire Yeri (Yalova/Kurtköy), İstihkam Tepe Mesire Yeri (Yalova/Elmalık Köyü), Höyük Tepe Mesire Yeri (Yalova/Sugören Köyü) İlin doğal değerleridir. İlde bulunan Yürüyen Köşk ile Termal Atatürk Köşkü ise İlin Kültür ve Tabiat Varlıkları arasında yer almaktadır.

Yalova Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nün çevre kısmı iki şube olarak yapılanmıştır:

- 1- Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Şubesi
- 2- Çevre Yönetimi Şubesi

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Şubesinde 1 Şube Müdürü, 2 Çevre Mühendisi ve 1 Çevre Y. Mühendisi; Çevre Yönetimi Şubesinde 1 Şube Müdürü V. , 2 Çevre Mühendisi ve 1 Kimyager olmak üzere İl Müdürlüğü çevre kısmında toplam 8 personel görev yapmaktadır.

A. HAVA**A.1. Hava Kalitesi**

Türkiye’de özellikle kış sezonunda bazı şehir merkezlerinde meteorolojik şartlara da bağlı olarak hava kirliliği görülmektedir. Kış aylarında ısınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin temel sebepleri; düşük vasıflı yakıtların iyileştirilme işlemine tabi tutulmadan kullanılması, yanlış yakma tekniklerinin uygulanması ve kullanılan yakma sistemleri işletme bakımlarının düzenli olarak yapılmaması şeklinde sıralanabilir. Ancak ısınmada doğal gazın ve kaliteli yakıtların kullanılması sonucu özellikle büyük şehirlerde hava kirliliğinde 1990’lı yıllara göre azalma olmuştur.

Şehirleşme ile sanayi tesislerinin yakın çevresindeki bölgelerdeki konutlaşmaların artması hava kirliliğinin olumsuz etkilerini artırmaktadır. Kömüre dayalı termik santrallerde kullanılan yerli linyitlerin yüksek kükürt oranı ve bazı tesislerde arıtma sistemlerinin olmaması nedeniyle kükürt dioksit (SO₂) emisyonları problem oluşturmaktadır. Çevre Mevzuatının kirletici vasfı yüksek tesisler olarak nitelendirdiği enerji üretim tesisleri için mevzuatta özel emisyon sınır değerleri bulunmaktadır. Söz konusu tesislerin kurulması ve işletilmesi için gerekli izinler, tesisten çıkan emisyonlar ve tesisin etki alanı içerisinde hava kirliliğinin tespitine ilişkin usul ve esaslar Çevre Mevzuatında belirlenmiştir. Katı, sıvı ve gaz yakıt kullanan bu tesisler için ilgili baca gazı sınır değerlerinin sağlanması yanında tesis etki alanlarında hava kalitesi sınır değerlerinin de sağlanması gereklidir. Bu nedenlerle söz konusu tesislerden kaynaklanan özellikle toz, kükürt dioksit (SO₂) ve azotoksit (NO_x) emisyonlarının giderilmesi ve azaltılması konusundaki tekniklerinin uygulanması gereklidir. Söz konusu azaltım teknikleri son yıllarda tesislerden kaynaklanan emisyon yüklerini önemli ölçüde azaltılabilmektedir. Söz konusu azaltım tekniklerinin hayata geçirilmesi ve yaygın olarak kullanılabilmesi içinde Çevre Mevzuatında bazı değişiklikler yapılmıştır.

Şehirlerde yaşanan hava kirliliğine, artan motorlu taşıtlardan kaynaklanan egzoz gazları da katkı sağlamaktadır.

Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da Çizelge A.1’ de verilmektedir.

Çizelge A.1- Hava Kalite İndeksi Karşılaştırma Tablosu

Hava Kalitesi İndeksi	SO ₂	NO ₂	CO	O ₃	PM10
	1 saatlik ortalama (µgr/m ³)	24 saatlik ortalama (µgr/m ³)	24 saatlik ortalama (µgr/m ³)	1 saatlik ortalama (µgr/m ³)	24 saatlik ortalama (µgr/m ³)
1 (çok iyi)	0-50	0-45	0-1,9	0-35	0-25
2 (iyi)	51-199	46-89	2,0-7,9	36-89	26-69
3 (yeterli)	200-399	90-179	8,0-10,9	90-179	70-109
4 (orta)	400-899	180-299	11,0-13,9	180-239	110-139
5 (kötü)	900-1499	300-699	14,0-39,9	240-359	140-599
6 (çok kötü)	>1500	>700	>40,0	>360	>600

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Unsurlar

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO_2), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO_2 ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO_2), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO_2 'den ozon veya radikallerle (OH veya HO_2 gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibari ile NO_2 kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO_2 derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO_2 derişimlere uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM10), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM10- 10 μm 'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 μm 'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM10 için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM10 solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkayıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM10'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM10 maruziyetine karşı hassastır. PM10 yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler % 100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerler ulaşılmasının bir sebebi de inversiyon durumudur. CO'in global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m^3 arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

İnversiyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'in ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'e maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.*

Çizelge A.2 – İlimizde 2013 Yılında Eysel Isınmada Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				Kül (%)
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	
İthal Kömür	Rusya	37.163	6.400	12-31	0,9	10	16
Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü	Türkiye Kömür İşletmeleri	2.797	4.800	-	2	25	25

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

Çizelge A.3– İlimizde 2013 Yılında Sanayide Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				Kül (%)
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	
İthal kömür	Rusya	207.306	6.400	40	1,2	-	-
İthal kömür	Rusya	258	6.500	36	1	-	-

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

Çizelge A.4 –İlimizde 2013 Yılında Kullanılan Doğalgaz Miktarı (Armagaz Arsan Doğalgaz Dağıtım A.Ş.)

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kg)
Konut	76.155.834	9.255,35
Sanayi	10.832.272	9.255,35

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge A.5- İl Ve İlçelerinin 2013 Yılı İtibariyle Doğal Gaz Kullanım Durumu (Armagaz Arsan Doğalgaz Dağıtım A.Ş.)

İL/İLÇE ADI	ABONE SAYISI		KULLANIM YÜZDESİ	
	KONUT	SANAYİ	KONUT	SANAYİ
İL MERKEZİ	291.074	-	89%	
ALTINOVA	3.334	3	87%	
ARMUTLU	-	-	-	
ÇINARCIK	5.469	-	89%	
ÇİFTLİKKÖY	8.079	1	86%	
TERMAL	568	-	88%	
TOPLAM	46.634	4		

Çizelge A.6- İlimizde (2013) Yılı İldeki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı (İl Emniyet Müdürlüğü ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

Araç Sayısı					Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı				
Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri (Motosiklet)	Toplam	Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri (Motosiklet)	Toplam
53	50	21	27	151	53	50	21	0	124

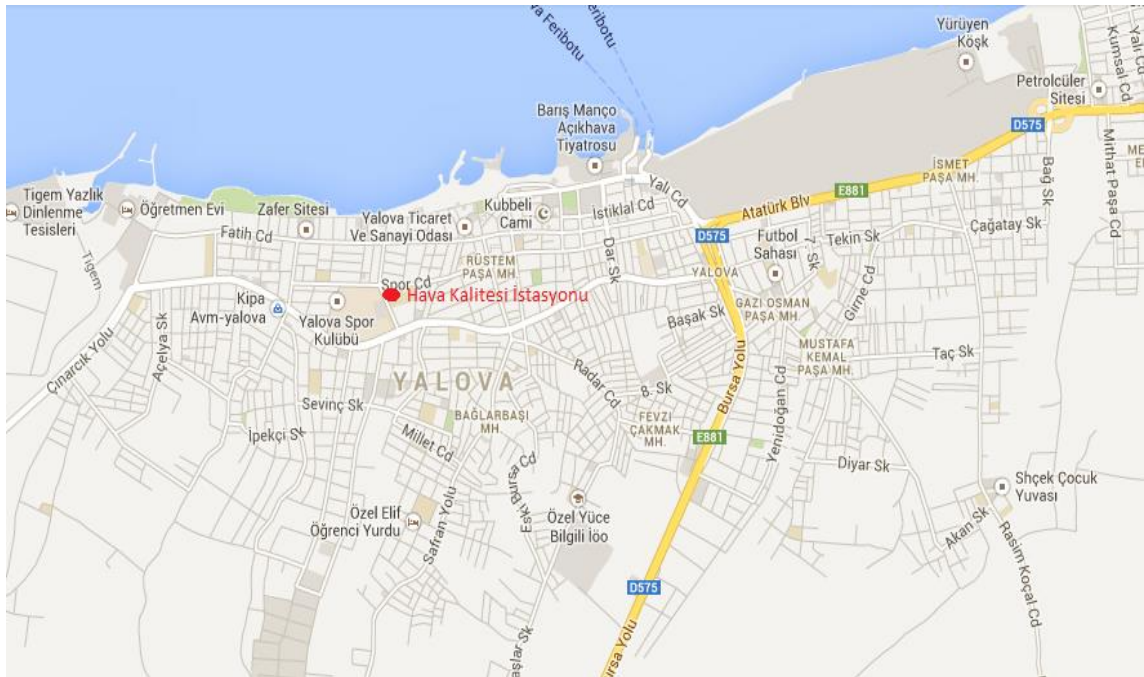
Egzoz gazı emisyonlarının kontrolüne yönelik ilimizdeki faaliyetler A.6. Bölümünde verilmektedir.

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

İlimizde Bakanlığımız Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından 2007 tarihinde Hava Kalitesi İzleme Ağı Projesi kapsamında Hava kalitesinin izlenmesi için İlimiz sınırları içerisine (Gençlik Spor İl Müdürlüğü önüne) 1 adet Hava Kirliliği Ölçüm İstasyonu kurulmuştur. Hava kalitesi ölçüm verileri (S02 (Kükürt dioksit) ve PM10 (Partikül Madde), Rüzgâr hızı, Rüzgâr Yönü, Hava Sıcaklığı, Bağıl Nem, Hava Basıncı) saatlik olarak yapılmakta ve gerçek zamanlı olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Veri İşletim Merkezine aktarılmakta ve alınan veriler değerlendirilerek saatlik ortalamalar şeklinde www.havaizleme.gov.tr adresinde yayınlanmaktadır.

İlimizde Marmara Temiz Hava Merkezi tarafından biri Altınova, diğeri Armutlu İlçemizde olmak üzere iki izleme istasyonu kurulmuş olup 2013 yılında ölçümlere başlamıştır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Harita A.1.a ve A.1.b – İlde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri (Google Earth, 2013)

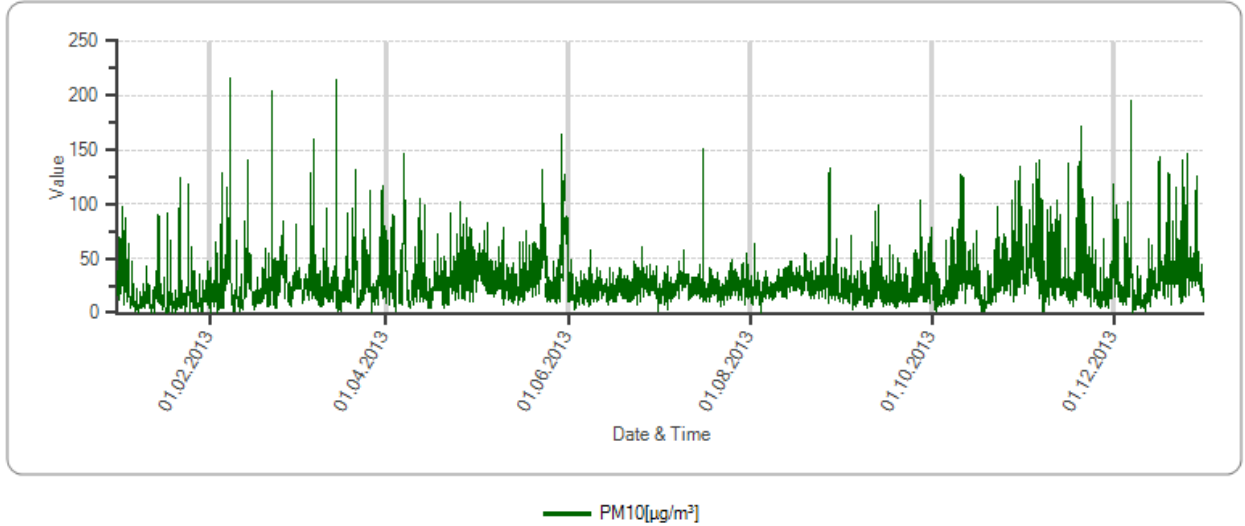
İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge A.7- İlimizde Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ulusal Hava kalitesi İzleme ağı,2013)

İSTASYON YERLERİ	KOORDİNATLARI (Enlem, Boylam)	HAVA KİRLİTİCİLERİ					
		SO ₂	NO _x	CO	O ₂	HC	PM
Yalova	(40.653333,29.260000)	X	-	-	-	-	X

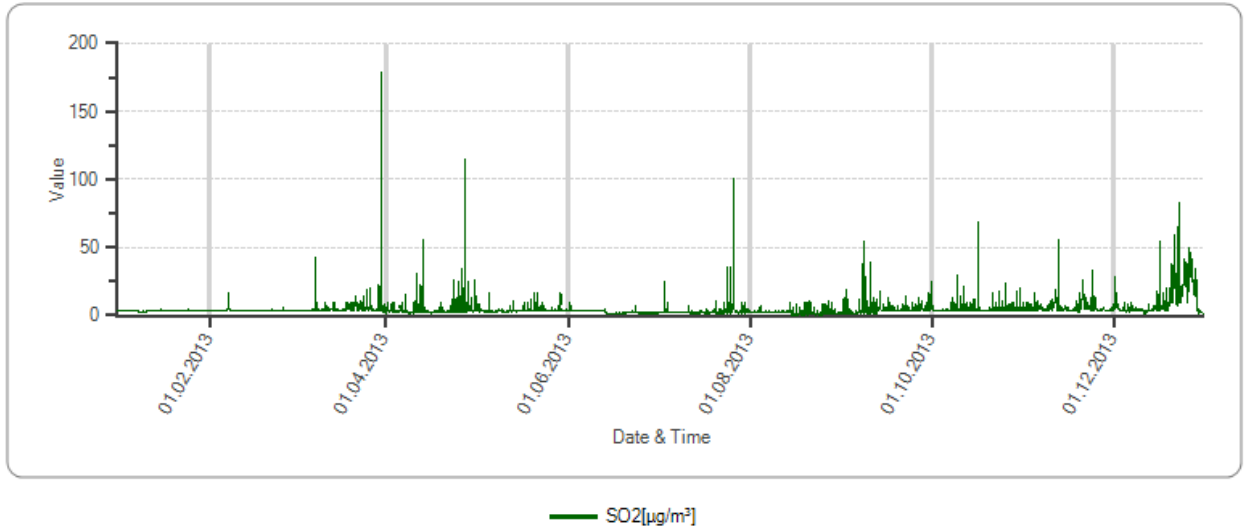
A.4. Ölçüm İstasyonları

İstasyon:YALOVA Periyodik:01.01.2013 00:00 - 31.12.2013 00:00 Rapor Türü:AVG

Grafik A.1.a - İlimizde Yalova İstasyonu PM10 Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı, 2013)

İstasyon:YALOVA Periyodik:01.01.2013 00:00 - 31.12.2013 00:00 Rapor Türü:AVG

Grafik A.1.b - İlimizde Yalova İstasyonu SO₂ Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı, 2013)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge A.8- İlimizde 2013 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı, 2013)

YALOVA	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	3	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Şubat	3	-	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mart	6	-	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nisan	5	-	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mayıs	4	-	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Haziran	2	-	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Temmuz	3	-	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ağustos	2	--	26	-	-	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Eylül	5	-	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ekim	6	-	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kasım	6	-	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aralık	11	-	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ORTALAMA	4,67		28,08											

* Sınır değerini aştığı gün sayısı

**Bu değerler Bakanlığımız tarafından valide edilerek yayınlanmış olan değerlerdir.

Çizelge A.10 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği 2013 Yılında Hava Kalitesi Sınır Değerleri

SO₂: kükürtdioksit

Sınır Değeri Saptayan Kuruluş	1 saatlik ortalama sınır değer (mg/m ³)	Günlük ortalama sınır değer (mg/m ³)	Aşılmaması istenen gün sayısı (mg/m ³)	Sınır değerini aştığı gün sayısı	Yıllık ortalama sınır değer (mg/m ³)
AB	350	125	3		20
HKDYY ¹	-	150 ²	-		

NO₂: azotdioksit

Sınır Değeri Saptayan Kuruluş	1 saatlik ortalama sınır değer (mg/m ³)	Günlük ortalama sınır değer (mg/m ³)	Aşılmaması istenen gün sayısı (mg/m ³)	Sınır değerini aştığı gün sayısı	Yıllık ortalama sınır değer (mg/m ³)
AB	200	-	18		40
HKDYY	-	300	-		68 ³

Partikül Madde 10

Sınır Değeri Saptayan Kuruluş	Günlük ortalama sınır değer (mg/m ³)	Aşılmaması istenen gün sayısı (mg/m ³)	Sınır değerini aştığı gün sayısı	Yıllık ortalama sınır değer (mg/m ³)
AB	50	35		40
HKDYY	140 ⁴	-		78

CO: karbon monoksit

Sınır Değeri Saptayan Kuruluş	Günlük ortalama sınır değer (mg/m ³)	Aşılmaması istenen gün sayısı (mg/m ³)	Sınır değerini aştığı gün sayısı	Yıllık ortalama sınır değer (mg/m ³)
AB	-	-		-
HKDYY	14 ⁵	-		10

¹ HKDYY: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği

² HKDYY EK-1/A'da yer alan geçiş süreci limit değeri (proje yılına göre değişir).

³ HKDYY EK-1/A'da yer alan geçiş süreci limit değeri (proje yılına göre değişir).

⁴ HKDYY EK-1/A'da yer alan geçiş süreci limit değeri (proje yılına göre değişir).

⁵ HKDYY EK-1/A'da yer alan geçiş süreci limit değeri (proje yılına göre değişir).

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü

2013 yılı içerisinde ilimizde 3 adet istasyon yeni yetkilendirilmiş ve 1 adet istasyonun yetki belgesi iptal edilmiş olup, ilimizde 2013 yılı sonunda egzoz emisyon ölçüm yetki belgesine sahip 7 adet sabit ve 1 adet mobil olmak üzere 8 adet egzoz emisyon ölçüm istasyonu bulunmaktadır.

Çizelge A.11 – Yalova İlinde Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Yapmaya Yetkili İstasyonlar (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

2013 YILI YALOVA İLİNDE EGZOZ GAZI EMİSYON ÖLÇÜMÜ YAPMAYA YETKİLİ İSTASYONLAR		
YETKİLİ İSTASYON ADI	FİRMA ADRESİ	TEL
Derman Otomotiv İmalat San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Bursa Yolu 3. Km. No:116	0 226 8253290
Karoto Otomotiv Tic. Ve San. A.Ş.	Yeni Yalova Bursa Yolu No:108	0 226 8113304
Erdeğer Motorlu Araçlar ve İnşaat San. Ve Tic. A.Ş.	Kılıç Köyü Şak Şak Mevkii Çiftlikköy Yalova	0 226 3517350
TÜVTÜRK Yalı Taşıt Muayene İstasyonları İşletim A.Ş. –Sabit İst.	Bursa Yolu 3.Km Opet Karşısı Merkez	0 226 8253805
TÜVTÜRK Yalı Taşıt Muayene İstasyonları İşletim A.Ş. –Mobil İst.	Bursa Yolu 3.Km Opet Karşısı Merkez	0 226 8253805
Yalova Mitaş Otomotiv ve Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	Bursa Yolu Üzeri No:308	0 226 8130377
AS Otomobil	Kirazlı Sanayi Sitesi 1.Yol Özyaşar Blokleri B Blok No:3 Merkez YALOVA	0226 654 51 09
Yalova Engin Otomotiv İnşaat Turizm Ticaret Limited Şirketi	Kirazlı Sanayi Sitesi 3 D Blok No:29/30 Merkez Yalova	0 226 825 33 04

Çizelge A.12 – Trafikten Kaynaklanan Emisyonlar (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

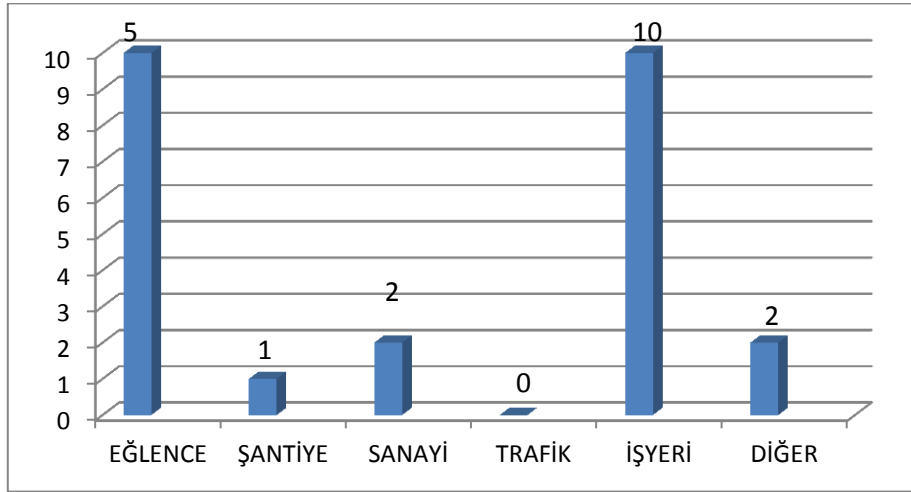
No.	Firma Adı	Emisyon Ölçümü Yapılan Araç Sayısı
1	KAROTO OTOMOTİV	287
2	ERDEĞER OTOMOTİV	515
3	TÜVTÜRK MUAYENE İST. (sabit)	10.509
4	TÜVTÜRK MUAYENE İST. (mobil)	1.989
5	MİTAŞ OTOMOTİV	6.511
6	DERMAN OTO	465
7	AKELSAN OTO	2.741
8	AS OTOMOBİL	0
9	ENGİN OTOMOTİV	1.191
	TOPLAM	24.208 Adet Aracın Egzoz Emisyon Ölçümü Yapılmıştır.

A.6. Gürültü

İl Müdürlüğümüze gelen şikayetlerin değerlendirilmesi şu şekilde yapılmaktadır:

Eğlence yerlerinden kaynaklanan şikayetler 23:59' dan sonra yapılmış ise şikayetçiler Polis görev bölgesinden Emniyete, Jandarma görev bölgesinde ise İl/İlçe Jandarmaya yönlendirilmektedir. 23:59 dan önce yapılan şikayetler ise İl Müdürlüğümüz tarafından incelenmekte ve denetlenen işletmenin Canlı Müzik İzninin olmaması halinde ilgili belediyesine yazılarak gerekli idari yaptırımın uygulanması ve Canlı Müzik İzni için müracaatı istenmektedir. Canlı Müzik izni olan işyerleri için Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince ölçümler yapıp işlem yapılmaktadır. Yalova Belediye Başkanlığı sınırları içinde olan şikayetler, yetki devri gereği Yalova Belediye Başkanlığına yönlendirilmektedir.

İşyerlerinden kaynaklanan şikayetler, şikayetin cinsine göre değerlendirilmektedir. Yalıtım yaptırılması gereken işyerlerine yalıtım yapılması için süre verilir. Verilen sürenin sonunda gerekli ölçümler yapılarak yönetmelikte belirtilen sınır değerleri sağlayıp sağlamadığına göre işlem yapılır.

Grafik A.2– İlimizde 2013 Yılında Gürültü Konusunda Yapılan Şikayetlerin Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

A.7. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Yalova İlinde hava kirliliğine etken olarak sanayiden kaynaklanan emisyonlar, evsel ısınma kaynaklı emisyonlar ve trafikten kaynaklanan egzoz gazı emisyonlarıdır. Yıllık ortalama sıcaklık değeri 14,1 °C'dir. İlde en yüksek sıcaklık değeri 35,8 °C ile Ağustos ayında, en düşük değeri ise -1,8 °C olarak Şubat ayında ölçülmüştür.

İlde hava kirliliği en çok kış aylarında gözlenmekte olup bunun nedeni hızlı sanayileşme ve kentleşme olarak gözlenmektedir.

İlde sanayi ve evsel olarak öncelikli olarak ısınma kaynağı olarak doğalgaz kullanılmaktadır. Sanayi kuruluşların tamamına yakın bir bölümü, konutların ise %85'i doğalgaz kullanmaktadır.

İlde hava kirlitici emisyonlarının azaltılmasına ilişkin tedbirler Mahalli Çevre Kurulu Kararlarıncı belirlenmektedir. Bu kapsamda ilde özellikle doğalgazın hem sanayide hem de evsel ısınma amaçlı kullanımı artmaktadır. İlde sanayide ağırlıklı olarak doğalgaz kullanılmakta olup, bazı tesislerimizde fuel oil kullanımı devam etmektedir.

İl içerisinde sanayinin ve nüfusun yoğun olduğu Kocaeli - Bursa D 100 karayolunun geçmesiyle özellikle yaz aylarında artan trafikle birlikte trafikte seyreden araçlardan kaynaklanan egzoz emisyonları etkisinde kalmakla birlikte yapımına başlanmış olan İzmir-İstanbul yolunun

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

tamamlanmasına müteakip, şehirlerarası seyreden araçların bu yolu kullanmasıyla trafikten kaynaklanan emisyonların yoğun nüfus üzerinde etkisinin azalacağı düşünülmektedir.

Rüzgar enerji santrallerinin çalışmasına elverişli Armutlu bölgesinde 2009- 2010 yılları arasında ÇED gerekli değildir kararı alınmış olup, santrallerin yapımına başlanmıştır.

A.8. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde uygulanan çalışmalar ve verilerde doğrultusunda, ilimizin hava kalitesinin oldukça iyi düzeyde seyir ettiği görülmektedir.

Kaynaklar

- 1- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı
- 2- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- 3- İl Emniyet Müdürlüğü
- 4- TÜİK İstatistikleri İnternet Verileri

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Derelerde en fazla akış genellikle Şubat, Mart aylarında görülür. Yazın ise debi çok azdır, fakat yataklarında sürekli su vardır. Beslenme alanlarındaki orman örtüsünün etkisi ve çeşitli kaynaklar yaz aylarında akışın sürmesine olanak sağlamaktadır. En az akış yaz sonuna rastlar. Bunların dışında yazları genellikle su bulunmayan dereler de bulunmaktadır. Yalova sınırları içinde yer alan akarsuları şöyle sıralayabiliriz:

1-KOCADERE: Kocadere ve Şenköy güneyindeki sırtlardan doğan dereciklerin birleşmesiyle oluşur. Kocadere Köyü'nden geçtikten sonra denize dökülür. Bu akarsu adını taşıdığı ovayı sulamaktadır. Yaz aylarında suyu çok azalmakta ve sulama işlerinde pek kullanılamamaktadır.

2-KARPUZ DERE (TEŞVİKİYE DERESİ): Gemlik ilçe sınırları içindeki birtakım dereciklerin SAZLI DERE ve SUDÜŞTÜ DERESİ ile birleşmesiyle meydana gelir. Sağından ve solundan aldığı birçok derecik ile birleşerek kuzeye doğru akışını sürdürür ve GÜNGÖRMEZ DERESİ adını alır. Teşvikiye Köyü yakınındaki GÖL DERE ile birleşerek TEŞVİKİYE DERESİ adını alan bu dere akışı en hızlı olan ve yatağı çakıl ve taşlarla dolu bir dere dir. Paşa Limanı denilen yerde denize dökülür.

3-KORU DERESİ: Hafız Yolu Tepesi ve Çakıllı Tepe sırtlarından çıkan dereciklerin birleşmesiyle oluşan bu dere Ortaburun Köyü içinden geçerek Çalica Köyü topraklarının bir bölümünü de suladıktan sonra Kuru Ovası'nda denize dökülmektedir. Bu ova üzerinde Yalova ekonomisinin yeni bir gelir kaynağı olan çiçekçiliğe ait olan seralar yer almaktadır. Yalova'nın en eski değirmeni olan ve İbo'nun Değirmeni adı ile bilinen su değirmeni de bu derenin üzerinde Çınarcık yolunun dereyi kestiği yerde kurulmuştur.

4-SAMANLI DERESİ (SELLİMANDIRA DERESİ): Samanlı Dağları'nın Gemlik ilçesi sınırları içinde kalan TAŞPINAR, KOLAÇAN TEPE ve BEDESTEN TEPE'den doğmaktadır. Çevresindeki birçok dereciklerle beslenen ve BEDESTEN DERESİ adı ile il sınırlarına giren bu dere daha sonra NACAKLI DERE adını alır. Önce batıdan gelen FERHAT DERESİ ile birleşen ve kuzeye doğru akışını sürdüren, daha sonra da ŞEFTALİ DERE ve HAVUZ DERE sularını da aldıktan sonra Sellimandıra mevkiinde Kaplıcalar'dan gelen İSMAİL DERE ile birleşen bu dere SELLİMANDIRA DERESİ adını alır. Bu bölümden itibaren yatağı genişleyen akarsu Yenimahalle, Kadıköy, Samanlı Köyleri ile Devlet Üretme Çiftliği arazisini sular. Dereağzı denilen yerde SAMANLI DERESİ adı ile denize dökülür. Samanlı deresi, en geniş ve en uzun akarsu olduğu gibi en bol su taşıyanıdır. Nacaklı Deresi bölümünde ormanlar arasında SUDÜŞEN mevkiinde 30 metrelik bir de şelale bulunmaktadır. Bu bölge yazın meraklılarının konaklama yeri durumundadır.

5-SAFRAN DERESİ: Bu dere de Gemlik ilçesi sınırları içindeki TAŞPINAR ve BEŞPINAR tepelerinin kuzey yamaçlarından doğmaktadır. Etrafından birçok dereciklerle beslenir ve Sarıkaya Boğazı'ndan geçer. Kurtköy sınırları içinde KURTKÖY DERESİ adını aldıktan sonra Hacımehmet, Safran Köyleri ve şehir topraklarının büyük bir bölümünü suladıktan sonra ilin içinden PTT binasının yanından denize dökülür.

6-BALABAN DERE: Sugören Köyü civarından doğan ve Harita tepe civarından gelen dereciklerle birleşen Balaban Dere Esadiye Köyü içerisinden geçer. Soğucak Köyü altında ise

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Reşadiye Deresi ile birleşir ve Araştırma Enstitüsü sınırları içinde denize dökülür. Erozyonun fazla olduğu bu dere ile her yıl tarıma elverişli toprakların bir kısmı denize dökülmektedir.

7-ELMALIK DERESİ: Ayıcı Tepe yöresinde doğan bir çok derenin beslediği bu dere Elmalık Köyü ve Kazımiye Köyü arazisini suladıktan sonra Araştırma Enstitüsü sınırları içinde denize dökülür.

8-SULTANIYE DERESİ: Gacık Köyü'nün güneyindeki ERİKLİ TEPE'den doğan dereciklerle beslenir ve etraftan yine birçok derecikler olarak Gacık Deresi adı ile Sultaniye Köyü'ne kadar gelir. Buradan itibaren Sultaniye Deresi adını alır ve Çiftlikköy'den geçerek denize dökülür. Yazın kurumaktadır.

9-KILIÇ DERESİ: Dumanlı Tepe'den akan dereciklerin Burhaniye Deresi ve Laledere ile birleşmesinden meydana gelmektedir. Taşköprü civarında Çatal Burun mevkiinde denize dökülür. Bu da Temmuz ve Ağustos aylarında kurumaktadır.

Çizelge B.1 –İlimizin Akarsuları (DSİ Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü, 2013)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Sellimandıra Deresi	22,33	Tamamı	1,431		Gökçe Barajı içmesuyu
Safran Dere	23,52	Tamamı	0,808		Yalova içmesuyu projesi
Karpuz Dere	19,99	Tamamı	1,214		Yalova içmesuyu projesi
Hamamlı Dere	16,50	Tamamı	0,216		Armutlu Göleti içmesuyu

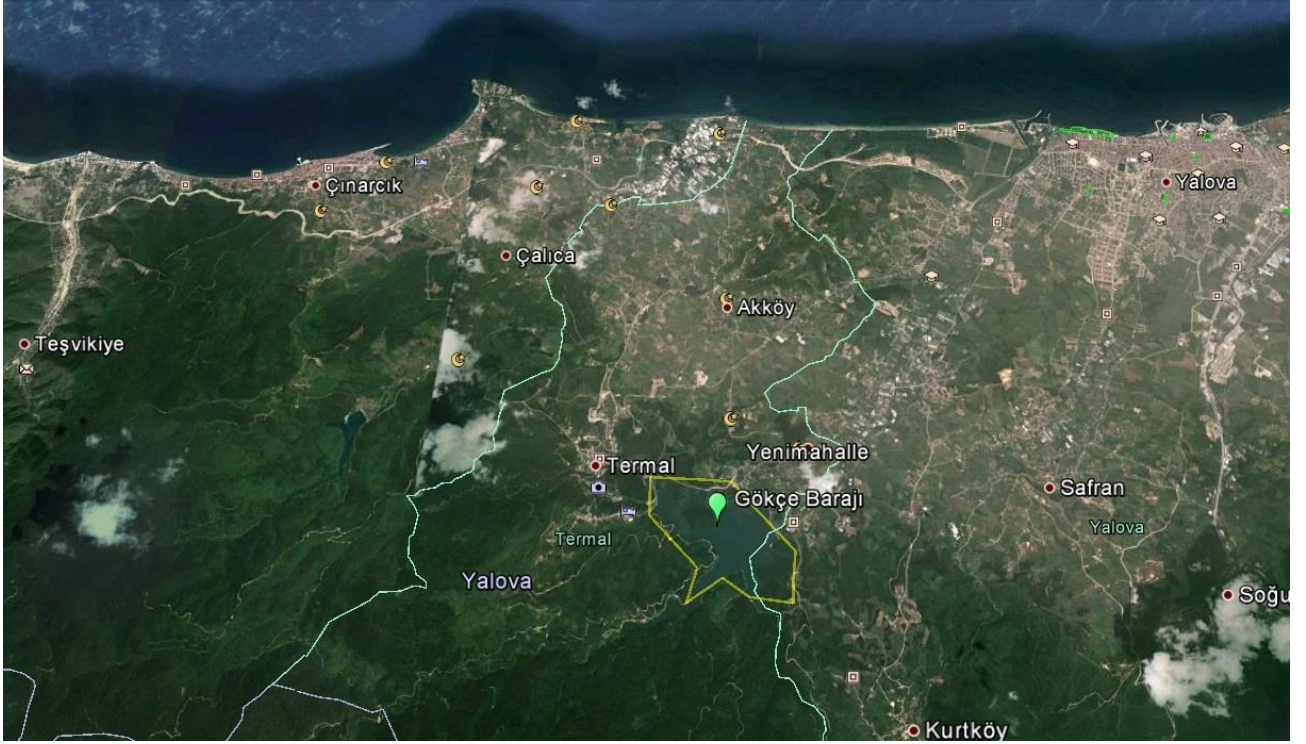
İlimizde Gökçedere üzerinde 1 adet 20 ton/yıl kapasiteli alabalık, Teşvikiye Deresi üzerinde 1 adet 25 ton/yıl kapasiteli alabalık, Esenköy Çal Deresi üzerinde 1 adet 29 ton/yıl kapasiteli alabalık üretme çiftliği bulunmaktadır.

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

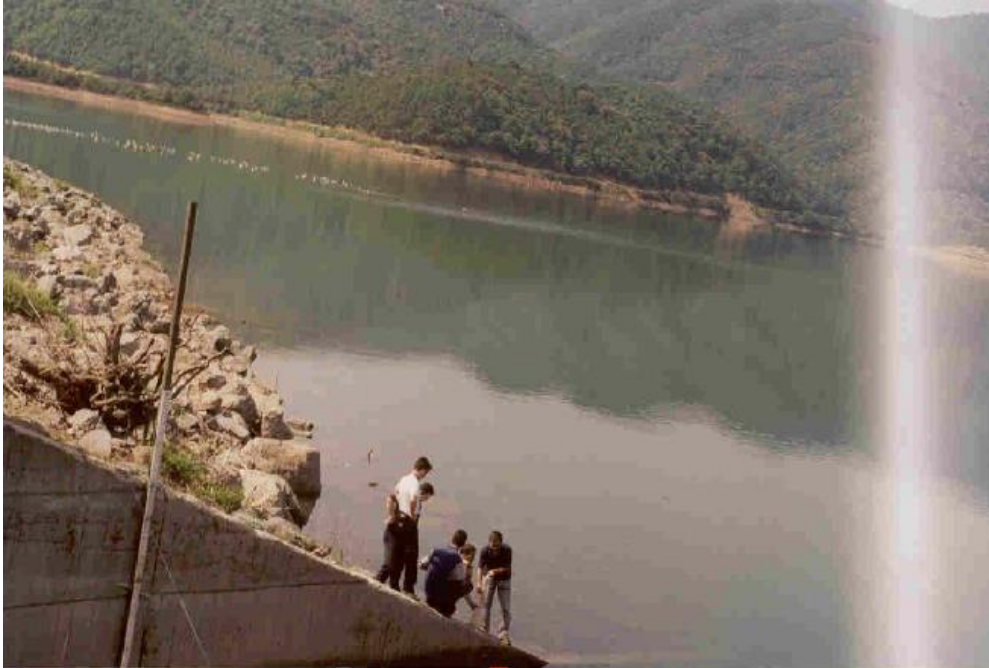
İlimizin sınırlarında yapay göl olarak Gökçedere Baraj Göleti bulunmaktadır.

Gökçe Barajı Karakteristikleri

Bitiş Yılı	: 1989
Özel Hali	: İçme suyu tesisleri işletmede
İli	: Yalova
İlçesi	: Termal
Akarsuyu	: Gökçedere (Sellimandıra Dere)
Dolgu Tipi	: Kaya
Temelden Yüksekliği	: 62,00 m.
Kret uzunluğu	: 747,06 m.
Gövde hacmi	: 1.330 x 10 ³ m ³
Rezervuar Hacmi	: 25.500 x 10 ³ m ³
Rezervuar Alanı	: 13.280 x 10 ² m ²
Rezervuar Uzunluğu	: 2.000 m
Amacı	: İçmesuyu % 85+sulama% 15
Drenaj Alanı	: 86,50 km ²
Dolusavak Kapasitesi	: 496 m ³ / s.
Sulama Alanı	: 600 ha
İçmesuyu Kapasitesi	: 37 hm ³ /yıl
İdare	: DSİ

Harita B.1.- Gökçedere Barajı Göleti

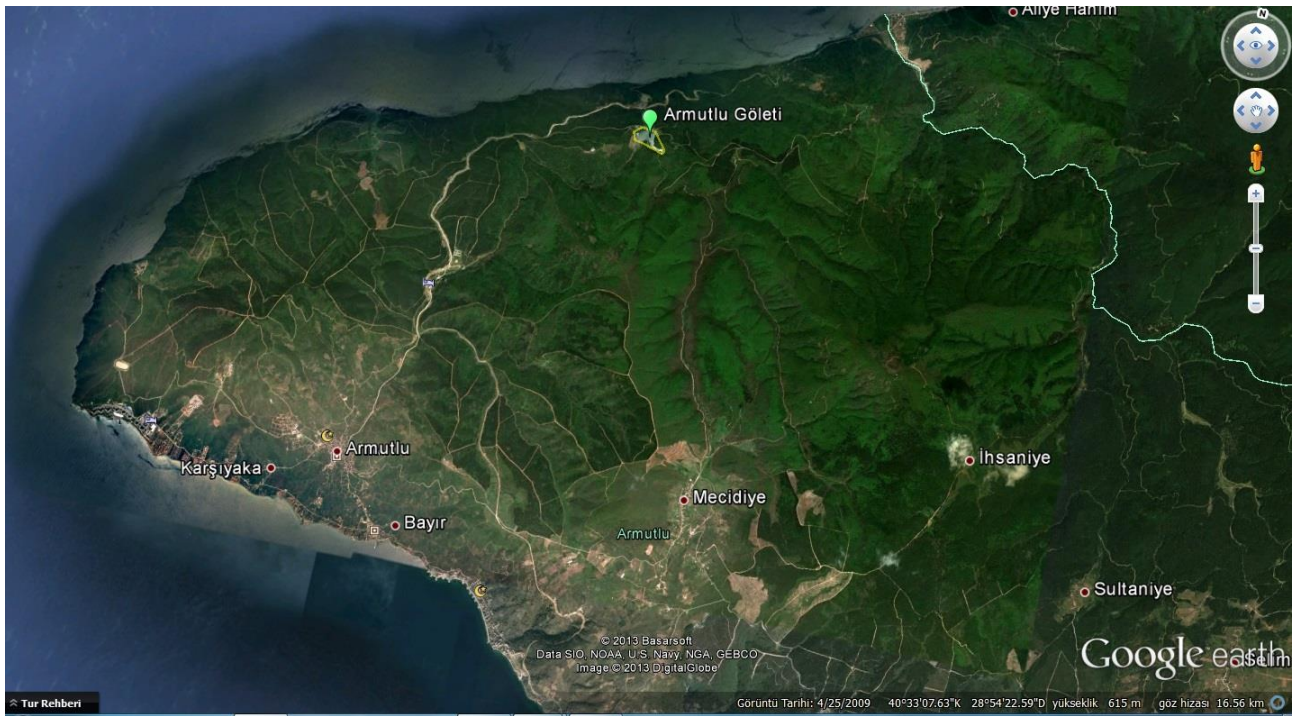
Resim B.1- Yalova – Gökçedere Baraj Gölü

Armutlu Göleti Karakteristikleri

Bitiş Yılı	: 1999
Özel Hali	: İçme suyu tesisleri işletmede
İli	: Yalova
İlçesi	: Armutlu

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Akarsuyu	: Kaledere
Dolgu Tipi	: Kaya
Temelden Yüksekliği	: 27,00 m.
Kret uzunluğu	: 99,00 m.
Gövde hacmi	: 73 x 103 m ³
Rezervuar Hacmi	: 480 x 103 m ³
Rezervuar Alanı	: 550 x 102 m ³
Amacı	: İçmesuyu
Drenaj Alanı	: 17.80 km ²
İsale Kapasitesi	: 70 lt/sn
Aritma Kapasitesi	: 70 lt/ s / 6048 m ³ / gün
Dolusavak Kapasitesi	: 85 m ³ / s
İdare	: İller Bankası

Harita B.2.- Armutlu Göleti

Çizelge B.2-İlimizdeki Mevcut Sulama Göletleri (DSİ Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü, 2013)

Göletin Adı	Tipi	Göl hacmi, m ³	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (m ³)	Kullanım Amacı
Gökçe Barajı	Kaya	25.500*103	600		İçmesuyu + Sulama
Armutlu Göleti	Kaya	480*103			İçmesuyu

B.1.2. Yeraltı Suları

Yalova Merkez İlçe ve civarı yeraltı suyu bakımından verimli değildir. Bu sahalarda yaygın olarak gözlenen filiş serileri, akifer (su taşır) nitelikli birimler değildir. Ancak, Yalova-Taşköprü ve Hersek Ovaları yer altı suyu bakımından verimli olup, yeraltı suyu işletmesine elverişli sahalardır. Hersek ve Taşköprü ovalarında yeraltı suyu hareketi güneyden kuzeye doğru olup, denize boşalmaktadır. Yeraltı suyu beslenimi genellikle beslenme konilerini oluşturan derelerden süzülme yolu ile olmaktadır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Yer altı suyu, mevcut ovalarda kalınlığı 80 m'ye varan akifer nitelikli alüvyonlardan temin edilmektedir. Alüvyonlarda açılmış, derinliği 16-243 m arasında değişen 70 kadar su kuyusu bulunmaktadır.

Yeraltısuyu beslenmesi ;

Taşköprü ovasında : 4,95 hm³/yıl
Hersek Ovasında : 7,73 hm³/yıl olarak hesaplanmıştır.
Her iki ovada da tuzlu su girişimi dolayısıyla aşırı çekim vardır.

Yeraltısuyu emniyet rezervi ise ;

Taşköprü ovasında : 2,97 hm³/yıl
Hersek Ovasında : 4,63 hm³/yıl olarak belirlenmiştir.

Söz konusu ovalarda yer altı suyu niteliği, kalite bakımından oldukça düşüktür. Sahil ovaları olmaları nedeniyle tuzlu su girişimi sorunu yaşanmaktadır. Kalitenin düşük olması nedeniyle içme suyu olarak kullanılması uygun değildir. Organik kirlenme, nitrat ve amonyak kirliliği mevcuttur. Şehir ve civarında hızla devam eden yerleşim ve sanayileşme yeraltısuyu kalitesini de olumsuz etkilemektedir.

Çizelge B.3- İlimizin Yeraltısuyu Potansiyeli (DSİ Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü, 2013)

Kaynağın İsmi	hm ³ /yıl
Yalova- Taşköprü	4,95
Karamürsel- Hersek	7,73

Gökçedere ve Üvezpınar köyleri civarında termal kaynaklar vardır. Bölgedeki termal kaynaklar kayaç kütleindeki faylardan yüzeye sıcak su gelmesini sağlarlar. Jeotermal enerjinin olası kaynağının Sarısu Oluşumundaki Fıstıklı graniti ya da bazaltların sokulumu olduğu düşünülmektedir. Bu termal kaynakların Termal tatil yöresine önemli derecede turist çektiklerinden Yalova Bölgesi için önem taşımaktadırlar. Ayrıca evlere enerji sağlamak ve önemli sayılara ulaşan pazar bahçeciliği seralarını ısıtmak açısından kullanım potansiyelleri de vardır.

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Konu hakkında sağlıklı bilgi alınamamıştır.

B.1.3. Denizler

Armutlu Burnunda İhlas Tatil Köyü plajı 2008 yılında Mavi Bayrak sahibi olmuştur. 2010 Yılında ise niteliklerini kaybettiğinden Mavi Bayrak Belgesi iptal edilmiştir.

İlimizde 2013 yılında Mavi Bayrak almaya hak kazanan setur marina bulunmaktadır.

İlimiz deniz suyu analizleri ayrıntılı olarak verilmektedir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.4 - Yalova Merkez İlçe Deniz Suyu Numune Sonuçları (İl Halk Sağlığı Müdürlüğü,2013)

Numune Alma Noktaları												
Numune Alma Tarihi	Araştırma Halk Plajı			Akasya Park Plajı			Su Ürünleri			Kamplar Bölgesi Plaj		
	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S
28.05.2013(Sezon Öncesi)	24	17	7	56	37	11	>10000	>2000	>1000	21	13	3
11.06.2013	1800	1400	608	60	30	10	1200	300	800	270	40	80
25.06.2013	70	24	2	800	160	238	40	14	3	26	8	1
09.07.2013	150	74	12	320	130	12	1250	520	120	20	8	6
23.07.2013	58	50	0	1100	310	760	22	13	10	65	17	13
13.08.2013	60	41	8	74	42	6	43	11	4	640	180	10
27.08.2013	21	4	1	720	416	320	5410	1280	2224	130	36	8
10.09.2013	37	15	8	22	7	4	57	39	8	13	6	3

T.C. :Total Koliform klavuz değer kirlilik sınırı : 1000 zorunlu değer kirlilik sınırı 10000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.C.:FecalKoliform klavuz değer kirlilik sınırı : 200 zorunlu değer kirlilik sınırı 2000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.S.:Fecal Streptokok klavuz değer kirlilik sınırı : 100 zorunlu değer kirlilik sınırı 1000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)

Çizelge B.5 - Çiftlikköy İlçesi Deniz Suyu Numune Sonuçları (İl Halk Sağlığı Müdürlüğü, 2013)

Numune Alma Noktaları									
Numune Alma Tarihi	Halk Plajı			Başkent 3 Sitesi			Aydınkent - Ceylankent Sahili		
	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S
28.05.2013(Sezon Öncesi)	50	30	30	40	20	10	20	10	7
11.06.2013	60	10	10	30	10	0	10	10	0
25.06.2013	76	16	4	15	7	0	6	2	0
09.07.2013	6	2	0	54	12	4	60	14	6
23.07.2013	10	2	0	82	63	13	2	0	0
13.08.2013	41	24	7	30	24	5	22	13	11
27.08.2013	612	224	250	34	22	4	12	2	0
10.09.2013	16	6	0	20	0	0	0	0	0

T.C. :Total Koliform klavuz değer kirlilik sınırı : 1000 zorunlu değer kirlilik sınırı 10000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.C.:FecalKoliform klavuz değer kirlilik sınırı : 200 zorunlu değer kirlilik sınırı 2000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.S.:Fecal Streptokok klavuz değer kirlilik sınırı : 100 zorunlu değer kirlilik sınırı 1000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.6- Çınarcık İlçesi Deniz Suyu Numune Sonuçları (İl Halk Sağlığı Müdürlüğü,2013)

Numune Alma Tarihi	Kumluk Maviş Plajı			Üçreisler Özenler Mevkii			Taşlıman Mevkii			Deveboynu Mevkii			Esenköy Beldesi Çamlıdere Mevkii		
	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S
28.05.2013(Sezon Öncesi)	20	20	4	30	20	7	24	18	6	19	11	2	22	19	6
11.06.2013	0	0	0	0	0	0	20	10	0	50	30	10	20	10	5
25.06.2013	3	2	0	16	4	0	10	6	0	4	2	0	44	5	11
09.07.2013	5	3	0	10	6	0	6	4	0	8	4	0	12	10	0
23.07.2013	2	0	0	1	0	0	2	0	0	2	0	0	12	10	0
13.08.2013	6	4	1	20	4	4	12	6	0	4	4	0	8	6	2
27.08.2013	12	4	1	8	0	0	9	5	0	10	2	0	8	2	0
10.09.2013	16	0	0	0	0	0	15	0	0	0	0	0	20	0	0

T.C. :Total Koliform klavuz değer kirlilik sınırı : 1000 zorunlu değer kirlilik sınırı 10000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.C.:FecalKoliform klavuz değer kirlilik sınırı : 200 zorunlu değer kirlilik sınırı 2000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.S.:Fecal Streptokok klavuz değer kirlilik sınırı : 100 zorunlu değer kirlilik sınırı 1000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)

Çizelge B.7- Armutlu İlçesi Deniz Suyu Numune Sonuçları (İl Halk Sağlığı Müdürlüğü,2013)

Numune Alma Noktaları												
Numune Alma Tarihi	Fıstıklı Sahili			Yılandar Mevkii			MİT Kampı			İhlas Armutlu Tatil Köyü (Mavi Bayrak İzlem Noktası)		
	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S	T.C	F.C	F.S
28.05.2013(Sezon Öncesi)	14	11	4	18	13	6	41	36	13	94	47	26
11.06.2013	30	10	0	30	20	30	40	20	10	40	20	60
25.06.2013	64	14	3	11	4	3	41	32	7	9	6	1
09.07.2013	10	6	0	12	2	0	4	4	2	2	0	0
23.07.2013	9	3	0	32	17	13	77	64	21	7	0	0
13.08.2013	320	162	69	63	34	4	61	20	1	32	30	11
27.08.2013	42	23	8	108	27	10	140	34	6	32	30	11
10.09.2013	70	30	0	180	150	0	90	0	0	20	0	0

T.C. :Total Koliform klavuz değer kirlilik sınırı : 1000 zorunlu değer kirlilik sınırı 10000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.C.:FecalKoliform klavuz değer kirlilik sınırı : 200 zorunlu değer kirlilik sınırı 2000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.S.:Fecal Streptokok klavuz değer kirlilik sınırı : 100 zorunlu değer kirlilik sınırı 1000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.8- Altınova İlçesi Deniz Suyu Numune Sonuçları (İl Halk Sağlığı Müdürlüğü,2013)

Numune Alma Tarihi	Saralkent Sahili		
	T.C	F.C	F.S
28.05.2013(Sezon Öncesi)	20	10	6
11.06.2013	40	10	0
25.06.2013	24	9	0
09.07.2013	104	44	12
23.07.2013	8	5	0
13.08.2013	12	7	3
27.08.2013	11	8	2
10.09.2013	18	12	0

T.C. :Total Koliform klavuz değer kirlilik sınırı : 1000 zorunlu değer kirlilik sınırı 10000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.C.:FecalKoliform klavuz değer kirlilik sınırı : 200 zorunlu değer kirlilik sınırı 2000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)
F.S.:Fecal Streptokok klavuz değer kirlilik sınırı : 100 zorunlu değer kirlilik sınırı 1000 (Denize girmek yasaklanmalıdır.)

Çizelge B.9- Deniz Suyu Numune Sonuçları (İl Halk Sağlığı Müdürlüğü,2013)

Su Numune Sayısı	Olumlu	Olumsuz
144	135	9

İlimizde sınırları dahilindeki denizde, balık çiftlikleri bulunmamaktadır.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

İlimiz yüzey sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklı nitrat kirliliği ile ilgili elimizde çok sağlıklı veri bulunmamaktadır. İlgili kurumdan alınan veriler doğrultusunda çizelge B.3. hazırlanmıştır.

Çizelge B.10 - İlimizde (2013) Yılı Yüzey ve Yeraltı Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliği İle İlgili Analiz Sonuçları (DSİ Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü, 2013)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları SKKY (Tablo-1)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları (YAS için)	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yüzey	Yağcıdere	-	-	-	-	02-133	-	Altınova İlçesi, Karadere Köyü güneyi	-	-
Yüzey	Karadere	-	-	-	-	02-134	-	Altınova İlçesi, Fevziye Köyü kuzey doğusu	-	-

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu**B.3.1. Noktasal kaynaklar****B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar**

İlimizde bulunan 5 adet sanayi sitesinden Konfeksiyoncular KSS ve Orta Ölçekli Sanayiciler KSS Bakanlık katkısı ve gözetiminde gerçekleştirilmiş olup, diğerleri yapı kooperatifi şeklinde örgütlenmiş ve yapılaşmaları sağlanmıştır. Bunlarla ilgili kısa açıklamalar ve özet tablo aşağıdadır. Organize Sanayi Bölgeleri henüz kurulma aşamasında veya kamulaştırma aşamalarında olup bunlarla ilgili kısa bilgiler aşağıdadır. Bunun dışında ilimizde kendi alanlarında lider olan AKSA, AKKİM, AKTOPS, İPEK KAĞIT, Yalova Ambalaj gibi kuruluşlar ve diğer küçük sanayiciler bulunmaktadır.

İlimizde bulunan büyük sanayi kuruluşlarının su ihtiyacı Gökçe Barajından temin edilmektedir.

Çizelge B.11- Endüstriyel Atıksu Arıtma Bilgileri

Tesis Adı	Sektörü	Arıtma Tesisi	Deşarj Noktası Koordinatı	Deşarj Yeri Havzası	Atıksu miktarı m ³ /gün
AKSA Akrilik Kimya San. A.Ş.	Tekstil	Var	40° 41' 23" K 29° 24' 25" D	Marmara	6.500
Akkim Kimya San. ve Tic. A.Ş. (Organik Tesisler)	Kimyasal Madde Üretimi	Var	40° 41' 22" K 29° 24' 12" D	Marmara	130
Akkim Kimya San. ve Tic. A.Ş. (İnorganik Tesisler)	Kimyasal Madde Üretimi	Var	40° 40' 54" K 29° 24' 34" D	Marmara	90
Aktops Tekstil San. A.Ş.	Tekstil	Var	40° 41' 42" K 29° 24' 23" D	Marmara	1.200
İpek Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Temizlik Kağıdı Üretimi	Var	40° 41' 21" K 29° 33' 09" D	Marmara	4.500
Yalova Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Karton Ambalaj Üretimi	Var	40° 41' 15" K 29° 33' 01" D	Marmara	50
Altıntaş Mermer San. ve Tic. A.Ş.	Mermer İşleme	Var	40° 41' 26" K 29° 30' 09" D	Marmara	50

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Harita B.3- İldeki Sanayi Alanı (Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü,2013)

Harita B.4- İldeki Sanayi Alanı (Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2013)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Kirazlı Sanayi Sitesi:

İlimizde, Bursa Yolu 4. km. Kirazlı Mevkiinde bulunan Kirazlı Sanayi Sitesinde 712 işyeri bulunmaktadır. S.S. Yalova Sanatkârları Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi sorumluluğunda inşa edilmiş, 2000 yılından itibaren bölümler halinde faaliyete geçmiştir.

Taşköprü Sanayi Sitesi:

Çiftlikköy İlçesi Taşköprü Beldesinde bulunan Taşköprü Sanayi Sitesinde 392 işyeri bulunmaktadır. S.S. Çiftlikköy Toplu İşyeri Yapı kooperatifi sorumluluğunda inşa edilmiş, 1985 yılında işletmeye açılmıştır.

Yalova-Hersek (Mülga Yalova Konfeksiyoncular) Küçük Sanayi Sitesi:

Altınova İlçesi Hersek Mevkiinde, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının kredi desteği ile inşasına 2007 yılında başlamış ve 2010 yılında tamamlanmıştır. 26 işyeri S.S. Yalova Konfeksiyoncular Küçük Sanayi Sitesi şu anda sektördeki durgunluk nedeniyle boş bulunmaktadır. Buranın başka alanlarda faaliyette bulunup ekonomiye kazandırılması için çalışmalar devam etmektedir.

S.S. Yalova Orta Ölçekli Sanayiciler K.S.Sitesi:

Çiftlikköy İlçesi Taşköprü Beldesi Handere Mevkiinde, 14 işyeri orta ölçekli sanayiciler için, S.S. Yalova orta ölçekli sanayiciler küçük sanayi sitesi yapı kooperatifin sorumluluğunda olmak üzere inşa edilmiştir. Bir kısmı faaliyete geçmiştir.

Çiftlikköy Küçük Sanayi Sitesi:

Girişimcilerin kendi imkânları kurulan KSS' de bazı iş yerleri faaliyete geçmiş olup, genişleme çalışmaları devam etmektedir.

Çizelge B.12-Yalova'da Bulunan K.S.S. lerin İş Yeri ve Çalışan Sayıları (Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü,2013)

YALOVA İLİ SANAYİ SİTELERİNE AİT BİLGİLER				
SIRA NO	SANAYİ SİTESİNİN ADI	TOPLAM İŞ YERİ SAYISI	DOLULUK ORANI (%)	TOPLAM ÇALIŞAN SAYISI
1	TAŞKÖPRÜ KSS	392	95	1770
2	ORTA ÖLÇEKLİ KSS	14	100	543
3	YALOVA KIRAZLI KSS	712	100	4000
4	ÇİFTLİKKÖY KSS	146	80	351
5	KAYTAZDERE KSS	115	70	160
6	YALOVA HERSEK (MÜLGA KONFEKSİYONCULAR) KSS	26	0	-
TOPLAM		1405	89%	6824

İL ÇEVRE DURUM RAPORU**Çizelge B.13- Sanayi Sicil Belgesi Alan Firmaların Sektörel Dağılımı (Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü,2013)**

SANAYİ SİCİL BELGESİ ALAN FİRMALARIN SEKTÖREL DAĞILIMI			
SIRA NO	SEKTÖR	FİRMA SAYISI	ÇALIŞAN SAYISI
1	GEMİ VE TERSANECİLİK	25	1702
2	GIDA	27	443
3	İNŞAAT	8	117
4	KİMYA	12	488
5	MADEN	10	124
6	MAKİNA VE METAL	35	795
7	ORMAN	26	674
8	PLASTİK	10	379
9	REKLAM	2	20
10	SAĞLIK	4	49
11	TEKSTİL	21	2296
12	ENERJİ	1	13
	TOPLAM	181	7100

NOT: Özellikle Gemi ve Tersanecilik bölgesinde çalışan taşeron işçi sayısı 7000 kişiyi bulmaktadır.

Çizelge B.14- 2013 Yılı Sonu İtibariyle Yalova'da Bulunan Sanayi Tesisleri Listesi (Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2013)

SIRA NO	FİRMA ADI VE ADRESİ	ÇALIŞAN SAYISI	ÜRETİM KONUSU
1	AKSA AKRİLİK KİMYA SANAYİ AŞ.(YALOVA ŞUBESİ) Denizçalı Köyü Mevkii Taşköprü -Çiftlikköy / YALOVA	947	TEKSTİL
2	BEŞİKTAŞ GEMİ İNŞA A.Ş. Hersek Köyü Tersaneler Bölgesi Tersaneler Cad.Parsel No: A-10 ALTINOVA/YALOVA	839	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
3	AK-KİM KİMYA SAN. VE TİC. AŞ. YALOVA ŞUBESİ Denizçalı Köyü Taşköprü Mevkii Çiftlikköy/YALOVA	358	KİMYASAL ÜRÜNLER (SANAYİ)
4	İPEK KAĞIT SANAYİ VE TİCARET AŞ Tokmak Köyü Kavak Mevkii Altınova / YALOVA	344	KAĞIT PEÇETE (SANAYİ)
5	DÜZGİT YALOVA GEMİ İNŞA SANAYİ A.Ş. Cumhuriyet Mah.Ova Mevkii Tersaneler Bölgesi A:14 Altınova / YALOVA	291	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
6	AK-TOPS TEKSTİL SANAYİ AŞ. Denizçalı Köyü Mevkii Taşköprü -Çiftlikköy / YALOVA	265	TEKSTİL
7	ERSUR TEKSTİL SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Yalova Şubesi Denizçalı Köyü Mevki Taşköprü çiftlikköy/YALOVA	197	AKRELİK TOPS (TEKSTİL)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

8	AKSA KARBON ELYAF SANAYİ AŞ.(YALOVA ŞB.) Karamürsel Yolu 13. km Pk.115 77100 Çiftlikköy/YALOVA	157	KARBON ELYAF(CF) ÜRETİMİ
9	A-B MAKİNA VE ÇELİK KONSTRÜKSİYON LTD.ŞTİ. Taşköprü Sanayi Sitesi 2.Yol No.68 Çiftlikköy-YALOVA	144	ÇELİK KONSTRÜKSİYON İMALATI (SANAYİ)
10	BENO PLASTİK AMBALAJ VE KALIP SAN. TİC. LTD ŞTİ. O.Ö.S. Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi Taşköprü - Ç.Köy/YALOVA	136	PLASTİK (SANAYİ)
11	MEHMET ALİ TEPE-ALTINOVA TEKSTİL Kaytazdere Yeni Akın Cad.Akmiş No:40/1 Altınova-YALOVA	121	TEKSTİL
12	SEFINE DENİZCİLİK TERSANECİLİK TUR. SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Yalova Şub. Hersek Köyü Kumluk Mevkii Parsel No:493-494-495-495 Altınova/YALOVA	120	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
13	YALOVA SAFRAN TEKSTİL SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Çiftlik Mah. Atatürk Cad. Huzur Sok.No:26 Çiftlikköy/YALOVA	109	TEKSTİL
14	YAPIN İNŞ.ÇELİK KONS.İMALAT TEKS.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. İzmit-Yalova Karayolu Üzeri Çavuşçiftliği Altı Altınova/YALOVA	92	ÇELİK KONSTRÜKSİYON İMALATI (SANAYİ)
15	MANTAŞ MANTAR ÜRETİM VE TURİZM TİCARET AŞ. Yeni Bursa Yolu 8. Km.Soğucak Köyü Altı YALOVA	88	DONDURULMUŞ SALYANGOZ ETİ (GIDA)
16	HAVA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI HAVA MEYDAN KOMUTANLIĞI Taşköprü-Çiftlikköy/YALOVA	88	KAMU KURULUŞU (MOBİLYA)
17	SAKARYA EMİR TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ. İsmetpaşa Mah.Atatürk Bulvarı NO:92 YALOVA	84	TEKSTİL (HAZIR GIYİM-KONFEKSİYON)
18	ALKAŞ BORU SANAYİ VE TİCARET AŞ. Yalova-Bursa Yolu 15 km.Sugören Köyü Bağevler Mevkii 77400 Yalova	82	CTP BORU VE EK PARÇALARI
19	SCA PACKAGING AMBALAJ SAN. VE TİC. AŞ. Kaytazdere Beldesi Balcı Mevkii Altınova / YALOVA	65	OLUKLU MUKAVA (SANAYİ)
20	EVCİ PLAST- EVCİ PLASTİK SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Soğucak Köyü Balabandere Mevkii 7. Km. YALOVA	65	PVC KAPI, PENCERE PROFİLİ (SANAYİ)
21	U.S. DIŞ TİCARET LTD ŞTİ. Tavşanlı Beldesi Altınova / YALOVA	60	TEKSTİL
22	CEMRE MÜHENDİSLİK GEMİ İNŞAAT SAN.VE TİC. LTD ŞTİ Altınova/YALOVA TESANE ŞUBESİ Hersek Köyü Kumluk Mevkii Tersaneler Bölgesi Altınova/YALOVA	60	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
23	ASİL TEKSTİL (HÜLYA YILDIRIM) Mehmet Akif Ersoy Mah.Yonca Cad.No:2-1 ÇİFTLİKKÖY/YALOVA	57	TEKSTİL
24	Girgin Kale Denizcilik Sanayi Tic.Ltd.Şti. Hersek Köyü Kumluk Mevkii C 5 Parsel Altınova-YALOVA	54	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
25	TÜRKOĞLU GEMİ İNŞAA SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Altınova Tersaneler Bölgesi Parsel No B-6 Bila No Altınova/YALOVA	48	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
26	N-T GRUP TEKSTİL KONFEKSİYON İNŞ. TAAH. İTH. İHR.SAN.LDT.ŞTİ Sultaniye Mah. Bayrak Cad. No:1/1 ÇİFTLİKKÖY/YALOVA	48	TEKSTİL
27	DOĞUSAN TERSANESİ AŞ. Hersek Köyü Tersaneler Mevkii A-11 Parsel Altınova-YALOVA	47	GEMİ İNŞAA BAKIM VE NARIM (GEMİ SANAYİ)
28	AY-KA ELEKTRİK EMLAK İNŞ.SAN.VE TİC. LTD ŞTİ Sultaniye Mah.Fatih Cad.No.95 Çiftlikköy / YALOVA	45	ELEKTRİK PİRİZİ (SANAYİ)
29	KOCATEPE DENİZCİLİK VE GEMİ İNŞA SAN. TİC. LTD ŞTİ. Hersek Köyü Kumluk Mevkii Parsel No A7 Bila No Altınova/YALOVA	45	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
30	YALOVA TEKNİK ALÜMİNYUM PLAS.DOĞ.İNŞ.PET.NAK.TUR.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. Yalova Bursa Yolu Üzeri 3.Km. Kirazlı Mevkii No:151 YALOVA	45	ALÜMİNYUM-PLASTİK DOĞR.-CAM YAPIMI

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

31	ALTINTAŞ MERMER VE TERSANECİLİK SAN. TİC. AŞ. Altınova Şu. Hürriyet Mah. Çamurluk Mevkii No:10 altınova/YALOVA	44	MERMER (SANAYİ)
32	ALKİM TEKSTİL SAN. VE TİC. AŞ.(YALOVA ŞB.) Köyiçi Mevkii 23/1 Pafta,2655 Ada, 2 Parsel ÇİFTLİKKÖY/YALOVA	43	TEKSTİL
33	ERDEĞER MOTORLU ARAÇLAR VE İNŞAAT SAN.VE TİC.AŞ. Kılıç Köyü Şakşak Mevkii (Işıldar Plaza) Çiftlikköy/YALOVA	43	MOTORLU ARAÇ BOYA ,YENİLEME
34	YALOVA MERVE KONFEK. TEKSTİL SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. Fatih Cad. Dereağzı Liman Sok. No:6 YALOVA	40	TEKSTİL
35	Promaks Proje ve Makine Sanayi ve tic.Ltd.Şti. Taşköprü KSS.5 Yol No:17 Taşköprü Çiftlikköy YALOVA	40	PASLANMAZ ÇELİK (SANAYİ)
36	TERSAN TERSANECİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş. Acıçeşme Mevkii Boğaziçi Cad.No: 28 Tavşanlı ALTINOVA/YALOVA	39	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
37	B.M.T BAHADIR MADEN HAFRİYAT NAKLİYAT İNŞAAT TAAHHÜT SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. Güney Köyü D61YALOVA	38	MICIR (MADEN SANAYİ)
38	KATASA TEKSTİL SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Taşköprü Sanayi Sitesi 1. Yol Sonu Çiftlikköy/YALOVA	37	SİMLİ İPLİK (TEKSTİL)
39	MERKO GIDA SAN. VE TİC. AŞ. ŞUBESİ Kaytazdere köyü Altınova/YALOVA	36	DONDURULMUŞ GIDA
40	ÖNCE TEKSTİL İNŞAAT TURİZM VE OTO. SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Kurtköy Yolu Üzeri Hacımehmet Köyü YALOVA	35	TEKSTİL
41	SANTES SANAYİ TESİSLERİ MAKİNALARI İMAL MONTAJ SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Yalova Orta Ölçekli Sanayi Sitesi No:13 Topçular-Handere-Taşköprü:59 Çiftlikköy / YALOVA Hürriyet Sok. Kaya İşhanı No:9/19 YALOVA	35	MUHTELİF SANAYİ KAZANLARI (SANAYİ)
42	ÜÇLER MAKİNA - OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LTD ŞTİ Taşköprü Sanayi Sitesi 5. Yol No: 44 Çiftlikköy/YALOVA Yalova san.Sit.Handere mevkii.no.11 Çiftlikköy/YALOVA	33	MAKİNA PARÇALARI (SANAYİ)
43	YALOVA GİYİM SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ. Rahmi Üstel Cad. No:49 Kat:1 /YALOVA	33	TEKSTİL
44	ALTINTAŞ MERMER VE TERSANECİLİK SAN. TİC. AŞ. Hersek Şu Hersek Köyü Tersaneler Bölgesi Parsel No:A-22 Altınova/YALOVA	32	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
45	TAŞTANLAR MÜHENDİSLİK MİMARLIK İNŞAAT TAAHHÜT PVC ALÜMİNYUM DOĞRAMA PAZARLAMA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET AŞ. Handere Mevkii 12 nolu Fabrika Topçular Çiftlikköy/YALOVA	30	ALÜMİNYUM VE PVC DOĞROMA
46	AR YEMEK İŞGÜCÜ TEMİNİ,GIDA TEM.İLAÇ.,TEKS.,OTO.,TAŞ.,İNŞ.,TAR.,HAYV.,SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.(YALOVA ŞB.) Yeni Bursa Yolu 1.Km - YALOVA	30	HAZIR YEMEK(GIDA)
47	Açılım İnşaat Tic ve San.Ltd.Şti.(Yalova Şb.) Çavuşçiftliği Köyü Selvi Cıvarı Mevkii, Pafta 10 Parsel 291 Altınova/YALOVA	29	HAZIR BETON (İNŞAAT SANAYİ)
48	HATSAN İnş.Madencilik Tur.Gemi İnşa ve Deniz Nak.San.ve Tic.A.Ş.(Yalova Şb.) Hersek Mevkii A 20 Parsel Altınova	29	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
49	AGRANA FRUIT İSTANBUL GIDA SANAYİ VE TİCARET AŞ. (YALOVA ŞB.) Kaytazdere Beldesi Altınova / YALOVA	28	GIDA
50	YALOVA LAMİNANT SANAYİ TİCARET LTD ŞTİ Kirazlı Altı Yeni Sanayi Sitesi No:77 YALOVA	27	MOBİLYA LAMİNAT (SANAYİ)
51	ERC KİMYA VE MAKİNA SAN.VE TİC. LTD. ŞTİ. Taşköprü-Kılıç köyü Yolu 1. Km. Çiftlikköy/YALOVA	27	SODYUM SÜLFAT (KİMYA SANAYİ)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

52	AVAR OTO GIDA MAD.ÜRETİM PAZ.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ İzmit Karayolu Üzeri 4.km Meydan İş Merkezi No.75 Çiftlikköy/YALOVA	27	LOKUM (GIDA SANAYİ)
53	YAŞARSAN GEMİ İNŞAA SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Hersek Köyü Kumluk Mevkii Tersane Alanı Parsel No:A19 Altınova/YALOVA	26	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
54	OKAYTAŞ MADENCİLİK MÜHEN. İNŞ. OTOM. SAN. TİC. LTD ŞTİ Kirazlı Sanayi Sitesi 2.Yol F-1 Blok Yanı No:1-2-3-4-5 YALOVA	25	SAÇ-BAKIR-PİM (SANAYİ)
55	KİBSAŞ KARADENİZ İNŞAAT VE BETON SAN.VE TİC A.Ş. Tokmak Köyü Art Otel Karşısı Altınova/YALOVA	25	HAZIR BETON (İNŞAAT SANAYİ)
56	DEFNE GIDA İNŞAAT VE TAAHHÜT SANAYİ DIŞ TİCARET LTD.ŞTİ. Kirazlı Sanayi Sit. 1. Giriş Üstü/YALOVA	25	DONDURMA (GIDA)
57	İHLAS MOTOR AŞ.(YALOVA ŞUBESİ) İHLAS EVLERİ MAH.ŞİNASI SOK.NO:13 ÇİFTLİKKÖY/YALOVA	25	HAFİF TİCARİ ARAÇ(KAMYONET) MONTAJI (OTOMOTİV)
58	TAŞER ORMAN ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET LTD ŞTİ Taşköprü Küçük sanayi Sitesi Üstü Çiftlikköy /YALOVA	24	AHŞAP PALET (SANAYİ)
59	CEMRE MÜHENDİSLİK GEMİ İNŞAAT SAN.VE TİC. LTD ŞTİ ALTINOVA/YALOVA +D66 Hersek Köyü 6/1 Nolu Pafta Parsel No: 682 Altınova/YALOVA	24	ÇELİK KONSTRÜKSİYON İMALATI (SANAYİ)
60	ÇAKIRLAR TERSANE İŞLETMECİLİĞİ SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ. Hersek Köyü Kumluk Mevkii Tersaneler Bölgesi C-4 Parsel ALTINOVA/YALOVA	24	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
61	SELTAŞ DENİZCİLİK SAN. VE TİC.AŞ. YALOVA ŞUBESİ. Hersek Köyü Kumluk Mevkii Tersaneler Bölgesi Parsel No:A15 Altınova/YALOVA	23	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
62	ÖZATA TERSANECİLİK SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. YALOVA ŞU. Hersek Köyü Kumluk Mevkii Parsel No:30 Altınova/YALOVA	23	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
63	ALMET METAL ENDÜSTRİ TİC.AŞ. Bursa Karayolu 4.Km. Total Benzinlik Yanı. YALOVA	23	METAL (SANAYİ)
64	ASRIN KARDEŞLER UN VE UNLU MAM.GIDA İNŞ.TEKS.TURZM.SAN.TİC.LTD.ŞTİ. M.Akif Ersoy Mh.Yonca Cd.No:2 Ç.Köy/YALOVA	22	UNLU MAM. VE EKMEK (GIDA)
65	TEKNOPRO MÜH.VE END.TES.ÜRETİMİ AŞ.(YALOVA ŞB.) Dereköy Sapağı Yalova-Kocaeli İl Sınırı Altınova/YALOVA	22	SANAYİ TES.ÜRETİMİ (METAL-MAKİNA)
66	PROCATH TIBBİ ÜRÜNLER SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. Musa Gündüz Cad. No:26 Taşköprü - Çiftlikköy / YALOVA	21	TIBBİ MALZEMELER
67	ET-SE HAYVANCILIK ET VE ET ÜRÜNLERİ GIDA YEMEK HİZMETLERİ TARIM ÜRÜNLERİ İTHLAT İHRACAT LTD.ŞTİ.Mehmet Akif Ersoy Cd. Yıldız Sk. No.1 Çiftlikköy/YALOVA	21	GIDA(ET ÜRÜNLERİ)
68	HACIOĞULLARI HAZIR BEYON SAÇ VE YAPI MALZ.SAN.VE TİC.AŞ.(YALOVA ŞB. Kirazlı Köyü Sanayi Mevki Santral Cd.No:42/2 YALOVA	21	HAZIR BETON (İNŞAAT SANAYİ)
69	ALTINOVA YAT İNŞAACILAR SANAYİ VE TİCARET(YALOVA ŞUBESİ) A.Ş. HERSEK KÖYÜ KUMLUK MEVKİİ SEFİNE-ÖZATA TERSANELERİ YANI ALTINOVA/YALOVA	20	GEMİ-İNŞAA
70	SOYTEZ METAL SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ. Kirazlı Köyü Dışbudaklık Mevkii Bila No Merkez/YALOVA	19	KABUĞU SOYULMUŞ VE TAŞLANMIŞ ÇELİK İMALATI (METAL SANAYİ)
71	AKILLIOĞLU İTHALAT İHRACAT PAZ.MİM.İNŞ.VE TAAH. LTD.ŞTİ. Kılıçköy Yolu 2.Km.No:152 Kılıçova Mevkii Çiftlikköy -YALOVA	18	BİTKİ ÇAYI,MARMELAT ÜRETİMİ (GIDA SANAYİ)
72	ENKAY MAKİNA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ Taşköprü sanayi Sitesi 1Yol No: 54 Çiftlikköy/ YALOVA	17	GARAJ VİNCİ (SANAYİ)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

73	YALOVA ERSAN ISI GÜNEŞ ENERJİSİ SİSTEMLERİ SİHHİ TESİSAT İNŞ. DIŞ TİC. LTD. ŞTİ. Kirazlı Sanayi Sitesi Keresteciler Bölümü H2 Blok No:1 YALOVA	17	GÜNEŞ ENERJİSİ (SANAYİ)
74	HAS-PEK PALET VE AMB.ÜR.NAK.İNŞ.TAAH.GIDA OTO.İTH.İHR.ORM.ÜR.PAZ.TİC.LTD.ŞTİ. Yalova-İzmit Yolu 10.Km.No:44 Taşköprü-Çiftlikköy/YALOVA	17	AHŞAP PALET VE AMB.SANDIĞI (MOBİLYA)
75	DERİN AYDINLATMA VE NEON SAN.TİC.LTD.ŞTİ. Kirazlı San.Sit.B2 Blok No:33/3-4-5-6 YALOVA	17	REKLAM PANOSU
76	CAN KAPTAN GEMİ İNŞAA YATÇILIK NAKLIYE TUR. TIP TEKST. PLAST. MAK. SAN. TİC. LTD. ŞTİ. Taşköprü Beldesi Musagündüz Cad. No:26/B K:2 Çiftlikköy/YALOVA	16	HİDROFİLİK ÜROLOJİK KETETLERİ (SANAYİ)
77	DEN-TA DENİZCİLİK TİCARET VE SANAYİ LTD.ŞTİ.(YALOVA ŞB.) Hersek Köyü Kumluk Mevkii, Terfsaneler Bölgesi A-13 Parsel Altınova/YALOVA	16	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
78	ECE DAYANIKLI TÜKETİM MAL. İML. VE PAZ. TİC. LTD. ŞTİ. Yalova Orta Ölçekli Sanayiciler KSS Handere Mevkii No.1 Taşköprü - Çiftlikköy / YALOVA	15	GARAJ VİNCİ (SANAYİ)
79	BURSA BETON SAN. VE TİC. AŞ. YALOVA KUZEY TESİSLERİ ŞUBESİ Bursa Karayolu 6. Km. Soğucak Köyü Balabandere Mevkii YALOVA	15	HAZIR BETON (İNŞAAT SANAYİ)
80	META DENİZCİLİK GEMİ İNŞAA MÜHENDİSLİK MİMARLIK ÇELİK KONSTRÜKSİYON İNŞAAT YAPI MALZEMELERİ İTHALAT VE İHRACAT SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. Kılıç Köyü Ova mevkii 1 Pafta 29 Parsel No.148 Çiftlikköy- Yalova	15	ÇELİK KONSTRÜKSİYON İMALATI (SANAİ)
81	BAŞARAN ORMAN ÜRÜNLERİ İNŞAAT TAAHHÜT VE YAPI MALZ. SAN. İÇ VE DIŞ TİC. LTD ŞTİ. Merkez Mah. Subaşı Beldesi İzmit Yolu Altınova / YALOVA	14	KERESTE
82	KOZA TEKSTİL SAN. VE TİC.LTD ŞTİ. Taşköprü Sanayi Sitesi 1. Yol No:116 Çiftlikköy / YALOVA	14	SANDIK TİPİ SANAYİ ÇUVALI (SANAYİ)
83	BİR-SU GIDA SANAYİ VE TİCARET LTD ŞTİ. Kemerköprü Cad. Subaşı Beldesi Altınova / YALOVA	13	GIDA
84	KUTUP KONSERVE VE DONDURULMUŞ GIDA SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Balkaya Mevkii Hacımehmet Köyü YALOVA	13	ŞOKLANMIŞ GIDA (GIDA)
85	NACİ SELİMOĞLU DENİZ İŞLETM. VE TİC. AŞ. YALOVA ŞUBESİ Tersaneler Bölgesi Parsel No:A-2 Çavuşçiftliği Altınova/YALOVA	13	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
86	ARİF KALKAVANOĞULLARI GEMİCİLİK A.Ş Hersek Köyü Kumluk Mevkii Tersaneler Bölgesi A/18 PARSEL ALTINOVA/YALOVA	13	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
87	MURAT KADİR MALÇIK (ENDÜSTRİ MAKİNA MÜHENDİSLİK) Taşköprü Sanayi Sit. 2.Yol No: 61 ÇİFTLİKKÖY/YALOVA	13	ÇELİK KONSTRÜKSİYON İMALATI (SANAİ)
88	ÖZKANOĞLU MAKİNE ÇELİK KONS. İNŞ. NAK. OTO. GIDA TARIM HAY.SAN VE TİC.PAZARLAMA LTD.ŞTİ. Taşköprü Sanayi sitesi 2.Yol C Blok No:71 Çiftlikköy/YALOVA	13	ELEKTRO-KİM.YÖN.KAPLAMA TES.
89	YAZGAN ALÜMİNYUM-PLASTİK DOĞ. SAN. VE TİC.LTD ŞTİ. Kirazlı Sanayi Sitesi No:51-52-53 YALOVA Rüstempaşa Cad.No:6 YALOVA	12	PVC DOĞRAMA
90	KORU AĞAÇ İŞLERİ SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.(YALOVA ŞB.) Kıranlar Mevkii Kuru beldesi Hürriyet Mh.Parsel 2290 Pafta Çınarcık -YALOVA	12	AHŞAP SAP (MOBİLYA)
91	NESOS GIDA SANAYİ VE TİCARET AŞ. Merkez Mah.Kemerköprü cad.No:22 Subaşı ALTINOVA/YALOVA	12	GIDA SANAYİ
92	KISMET ORMAN ÜRÜNLERİ İNŞAAT NAK.SAN. VE TİC.LTD.ŞTİ. Kaytazdere Beldesi Narlımeşe Cad.No:8 ALTINOVA/YALOVA	11	HAZIR MUTFAK DOLABI ÜTİTESİ (ORMAN ÜRÜNLERİ)
93	GÜR-ER MADEN NAKLİYAT ASFALT İNŞ.TAAH.SAN VE TİC. LTD.ŞTİ. Kılıç Köyü Yolu üzeri 2.Km.Taşköprü-Çiftlikköy/YALOVA	11	KIRMA TAŞ-MICİR İMALATI(MADEN)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

94	GİSAN ALTINOVA GEMİ İNŞA SANAYİ VE TİCARET AŞ. Hersek Mevkii Özel Sektör Tersaneler Bölgesi A-5 Parsel Altınova/Yalova	11	GEMİ - İNŞA
95	ASMAZ ENERJİ İLETİŞİM İNŞAAT TAAHHÜT SAN.TİC.LTD.ŞTİ.. Handere Orta Ölçekli sanayi Sitesi No.10 Topçular Mevkii Taşköprü Çiftlikköy/YALOVA	11	PERFAB AHŞAP YAPI KARKASI(ORMAN SAN.)
96	ZEKİ DUMANTEPE İstanbul Cad. No:187 YALOVA Taşköprü Sanayi Sitesi 1. Yol Keresteciler Böl. No:3 Çiftlikköy/YALOVA	10	ÇAM KERESTE (SANAYİ)
97	AYDIN BAYIR-AKTİF ASANSÖRLERİ Kirazlı San. Sitesi B-1 Blok No:18-19 YALOVA	10	ASANSÖR (SANAYİ)
98	SARIKAYA HURDACILIK İNŞAAT NAK. TAAH VE TİC LTD ŞTİ Çavuşçiftliği köyü Altı No:12 Altınova/YALOVA	10	METAL ATIK SANAYİ
99	PLASTEK PLASTİK VE KİMYA ENDÜSTR. LTD ŞTİ.-YALOVA ŞUBESİ Balabandere Mevkii Yalova-Bursa Karayolu 3.Km. YALOVA	10	PVC FİLM
100	NUH BETON (ALTINOVA TESİSİ) AŞ. Altınova Hazır beton Tesisi Havuzdere Köyü Harmalar Mevkii Altınova-YALOVA	10	HAZIR BETON (İNŞAAT SANAYİ)
101	SEZER TEKSTİL İNŞ.TAAH.GIDA TURİZM İTH.İHR.SAN VE TİC.LTD.ŞTİ. Gökçedere Mah.Kışla Cad.No:29 Termal/YALOVA	10	TEKSTİL
102	NUHTEL MAKİNA SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.(YALOVA ŞUBESİ) Yalova Sanayiciler Sitesi Denizçalı Köyü Handere Mevkii No.5 Taşköprü -Çiftlikköy/YALOVA	10	DEMİR TEL(SANAYİ)
103	MARKOTEKS MARMARA KONİK TEKSTİL VE YARDIMCI MADDELER SAN. VE TİC. AŞ. Taşköprü Sanayi Sitesi 1. Yol No:98-100 Çiftlikköy/YALOVA	9	KARTON MASURA (SANAYİ)
104	OKUYANLAR BAŞAK MOBİLYA İNŞAAT PAZ. SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Kirazlı Sanayi Sitesi No:62 YALOVA	9	MUTFAK-BANYO DOLABI (SANAYİ)
105	YALOVA ÇİFTCAM SAN. VE TİC. LTD ŞTİ Yeni Bursa Yolu No:118 YALOVA Kirazlı S.S.Marangozlar Bölümü N0:8-9	9	ÇİFT CAM (SANAYİ)
106	MERSİN TROPİKAL MEYVELER DIŞ TİCARET SANAYİ(YALOVA ŞUBESİ) LTD.ŞTİ. Kemerköprü Cad. Şoseüstü mevkii Subaşı Beldesi ALTINOVA/YALOVA	9	MEYVE PAKETLEME (GIDA SANAYİ)
107	GÜR-ER MADEN NAKLİYAT ASFALT İNŞ.TAAH.SAN VE TİC. (GÜNEY MADEN OCAĞI TESİSLERİ ŞUBESİ) LTD.ŞTİ. Güney köy YALOVA	9	KIRMA TAŞ-MICİR İMALATI(MADEN)
108	DOĞAN GÜRBÜZ-PROSES TİCARET, İMALAT, MÜHENDİSLİK(PROSES- T.İ.M.) Taşköprü Sanayi Sitesi 5.yol No:2 Taşköprü-ÇİFTLİKKÖY/YALOVA	9	KARTUŞ FİLTRE İMALATI (TIBBİ ÜRÜN)
109	METMA MOBİLYA ELEKTRONİK BİLGİSAYAR TEKNİK HİZMETLER TAŞIMACILIK TİCARET VE SANAYİ LTD.ŞTİ. Rüstempaşa Mh.Fatih Cd.Hürriyet Sok.Pirinç Apt.No:26/A YALOVA	9	UYDU YAYINI ALICISI (ELEKTRONİK SANAYİ)
110	LETİFŞAH BOZKURT-LB GROUP YAPI İNŞAAT VE MOBİLYA Yalova Kirazlı Sanayi Sitesi 2.Yol Marangozlar Bölümü No.12-14-16- 18 YALOVA	9	MOBİLYA(MODÜLER BANYO DOLABI)
111	İZZET YILGÖR KÜÇÜKBAYRAKTAR (YILGÖR TEKNİK) Yeni Bursa Yolu 6. Km. YALOVA	8	HİDROLİK KRİKO (SANAYİ)
112	YALOVA PLASTİK AMBALAJ SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Taşköprü Sanayi Sitesi 2. Cad. No:95 Çiftlikköy / YALOVA	8	PLASTİK (SANAYİ)
113	BİLGEN GÜNEŞ ENERJİSİ MİMARLIK MÜHENDİSLİK SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. Balabandere Mevkii 89 Parsel Özzaim Mobilya Yanı Soğucak/YALOVA	8	GÜNEŞ ENERJİSİ (SANAYİ)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

114	Özelsan Pompa Teks.Mak.ve Yedek Par. İml. San.Tic.Ltd.Şti. Taşköprü KSS.2 Yol No:126-128 Taşköprü Çiftlikköy/YALOVA	8	MAK.YED.PARÇ.VE DOZAJ POMPASI (SANAYİ)
115	PAŞAKÖY SÜT VE GIDA ÜRÜNLERİ İNŞAAT ELEKTRİK LTD.ŞTİ. Yalova-Bursa Karayolu 4.Km Kirazlı mevki YALOVA	8	GIDA
116	KAYNAK GIDA SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ. Taşköprü Köyü Dökmetepe Mevkii Çiftlikköy/YALOVA	7	DONDURULMUŞ BİBER- DOMATES (GIDA)
117	LOKUMHANE GIDA İMALAT SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ. Yeni Bursa Yolu No:4 YALOVA	7	LOKUM (GIDA SANAYİ)
118	EROL ŞENKAYA - ERNEŞE DENİZCİLİK Tersaneler Bölgesi C-6 Parsel Altınova-YALOVA	7	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
119	BİMAKS KİMYA VE GIDA DIŞ TİCARET LTD.ŞTİ.(YALOVA ŞB.) Kirazlı Sanayi Sitesi 4. Cadde B2 Blok No.26 YALOVA	7	KAZAN TAŞI ÖNLEYİCİ KİMYASALLAR (KİMYA SANAYİ)
120	MARMARA GRUP KİMYA KOZ.TUR.END.PET.NAK.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ Boğaziçi vd.Kırlangıç sk.No.3/A Tavşanlı ALTINOVA-YALOVA	7	AERESOK ÜRETİMİ (KİMYA SANAYİ)
121	PLASTİKO PLATİK OPERASYONLARI VE GERİ DÖNÜŞÜM HİZ.TİC.SAN.LTD.ŞTİ. Kılıç Köyü Ova Mevkii No:153 Çiftlikköy-YALOVA	7	PLASTİK (SANAYİ)
122	NUH BETON AŞ.-YALOVA ŞUBESİ Kirazlı Köyü Dışbudaklar Mevkii Merkez -YALOVA	7	HAZIR BETON (İNŞAAT SANAYİ)
123	ALSAŞ DONDURULMUŞ GIDA ÜRETİM SAN. VE TİC. AŞ. Ankara Devlet Yolu 24. Km. Kartal / İSTANBUL Hürriyet Mah. 4. Sok. Altınova / YALOVA	6	DERİN DONDURMA (GIDA)
124	SULTAN MUTFAK MOBİLYA VE KONFEKSİYON SAN. VE TİC. LTD ŞTİ Taşköprü Sanayi Sitesi 5. Yol No:19 Çiftlikköy / YALOVA	6	YAPIŞTIRICI TUTKAL SANAYİ
125	KURBAN GEMİ İNŞAA İNŞAAT TAAHHÜT TURİZM ORMAN ÜRÜNLERİ SAN.VE TİCARET LTD.ŞTİ. Hersek Köyü Kumluk Mevkii Tersaneler Bölgesi B-7 Parsel Altınova /YALOVA	6	GEMİ İNŞAA BAKIM ONARIM(TERSANECİLİK)
126	AKGÜL ÇAY SANAYİ VE TİCARET AŞ.(YALOVA ŞB.) Devlet Yolu Üzeri No.180/A Çavuşçiftiği Köyü Altınova-YALOVA	6	AROMATİK ÇAY ÜRETİMİ (GIDA SAN)
127	G.R.O.S.S EGZOST OTO.GIDA İNŞ.ŞANS.OY.İNT.HİZM.İTH.İHR.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. Yaloca Sanayi Sitesi C3 Blok No:27 YALOVA	6	EGZOST(METAL)
128	HUNTER TEKSTİL SANAYİ VE DIŞ TİCARET LTD.ŞTİ.(YALOVA ŞUBESİ) Kılıç Yolu Kabaklı Deresi Mevkii 4.km 192 parsel Çiftlikköy/YALOVA	6	DOKUMA(TEKSTİL)
129	AHMET BAGATAR Güney Köy YALOVA	5	MICIR (SANAYİ)
130	TUTMAÇLI MERMER GRANİT MADENCİLİK NAKLİYE İNŞAAT MALZEMELERİ GIDA SAN. VE TİC.LTD ŞTİ. (TAŞKÖPRÜ ŞUBESİ) Yalova Sanayiciler Sitesi Handere Mevkii No:14 Taşköprü- Ç.Köy./ YALOVA	5	MERMER (SANAYİ)
131	BİZKİM KİMYASAL ÜR.İTH.İHR.TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ. Hersek Köyü Altı Konfeksiyoncular Sitesi G.Blok No.4 Altınova/YALOVA	5	SOLVENT BAZLI BOYA, TİNER, VERNİK, AHŞAP KORUYUCULAR (KİMYA)
132	SUPERFOS AMBALAJ SANAYİ TİCARET LTD.ŞTİ.(YALOVA ŞB.) S.S.Orta Ölçekli Sanayiciler Küçük Sanayi Sitesi Handere Mevkii Taşköprü Çiftlikköy/YALOVA	5	PLASTİK SANAYİ
133	HARPUTOĞLU ORMAN ÜRÜNLERİ SAATÇİLİK GIDA PLASTİK SANAYİ VE TİC.AŞ. İŞYERİ:KIRAZLI SANAYİ SİTESİ MARANGOZLAR BÖLÜMÜF-4 BLOK NO:35-37 YALOVA	5	HAZIR MUTFAK DOLABI ÜTİTESİ (ORMAN ÜRÜNLERİ)
134	CELAL ŞAHAN - ŞAHAN MOBİLYA Kirazlı San.Sitesi 2.Blok No.26 YALOVA	5	MOBİLYA(MODÜLER BANYO DOLABI)
135	ATÖLYE TASARIM UYGULAMA -NEFİZE TURGUT Taşköprü sanayi sitesi 1 yol.No.56 Taşköprü/ÇİFTLİKKÖY-YALOVA	5	MAKİNE YEDEK PARÇA İMALATI

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

136	KAYALAR DEKARASYON VE İNŞ. MALZ.SAN.TİC. PAZ. LTD ŞTİ Soğucak köyü Karadere Mevkii Değirmen Sok. No:175 YALOVA Meteoroloji Sok. Can Apt. No:47/A YALOVA	4	MERMERİT DUŞ TEKNESİ (SANAYİ)
137	MARMARA RULO İNŞAAT TEKSTİL PLASTİK MALZ. PAZ. SAN. VE TİC LTD. ŞTİ. Gökçedere Mah. Kışla Sok. Arap Camii Altı Termal/YALOVA	4	BOYA BADANA RULOSU (İNŞAAT SANAYİ)
138	İSMAİL FIRAT FIRAT İNŞAAT VE YAPI MALZEMELERİ) Cumhuriyet Mah.Devlet Yolu Üzeri Altınova/YALOVA	4	DEMİR BOYAMA
139	ICT YAT SANAYİ TURİZM VE TİCARET AŞ.(YALOVA ŞUBESİ) -32T.IC PAFTA 101 ADA 4 PARSEL TAVŞANLI- ALTINOVA/YALOVA(İŞYERİ ADRESİ)	4	GEMİ-İNŞAA
140	MİNEL İTH.İHR.KOZM.GIDA TARIM HAYV.TURİZM SANAYİ TİC.AŞ. Şosealtı Süpürgelik Mevkii Suğören YALOVA	4	DONDURULMUŞ SEBZE,MEYVE
141	CAFER ALTUNTAŞ - ALTUN AHŞAP TASARIM Merkez Mah.Termal Cad.No:159 Kadıköy - YALOVA	4	DOĞRAMA (ORMAN SAN.)
142	BERAS MAKİNE OTOMOTİV İNŞAAT MÜHENDİSLİK SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. Sanayi Sitesi 5.Yol No:42/44 Taşköprü-Çiftlikköy/YALOVA	4	YEDEK PARÇA İMALATI(SANAYİ)
143	ÖZTÜRK DURMAZ-DURMAZ JANT Yalova İzmit Yolu Üzeri N.57/A Denizçalı Köyü Taşköprü - Çiftlikköy/YALOVA	4	ALÜMİNYUM JANT İMALATI
144	CEVDET DEMİREL - DEMİREL KERESTE TİCARETHANESİ Taşköprü Sanayi Sitesi Keresteciler Bölümü 1.yol No.108 Taşköprü - Çiftlikköy7YALOVA	4	KERESTE
145	GEN-İZ YAPI TEKNOLOJİLERİ İNŞAAT İTHALAT İHRACAT SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. Kirazlı San.Sit.D.Blok No:39 YALOVA	4	SPREY VE ENJEKSİYONMAKİNESİ
146	MUSTAFA BALTA TAŞOCAĞI VE MICIR İŞLETMESİ Kılıç Köy-Kabaklı Köyü Yolu Üzeri Taşocağı No:9 Çiftlikköy/YALOVA	3	MICIR (SANAYİ)
147	PİGAR KİMYA SAN. VE TİC. LTD ŞTİ. YALOVA ŞUBESİ Yeni Mahalle Köyü 120 Ada 28 Nolu Parselde Bila Numaralı Termal/YALOVA	3	ŞAMPUAN (KOZMETİK)
148	Aykın Tersanecilik Taşımacılık İnşaat San.Tic.Ltd.Şti. Hersek Kumluk Mevkii A 4 Parsel Altınova	3	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
149	KARES MÜMESSİLLİK DANIŞMANLIK VE TİCARET LTD.ŞTİ. Soğucak Köyü No: 125 /YALOVA	3	OTO DIŞLİSİ (SANAYİ)
150	SAMET BAYKARA Büro: MimarSinan cd.84/A Yalova Kirazlı Sanayi Sitesi B-1 Blok No: 30 YALOVA	3	REKLAM SANAYİ TABELA ÜRETİMİ
151	YÜKSEL TERSANECİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş. Hersek köyü Kumluk Mevkii Altınova Tersaneler Bölgesi B-8 Parsel Altınova/YALOVA	3	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
152	MEHMET KOÇAL - TOKİ UNLU MAMULLER FİRİNİ Kazım karabekir Mah.Rahmi Üstel Cad.93/A YALOVA	3	EKMEK(GIDA)
153	Hüseyin DURMUŞ- Zeki Mobilya Çiftlik Mah.San.Cad.Küçük San Sit.D.Blok No.14/18 Çiftlikköy- YALOVA	3	MOBİLYA(MODÜLER MUTFAK DOLABI)
154	SEBAHATTİN İBRAAM - BULUT PLASTİK Kirazlı S.S. Metalciler bölümü NO:38 YALOVA	2	POLİETİLEN PLASTİK BOYASI (SANAYİ)
155	BALKAN ENDÜSTRİYEL ÜRÜNLER VE DENİZ.SAN. TİC. LTD ŞTİ. Hürriyet mah. 2. sok. No:11/2 Altınova/YALOVA	2	DENİZALTI BATARYA (AKÜ) KUTUSU (SANAYİ)
156	ABDURAHMAN YAYLA - YAYLA KOLTUK Cumhuriyet Cad.Feza Sok. No:2 YALOVA	2	KOLTUK (MOBİLYA)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

157	MUZAFFER KARADENİZ-ÇAĞLAYAN MOBİLYA VE DOĞRAMA SA Taşköprü Sanayi Sitesi 5. Yol No:54 Çiftlikköy/YALOVA	2	KAPI (MOBİLYA)
158	YAHYA DİNÇER-DİNÇER MOBİLYA Tokmak Köyü Köy İçi Mevkii Atatürk Cad.No.5 Altınova-YALOVA	2	MOBİLYA(MUTFAK DOLABI,KAPI)
159	EGE SU ZİRAİ ALETLER SULAMA VE ARITMA TESİSLERİ TAŞIMACILIK İNŞ.TAAH.SAN.TİC.LTD.ŞTİ. Merkez Mah.Kaytazdere San.Sit.E. Blok No.110 Kaytazdere-Altınova/YALOVA	2	METAL DİREK, SU TANKI
160	DENİZ MADENCİLİK İNŞAAT SU VE PETROL ÜRÜNLERİ İTH. İHRAC. SAN.VE TİC. A.Ş. Yalova Şubesi Fıstıklı Köyü Çiftlik Mevkii Armutlu /YALOVA	1	GRANİT PARKE TAŞI (SANAYİ)
161	SAVAŞ YILDIZ - SAVAŞ MATBAASI Rüstempaşa Mah.Fatih cd. Hürriyet sok. No:8 YALOVA	1	MATBAA İŞLERİ
162	BAYRAK DENİZCİLİK TAŞIMACILIK, TEMSİLCİLİK A.Ş.Topcular İskelesi Yanı Denizçalı Köyü Topcular Mevkii ÇİFTLİKKÖY/YALOVA	1	GEMİ İNŞAA (SANAYİ)
163	VK KİMYA KOZMETİK AMBALAJ MAKİNA SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ. Kadıköy Beldesi Merkez Mah.Termal Cad.No: 162 TERMAL/YALOVA	1	KOZMETİK AMBALAJ (SANAYİ)
164	MAX İÇ VE DİŞ TİCARET LTD.ŞTİ. Gaziosmanoşa Mah.No: 676/5 Bursa Yolu 3. Km. YALOVA	1	GIDA (BAL, REÇEL İMALATI)
165	TOL-MER TOLON MERMER SAN VE TİCARET LTD ŞTİ Kabaklı sapağı karşısı No 140 Kılıçköyü / YALOVA	1	MEMRMER KUPA KAİDESI (SANAYİ)

1-Yalova Kalıp İmalatı İhtisas OSB (Bilişim Organize Sanayi Bölgesi):

Yalova şehir merkezine 6 km, Yalova – Kocaeli karayolunun güneyinde, bu karayoluna 2,5-3 km mesafedeki, Kazımiye Köyünün 1 km güneydoğusunda 34,12 hektar büyüklüğündeki alan, Yalova Bilişim Organize Sanayi Bölgesi kuruluş yeri olarak, Bakanlıkça belirlenmiş olup, OSB özel hukuk tüzel kişilik onayı 17 Eylül 2013 tarihinde 215 sıra numarası ile tescil edilerek tamamlanmıştır.

Projenin toplam maliyeti Bakanlığın 2014 yılı bütçesinde 5.075.000,00 TL öngörülmektedir.

Gebze’de Bilişim Vadisinin kurulması nedeniyle, bu OSB sınırları içinde Ulusal Kalıp Üreticiler Birliği önderliğinde, **Kalıp İmalatı İhtisas OSB** kurulma çalışmalarına başlanmıştır. OSB Kuruluş Protokolü değişikliği hazırlanarak Bakanlığa iletilmiş ve Bakanlığımız tarafından 07.11.2013 tarihinden onaylanarak Yalova Kalıp İmalatı İhtisas OSB dönüşmüş olup kamulaştırma çalışmaları başlanmıştır.

Yalova Kalıp İmalatı İhtisas OSB Projesi tamamlandığında, asgari 70 firmanın 350 Milyon \$ tutarında yatırım yapacağı öngörülmektedir. Doğrudan 3.000, dolaylı olarak da 5.000 kişinin istihdamı beklenmektedir. Bölge ekonomisine doğrudan 250 Milyon \$, dolaylı olarak da 500 Milyon \$ katkı sağlayacaktır. Dünya kalıp pazarının toplam cirosu yaklaşık olarak 75 Milyar €’dur. Bu pazarın yaklaşık olarak 35 Milyar €’su Avrupa’ya aittir. 2023 yılında bu rakamın 45 Milyar € olması beklenmektedir. Günümüzde Türkiye kalıpcılık sektörünün cirosu 350 Milyon €’dur. 2023 yılında yaklaşık olarak 5 Milyar €’luk bir büyüklüğe ulaşması öngörülmektedir

2-Yalova Gemi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi:

Çiftlikköy İlçesinde 140 ha büyüklüğündeki alan Yalova Gemi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kuruluş yeri olarak, Bakanlıkça belirlenmiş OSB özel hukuk tüzel kişilik onayı 04.02.2011 tarihinde 275 sıra numarası ile tescil edilerek tamamlanmıştır.

Yalova Gemi İhtisas OSB Müteşebbis Heyeti %87 İMEAK GESAD (İstanbul, Marmara, Ege, Akdeniz, Karadeniz Gemi Sanayiciler Derneği), %13’si Yalova Ticaret ve Sanayi Odası Katılım payı ile oluşmaktadır. Yer seçimi yapılmış, Bakanlık programına alınmış, Bakanlık tarafından 2013 yılı için 600.000.00 TL.2014 yılı için 150.000.00 TL ödenek ayrılmıştır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Projenin toplam maliyeti 20.300.000,00 TL olarak öngörülmektedir. 2016 yılı itibariyle bitmesi planlanmaktadır. Kamulaştırma işlemleri için fiyat tespitinde mutabakat sağlanamadığından dolayı konu mahkemeye intikal etmiş olup, mahkeme kararını müteşebbis Yargıtay'a götürmüş olup, Yargıtay kararı beklenmektedir. Tahmini yatırım maliyeti 245.252.384,00 TL dir. Projenin tamamlanmasıyla ihracatın 200 Milyon \$ artacağı ve 10.000 yeni istihdam sağlanacağı öngörülmektedir.

Ülkemizin 1,5 milyar \$ değerindeki gemi teçhizat ve yan sanayi ihtiyacının %40'lık kısmı Yalova Gemi İhtisas OSB'de üretileceği tahmin edilmektedir. 600 milyon dolara ulaşacak bu rakama kurulacak Teknopark ve Ar-Ge tesislerimizde geliştirilecek yenilikçi teknolojiler ile Savunma Sanayi ve askeri gemi inşalarına katkısı çok daha fazla katma değer kazandıracığı düşünülmektedir.

3-Taşıt Araçları Yan Sanayi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi:

Yalova İli, Çiftlikköy ilçesinin Gacık, Laledere ve Kılıç Köyleri sınırları içinde yeni yapılacak Gebze - Orhangazi - İzmir otoyoluna cephesi bulunan yaklaşık 1.550.000 m2 büyüklüğündeki Taşıt Araçları Yan Sanayi İhtisas OSB ile ilgili çalışmalar 2011 yılında başlamıştır.

Araziye ilişkin zemin etüdü çalışmaları gerçekleştirilmiş ve OSB Yer Seçimi Komisyonu 18 Eylül 2012 tarihinde toplanmıştır. Yer Seçimi Komisyonunda bulunan kurumlardan görüşlerin alınması sonrasında ÇED olumlu belgesi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından alınmış olup, Bakanlığımıza göndermek üzere "Kuruluş Protokolü" hazırlık çalışmalarına başlanılmıştır.

Yatırım Maliyeti **300 milyon dolar** olarak öngörülmektedir. Kurulacak OSB için duyulacak finansman ihtiyacı kamu kaynağı (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kredisi) kullanılmaksızın **tamamen %100 olarak Girişimci Sanayiciler tarafından karşılanacaktır.**

OSB'nin tam kapasiteyle faaliyete geçmesi durumunda 200 milyon dolarlık cironun 500 Milyon dolara, 100 milyon dolarlık ihracatın 300 milyon dolara ve hali hazırdaki 2.000 kişilik istihdamının 7.000 kişiye ulaşması ön görülmektedir.

Ülkemizdeki taşıt araçları yan sanayi sektörü taşıt araçlarının parça ve ekipman ihtiyacının %80-85'ini temin edecek düzeydedir. OSB kurulumu ile bu oranın %20'lik kısmının Yalova ilinden karşılanması hedeflenmektedir. Türkiye Otomotiv Sanayi Strajesi Belgesine uyumlu ve örnek bir yatırımdır.

4-Akrilik Bazlı Elyaf ve Kompozit Ürünler İleri Teknoloji Malzemeleri İslah OSB:

AKSA Fabrikasının bulunduğu yaklaşık 113 hektarlık alanda (Çiftlikköy ilçesi, Taşköprü Beldesinde, Hava Meydan Komutanlığı'na komşu, İzmit Karayolu'nun hem kuzeyinde hem de güneyinde denize kadar) 1969 yılında kurulmuş mevcut sanayi tesislerinin daha sağlıklı ve daha verimli çalıştırılması amacıyla İslah OSB çalışmaları devam etmektedir. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımıza sunulan başvuru dosyası kabul edilmiştir. İlgili kurum ve kuruluşlarla OSB alanı yer seçimi toplantısı 26/06/2013 tarihinde yapılmış Derneğin OSB nin İhtisas İslah OSB olarak kurulması talebi değerlendirilmiş, inceleme ıslah komisyonları toplanmış ve raporlar 30/10/2013 tarihinde Bakanlığımıza gönderilmiştir. Bakanlığımızca yapılan inceleme sonucunda İhtisas OSB kurulması talebi uygun görülmüş ve ÇED aşamasına geçilmiştir. Tahmini yatırım maliyeti 223.700.000 TL'dir. Projenin tamamlanmasıyla ihracatın 200 Milyon \$ artacağı ve 7.000 yeni istihdam sağlanacağı öngörülmektedir.

5.Yalova Tersaneler Bölgesi:

2013 sonu itibariyle 25 tersane sanayi sicil belgesi alarak resmen faaliyete başlamıştır. Ancak dünyadaki genel kriz dolayısıyla ilimizde ki tersaneler kapasitelerini tam olarak kullanamamaktadır. İlimizde gemi ve yat üretimi ve ihracat rakamları hızlı bir biçimde artmaktadır. Özellikle 2013 yılının ihracat rakamı, geçen yılın tamamının üç katını(2012 yılı 86.146.000 \$ iken,

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

2013 yılı 281.202.000 \$ dır.) aşmış bulunmaktadır. İlimizin 2013 yılı ihracatı içerisinde gemi ve yat ihracatının payı %91,9' ulaşmıştır.

Ülkemizin toplam gemi ve yat ihracatı içerisinde 2011 yılında %2,7 olan Yalova İli'nin payı, 2012 yılında %10,6'ya, 2013 yılında ise %24,6'ya yükselmiştir. 2012 yılında yapılan 86,1 Milyon \$'lık gemi ve yat ihracatının %65'i, 2013 yılında yapılan 281.202 Milyon \$'lık ihracatın da %81,47'si Norveç'e yapılmıştır.

Maden Sahaları:

Yalova İl merkezi ile 5 ilçesinde, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğüne ruhsata bağlanmış madenler bulunmakta olup, bunlar merkezde Güneyköy, Çiftlikköy İlçesinde Taşköprü Beldesi ile Kılıç ve Denizçalı köylerinde, Altınova İlçesinde Havuzdere ve Karadere köylerinde, Çınarcık İlçesinde Teşvikiye Beldesi civarında, Armutlu İlçesinde ise Narlı ve Fıstıklı bölgesinde yoğunlaşmış bulunmaktadır.

Çizelge B.15- Sanayi Tesislerinden Kaynaklanan Su Kirliliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

NO	TESİS ADI	ADRESİ	DEŞARJ YERİ	SKKY'YE GÖRE SEKTÖRÜ STANDART DEĞER	İZİN TARİHİ (SKKY)	DEBİ m ³ /gün	İç İzleme Numune Alma Aralığı
1	ALTINTAŞ MERMER SAN. ve TİC. A.Ş	Çamurluk Mevkii No.10 Altınova	Dere	Maden Sanayi (Çimento, taş kırma, toprak sanayi vb) Tablo 7. 5	03.10.2012 03.10.2013 (GFB)	52	2 ayda bir
2	AKKİM KİMYA SAN. ve TİC.A.Ş (İNORG)	Denizçalı köyü Taşköprü mevkii	Marmara Denizi	Karışık Endr. Atıksuların (K. ve B. Ölçekli Org. San. Bölgesi) Tablo 19	04.05.2012 04.05.2013 (GFB)	90	2 ayda bir
3	AKKİM KİMYA SAN.ve TİC.A.Ş (ORG)	Taşköprü Mevkii (Aksa Yanı)	Marmara Denizi	Kimya Sanayi Tablo 14.12	04.05.2012 04.05.2013 (GFB)	130	2 ayda bir
4	AKSA	Denizçalı Köyü Karamürsel Yolu 13.km	Marmara Denizi	Tekstil Sanayi Tablo 10.1-10.7	09.05.2012 09.05.2013 (GFB)	6.500	15 günde bir
5	İPEK KAĞIT SAN.ve TİC.A.Ş	Tokmak Köyü Altınova	Darlık Deresi	Selüloz ,kağıt vb. sanayi Tablo 13.7	05.05.2010 05.05.2015	4.500	15 günde bir
6	AK-TOPS-ERSUR TEKSTİL SAN.	Denizçalı köyü Çiftlikköy	Marmara Denizi	Tekstil Sanayi Tablo 10.1	25.10.2011 25.10.2016	1.100	15 günde bir
7	SCA PACKAGING	Kaytazdere Beldesi Altınova	Marmara Denizi	Selüloz,kağıt karton vb. Tablo 13.6	02.03.2011 02.03.2016	<50	4 ayda bir
8	KİBSAŞ KARADENİZ İNŞ. VE BETON SAN. VE TİC.A.Ş.	Kaytazdere Beldesi Altınova	Darlık Deresi	Maden Sanayi (Çimento, taş kırma, toprak sanayi vb) Tablo 7. 5	27.07.2011 27.07.2012 (GFB)	<50	4 ayda bir

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

İlimizde evsel nitelikli atıksular, kanalizasyon sistemi ile belediyelerin ortak arıtma tesislerinde sonuçlanıp arıtmakta ve Marmara denizine deşarj edilmektedir. Dolayısıyla su kaynakları üzerinde evsel kirlilik baskısı fazla olmamaktadır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.16- Alıcı Ortama Deşarj Edilen Atıksu Miktarı ve Koordinatları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

NO	Belediye AAT OSB AAT Münferit AAT	Deşarj Edilen Atık Su Miktarı	Deşarj Noktası Koordinatları	
		m ³ /gün	N	E
1	(YASKI A.A.T.) YALOVA MERKEZ, KADIKÖY BELDESİ, ÇİFTLİKKÖY İLÇESİ, TAŞKÖPRÜ BELDESİ, TERMAL İLÇESİ,	40.000	40 38 57 N	29 13 50 E
2	(TASKAB A.A.T.) ALTINOVA İLÇESİ, KAYTAZDERE BELDESİ, SUBAŞI BELDESİ, TAVŞANLI BELDESİ	7.200	40 43 45 N	29 30 18 E
3	ARMUTLU İLÇESİ	4.500	40 30 32 N	28.49.31 E
4	ÇINARCIK İLÇESİ, TEŞVİKİYE BELDESİ, KOCADERE BELDESİ	25.000	40 38 08 N	29 04 46 E
5	ESENKÖY BELDESİ	4.000	40 35 14 N	28.54.38 E
6	KORUKÖY BELDE BELEDİYESİ	2.700	A.A.T. yok	
	TOPLAM	83.400		

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

İlimizde kullanılan tarım arazileri dağılımı şu şekildedir:

Tarım Arazileri:

Smutlak Tarım	: 13.203.606,42
Kmutlak Tarım	: 2.708.617,00
Dikili_diğer	: 40.385.817,36
Dikili_zeytin	: 27.236.600,90
Kmarjinal Tarım	:152.435.719,40
Smarjinal Tarım	: 401.896,17
Dikili Bağ	: 51.755,18
Özel Ürün	: 31.619,56
TOPLAM	:236.655.632,00 da

Gübre tüketimi olan toplam tarımsal alan 16.205 ha olup, yıllık (2013 yılı) gübre tüketimi 1.327,075 ton'dur. Toplamda 1 hektara; 63 kg Azot, 12,5 kg Fosfor, 5,8 kg Potas kullanılmaktadır. 14.000 ha alanda 129, 406 ton tarım ilacı kullanılmaktadır. Ha. başına düşen tarım ilacı ise 9,24 kg'dur. Kullanılan başlıca tarım ilaçları insekdisitler, herbisitler, fungusitler, rodendisitler, nematositler, akarisitlerdir.

B.3.2.2. Diğer

İl içerisinde vahşi depolama sahaları varsa bunlar hem yerüstü suları hem de yer altı sularını etkileyecektir. Bu sahaların yerleri ve etkileyebilecekleri su kaynakları belirtilmelidir.

İlimizde düzenli depolama sahası mevcut olup kullanılan vahşi depolama sahası yoktur. İlimizde oluşan katı atıklar düzenli depolama sahasına getirilmektedir. Bu alanda su kaynaklarına sızıntı olmaması için gerekli tedbirler alınmış olup saha denetimlerimizle takip edilmektedir.

B.4. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.4.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Yalova Belediyesi temiz su ihtiyacını 1989 yılından bu yana Gökçe Barajından temin etmektedir.

Yeşil Körfez Su Birliği tarafından işletilen arıtma tesisi, diğer birlik üyesi Belediyeler ve abonelerine içme suyu standartlarına uygun su sağlamaktadır. İçme suyu arıtma tesisi 1200 lt/sn kapasiteli olup; havalandırma, kimyasal madde ile çöktürme, filtrasyon ve klorlama ünitelerinden oluşmaktadır. Baraj kapasitesi 25.000.000 m³tür ve baraj için 60 yıl ömür öngörülmektedir.

İçme suyu arıtma tesisinden Yalova Belediyesi şebekesine günlük 25.000 m³ su iletilmektedir. İletilen suyun içerisindeki mineral miktarları TS- 266 ve WHO' nun standartlarına uygunluk sağlamaktadır. Mevsime göre değişen mineraller: Toplam çözünmüş madde (TDS= 80-250 mg/ lt), Mg (7-10 mg/lt), Ca (30-40 mg/lt), Al (0,02-0,1 mg/lt), Fe (0,01-0,05 mg/lt), Mn (0,01-0,05 mg/lt), NO₃ (0,1-0,7 mg/lt), Si(3-4,5 mg/lt), PO₄ (0,1-0,7 mg/lt) , SO₄ (20-40 mg/lt), Sertlik (7-15 ° Fs) şeklindedir.

Şehir içmesuyu şebekesi Çelik isale hatları, CTP, Asbest, PVC ve HDPE cinsi borulardan oluşmaktadır ve tüm şebeke yaklaşık 200 km'dir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

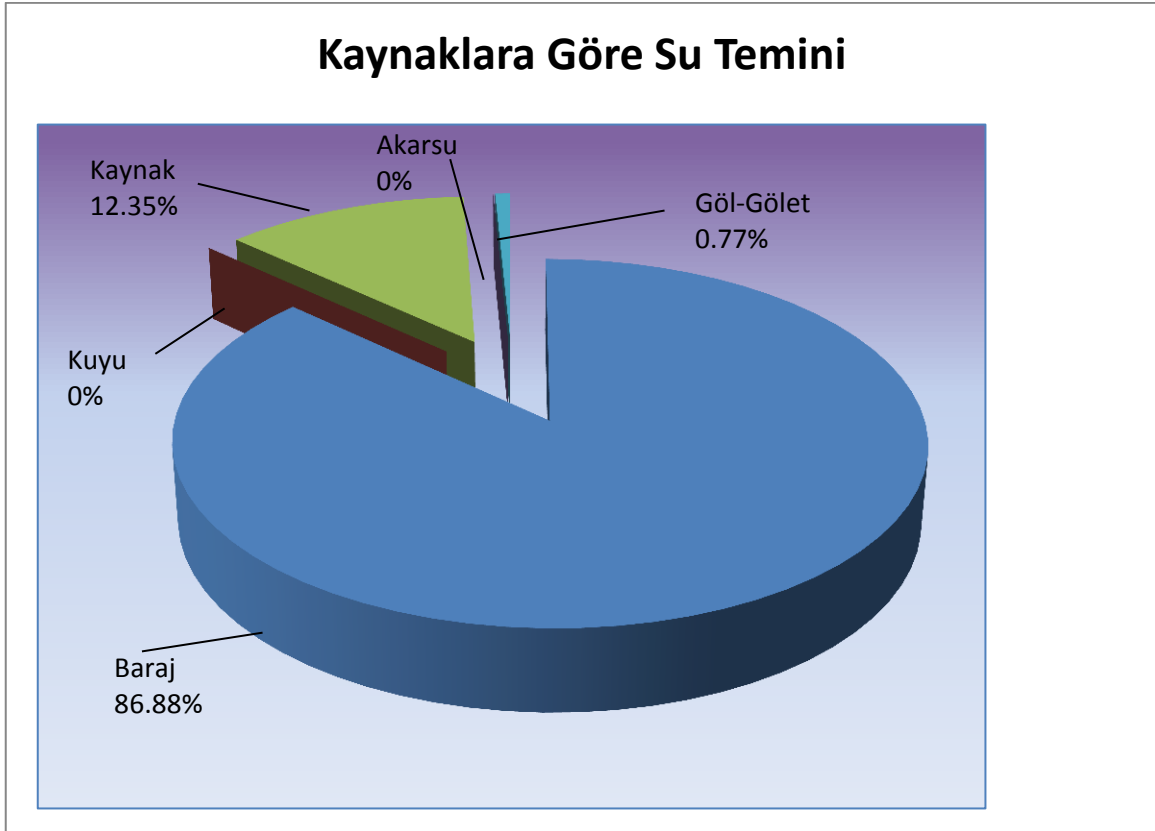
Çizelge B.17- Gökçe Barajı Su Kullanım Bilgileri (DSİ Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü, 2013)

SU KULLANIMI										
	1990		2004		2008		2012		2030	
	milyar m ³	%	milyar m ³	%	milyar m ³	%	milyar m ³	%	milyar m ³	%
Toplam			0.035		0.027		0.032			
Sulama			0.003		0.002		0.003			
İçme-Kullanma			0.032		0.025		0.029			
Sanayi										

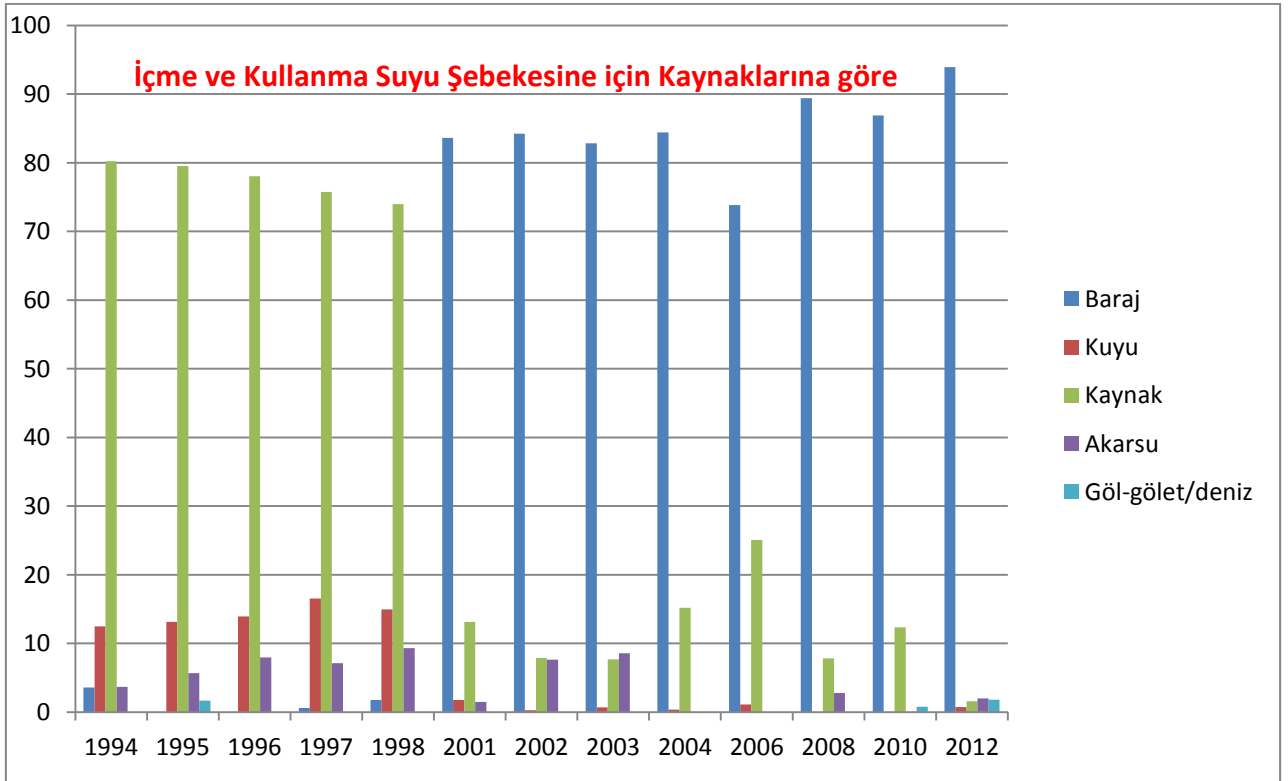
Belediye içme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklara Göre Çekilen Su (%)									
	Baraj		Kuyu		Kaynak		Akarsu		Göl-Gölet
1990	100								
1995	100								
2000	100								
2005	100								
2010	100								
2012	100								

Çizelge B.18- Yıllara Göre Çekilen Su Miktarı (TÜİK Kocaeli Bölge Müdürlüğü, 2013)

	2001	2002	2003	2004	2006	2008	2010	2012
Toplam çekilen su miktarı (1000 m³/yıl)	37662	38566	38692	38695	31979	27770	28018	27583
	2001	2002	2003	2004	2006	2008	2010	2012
Baraj	83,62	84,21	82,83	84,42	73,81	89,38	86,88	93,91
Kuyu	1,76	0,28	0,71	0,39	1,13	0	0	0,72
Kaynak	13,14	7,87	7,88	15,19	25,07	7,82	12,35	1,57
Akarsu	1,48	7,64	8,58	0	0	2,81	0	1,99
Göl-gölet/deniz	0	0	0	0	0	0	0,77	1,81

Grafik B.1. İlimizde(2010) Yılı Belediyeler Tarafından İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarının Kaynaklara Göre Dağılımı (TUIK Kocaeli Bölge Müdürlüğü, 2013)

Grafik B.2.- İlimizde yıllara göre İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklarına Göre Çekilen Su Oranı % (TUIK Kocaeli Bölge Müdürlüğü, 2013)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.19- İçme Ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Sayısı ve Kaynaklarına Göre Dağıtılmak Üzere Çekilen Su Miktarı (TUIK İstatistikleri İnternet Verileri, 2013)

İl	Anket uygulanan belediye sayısı	İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen belediyelerin sayısı (1)	Toplam çekilen su miktarı (1000 m ³ /yıl)	Kaynak (1000 m ³ /yıl)	Göl- Göllet /Deniz (2) (1000 m ³ /yıl)	Akarsu (1000 m ³ /yıl)	Baraj (1000 m ³ /yıl)	Kuyu (1000 m ³ /yıl)	Belediyelerde içme ve kullanma suyu şebekesi için çekilen yüzey suyu miktarı (2) (1000 m ³ /yıl)	Belediyelerde içme ve kullanma suyu şebekesi için çekilen yeraltı suyu miktarı (1000 m ³ /yıl)	Belediyelerde kişi başı çekilen günlük su miktarı (litre/kişi-gün)
Yalova	15	15	28.018	727	500	1.104	25.500	187	27.104	914	444

Çizelge B.20- İlimizde Yıllara Göre İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi ve Arıtma Tesisi İle Hizmet Verilen Belediye Sayısı Ve Nüfusu (TUIK İstatistikleri İnternet Verileri, 2013)

Yıllar	Toplam belediye sayısı	Toplam belediye nüfusu	Anket uygulanan belediye sayısı	Anket uygulanan belediye nüfusu	İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı	İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen belediye nüfusu	İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)	İçme suyu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye sayısı	İçme suyu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusu	İçme suyu arıtma tesisi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)
2002	15	132.460	15	132.460	15	131.820	100	2	73.009	55
2003	15	132.460	15	132.460	15	130.637	99	10	106.595	80
2004	15	132.460	15	132.460	15	132.282	100	8	113.116	85
2006	15	153.993	15	153.993	15	153.840	100	12	147.458	96
2008	15	153.993	15	153.993	15	153.993	100	13	148.610	97
2010	15	173.122	15	173.122	15	173.071	100	13	167.927	97

B.4.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

İlgili kurumdan sağlıklı veri alınamamıştır.

B.4.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

İlimizde içme suyu Gökçe Barajından temin edilmektedir. Gökçe Barajı Çınarcık-Yalova-Karamürsel sahil şeridinin had safhaya varan içme-kullanma ve endüstri suyu ihtiyacını karşılamak amacıyla yapılmıştır. Daha önce Yalova-Karamürsel arasındaki sahil siteleri, fabrikalar ve Karamürsel ihtiyaçlarını yeraltı sularından karşılamaktaydı.

Yeraltı suyu rezervinin ihtiyaçları karşılayamaması nedeniyle yeraltı suyu seviyesi gittikçe düşmekte ve bu nedenle deniz suyunun karaya doğru nüfuz etmesi sonucu yeraltı suyunda aşırı derecede tuzlanma görülmekteydi. Yeraltı suyunun seviyesinin düşmesi ve tuzlanması sonucunda yeterli verim alınamamaktaydı.

Çınarcık-Yalova-Karamürsel sahil şeridinin içme-kullanma ve endüstri suyu ihtiyacını karşılayabilecek iki kaynak bulunmaktaydı. Bu kaynaklardan birisi Yalova-Termal kesiminde

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sellimandıra Deresi üzerinde 1981’de yapımına başlanılan ve şu anda faaliyette olan Gökçe Barajıdır. İkinci kaynak ise Altınova-Karamürsel kesiminde Yalakdere üzerinde inşa edilebilecek Ayazma Barajıdır.Gökçe Barajı daha ekonomik bulunduğundan öncelikle yapılması uygun görülmüştür.Ayazma Barajı ise Gökçe Barajı’nın ihtiyaçları karşılayamaz duruma geldiğinde (25-30) yıl sonra devreye girmek üzere geleceğe bırakılmıştır.

Gökçe Barajı ile İlgili Genel Bilgiler:

Çizelge B.21-Gökçe Barajı (DSİ Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü, 2013)

Drenaj alanı	86.5 km ²
Akarsu	Sellimandıra deresi
Tesisin Hisse Ayrımı	İçme ve Kullanma suyu %85 Sulama Suyu % 15
Yıllık ort. Akım	69,24 hm ³ /yıl
Barajdan toplam çekilecek su	43 hm ³ /yıl
İçme suyu	36,6 hm ³ /yıl
Sulama suyu	6,2 hm ³ /yıl
Max. Depolama hacmi	25,5 hm ³
Max. Depolama alanı	127 ha.

Gökçe Barajı hakkında B.1.1.2 ve B.4.1.1. bölümlerde bilgiler verilmiştir.

B.4.2. Sulama.

İlimizde tarım yapılan arazilerin % 29’u tarla alanı, % 20’si meyve alanı, % 17’si zeytin alanı, % 3’ü sebze (açıkta) alanı, %1’i sebze (örtü altı) alanı, % 0,1’i kesme çiçek (açıkta) alanı, % 1’i kesme çiçek (örtü altı) alanı, % 1’i iç mekan ve dış mekan süs bitkileri alanı, % 1’i de kavaklık ve söğütlüktür.

İlimizde;

Sulanan Alan Miktarı: 6.555 ha,

Sulanabilir Alan Miktarı: 7.677 ha,

Sulanamayan Alan Miktarı: 1.122 ha

(Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü verileri, 2013)

Sulama yapılan alanlarda kullanılan sulama yöntemleri:

Spring, Damlama ve Yağmurlama.

Çizelge B.22 - Sulama Sistemlerine Göre Sulama Yapan İşletme Sayısı Ve Sulanan Alan (TUIK İstatistikleri İnternet Verileri,2013)

Toplam işletme sayısı	Sulama Yapan işletme sayısı	Sulama Yapılan Alan (dekar)	Sulama Sistemi					
			Salma sulama		Yağmurlama sulama		Damla sulama	
			A	B	A	B	A	B
5.578	3.567	25.255	2.656	16.527	442	7.486	470	1.243

A. İşletme sayısı

B. Sulanan alan (dekar)

B.4.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Toplam 4.375 ha alanda salma sulama yapılmaktadır.

İlgili kurumdan konuyla ilgili daha ayrıntılı veri alınamamıştır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

B.4.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Toplam 10.000 da (1.000 ha) alanda damlama, yağmurlama ve basınçlı sulama yapılmaktadır.

İlgili kurumdan konuyla ilgili daha ayrıntılı veri alınmamıştır.

B.4.3. Endüstriyel Su Temini

İlimizdeki sanayi kuruluşlarının kullandığı sular Gökçe Barajından temin edilmektedir. Yaklaşık 100.000 m³/gün su tüketilmektedir.

Geri dönüşüm suyu kullanılmamaktadır, soğutma suyu bir tesis tarafından kullanılmakta ve denizden temin edilmekte ve yine denize deşarj edilmektedir.

B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

İlimizde hidroelektrik santraller bulunmamaktadır.

B.4.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

Veriye ulaşılamamıştır.

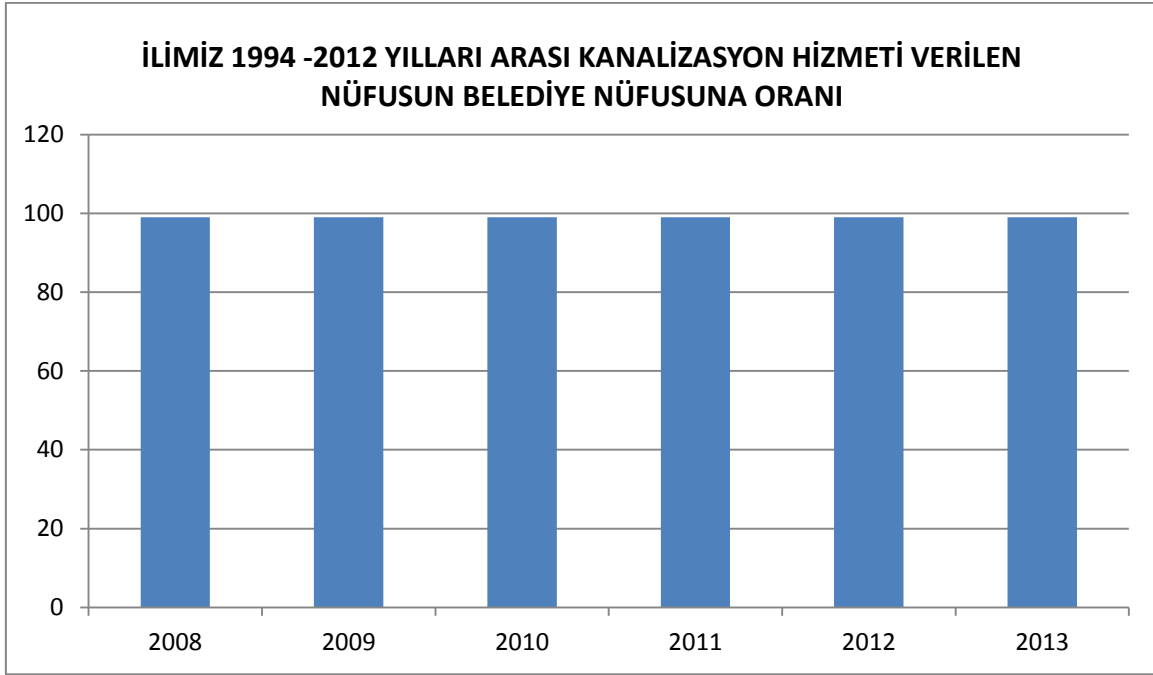
B.5. Çevresel Altyapı

B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Hizmeti Alan Nüfus

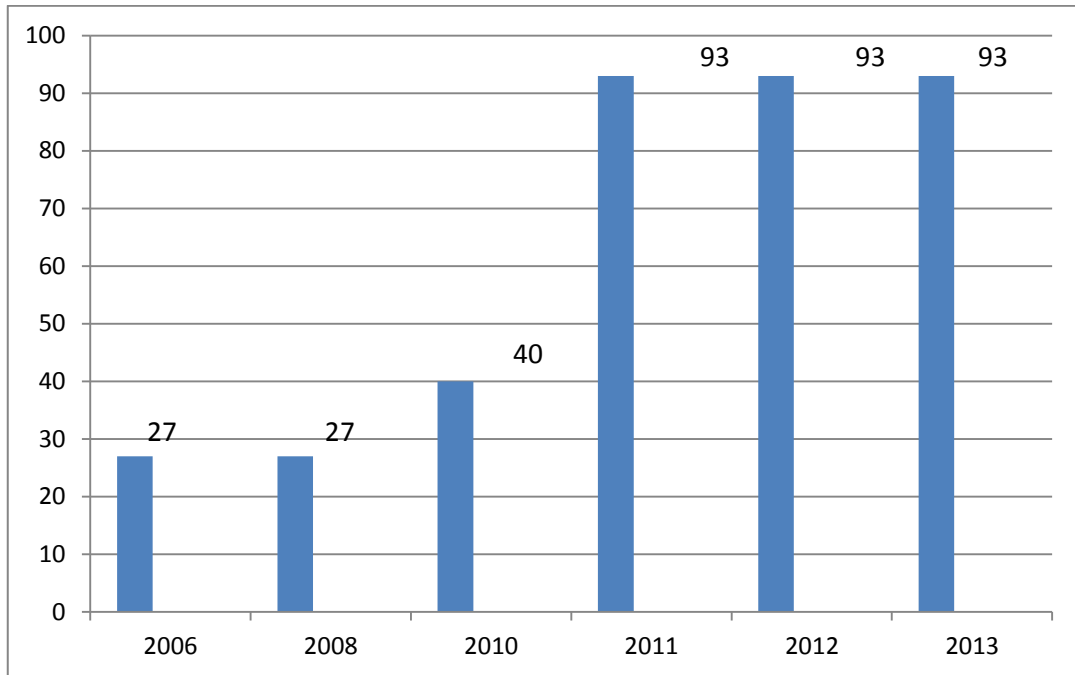
2013 yılı itibari ile Yalova Belediyesi nüfusunun %99'u kanalizasyon hizmetinden yararlanmaktadır.

Çizelge B.24- İlimizde Kanalizasyon ve Atıksu Arıtma Hizmeti Verilen Belediye Sayısı ve Nüfus Oranları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

Yıl	Kanalizasyon Hizmeti verilen Belediye Sayısı	Kanalizasyon Hizmeti verilen Nüfusun oranı	Atıksu Arıtma Hizmeti verilen Belediye Sayısı	Atıksu Arıtma Hizmeti verilen Nüfusun oranı
2006	15	% 98	4	% 27
2008	15	% 99	4	% 27
2010	15	% 99	6	% 40
2011	15	% 99	14	% 93
2012	15	% 99	14	% 93
2013	15	%99	14	%93

Grafik B.3- İlimizde Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı (Yalova Belediyesi, 2013)

Grafik B.4 – İlimizde (2013) Yılı Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Edilen Nüfusun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.25 – İlimizde (2013)Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi/ Deniz Deşarjı Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası koordinatları	Deniz Deşarjı	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı(ton/gün)	
	Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri							
İlçeler	Merkez(Yaski)	X			X	X	X	50.000	40.000	40 38 57 N 29 13 50 E	Var	150.000	1,5
	Kadıköy(Yaski)	X			X	X	X	50.000	40.000	40 38 57 N 29 13 50 E	Var	150.000	1,5
	Armutlu	X			X	X		10.000	4.500	40 30 32 N 28.49.31 E	Var	5.160	1
	Altınova(TASKKAB)	X			X	X		20.000	7.200	40 43 45 N 29 30 18 E	Var	19.000	1
	Tavşanlı TASKKAB)	X			X	X		20.000	7.200	40 43 45 N 29 30 18 E	Var	19.000	1
	Kaytazdere TASKKAB)	X			X	X		20.000	7.200	40 43 45 N 29 30 18 E	Var	19.000	1
	Subaşı TASKKAB)	X			X	X		20.000	7.200	40 43 45 N 29 30 18 E	Var	19.000	1
	Çınarcık(Mavi Deniz)	X			X	X		25.000	25.000	40 38 08 N 29 04 46 E	Var	16.000	2
	Esenköy	X			X	X		6.000	4.000	40 35 14 N 28.54.38 E	Var	2.400	0,5
	Koruköy			Yok									
	Teşvikiye(Mavi Deniz)	X			X	X		25.000	25.000	40 38 08 N 29 04 46 E	Var	16.000	2
	Kocadere(Mavi Deniz)	X			X	X		25.000	25.000	40 38 08 N 29 04 46 E	Var	16.000	2
	Çiftlikköy(Yaski)	X			X	X	X	50.000	40.000	40 38 57 N 29 13 50 E	Var	150.000	1,5
	Taşköprü(Yaski)	X			X	X	X	50.000	40.000	40 38 57 N 29 13 50 E	Var	150.000	1,5
	Termal(Yaski)	X			X	X	X	50.000	40.000	40 38 57 N 29 13 50 E	Var	150.000	1,5

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Yalova İleri Biyolojik Atıksu Arıtma tesisi YASKİ tarafından işletilmektedir. YASKİ ye üye belediyeler; Yalova, Çiftlikköy, Termal, Taşköprü ve Kadıköy Belediyeleridir. Üye belediyelerden gelen atıksuyun tamamı tesiste arıtılmaktadır. Yalova İleri Biyolojik Atıksu Arıtma tesisinden yılda 420 ton arıtma çamuru çıkmakta olup, YAKAB katı atık düzenli depolama tesisine gönderilerek orada depolanmaktadır.

B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

İlimizde OSB bulunmamaktadır.

B.5.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri

İlimiz Denizçalı köyü Handere Mevkiindeki Yalova Katı Atık Düzenli Depolama Sahasının Çevre ve Orman Bakanlığının 20.04.2006 gün ve 188 sayılı ÇED oluru ile 49 yıllığına kesin izni alınmış ve 10.05.2006 tarihinde saha teslim alınarak inşaatına başlanmıştır. 99.500 m² ve 3 Lot olarak projelendirilen Yalova Katı Atık Düzenli Depolama Sahasının tamamlanan 19.472,07 m² lik 1.Lot'u 08.09.2008 tarihinde işletmeye açılmıştır.

Denizçalı köyü Handere Mevkiindeki Yalova Katı Atık Düzenli Depolama Sahası G-22-c-09-c-4-a, G-22-c-09-c-4-b paftalarında; X = 451450 – 452050 Y= 4502700 – 4503100 koordinatları arasında yer almaktadır.

Tesis inşasında kullanılan taban izolasyonu malzemeleri; geomembran, geotekstil ve bentonittir. Depolama alanı geçirimsizlik tabakası üzerinde teşkil edilmiş olan sızıntı suyu toplama sistem; çakıl drenaj tabakası, sızıntı suyu toplama boruları, ana kollektör, sızıntı suyu kontrol bacaları ve sızıntı suyu deposundan oluşmaktadır. Depolama alanı tabanı geçirimsizlik tabakası üzerine 30 cm. kalınlığında çakıl drenaj malzemesi serilmiş, bu tabaka kalınlığı toplama boruları üzerinde 60 cm olmuştur. Sızıntı suyu toplama boruları HDPE (yüksek yoğunluklu polietilen) 200 mm. çaplı ve vadi yamacı boyunca 15 metrede bir yerleştirilerek ana toplama borusuna bağlanmıştır. Ana toplama borusu HDPE 400 mm. çapındadır. 1000 m³ lük 20 x 20 m. lik boyutlarında ve toplam 400 m²m bir alan üzerinde 2,5 metre yüksekliğinde sızıntı suyu toplama havuzu bulunmaktadır. Sızıntı suyunun depo sahasına geri devri yapılmamaktadır. Sızıntı suyu toplama havuzunun geçirimsizliği geomembran la sağlanmıştır. Sızıntı suyu depolama havuzunda toplanan sızıntı suyu tankerler vasıtası ile Altınova da bulunan Atıksu arıtma tesisine taşınmaktadır. Depo sahası baca gazı pasif sistemle toplanmakta olup, baca gazının debisi ve kompozisyonu ölçülmemektedir. Tek lot olarak işletilen tesise evsel nitelikli katı atıklar haricinde atık kabul edilmemektedir.

Yalova Belediyesince toplanan atıklar doğrudan düzenli depolama tesisine nakil edilmektedir. Yalova Belediyesince işletilen ya da kullanılan bir aktarma istasyonu bulunmamaktadır

Yalova ilinde 1 adet katı atık düzenli depolama tesisi bulunmakta olup, söz konusu tesis ildeki 15 Belediye ve İl Özel İdaresinin üyesi olduğu YAKAB tarafından işletilmektedir.

Yalova ve çevresindeki belediyelerde oluşan katı atıklar, hâlihazırda vahşi depolama olarak nitelendirilen, sızıntı suları ve depo gazı için herhangi bir önlem alınmamış açık arazilere dökülmekteydi. Ancak sanayileşme ve gerçekleşen göçler nedeniyle bölge nüfusunda önemli artış meydana gelmiştir. Söz konusu nüfus artışı beraberinde önemli sorunları da gündeme getirmiştir. Katı atıklar (çöp) da bu sorunlardan biridir. Yalova ve çevresindeki belediyelerin katı atık problemlerine çözüm getirmek amacıyla 2000 yılında YA-KAB (Yalova İli Yerel Yönetimleri Katı Atık Tesislerini Yapma ve İşletme Birliği) kurulmuştur.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Yalova Merkez Belediyesi, Kadıköy, Çiftlikköy, Taşköprü, Altınova, Kaytazdere, Subaşı, Tavşanlı, Termal, Çınarcık, Kocadere, Kuru, Teşvikiye Belediyeleri ve İl Özel İdaresi Birliğin kurucu üyeleridir. Armutlu, Esenköy Belediyeleri 2005 yılında birliğe üye olmuşlardır.

Birliğin amacı: birliği oluşturan yerel idarelerin yapmakla görevli ve yükümlü oldukları fakat maddi ve teknik imkânlarının yetersizliği nedeniyle tek başlarına yerine getiremedikleri veya yerine getirmelerinde güçlük çektikleri; çöp ve katı atıkların toplanması, imhası veya değerlendirilmesi ile belirlenecek öncelik sırasına göre diğer alt yapı çalışmalarını ve hizmetlerini, bununla ilgili transfer istasyonları gibi tesislerin yapımı, onarımı ve işletilmesini yapmak veya yaptırmak ve devamlı işletilmesini sağlamaktır.

Yalova ili düzenli depolama alanının çevreye olabilecek olumsuz etkilerin bertarafı için çeşitli önlemler alınmıştır. Koku, toz, saha görünümü, gürültü, uçuşan ve bertaraf olan atıklar ve haşarat vb. olumsuz etkiler için aşağıda belirtilen tedbirler alınmıştır.

Koku Kontrolü :Koku kontrolü sağlamak için;

- Toprak örtüsü her günün sonunda depolanan atıkların üzerine yayılmaktadır.
- Yüzeysel sularının atık depolama alanlarının üzerinde birikmesi önlenmektedir.
- Süzüntü suyu sistemlerinin bakımları sürekli olarak yapılmaktadır.
-

Toz Kontrolü: Çalışan personelin sağlığı ve etkin çalışma şartları için kişisel koruyucu ekipmanlar ve diğer toz kontrol çalışmaları sürekli olarak yürütölmektedir.

Saha Görünümü: Depolama sahasının girişine yerleştirilecek uyarı ve tanıtım tabelaları bakımlıdır ve üzerlerinde işletme kuralları belirtilmektedir. Giriş yolu ve depolama sahası dışındaki alanlarda peyzaj çalışmaları düzenli olarak yapılmaktadır.

Etrafa Saçılan ve Uçuşan Atıklar:

Bu tür atıkların kontrolü için:

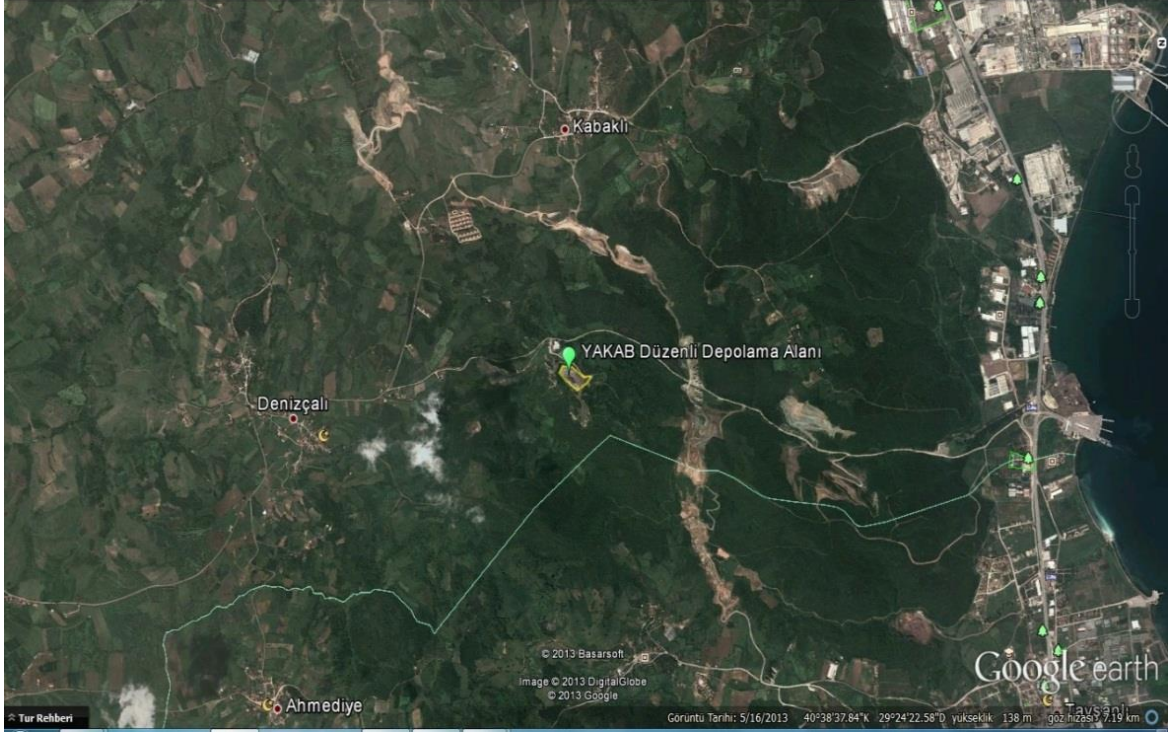
- Atıklar depolanırken geniş olmayan bir çalışma yüzeyi kullanılmaktadır.
- Atık hücresi doldukça üzeri toprakla örtölmektedir.
- Günlük depolama çalışmaları o günkü hakim rüzgar yönüne göre yapılmaktadır.
- Saçılan atıklar günlük olarak toplatılmaktadır.
- Çalışılan alanda geçici paravanlar kullanılarak uçuşan atıklar kontrol edilmektedir.

Lastiklerin Temizlenmesi: Atık taşıyan ve sahada çalışan araçlar sahadan çıkarken lastik yıkama ünitesinden geçerek lastikleri temizlenmektedir.

Haşarat Kontrolü: Haşarat kontrolünde günlük toprak örtünün örtölmesi çok önemlidir. Sivrisinek üremesini önlemek için saha üzerinde durgun su birikintisi oluşmaması sağlanmakta ve depolama sahası düzenli olarak ilaçlanmaktadır.

Yangına Karşı Önlemler: Sahada kullanılan araç, iş makinesinde ve idari binalarda uygun büyüklüklerde ve tiplerde yeterli sayıda yangın söndürme cihazı bulundurulmaktadır.

Bir acil durum planı oluşturularak idari binalarda merkezi yerlere asılmış ve çalışanlara bu konuda eğitim verilmiştir. En yakındaki polis, hastane, itfaiye birliklerinin telefonları idari binalarda herkes tarafından görölebilecek bir yere asılmıştır.

Harita B.5- YAKAB Katı Atık Düzenli Depolama Sahası

B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

İlimizde atık su geri kazanımı yoktur tamamı deşarj edilmektedir.

B.6. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

Toprak kirliliği konusunda bir çalışma yapılmamıştır. Ancak, su kaynaklarında yapılan çalışmada; su kaynaklarındaki kirliliğin bir nedeninin de tarım çalışmalarında kullanılan pestisit, insektisid ve toprağa atılan bazı atıklardan kaynaklandığı belirlenmiştir.

B.6.2. Arıtma Çamurlarının toprakta kullanımı

Arıtma çamurları düzenli depolama alanında depolanmaktadır, toprakta kullanılmamaktadır.

B.6.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

İlimizde 1 adet doğaya yeniden kazandırma planı mevcut olup plan doğrultusunda çalışmalar yürütülmektedir.

B.6.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

İlde kullanılan gübre (bitki besin maddesi bazında), pestisit miktarları ve bunların çeşitleri:

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge B.25 – İlimizde (2013) Yılında Kullanılan Ticari Gübre Tüketiminin Bitki Besin Maddesi Bazında ve Yıllık Tüketim Miktarları (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2013)

Bitki Besin Maddesi (N,P,K olarak)	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	1.027,665	16.205
Fosfor	203,25	
Potas	94,15	
TOPLAM	1.327,075	16.205

Çizelge B.26- İlimizde (2013) Yılında Tarımda Kullanılan Girdilerden Gübreler Haricindeki Diğer Kimyasal Maddeleri (Tarımsal İlaçlar vb) (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2013)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Mey.Seb.Süs.Bit.Zararlı	21,125	14.000
Herbisitler	Yabancı Otlar	1,078	
Fungisitler	Mey.Seb.Süs.Bit.Hastalık	82,396	
Rodentisitler	Tarla Faresi	0,001	
Nematositler	Sebze Nematodlar	0,375	
Akarisitler	Mey.Sebze ve Süs Bit.	4,353	
Kışlık ve Yazlık Yağlar	Süs Bit.Kabuklu Bitler	14,580	
Diğer	Meyve	5,5	
TOPLAM		129,406	

B.7. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde evsel ve endüstriyel nitelikli atıksular arıtma tesislerinde arıtıldıktan sonra Marmara Denizi'ne deşarj edilmektedir.

Belediyelerin kanalizasyon sistemi arıtma tesisleri ile sonuçlanmakta ve ildeki sanayi tesislerinin de kendi arıtma tesisleri mevcut olduğundan ilimizde su kirliliği konusunda ciddi bir sorun bulunmamaktadır.

İlimizde katı atıkların bertarafı, düzenli depolama alanında sağlanmaktadır. Ancak zaman içerisinde düzenli depolama alanı ihtiyacı doğacaktır.

Kaynaklar

- 1- DSİ Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü
- 2- İl Halk Sağlığı Müdürlüğü
- 3- Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
- 4- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- 5- TUIK Kocaeli Bölge Müdürlüğü
- 6- TUIK İstatistikleri İnternet Verileri
- 7- Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
- 8- Yalova Belediyesi
- 9- YASKİ (Yalova Su Kanalizasyon İşletme Birliği)

C. ATIK

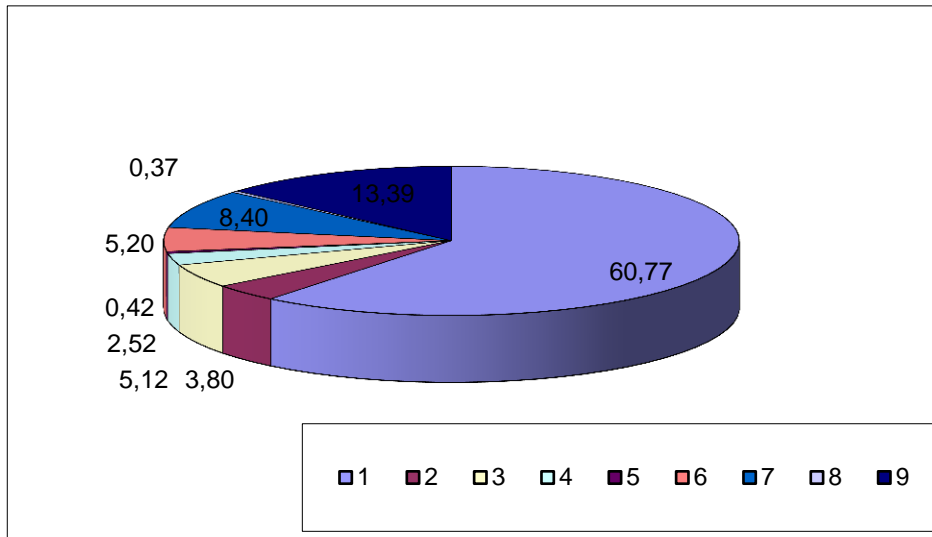
C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

Denizçalı köyü Handere Mevkiindeki Yalova Katı Atık Düzenli Depolama Sahası G-22-c-09-c-4-a, G-22-c-09-c-4-b paftalarında; X = 451450 – 452050 Y= 4502700 – 4503100 koordinatları arasında yer almaktadır.

İlimizde, üretilen belediye atık miktarı ve toplanan atık miktarları aşağıdaki tablo ve grafiklerde verilmiştir.

Çizelge C.0 – İlimizde Toplanan Katı Atık Kompozisyonu (Yalova Belediyesi, 2013)

No		Yüksek Gelir Düzeyi	%	Orta Gelir Düzeyi	%	Düşük Gelir Düzeyi	%	Ort. Kg	Ort. %
1	mutfak	57	72,15	75	71,09	34	39,08	55,33	60,77
2	plastik	3	3,80	5	4,74	2,5	2,87	3,50	3,80
3	poşet	4	5,06	6	5,69	4	4,60	4,67	5,12
4	cam	2,5	3,16	1	0,95	3	3,45	2,17	2,52
5	elektronik	1	1,27	0	0,00	0	0,00	0,33	0,42
6	kağıt	4,5	5,70	5	4,74	4,5	5,17	4,67	5,20
7	yanabilir	6,5	8,23	7	6,64	9	10,34	7,50	8,40
8	metal	0,5	0,63	0,5	0,47	0	0,00	0,33	0,37
9	kül	0	0	6	5,69	30	34,48	12,00	13,39
	toplam kg	79	100,00	105,5	100,00	87	100,00	90,50	100,00

Grafik C.1-Yalova Belediyesi 2013 Yılı Atık Kompozisyonu (Yalova Belediyesi,2013)

Çizelge C.1 – Yalova Belediyesi Tarafından Toplanan ve YAKAB Düzenli Depolama Tesisinde Depolanan Katı Atık Miktarları(YAKAB,2013)

	ocak (ton)	şubat (ton)	mart (ton)	nisan (ton)	mayıs (ton)	haziran (ton)	temmuz (ton)	ağustos (ton)	eylül (ton)	ekim (ton)	kasım (ton)	aralık (ton)
Yalova Belediyesi	3.041,32	2.744,40	3.088,78	3.206,48	3.495,24	3.715,24	4.110,89	4.199,69	3.756,29	3.911,02	3.202,08	3.319,16

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.2 – İl ve İlçe Belediyelerince Toplanan ve YAKAB Düzenli Depolama Tesisinde Depolanan Katı Atık Miktarları(YAKAB,2013)

	ocak (ton)	şubat (ton)	mart (ton)	nisan (ton)	mayıs (ton)	haziran (ton)	temmuz (ton)	ağustos (ton)	eylül (ton)	ekim (ton)	kasım (ton)	aralık (ton)
Altınova Belediyesi	293,50	271,60	283,58	314,12	336,20	309,26	352,01	355,05	360,52	329,04	287,74	312,15
Armutlu Belediyesi	48,94	0,00	100,44	40,60	0,00	18,60	0,00	0,00	0,00	63,58	0,00	0,00
Çınarcık Belediyesi	116,58	128,82	148,56	148,28	226,30	339,64	461,33	485,93	163,04	316,80	297,66	253,08
Çiftlikköy Belediyesi	582,12	510,12	581,11	641,34	701,61	776,88	956,68	981,38	823,80	747,86	630,30	656,74
Esenköy Belediyesi	20,12	3,52	10,06	7,98	15,88	5,00	12,06	26,98	16,04	7,57	5,58	5,64
Kadıköy Belediyesi	109,02	120,14	117,72	105,94	96,54	81,90	71,56	147,50	132,62	141,58	106,38	106,92
Kaytazdere Belediyesi	96,46	95,76	102,90	132,64	139,08	160,42	172,98	160,21	202,00	175,66	163,78	178,30
Kocadere Belediyesi	7,16	8,02	13,66	12,50	25,38	70,34	95,42	115,64	63,60	47,02	28,00	50,54
Koru Belediyesi	118,50	115,34	125,34	150,30	155,41	223,24	275,76	327,54	217,64	163,74	116,42	136,74
Subaşı Belediyesi	160,72	158,50	171,88	191,56	144,48	141,44	157,52	163,52	150,16	149,43	146,68	135,42
Taşköprü Belediyesi	315,18	328,08	289,52	328,84	460,52	408,96	458,00	517,18	547,29	440,97	528,84	497,64
Tavşanlı Belediyesi	104,34	85,10	94,20	99,14	111,28	110,98	128,72	125,75	133,74	103,72	142,78	149,22
Termal Belediyesi	74,34	46,20	42,90	48,16	40,92	25,66	25,92	10,68	25,94	106,70	79,12	83,80
Teşvikiye Belediyesi	13,78	33,26	28,28	26,06	49,48	74,62	85,32	114,64	53,82	50,70	21,16	25,48
Yalova Belediyesi	3041,32	2744,40	3088,78	3206,48	3495,24	3715,24	4110,89	4199,69	3756,29	3911,02	3202,08	3319,16
TOPLAM	5102,08	4648,86	5198,93	5453,94	5998,32	6462,18	7364,17	7731,69	6646,50	6755,39	5756,52	5910,83

Çizelge C.3 – İlimizde 2013 Yılı Yalova Belediyesinde Oluşan Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri ve Tesis Kapasiteleri (Yalova Belediyesi,2013)

İl/ilçe Belediye Adı	Hangi Atıklar Toplanıyor?			Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor? **			Mevcut Bertaraf Yöntemi ve Tesis Kapasitesi/Birimi				
	Evsel*	Tıbbi	Diğer (Belirtiniz)		Toplama	Taşıma	Bertaraf	Düzensiz Depolama	Düzenli Depolama	Kompost	Yakma	Diğer (Belirtiniz)
Yalova	B	OS	-	-	B	OS	Birlik					

Çizelge C.4- İlimizde (2013) Yılında Birliklerce Yürütülen Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf İşlemlerine İlişkin Bilgi (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

Birlik adı	Hangi Atıklar Toplanıyor?			Transfer İstasyonu varsa sayısı	Mevcut Bertaraf Yöntemi ve Tesis Kapasitesi/Birimi			
	Evsel*	Tıbbi	Diğer (Belirtiniz)		Düzenli Depolama	Kompost	Yakma	Diğer (Belirtiniz)
YAKAB	X			yok	X			

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

Belediyemize ait Hafriyat Döküm Sahası 2010 yılında kaymadan dolayı kapatılmıştır. İlimizde Altınova ilçesi Subaşı Beldesi sınırlarında izinli iki hafriyat depolama sahası vardır. Bu depolama sahaslarına hafriyatlar yönlendirilmektedir. Ayrıca Altınova İlçesi Ayazma Köyü yakınlarında eski maden ocağı sahası için izin işlemleri tamamlanmak üzere olan III.Sınıf Düzenli Depolama Sahası oluşturulabilecek (tehlikesiz ve inert atıklar için) bir alan belirlenmiştir.

C.3. Ambalaj Atıkları

Yalova Belediyesinin sınırları içerisinde seçilen pilot bölgelerde 24.08.2011 tarihli Ambalaj Atıkları Kontrolü Yönetmeliği uyarınca ve değerlendirilmesi için Yalova Belediyesi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na onaylanan Ambalaj Atığı Yönetim Planı doğrultusunda ambalaj atıklarının çevreye zarar verecek şekilde doğrudan ve dolaylı olarak alıcı ortama verilmesinin önlenmesi, düzenli depolama sahasına giden atığın miktarının azaltılması amacıyla; kullanılmış ambalajların (cam, metal, plastik, içecek kartonları, kağıt ve karton, ahşap) kaynağında evsel atıklardan ayrı toplanması hususunda koordinasyon görevini sürdürmektedir. İki lisanslı firma ile yapılan protokolle program doğrultusunda poşetli ve kumbaralı sistemle toplama yapılmaktadır.

Toplanan ambalaj atıkları işletimi ÇEVTEM firması tarafından yapılan, Yalova Belediyesi'ne ait Ambalaj Atıkları Ayırma Tesisinde türlerine göre ayrılmaktadır. 2000 yılında ÇEVKO Vakfı, ECHO ve UNDP işbirliği ile Yalova'ya tek vardiya da 6 ton kapasiteli küçük ölçekli "Ambalaj Atıkları Ayırma Tesisi" kurulmuştur. Bu tesiste ambalaj atıkları 4 personel tarafından türlerine göre ayrılarak, geri dönüşüm sanayilerine belgeli olarak satışları gerçekleştirilmektedir.

Ambalaj toplama sistemi; belediyemizce yüklenici firmaya düzenli olarak program dahilinde haftanın belirli gün ve saatlerinde geri dönüşüm toplama aracı ile toplama yapılmakta, evlerden ise dağılan geri dönüşüm torbaları ile poşetle toplama sistemi uygulanmaktadır. Ayrıca muhtelif bölgelerde konulan ambalaj atıkları kumbaraları ile toplama yapılmaktadır.

Çizelge C.5- İlimizdeki (2013) Yılı Ambalaj Ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

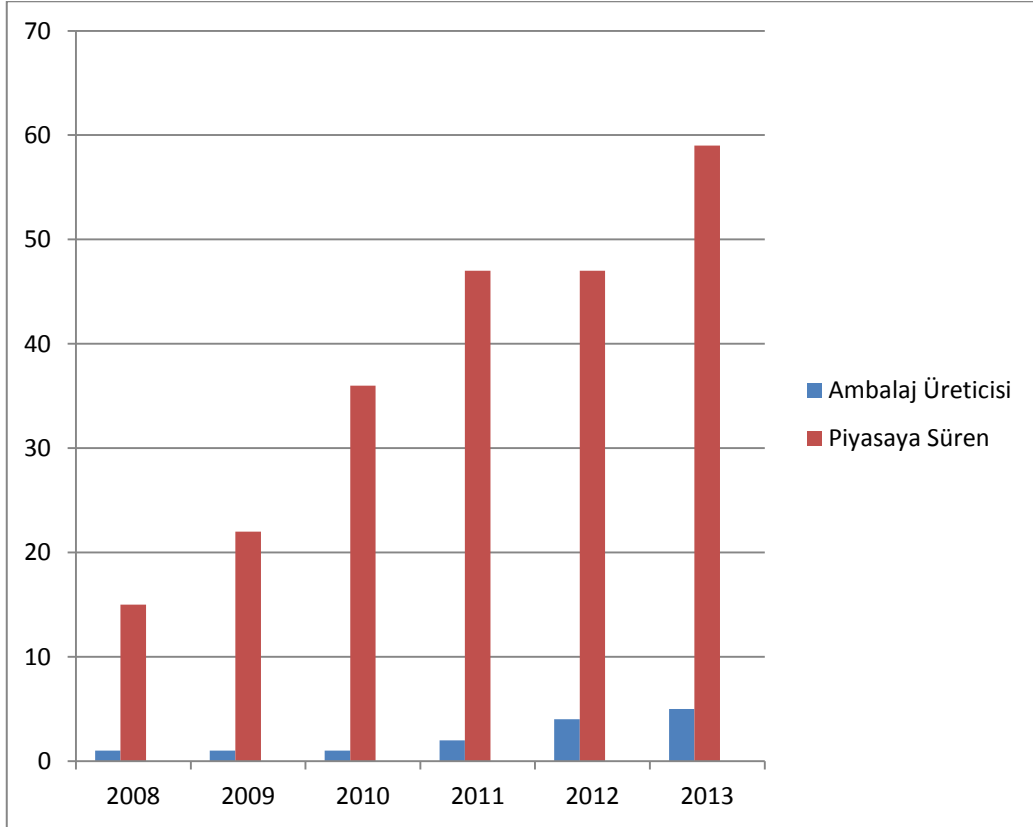
Ambalaj Cinsi	Üretilen Ambalaj Miktarı (kg)	Piyasaya Sürülen Ambalaj Miktarı (kg)	Geri Kazanım Oranları (%)	Geri Kazanılması Gereken Miktar (kg)	Geri Kazanılan Miktar (kg)	Gerçekleşen Geri Kazanım Oranı (%)
Plastik	6.951.458	9.165.655				
Metal	0	0				
Kompozit	0	0				
Kağıt Karton	27.194.805	27.194.805				
Cam	0	0				
Ahşap	1.608.935	1.608.935				
Toplam	35.755.198	37.969.395				

İlde kayıt altına alınan ambalaj üreticisi ve piyasaya süren işletme sayısı verileri tabloda gösterilmiştir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.6- İlimizde Yıllara Göre Ambalaj Üreticisi Ve Piyasaya Süren İşletme Sayısı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

Yıllar	Ambalaj Üreticisi	Piyasaya Süren
2008	1	15
2009	1	22
2010	1	36
2011	2	47
2012	4	47
2013	5	59

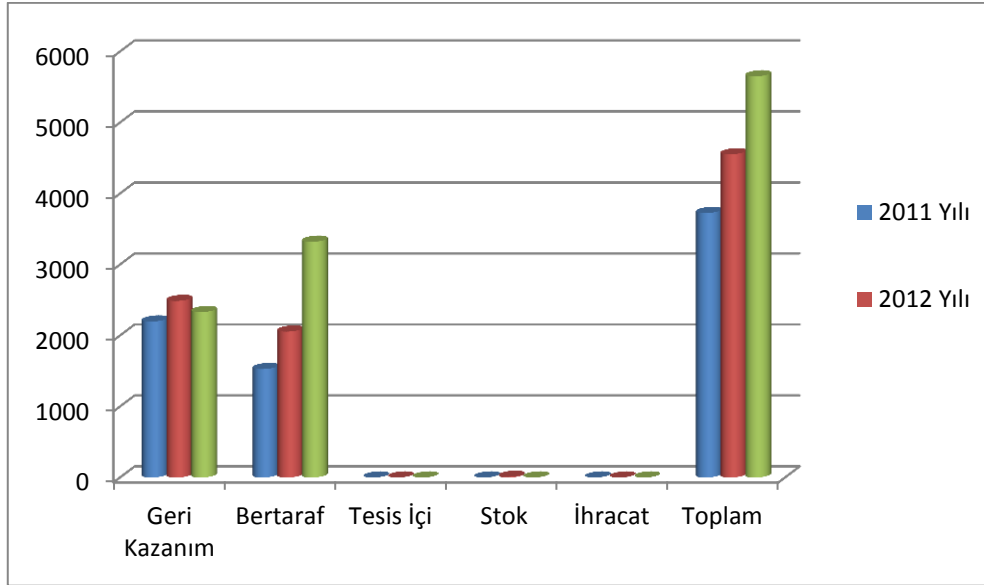

Grafik C.2- İlimizdeki Yıllara Göre Kayıtlı Ambalaj Üreticisi Piyasaya Süren Ekonomik İşletmeler(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

C.4. Tehlikeli Atıklar

İlde çevre bilgi sistemi üzerinden atık beyan sistemine kayıtlı 149 adet firma, 1 adet tehlikeli atık geri kazanım lisansı almış tesis bulunmaktadır. İlde oluşan atıklar atık yönetim planları kapsamında ülke genelinde bulunan lisanslı tesislerde (Çimento fabrikaları, İzaydaş, ara depolama, geri kazanım vb.) bertaraf edilmektedir. Tehlikeli atıklar TABS üzerinden beyan edilmekte ve İl Müdürlüğümüzce onaylanmaktadır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Grafik C.3- TABS Göre İlimizdeki Tehlikeli Atık Yönetimi (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

Çizelge C.7 - TABS Göre İlimizdeki Tehlikeli Atık Yönetimi (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

Yıllar	Bertaraf	Geri Kazanım	Tesis İçi	Stok	İhracat	Toplam
2011	2.197	1.528	0	0,5	0	3.725,5
2012	2.487	2.055	0	10	0	4.552,0
2013	3.320	2330	0	0	0	5.650

Çizelge C.8 – İlimizdeki (2013) Yılında Sanayi Tesislerinde Oluşan Tehlikeli Atıklarla İlgili Veriler (TABS-Tehlikeli Atık Beyan Sistemi, 2013)

Bulunduğu İl	Beyan Yılı	Atık Kodu	Atık İşleme Yöntemi Kodu	Ölçü Birimi	Toplam
YALOVA	2013	040219	R1	Kilogram	5340
YALOVA	2013	050103	R12	Kilogram	20050
YALOVA	2013	050103	-	Kilogram	5
YALOVA	2013	050105	R12	Kilogram	32460
YALOVA	2013	060313	D10	Kilogram	3189
YALOVA	2013	060502	D10	Kilogram	30240
YALOVA	2013	070101	R12	Kilogram	10720
YALOVA	2013	070107	D10	Kilogram	7380
YALOVA	2013	070108	D10	Kilogram	548770
YALOVA	2013	070108	R12	Kilogram	144780
YALOVA	2013	070111	D10	Kilogram	53840
YALOVA	2013	070208	D10	Kilogram	3000
YALOVA	2013	070214	D10	Kilogram	119070
YALOVA	2013	070214	R12	Kilogram	70770
YALOVA	2013	070214	R13	Kilogram	172786
YALOVA	2013	070513	D10	Kilogram	332
YALOVA	2013	070608	R13	Kilogram	1720
YALOVA	2013	070708	D10	Kilogram	15123
YALOVA	2013	080111	R12	Kilogram	4060
YALOVA	2013	080111	R13	Kilogram	114
YALOVA	2013	080111	-	Kilogram	425

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

YALOVA	2013	080121	D10	Kilogram	7
YALOVA	2013	080312	R12	Kilogram	1200
YALOVA	2013	080317	D10	Kilogram	27
YALOVA	2013	080317	R1	Kilogram	5
YALOVA	2013	080317	R12	Kilogram	25
YALOVA	2013	080317	R13	Kilogram	71
YALOVA	2013	080317	-	Kilogram	5
YALOVA	2013	110109	R12	Kilogram	2020
YALOVA	2013	110116	R13	Kilogram	800
YALOVA	2013	120109	R12	Kilogram	3120
YALOVA	2013	120112	R12	Kilogram	2000
YALOVA	2013	120118	R12	Kilogram	880
YALOVA	2013	120120	R12	Kilogram	980
YALOVA	2013	120120	R13	Kilogram	250
YALOVA	2013	130110	R1	Kilogram	2000
YALOVA	2013	130113	R9	Kilogram	25920
YALOVA	2013	130113	-	Litre	210
YALOVA	2013	130204	D10	Kilogram	1358
YALOVA	2013	130205	R1	Kilogram	90
YALOVA	2013	130205	R1	Litre	500
YALOVA	2013	130205	-	Kilogram	300
YALOVA	2013	130205	-	Litre	200
YALOVA	2013	130206	R9	Kilogram	3850
YALOVA	2013	130208	D10	Litre	930
YALOVA	2013	130208	R1	Kilogram	14425
YALOVA	2013	130208	R1	Litre	6790
YALOVA	2013	130208	R12	Kilogram	200
YALOVA	2013	130208	R9	Kilogram	34047
YALOVA	2013	130208	-	Kilogram	2080
YALOVA	2013	130208	-	Litre	5600
YALOVA	2013	130310	R1	Kilogram	2685
YALOVA	2013	130403	D10	Kilogram	127
YALOVA	2013	130506	R9	Kilogram	133766
YALOVA	2013	130703	D1	Litre	120
YALOVA	2013	130703	D10	Litre	670
YALOVA	2013	130703	R1	Kilogram	41470
YALOVA	2013	130703	R1	Litre	870
YALOVA	2013	130703	R12	Kilogram	230680
YALOVA	2013	130703	R13	Kilogram	154750
YALOVA	2013	150110	D10	Kilogram	827
YALOVA	2013	150110	R1	Kilogram	14550
YALOVA	2013	150110	R12	Kilogram	963272
YALOVA	2013	150110	R13	Kilogram	6184
YALOVA	2013	150110	R4	Kilogram	600
YALOVA	2013	150110	-	Kilogram	338
YALOVA	2013	150111	R13	Kilogram	220
YALOVA	2013	150202	D10	Kilogram	205046
YALOVA	2013	150202	R1	Kilogram	77261
YALOVA	2013	150202	R12	Kilogram	160255
YALOVA	2013	150202	R13	Kilogram	9813
YALOVA	2013	150202	-	Kilogram	207
YALOVA	2013	160103	R1	Kilogram	20660

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

YALOVA	2013	160103	R12	Kilogram	22730
YALOVA	2013	160103	R7	Kilogram	12700
YALOVA	2013	160107	D10	Kilogram	223
YALOVA	2013	160107	R12	Kilogram	2892
YALOVA	2013	160107	R13	Kilogram	71
YALOVA	2013	160213	R12	Kilogram	600
YALOVA	2013	160213	R13	Kilogram	325
YALOVA	2013	160213	R4	Kilogram	300
YALOVA	2013	160305	D10	Kilogram	758712
YALOVA	2013	160305	R12	Kilogram	854080
YALOVA	2013	160506	R13	Kilogram	4800
YALOVA	2013	160601	R4	Kilogram	924
YALOVA	2013	160601	-	Kilogram	25
YALOVA	2013	160606	-	Kilogram	2
YALOVA	2013	170106	D10	Kilogram	442940
YALOVA	2013	170410	R12	Kilogram	9040
YALOVA	2013	170503	D10	Kilogram	6800
YALOVA	2013	170603	R13	Kilogram	940
YALOVA	2013	180101	D9	Kilogram	59285
YALOVA	2013	180103	D15	Kilogram	9
YALOVA	2013	180103	D5	Kilogram	66
YALOVA	2013	180103	D9	Kilogram	52510
YALOVA	2013	180106	D10	Kilogram	3480
YALOVA	2013	180106	-	Kilogram	101
YALOVA	2013	180108	D10	Kilogram	25
YALOVA	2013	190204	D10	Kilogram	3752
YALOVA	2013	190205	R12	Kilogram	4880
YALOVA	2013	190207	R9	Kilogram	3800
YALOVA	2013	200121	D10	Kilogram	13
YALOVA	2013	200121	D5	Kilogram	1668
YALOVA	2013	200121	R12	Kilogram	385
YALOVA	2013	200121	R13	Kilogram	1107
YALOVA	2013	200121	R7	Kilogram	286
YALOVA	2013	200121	-	Kilogram	4
YALOVA	2013	200126	R9	Kilogram	7180
YALOVA	2013	200126	R9	Litre	40
YALOVA	2013	200133	D5	Kilogram	110
YALOVA	2013	200133	-	Kilogram	3
YALOVA	2013	200135	R12	Kilogram	4410
YALOVA	2013	200135	R4	Kilogram	7690
YALOVA	2013	-	D10	Kilogram	336

* Atık Yönetiminin Genel Esasları ya da tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinde tanımlanan 2 rakamlı aktivite tipini gösterir.

** Aynı yönetmeliklerde her bir aktivite için sıralanan tehlikeli atık kodu (6 rakamlı).

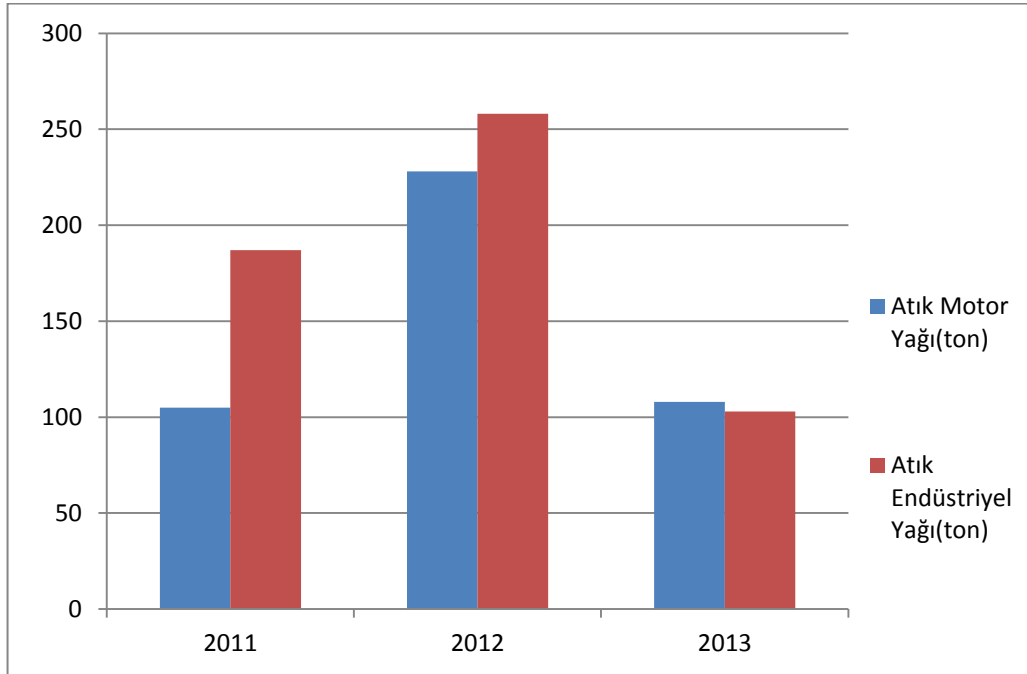
C.5. Atık Madeni Yağlar

İlimizde toplanan atık yağ miktarları tablo ve grafik halinde verilmiştir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.9 –İlimizde Toplanan Atık Yağ Miktarları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

Yıllar	Atık Motor Yağı	Atık Endüstriyel Yağ
2013	108.355 Kg	103.323 Kg
2012	228.364 Kg	257.496 Kg
2011	104.923 Kg	187.346 Kg

Grafik C.4 – İlimizdeki Atık Yağ Toplama Miktarları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

Çizelge C.10 – İlimizdeki Atık Yağ Geri Kazanım ve Bertaraf Miktarları(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

Yıl	Geri kazanım (ton)	Bertaraf (ton)
2011	271	21
2012	454	20
2013	224	11

Çizelge C.11 – İlimizdeki 2013 Yılı İçin Atık Madeni Yağlarla İlgili Veriler(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

Atık Madeni Yağ Üreten Resmi ve Özel Kurum/ Kuruluş Sayısı	Toplanan Atık Yağ Beyan Form Sayısı	Toplam Atık Madeni Yağ Miktarı (ton/yıl)		Atık Madeni Yağ Taşımak Üzere Lisans Alan		Geri Kazanım Tesisi		Yok
		Atık Motor Yağ	Atık Sanayi Yağ	Toplam Firma Sayısı	Toplam Araç Sayısı	Sayısı		
						Lisanslı	Lisanssız	
149		104	187	0	0	0	0	

İlimizde atık yağ geri kazanım tesisi bulunmamaktadır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

C.6. Atık Pil ve Akümülatörler

İlimizde APA taşıma lisanslı araç, atık akü geçici depolama alanı ve geri kazanım tesisi bulunmamaktadır.

Çizelge C.12 – İlimizde 2013 Yılında Oluşan Akümülatörlerle İlgili Veriler(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

ATIK AKÜMÜLATÖRLER							
APA Taşıyan Lisanslı Araç Sayısı	Atık Akümülatör Geçici Depolama İzni Verilen		Toplanan Atık Akümülatör Miktarı (ton)	İldeki Atık Akümülatör Geri Kazanım Tesisleri		Geri kazanım Tesislerinde İşlenen Atık Akümülatör Miktarı	
	Depo Sayısı	Kapasitesi (ton)		Sayı	Kapasite (ton/yıl)	Miktarı (ton)	%
0	0	0		0	0	0	0

Çizelge C.13 – İlimizde Yıllar İtibariyle Atık Akü Kazanım Miktarı (Ton) (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kurşun	0	0	0	0	0	0
Plastik	0	0	0	0	0	0
Cüruf	0	0	0	0	0	0
Asitli Su	0	0	0	0	0	0
TOPLAM	0	0	0	0	0	0

Çizelge C.14 – İlimizde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Akü Miktarı (Kg) (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

2009	2010	2011	2012	2013
3.195 adet	2.428 kg +1.515 adet	1.145 kg + 2.050 adet	905 kg + 2.194 adet	16.155 kg

Çizelge C.15- İlimizde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Pil Miktarı (Kg) (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

2011	2012	2013
578 kg	2.984 kg	1.338 kg

İlimizde Yalova Belediye tarafından Atık Pil Kutuları, okullara, camilere, resmi kurumlara bırakılmıştır. Okullarda TAP'ın yaptığı yarışmalar desteklenerek Belediyece koordine edilmektedir.

Çizelge C.16 – İlimizde Taşıma Lisanslı Araçların Yıllara Göre Gelişimi (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

2008	2009	2010	2011	2012	2013
0	0	0	0	0	0

C.7. Bitkisel Atık Yağlar

İlimizde bitkisel atık yağ geri kazanım tesisi bulunmamaktadır.

Yalova Belediyesi tarafından işletmeler, lokantalar, yemekhaneler, fast-food satış yerleri bilgilendirilerek, kullanılmış bitkisel yağları bulunan işletmelerin lisanslı firmalarla anlaşma yapmaları sağlanmıştır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.17 – İlimizde 2013 Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

Bitkisel Atık Yağlar İçin Geçici Depolama İzni Verilen Toplam Depo		Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (ton)		Bitkisel Atık Yağ Taşımak Üzere Lisans Alan		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi	
Sayısı	Kapasitesi (ton)	Kullanılmış Kızartmalık Yağ	Diğer (Belirtiniz)	Toplam Firma Sayısı	Toplam Araç Sayısı	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)

İlimizde bitkisel atık yağ taşıma lisanslı araç bulunmamaktadır.

Çizelge C.18- İlimizde 2009-2013 Yılları Arasında Bitkisel Atık Yağ Taşıma Lisanslı Araç Sayısı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

	2009	2010	2011	2012	2013
Lisanslı Araç Sayısı	0	0	0	0	0

C.8. Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfeniller

12 Kalıcı Organik Kirleticilerden biri olan PCB'ler bir grup aromatik klorlu bileşik olan poliklorlu bifenillere verilen genel isimdir. PCB'lerin zararlı etkileri, bu maddelerle kirletilmiş gıda ve içecekler tüketildiğinde veya bu maddeler teneffüs edildiğinde, yutulduğunda ya da deriyle temas ettiğinde ortaya çıkmaktadır. PCB'ler bertaraf veya başka herhangi bir amaçla yakıldıklarında tam bir yanma meydana gelmezse, çok daha zararlı etkilere sahip furanlar (PCDF) ve dioksinler (PCDD) yan ürün olarak ortaya çıkmaktadır.

İlimizde lisanslı tesis bulunmamaktadır.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)

Bu konuda elimizde sağlıklı veri bulunmamaktadır.

Yalova Belediyesi lisanslı firma ile anlaşma yaparak Ömrünü tamamlamış lastiklerin toplanmasını sağlamaktadır.

Çizelge C.19 – İlimizde 2013 Yılında Oluşan Ömrünü Tamamlamış Lastikler İle İlgili Veriler(Yalova Belediyesi,2013)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)								
ÖTL Geçici Depolama Alanı		Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi		Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi		Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
0	0	0	0	0	129,04	0	0	0

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)

Avrupa Birliği'nin 2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde kullanılan tehlikeli maddelerin kullanılmasını yasaklayan 2002/95/EC sayılı elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin direktiflerin ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması çalışmaları kapsamında "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği" hazırlanarak 22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere),oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri, tıbbi cihazlar (implantasyon ürünleri ve hastalık bulaşıcı temaslarda bulunan ürünler hariç), izleme ve kontrol aletleri ve otomat sınıflarına dâhil olan elektrikli ve elektronik eşyalar ile elektrik ampulleri ve evsel amaçlı kullanılan aydınlatma gereçlerini kapsamaktadır.

Yalova Belediyesi elektrikli ve elektronik atıklar için 2009 yılında Lisanslı Geri kazanım Firması EXITCOM ile yapılan protokol gereği elektrikli ve elektronik atıkların kaynağında ayrı toplanmasını ve geri kazanımını hedeflemektedir. Belediye hizmet binasının otoparkına yerleştirilen geri dönüşüm konteynırında geçici depolama yapılmaktadır.. Bu kapsamda Muhtarlık Binaları, Karanfil Ev Binaları, , Adliye Sarayı, Jandarma Alay Komutanlığı ve okullarımıza verilen toplama kutularında biriken kullanılmış piller ve diğer elektronik atıklar toplanmaktadır. İlimizde AEEE İşleyen tesis bulunmamaktadır.

Çizelge C.20 –İlimizde 2013 Yılı AEEE Toplanan ve İşlenen Miktarlar (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

Belediyeler Tarafından Oluşturulan AEEE Getirme Merkezleri		AEEE'lerin Toplanması Amacıyla Oluşturulan Aktarma Merkezleri		Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriken AEEE Miktarı (ton)	AEEE İşleme Tesisi		İşlenen AEEE Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)	Sayısı	Hacmi (m ³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
0	0	0	0	0	0	0	0

C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar

İlimizde 2012 yılında 2 adet ÖTA teslim yeri mevcut olup, ÖTA geçici depolama alanı ve işleme tesisi bulunmamaktadır.

Çizelge C.21- İlimizde 2013 Yılı Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

Oluşturulan ÖTA Teslim yerleri	ÖTA Geçici Depolama Alanı		ÖTA İşleme Tesisi		İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
Sayısı	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
2	0	0	0	0	0

C.12. Tehlikesiz Atıklar

"Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik" 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmelik ile atıkların

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

oluşumlarından bertarafına kadar çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetimlerinin sağlanmasına yönelik genel esaslar belirlenmiştir. Aynı zamanda Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile Avrupa Birliği mevzuatının ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması sağlanmıştır.

Yönetmelikte “atık”, “üretici”, “sahip”, “yönetim”, “toplama”, “bertaraf” ve “geri kazanım” tanımları yapılmakta, atık yönetimi ilkeleri sıralanmakta, geri kazanım ve bertaraf faaliyetlerini yapan işletmeler için lisans ve kayıt tutma zorunluluğu getirilmekte, atık yönetim maliyetinin finansmanı ile ilgili hükümlere yer verilmektedir. Ayrıca atık kategorileri, atık bertaraf ve geri kazanım faaliyetleri ile 839 atık türü liste olarak verilmiştir.

Söz konusu 839 atık türünden 434 tanesi tehlikesiz atık özelliğindedir. Bu atıklardan tehlikeli atıklar, ambalaj ve evsel atıklar gibi atık türlerinin yönetimine ilişkin usul ve esaslar ilgili Yönetmeliklerle belirlenmiştir. Ancak, üretimden kaynaklanan bazı tehlikesiz atıkların yönetimi boşlukta kalmıştır. Bu aşamada bazı tehlikesiz atıkların çevre ve insan sağlığına zarar vermeden geri kazanım faaliyetlerinin yönetilebilmesi amacıyla Bakanlığımızca “Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği” hazırlanmış ve 17 Haziran 2011 tarih ve 27967 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tehlikesiz atıkların düzenli depolama faaliyetleri, 26 Mart 2010 tarih ve 27533 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik” kapsamında yürütülmektedir. Yönetmeliğin Ek-2 kapsamında yapılan analiz sonuçlarına göre atıklar, I. Sınıf, II. Sınıf ya da III. Sınıfı Düzenli Depolama Sahalarında bertarafı sağlanmaktadır.

Türkiye’de tehlikesiz atık statüsünde olan ve miktar olarak oldukça fazla olan demir çelik sektöründen kaynaklanan, cüruf atıkları; Termik santrallerden kaynaklanan, kül atıkları ve daha çok biyolojik arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurları bu atık grubunda değerlendirilmektedir.

İlimizde 2013 yılı içerisinde 7 adet tehlikesiz atık toplama ayırma tesisi lisansı verilmiş olup, 1 adet atık kağıt, bir adet de atık plastik olmak üzere toplamda 2 adet tehlikesiz atık geri kazanım tesisi bulunmaktadır. Geri kazanım tesislerinin Çevre İzinleri vardır.

Sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atıkların toplanması, taşınması ve bertaraf edilmesi ile ilgili elimizde sağlıklı veri bulunmamaktadır.

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar, 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik”in Atık Listesinde; 10 02 koduyla, “**Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar**” olarak belirtilen başlık altında yer almaktadır. Söz konusu atık sınıflandırılması Çizelge C.21’de gösterilmektedir.

İlimizde demir çelik sektörü bulunmamaktadır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

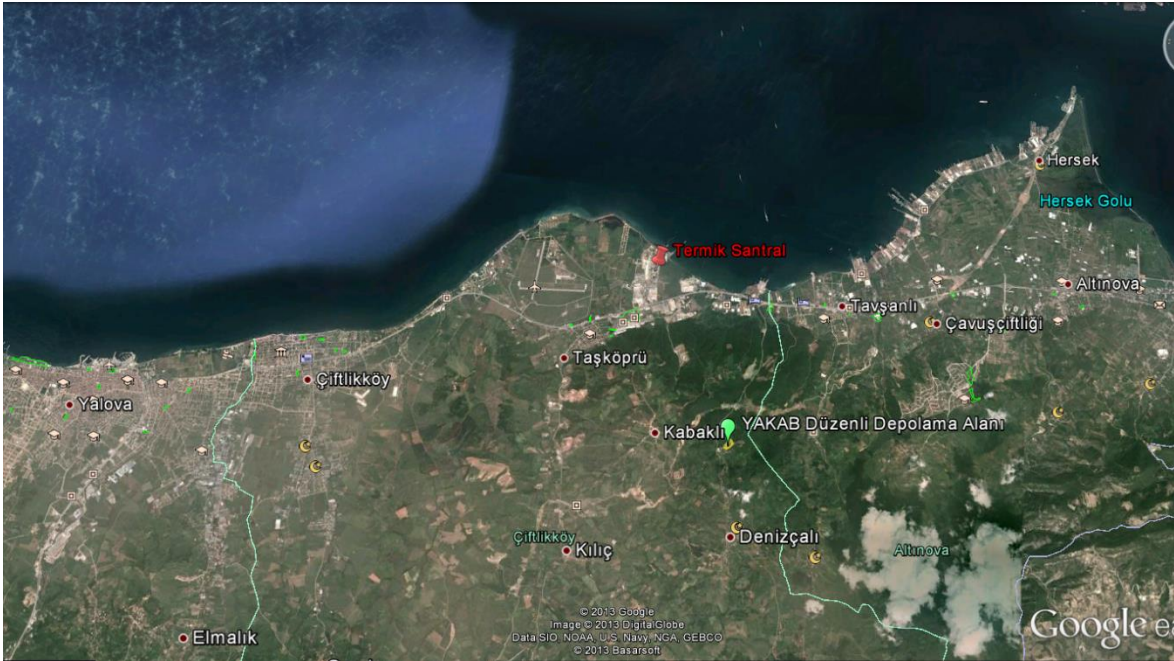
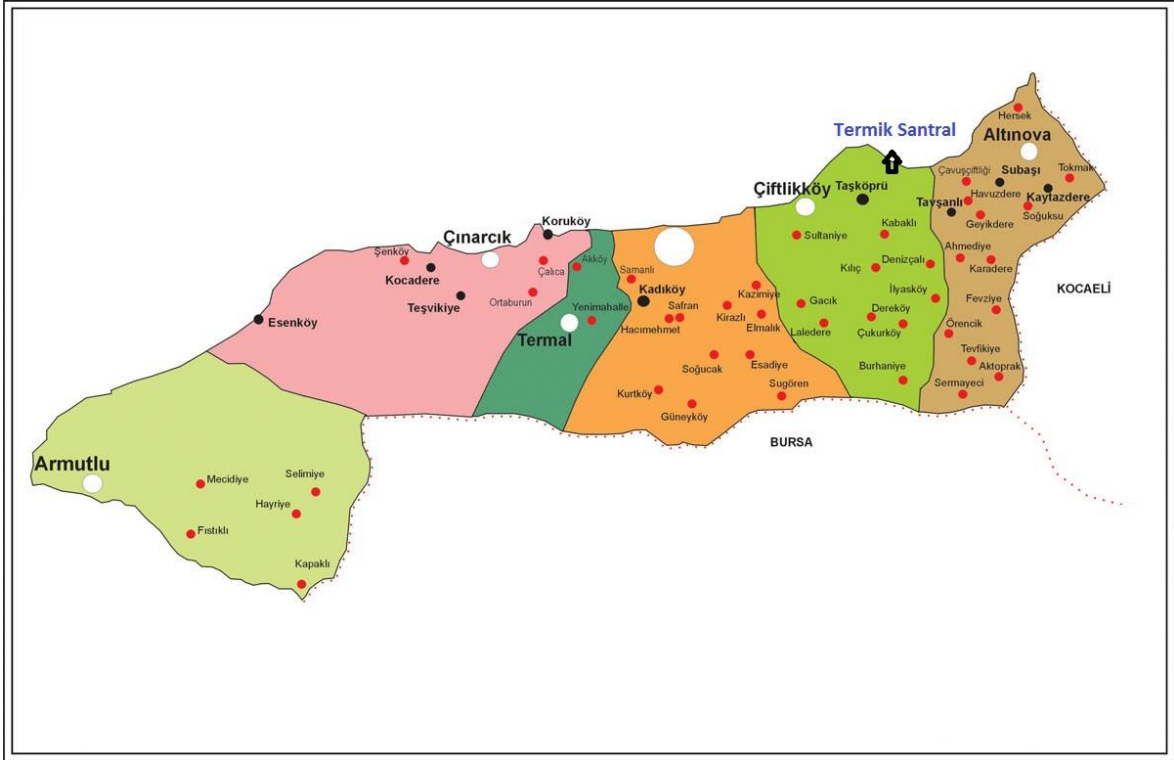
Çizelge C.22 – Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar Listesi

ATIK KODU	ISIL İŞLEM DEN KAYNAKLANAN ATIKLAR	KATEGORİ
10 02	Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar	
10 02 01	Cüruf işleme atıkları	
10 02 02	İşlenmemiş cüruf	
10 02 07*	Tehlikeli maddeler içeren gazların arıtımı sonucu ortaya çıkan katı atıklar	M
10 02 08	10 02 07 dışında gaz arıtımı sonucu ortaya çıkan katı atıklar	
10 02 10	Haddehane tufalı	
10 02 11*	Soğutma suyunun arıtılmasından kaynaklanan yağ içerikli atıklar	M
10 02 12	10 02 11 dışındaki soğutma suyu arıtma atıkları	
10 02 13*	Gaz arıtımı sonucu oluşan ve tehlikeli maddeler içeren çamurlar ve filtre kekleri	M
10 02 14	10 02 13 dışındaki gaz arıtımı sonucu oluşan çamurlar ve filtre kekleri	
10 02 15	Diğer çamurlar ve filtre kekleri	
10 02 99	Başka bir şekilde tanımlanmamış atıklar	

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde 1 adet kömür yakıtlı termik santral bulunmaktadır. Termik santralin yeri Harita C.1. de gösterilmektedir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Harita C.1 – İlimizde Bulunan Termik Santrallerin Yeri(Google Earth, 2013)

Termik santralde kullanılan kömür miktarı ve oluşan kül miktarı Çizelge C.23' te verilmektedir.

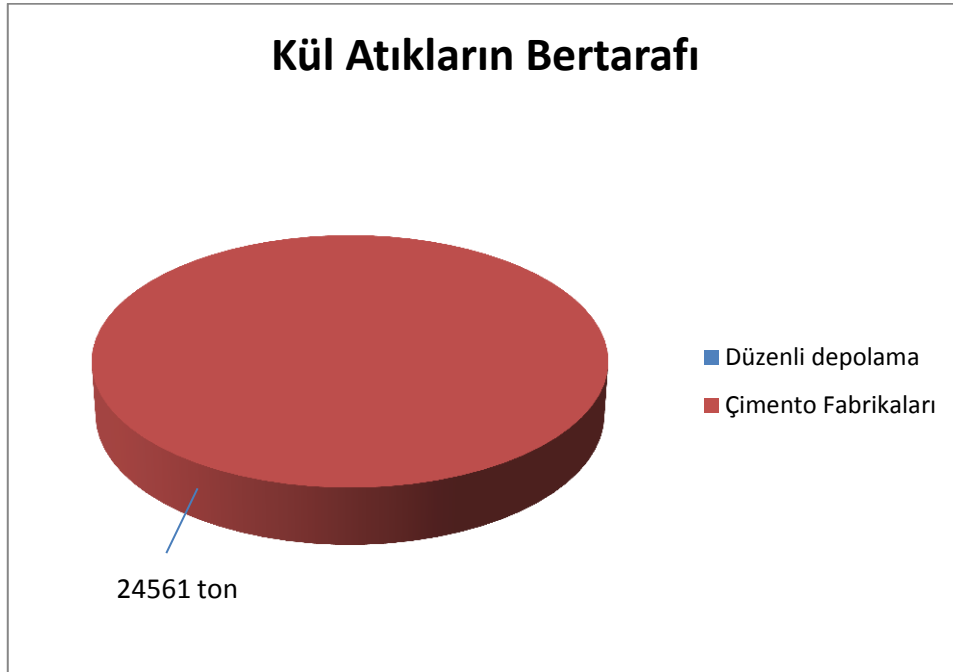
İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge C.23 – İlimizdeki (2013) Yılı Termik Santrallerde Kullanılan Kömür Miktarı Ve Oluşan Cüruf-Uçucu Kül Miktarı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

Termik Santralin Adı	Kullanılan Kömür Miktarı (ton/yıl)	Oluşan Cüruf-Uçucu Kül Miktarı (ton/yıl)
AKSA Kojenerasyon Santrali	236.389	24.561
TOPLAM	236.389	24.561

Çizelge C.24- İlimizdeki Termik Santralden Kaynaklanan Kül ve Bertaraf Yöntemi(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

Atık Adı	Atık Kodu	Atık Miktarı (kg)	Bertaraf & Geri Kazanım
Uçucu kül	100102	24.561.980	Çimento Fabrikaları
Alçıtaşı	100105	5.046.260	Çimento Fabrikaları
		0	İzaydaş- Düzenli Depolama
Dip Curufu	100101	3.564.300	Çimento Fabrikaları
		0	İzaydaş- Düzenli Depolama
Toplam		33.172.540	

GrafikC.5 – İlimizde 2013 Yılı Kül Atıklarının Yönetimi (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Resim C.1 – AKSA Termik Santrali(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

Çizelge C.25 – Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğe göre Termik Santral Atıkları

ATIK KODU	ISIL İŞLEMDEN KAYNAKLANAN ATIKLAR	KATEGORİ
10 01	Enerji Santrallerinden ve Diğer Yakma Tesislerinden Kaynaklanan Atıklar (19 Hariç)	
10 01 01	(10 01 04'ün altındaki kazan tozu hariç) dip külü, cüruf ve kazan tozu	
10 01 02	Uçucu kömür külü	
10 01 03	Turba ve işlenmemiş odundan kaynaklanan uçucu kül	
10 01 04*	Uçucu yağ külü ve kazan tozu	A
10 01 05	Baca gazı kükürt giderme işleminden (desülfrizasyon) çıkan kalsiyum bazlı katı atıklar	
10 01 07	Baca gazı kükürt giderme işleminden (desülfrizasyon) çıkan kalsiyum bazlı çamurlar	
10 01 09*	Sülfürik asit	A
10 01 13*	Yakıt olarak kullanılan emülsifiye hidrokarbonların uçucu külleri	A
10 01 14*	Atıkların birlikte yakılmasından (co-incineration) kaynaklanan ve tehlikeli maddeler içeren dip külü, cüruf ve kazan tozu	M
10 01 15	10 01 14 dışındaki birlikte yakılmadan (co-incineration) kaynaklanan dip külü, cüruf ve kazan tozu	
10 01 16*	Atıkların birlikte yakılmasından (co-incineration) kaynaklanan ve tehlikeli maddeler içeren uçucu kül	M
10 01 17	10 01 16 dışındaki birlikte yakılmadan (co-incineration) kaynaklanan uçucu kül	
10 01 18*	Tehlikeli maddeler içeren gaz temizleme atıkları	M
10 01 19	10 01 05, 10 01 07 ve 10 01 18 dışındaki gaz temizleme atıkları	
10 01 20*	Saha içi atıksu arıtımından kaynaklanan tehlikeli maddeler içeren çamurlar	M
10 01 21	10 01 20 dışındaki saha içi atıksu arıtımından kaynaklanan çamurlar	
10 01 22*	Kazan temizlemesi sonucu çıkan tehlikeli maddeler içeren sulu çamurlar	M
10 01 23	10 01 22 dışındaki kazan temizlemesi sonucu çıkan sulu çamurlar	
10 01 24	Akışkan yatak kumları	
10 01 25	Termik santrallerin yakıt depolama ve hazırlama işlemlerinden çıkan atıklar	
10 01 26	Soğutma suyu işlemlerinden çıkan atıklar	
10 01 99	Başka bir şekilde tanımlanmamış atıklar	

C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

İlimizde bulunan kentsel atıksu arıtma tesislerinden kaynaklanan çamurlar YAKAB düzenli depolama tesisinde depolanarak bertaraf edilmektedir. Sanayiden kaynaklanan atıklar ise tehlikelilik durumuna göre lisanslı firmalar tarafından bertaraf edilmektedir.

C.13. Tıbbi Atıklar

İlimizde oluşan tıbbi atıklar, belediyeler aracılığıyla tıbbi atık taşıma lisanslı firmalar tarafından toplanmakta ve Bursa 'ya Lisanslı bertaraf tesisine taşınmaktadır.

Çizelge C.26– (2013) Yılında İlimiz İl Sınırları İçindeki Belediyelerde Toplanan Tıbbi Atıklar (Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, 2013)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Tıbbi Atık Taşıma Aracı Sayısı *		Toplanan tıbbi atık miktarı kg/gün	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyonu/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Yalova Belediyesi	*		*			1	400,2		*		*	Bursa
Kadıköy belediyesi		*		*		1	0,20		*		*	Bursa
Termal belediyesi		*		*		1	0,20		*		*	Bursa
Çınarcık Belediyesi	*		*			1	0,20		*		*	Bursa
KocadereBelediyesi	*		*			1	9,5		*		*	Bursa
Esenköy Belediyesi	*		*			1	0,15		*		*	Bursa
Teşvikiye Belediyesi		*		*		1	0,13		*		*	Bursa
Koru belediyesi	*		*			1	0,12		*		*	Bursa
Tavşanlı Belediyesi		*					0,14					Bursa
KaytazdereBelediyesi	*		*			1	0,00		*		*	Bursa
Subaşı Belediyesi	*		*				0,86		*		*	Bursa
Altınova Belediyesi	*		*			1	0,000		*		*	Bursa
Çiftlikköy Belediyesi		*					0					Bursa
Taşköprü Belediyesi		*	*			1	0,16		*		*	Bursa
Armutlu Belediyesi	*		*			*	0					Bursa

*Tıbbi atık taşıma aracı sayısı "adet" olarak belirtilecektir.

Çizelge C.27- İlimizdeki Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı (2013)(Era Çevre Teknolojileri,2013)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tıbbi Atık Miktarı (ton)			137,308	124,589	150,929	152,324	149,943

C.14. Maden Atıkları

İlimizde maden atıkları bulunmamaktadır

Çizelge C.28 – Maden Atıklarının Sınıflandırılması

Atık Kodu	Madenlerin aranması, çıkarılması, işletilmesi, fiziki ve kimyasal işleme tabi tutulması sırasında ortaya çıkan atıklar	Kategori
01 01	Maden kazılarında kaynaklanan atıklar	
01 03	Metalik Minerallerin Fiziki ve Kimyasal Olarak İşlenmesinden Kaynaklanan Atıklar	
01 04	Metalik Olmayan Minerallerin Fiziki ve Kimyasal İşlemlerinden Kaynaklanan Atıklar	
01 05	Sondaj Çamurları ve Diğer Sondaj Atıkları	

İlimizde maden zenginleştirme tesisi yoktur.

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde atık yönetimi konusunda

- a) Evsel katı Atıkların depolandığı Denizçalı köyü yakınında yer alan Düzenli depolama sahasının 1.lotu dolmak üzere olup, 2.lot inşaatına ivedilikle başlanması gerekmektedir.
- b) Hafriyat atık depolama sahalarının yetersiz olmasından dolayı sıkıntı yaşanmaktadır. Yeni sahaların araştırılması gerekmektedir.
- c) Ambalaj atıklarının kaynağında ayrıştırma işlemlerine azami gayret edilmesi gerekmektedir. Ayrıca sokak toplayıcılarının sisteme entegre edilmesi veya engellenmesi önem arz etmektedir.

Diğer atık türleri için ilimizde önemli problem yaşanmamaktadır.

Kaynaklar

- 1- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- 2- Yalova Belediyesi
- 3- YAKAB (Yalova İli Yerel Yönetimler Katı Atık Tesisleri Yakma ve İşletme Birliği)

Ç. KİMYASALLARIN YÖNETİMİ

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü tarafından Yalova İlinin mülki hudutları içinde genel hayatı etkileyecek boyutta deprem, su baskını, toprak kayması, büyük yangınlar, nükleer ve kimyasal sızıntı ve salgın hastalık gibi afetlerin meydana gelmesi durumunda afete maruz kalanların kurtarılması ve halkın yaşam şartlarının düzeltilmesi ve tekrar eski düzeyine getirilmesini sağlayacak tedbirleri önceden almak ve afet sırasında süratle reaksiyon göstererek uygulanacak hareket tarzları ile doğal afet öncesinde ve sonrasında alınacak tedbirleri kapsayan “Yalova İli Afetler Acil Yardım Planı” hazırlanmıştır.

Kurumumuzca tehlikeli maddelerin depolanması, taşınması ve kullanılması sırasında meydana gelebilecek kazalardan sonra müdahale etmek amacıyla Yalova İli Afetler Acil Yardım Planı kapsamında “Endüstriyel Kazalara Acil Durum Planı” hazırlanmıştır. Plan Kapsamında Tesislerde bulunan kimyasal maddeler ile karayolunda taşınan maddelerle ilgili Malzeme Güvenlik Bilgi Formları hazırlanmış ilgili birimlere verilmiştir.

Çizelge Ç.1 – İlimizdeki (2013) Yılı SEVESO Kuruluşlarının Sayısı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	0
Üst Seviye	2
TOPLAM	2

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

Seveso bildirimleri yapılmaya devam etmektedir.

Kaynaklar

- 1- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Ormanlar ve Milli Parklar

Yalova Orman İşletme Müdürlüğü' nün Armutlu, Taşköprü, Çınarcık ve Yalova olmak üzere 4 işletme şefliği bulunmaktadır.

-Armutlu Orman İşletme Şefliği'nin	14.560,5 Ha.,
-Çınarcık Orman İşletme Şefliği'nin	13.320,0 Ha.,
-Taşköprü Orman İşletme Şefliği'nin	10.236,0 Ha.,
-Yalova Orman İşletme Şefliği'nin	8.822,2 Ha. orman alanı bulunmaktadır.

Yalova İli toplam ormanlık alanı **46.938,70 ha**'dır. Yalova Orman İşletme Müdürlüğü' nün genel saha miktarı 79.167,6 ha'dır. Yenilenen orman amenajman planlarına göre ağaçlandırma, rehabilite, imar-islah, erozyon kontrol ve mera çalışmaları ile ilgili sahaların toplamı 11.819 ha olarak belirlenmiştir.

- Ormanların Ekolojik Yapısı;

MTA Enstitüsünün hazırladığı 1/500000 ölçekli Türkiye Jeoloji Haritası'na göre; Yalova ve Çınarcık Orman İşletme Şefliklerinin kuzey kısmı ile doğu kısmı miosen, güney kısmı ise paleozoik devrine aittir. Yer yer volkanik safhalara rastlanır. Paleozoik devri oluşumu genellikle şistlik bir bünye meydana getirir. Ana kayalar rusubi kalker olup, bunların bölünmesinden kumlu killi topraklar oluşmuştur. İklim bakımından Marmara'nın güneyinde yer alması sebebiyle bu bölgenin iklim tipi özellikleri görülmektedir. Ortalama sıcaklık vejetasyon döneminde 17,2°C,ortalama yağış 48,2 mm., ortalama nisbi nem % 75,2dir.

Armutlu Orman İşletme Şefliği arazisi paleozoik I. Zamanın silüriyen ve devoniyen devirlerine, ikinci zamanın üst ve alt kretase katlarında ve ve yer yer III. Zamanın numilitik devrinin eosen serisi oluşumlarından oluşmaktadır. Çoğunluk kuartz ve gnays ana kayası hakimdir. Oluşum şekillerine göre ve bulunuş oranlarına göre % 34 tortul, %44 metamorfik ve %22 püskürük kayaların oluşturduğu İşletme Şefliği toprakları da esmer orman toprağı, kahverengi orman toprağı ve alüvyal topraklardan oluşur. Arazi engebese çoğunlukla %21-60 meyillidir. Bakı güney yönüne daha çoktur. İşletme Şefliği Marmara Bölgesi'nin güney doğusundadır. 0-921 m. arasında rakım göstermektedir. Bölgenin özellikle ana kayası yüzeye çıkan çok taşlı toprak yapısı, şistli olan yerlerde orman alanlarının maki örtüsüne geçişini hızlandırmaktadır.

- İlin Orman Envanteri;

Yalova Orman İşletme Müdürlüğü dahilindeki ormanların tümü devlet ormanıdır. Ormanların Alan dökümü; 36.283,9 Ha.sı normal kuru, 10.654,8 Ha.sı bozuk kuru.

Çizelge D.1- Ormanların Ağaç Cinslerine Göre Dağılımı (Yalova Orman İşletme Müdürlüğü,2013)***Yalova Ormanları***

Sahilçamı	% 0,2
Fıstıkçamı	% 1,0
Kızılcam	% 0,7
Kayın	%24,3
Meşe	%29,4
Kestane	% 4,4
Ihlamur	% 0,8
Karışık Yapraklılar	%39,2

Çınarcık Ormanları

Sahilçamı	% 3,7
Fıstıkçamı	% 2,1
Karaçam	% 0,4
Kayın	%26,4
Meşe	% 2,9
Kestane	% 0,8
Ihlamur	% 0,3
Çınar	% 0,4
Diğer Yapraklılar	% 0,5
Karışık yapraklılar	%59,1
İbrelili yapraklı karışık	% 2,9

Armutlu Ormanları

Kızılcam	% 1,1
Fıstıkçamı	% 12,6
Sahilçamı	% 16,6
Karaçam	% 15,8
Kayın	% 8,6
Meşe	% 18,4
Diğer Yapraklılar	% 14,4
Karışık ibrelili	% 0,9
Karışık yapraklılar	% 5,5
İbrelili yapraklı karışık	% 6,1

Taşköprü Ormanları

Kızılcam	% 2,7
Fıstıkçamı	% 0,5
Sahilçamı	% 1,1
Karaçam	% 0,2
Kayın	%11,1
Meşe	% 27,0
Gürgen	% 0,3
Ihlamur	% 0,8
Diğer Yapraklılar	%13,4
Karışık ibrelili	% 2,5

Karışık yapraklılar	%34,1
İbrelili yapraklı karışık	% 6,3

İlimizde milli park bulunmamaktadır.

D.2. Çayır ve Mera

Çizelge D.2- Yalova İlinde Mera Alanlar (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü, 2013)

İLÇESİ	KÖY	MİKTARI (DA)
Merkez	Kazimiye	571,7
Merkez	Samanlı	43,3
Merkez	Sugören	48,3
Merkez	Kirazlı	26,9
Merkez toplamı		690,2
Çiftlikköy	Denizçalı	75,7
Çiftlikköy	Kabaklı	476,1
Çiftlikköy	Gacık	1741,7
Çiftlikköy	Laledere	287,3
Çiftlikköy	Derekoy	339,7
Çiftlikköy	Çukurkoy	484,7
Çiftlikköy	İlyas köy	107,0
Çiftlikköy	Merkez	197,9
Çiftlikköy	Kılıç	533,1
Çiftlikköy toplamı		4243,2
Termal	Akköy	865,8
Termal	Yenimahalle	14,1
Termal	Merkez	284,6
Termal toplamı		1164,5
Armutlu	Mecidiyeköy	358,3
Armutlu toplamı		358,3
Altınova	Ahmediye	31,8
Altınova	Soğuksu	37,1
Altınova	Çavuşçifliği	15,9
Altınova	Karadere	204,3
Altınova	Subaşı	576,8
Altınova	Tavşanlı	66
Altınova	Hersek	27,9
Altınova toplamı		959,8
Yalova ili toplam mera alanı		7416,0

D.3. Sulak Alanlar

Hersek Lagünü Yalova ili Altınova sınırları içerisinde, Yaladere ve yan kollarının taşıdığı malzemenin oluşturduğu delta ovasının kuzeydoğusunda yer almaktadır. Yalova'ya 27 km uzaklıktadır. Yüzey alanı yaklaşık 152 hektardır. Hersek Lagünü'nün derinliği 30-90 cm arasında değişmekte olup, Lagün, Marmara Denizi'nden kuzeybatı-güneydoğu yönündeki ince bir kıyı şeridi ile ayrılmaktadır. Denizle lagünü ayıran kıyı şeridi aşındığı için 1960'lı yıllarda yer yer beton seddeler yapılarak güçlendirilmiştir. Lagünü doğal durumunda besleyen tek akarsu Yaladere'dir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Yalakedere, yatağı değiştiği için günümüzde lagünün yaklaşık 3 km. batısından Marmara Denizi'ne dökülmekte olup, lagünle herhangi bir bağlantısı bulunmamaktadır. Eski dere yatağı tamamen doldurularak tarım alanı ve arsa olarak kullanılmıştır. Hersek Lagünü'ne doğrudan karışan veya katkı sağlayan herhangi bir akarsu ise bulunmamaktadır. Bu nedenle, aşırı yağışların olduğu dönemlerde sellenme nedeniyle meydana gelen akışlar haricinde göl herhangi bir yüzeysel akış almamaktadır. Hersek Lagünü esas olarak dalgaların kumulları aşarak Marmara Denizi'nden getirdiği tuzlu sulardan beslenmekle beraber, sınırlı da olsa yağışlı dönemlerde yüzeysel sulardan beslenmektedir. Özellikle kışın ve göç döneminde kalabalık kuş guruplarını barındırması ve uluslararası öneme sahip sulak alan özelliği taşıması nedeniyle Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 05.11.2004 tarih ve 202 sayılı kararı ile 1.derece doğa sit alanı olarak tescil edilmiştir.

D.4. Flora

Yalova İlinde yapılan arazi gözlemleri ve literatüre göre yapılan çalışma sonucunda İlin daha çok Akdeniz Floristik Bölge'sinin etkisi altında kaldığı gözlenmiştir. Yalova İlinde Chenopodium, Lactuca serriola, Cichorium inthibus ve Centaurea solstitialis türleri tahrip edilmiş alanlarda yaşamaktadır. Ekolojik toleransı fazla olan bu türler kozmopolittir. Yalova ilinde kozmopolit türlerin oluşturduğu bitkilere ilave olarak park, bahçe ve tarla yabani otların oluşturduğu genellikle tek tel veya çok yıllık otsu türler ile karakterize edilen bir vejetasyon hakimdir. İlde en geniş kullanım alanı ormanlardır. Yörede orman örtüsünün dağılışında topografik faktörlerin etkisi kendini gösterir. Özellikle Samanlı Dağları'nın Marmara Denizi'ne bakan yamaçlarında gür bir orman örtüsü yer tutmaktadır. Batıda Armutlu ilçesinden başlayarak doğuya doğru ormanlar şerit halinde uzanmaktadır. Orta bölümde Yalakedere havzasında yine ormanlar geniş yer tutmaktadır. Kuzeye bakan yamaçlarda orman örtüsü daha alçak yüksekliklerden baslar. Yağısın fazla olması sebebiyle tahriplerden sonra tekrar yetişme imkânı bulan ormanların, orman altı florası da zengin olmaktadır. Buna karşılık güney yamaçlardaki orman örtüsü daha seyrek, orman altı florası da daha fakir hatta yer yer yoktur. Yalova şehrinin güneyinde alçak topografyadan yükselen dik yamaçlar tamamıyla gür bir orman örtüsü ile kaplıdır.

Çizelge D.3- Bölge Florası (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü, 2013)

Türler	Türkçe / Yöresel isim	Nispi Bolluk	Tehlike Kategorisi	Endemizm	FTC Bölge	Habitat
Selaginellaceae						
Isoetes olympica A. Braun	-	3	-	-	Geniş yayılışlı	Sulak alanlar
Ranunculaceae						
Consolida orientalis (Gay) Schröd.	Morçiçek	3	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Adonis flammea Jacq.	Kandamlası	3	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Ranunculus constantinopolitanus (DC.) d'Urv	Düğünçiçeği	2	-	-	Geniş yayılışlı	Nemli yerler
Papaveraceae						
Glaucoium corniculatum (L.)	Boynuzlu gelincik	3	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Rud. Ssp. Corniculatum						
Papaver lacerum Popov.	Gelincik	3	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Hypecoum imberbe Sibth. & Sm	Yavruağzı	3	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Cruciferae						
Sinapis arvensis L.	Hardalotu	4	-	-	"	"
Lepidium perfoliatum L.	Tereotu	4	-	-	"	"

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Cardiadraba (L.) Desv.	Kediotu	3	-	-	"	"
Ssp. Draba						
Thlaspiarvense L.	-	4	-	-	"	"
Erysimum crassipes Fisch. &	-	3	-	-	"	"
Caryophyllaceae						
Minuartia hybrida (Vill.) Schischk. Ssp. Hybrida	-	3	-	-	"	"
Silene vulgaris (Moench) Garcke Commutata Coode & Cullen	Salkım çiçeği	3	-	-	"	"
Polygonaceae						
Polygonum cognatum Meissn.	Keçimemesi	4	-	-	"	"
Chenopodiaceae						
Chenopodium foliosum (Moench) Aschers	Iştır	3	-	-	"	"
Chenopodium murale L.	Iştır	3	-	-	"	"
Hypericaceae						
Hypericum calycinum L.	Binbirdelik otu	3	-	-	"	"
Vicia cracca L. ssp. gerardi Gaudin Purpurascens (DC.) Ser.	Fiğ	3	-	-	"	"
Trifolium alpestre L.	Üçgül	3	-	-	"	"
Posaceae						
Rubus idaeus L.	Böğürtlen	2	-	-	"	"
Potentilla recta L.	Beşparmak otu	4	-	-	"	"
Umbelliferae						
Eryngium campestre L. Var. campestre	Devedikeni	3	-	-	"	"
Echinophora tenuifolia L. Ssp.	Çördük	4	-	-	Ir.-Tur.El	"
Sibthorpiana (Guss.) Tutin						
Bupleurum intermedium	Tavşankulağı	3	-	-	Geniş yayılışlı	Taşlık alanlar
Poriot						
Angelica sylvestris L. Var. sylvestris	Melekotu	2	-	-	Avr.-Sib.El	Nemli Yerler
Tordylium apulum L.	-	2	-	-	Akd.El.	Yol Kenarı
Compositae						
Inula germanica L.	Anduzotu	2	-	-	Avr.-Sib.El	Yol Kenarı
Filago ericocephala Guss.	-	3	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarları
Tussilago farfara L.	Kabalak	3	-	-	"	"
Anthemistinctoria L. Var. pallida DC.	Papatya	4	-	-	"	"
Artemisia vulgaris L.	Yavşan	3	-	-	"	"
Cirsium vulgare (Sav) Ten.	Kazankulpu	1	-	-	"	Deniz kenarları
Carduus nutans L. ssp. Nutans.	Deve dikeni	3	-	-	"	Yol kenarı
Centaurea solstitialis L. Ssp. Solstitialis	Peygamber çiçeği	4	-	-	"	Makilik
Centaurea ibérica Trevex. Sprengel	Peygamber çiçeği	2	-	-	"	Maki açıklıkları
Centaurea trifida All Grup A	Peygamber çiçeği	3	-	-	"	Makilik
Centaurea depressa Bieb.	Peygamber çiçeği	3	-	-	"	Yol Kenarı
Crupinastrum (moris) Vis.	-	2	-	-	"	Makilik
Xeranthemum annuum L.	Dağ karanfili	4	-	-	İran-Tur. El.	Makilik
Picris hieracioides L.	-	2	-	-	Av.-Sib. El.	Yol kenarı
Pilosella hoppeana (Schultes) C.H.&F.W. Schultz var. Pilisquama (NP) Sell & West	-	3	-	-	Geniş yayılışlı	Makilik
Lactuca serriola L.	Yabani marul	4	-	-	Av.-Sib. El.	Maki açıklıkları
Scariolaviminea (L) F. W. Schmidt	-	2	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Taraxacumbutteri Van Soest	Karahindiba	3	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Crepisfoetida L. Ssp. Rhoeadifolia (Bieb) Celak	Tüylü konak	4	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Campanulaceae						
Campanulalyrata Lam. Ssp. Lyrata	Çingirakotu	1	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Campanulapersifolia L.	Çingirakotu	2	-	-	Av.-Sib. El.	Maki açıklıkları
Anchusaazurea Miller var.	Sığırdili	4	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Scrophulariaceae						
Verbascumphoenicum L.	Sığırkuyruğu	2	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
Veronicaanagallis-aquatica L.	Mineçiçeği	2	-	-	-	Nemli alanlar
Labiatae						
Ajugaorientalis L.	Mayasilotu	3	-	-	Geniş yayılışlı	Çalılık
Scutellariahastifolia L.	Kalkantaç	3	-	-	Avr.-Sib. El.	Deniz Kenarı
Lamiumgarganicum L. Ssp. LaevigatumArcangeli	Ballıbaba	3	-	-	Avr.-Sib. El.	Orman
Marrubiumvulgare L.	Bozot	3	-	-	Geniş yayılışlı	Yol kenarı
MarrubiumastracaniumJacq.s sp. Astracanium	"	3	-	-	"	"
Thymusroegneri C. Koch	Kekik	2	-	-	Avr.-Sib. El.	Yol Kenarı
Salviaverticillata L. Ssp. Verticillata	Adaçayı	2	-	-	"	"
Salviaverticillata L. Ssp. Amasiaca (Freyn&Bornm) Bornm.	Adaçayı	2	-	-	İan-Tur. El.	Yol Kenarı
Euphorbiaceae						
Euphorbiavalerianifolia Lam.	Sütleğen	2	-	-	Akd. El.	Yol Kenarı
Euphorbiaaaleppica L.	Sütleğen	3	-	-	Geniş yayılışlı	"
Liliaceae						
Alliumpaniculatum L. Ssp. Paniculatum	Yabani Soğan	3	-	-	Akd. El.	"
AlliummyrianthumBoiss.	Yabani Soğan	2	-	-	Ir.-Tur.El	"
Gramineae						
BromusintermediusGuss.	Brom	4	-	-	Geniş yayılışlı	"
AlopecurusmysuroidesHuds on var. Tonsus (Blanchheex.Boiss) R. Mill.	Tilki Kuyruğu	3	-	-	Avr.-Sib. El.	"
Alopecurussetarioides Gren.	Tilki Kuyruğu	3	-	-	Akd.El.	Nemli Alanlar
Arundodonax L.	Kargı	3	-	-	Geniş Yayılışlı	"
Bromusarvensis L.	Brom	4	-	-	"	Yol Kenarı

Yalova Çevresinde Yayılışı Olan Endemik ve Diğer Türler;

Lathyrus undulatus Boiss.

Eryngium bithynicum Boiss.

Heracleum platytaenium Boiss.

Ferulago humilis Boiss.

Knautia byzantina Fritsch

Anthemis aciphylla Boiss. var *discoidea* Boiss.

Carduus nutans L. subsp. *trojanus* P.H. Davis
Centaurea olympica C. Koch
Centaurea hermanni F.
Pilosella hoppeana (Schultes) C.H. et F.W. Schultes subsp. *lydia* (Bornm.) Sell et West
Taraxacum pseudobrachyglossum van Soest
Taraxacum turcicum van Soest
Campanula lyrata Lam. subsp. *lyrata*
Taraxacum pseudobrachyglossum
Campanula persicifolia L.
Campanula betonicifolia Sm.
Hypericum avicularifolium Jaub. Et Spach subsp. *byzantinum* (Azn.) Robson
Cyclamen cilicicum Boiss. Et Heldr. subsp. *intaminatum* Meikle
Cyclamen mirabile Hildebr.
Alkanna tinctoria (L.) Tausch subsp. *glandulosa* Hub.-Mor.
Verbascum bombyciferum Boiss.
Verbascum lydium Boiss. var. *heterandum* Murb.
Verbascum bithynicum Boiss.
Verbascum tossiense Freyn. Et Sint.
Scrophularia cryptophylla Boiss.
Phlomis russeliana (Sims) Bentham
Lavandula stoechas L. subsp. *cariensis* (Boiss.) Rozeira
Wiedemannia orientalis Fisch. Et Mey.
Ballota nigra L. subsp. *anatolica* P.H. Davis
Euphorbia anacampceros Boiss. var. *anacampseros*
Euphorbia amygdaloides L. var. *robbiae*
Asperula lilaciflora Boiss. subsp. *phrygia* (Bornm.) Schönb-Tem.
Galium fissureense Ehrend. Et Schönb-Tem.
Colchicum burtii Meikle
Colchicum chalcedonicum Azn. subsp. *chalcedonicum*
Hyacinthella lineata (Steudel) Chouard
Galanthus plicatus Bieb. subsp. *byzantinus* (Baker) D.A. Webb
Crocus flavus Weston subsp. *dissectus* T. Baytop et Mathew
Crocus pestalozzae Boiss.
Crocus antalyensis Mathew

D.5. Fauna

Karasal Türler Ve Popülasyonları;

- **Memeliler (Mamalia) :**

Çizelge D.4 - Kemirgenler (Rodentia) (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2013)

Latince ismi	Türkçe ismi	Bern sözleşmesi
SORICIDAE		
Sorex minutus	Cüce fare	-
ERINACEIDAE		
Erinaceus concolor	Kirpi **	X
SPALACIDAE		
Spalax leucodon	Körfare	-
MURIDAE		
Rattus rattus	Sıçan	-
Mus musculus	Ev faresi	-

Çizelge D.5- Yırtıcı Hayvanlar (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü, 2013)

Latince ismi	Türkçe ismi	Bern Söz.
Canis lupus	Kurt	-
Canis aureus	Çakal	-
Vulpes vulpes	Tilki*	-
Mustela nivalis	Gelincik*	X
Meles meles	Porsuk	
Martes martes	Ağaç sansarı	
Urcus arctos	Boz ayı*	X

- **Sürüngenler (Reptilia):**

Çizelge D.6- Kertenkeleler (Lacertilia) (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2013)

Familya	Latince ismi	Türkçe ismi	Bern sözleşmesi
GEKKONIDAE	Cryptodactylus kotschyi	İnce parmaklı kele	X
AGAMIDAE	Agama stellio	Dikenli keler	X
LACERTIDAE	Lacerta saxicola	Kaya kertenkelesi	X

Çizelge D.7- Yılanlar (Serpentes) (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2013)

Familya	Latince ismi	Türkçe ismi	Bern Söz.
Colubridae	Coluber caspius	Ok yılanı	X
Typhlopidae	Typhlops vermicularis	Kör yılan	X
Viperidae	vipera ammodytes	Boynuzlu engerek	X

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge D.8- Kaplumbağalar (Testudines) (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2013)

Familiya	Latince ismi	Türkçe ismi	Bern Söz.
Emydidae	Emys orbicularis	Benekli kaplumbağa	X
Testudinidae	Testudo graeca	Adi tospağa	X

- Çift Yaşamlılar (Amphibia):

Çizelge D.9 - Kurbağalar (Anura) (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2013)

Familiya	Latince ismi	Türkçe ismi	Bern Söz.
Ronidae	Rana ridibunda	Ova kurbağası	X
Ronidae	Rana macrocnemis	Uludağ kurbağası	X
Bufoidae	Bufo bufo	Siğilli kurbağa	X
Bufoidae	Bufo viridis	Gece kurbağası	X
Pelobatidae	Pelobates syriacus	Toprak kurbağası	X

Çizelge D.10- Semenderler (Urodela) (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2013)

Familiya	Latince ismi	Türkçe ismi	Bern Söz.
Salamandridae	Triturus vulgaris	Küçük semender	X
Salamandridae	Triturus cristatus	Pürtüklü semender	X

Çizelge D.11- Kuşlar (Aves) (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2013)

Familiya	Latince ismi	Türkçe ismi	Bern sözleşmesi	Red Data
COLUMBIDAE	Streptopelia turtur	Üveyik	X	A.4
ALAUDIDAE	Melanocorypha calandra	Boğmaklı toygar**	X	-
HIRUNDINIDAE	Hirundo rustica	Kır kırlangıcı	X	-
TURDIDAE	Turdus pilaris	Tarla ardıcı**	X	-
CORVIDAE	Pica pica	Saksağan***	-	-
	Corvus monedula	Küçük karga***	-	-
STURNIDAE	Sturnus vulgaris	Siğircik**	-	-
LARIDAE	Larus argentatus	Gümişi martı**	-	-
PASSERIDAE	Passer domesticus	Serçe**	-	-

Aquatik Türler Ve Popülasyonları;

- Marmara Denizi'nde Yaşayan Türler;

Algler

Alcidium helminthochortan
Gelidium spp.
Gigartina cicularia
Gracilaria verrucosa

Phyllophora nervosa
Porphyra leucosticta
Cystoseria spp.
Ulva rigida

Omurgasızlar

Aurelia aurita	Deniz anası
Mytilus spp.	Midye
Chamelea gallina	Kum midyesi (Beyaz)
Corallium rubrum	Kırmızı mercan
Ostrea edulis	İstiridye
Rapana thomasiana	Deniz salyangozu
Penaeus spp.	Karides
Parapenaeus spp.	
Paleomon spp.	
Hamarus gammarus	İstakoz
Sepia officinalis	Mürrekkep balığı
Dophnia pulex	Su piresi

- Yalova Kıyılarında En Çok Görülen Fitoplankton Grupları ve Bazı Türleri;

Diatom

Actino sp.
Chaetoceros decipiens
Coscinodiscus sp.
Coscinodiscus oculus-iridis
Coscinodiscus radiatus
Dactyliosolen antarcticus
Dithylum brightwelli
Fragilaria cylindrus
Fragilaria islandica
Leptocylindrus danicus
Leptocylindrus minimus
Melosira sp.
Melosira monilioformis
Melosira nummuloides
Nitzschia closterium
Nitzschia seriata
Rhizosolenia alata
Rhizosolenia calcar-avis
Rhizosolenia deliculata
Rhizosolenia hebetata
Rhizosolenia setigera
Thalassiosira sp.
Thalassiosira decipiens
Thalassiosira hyalina
Thalassiothrix nitzschioides
Skeletonema costatum
Striatella unipunctata

Dinoflagellat

Blastodinium sp.
Ceratium bucephalum
Ceratium furca
Ceratium fusus
Ceratium lineatum
Ceratium reticulatum
Ceratium tripos
Dinophysis acuminata
Dinophysis acuta

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Dinophysis caudata
Dinophysis hastata
Exuviella baltica
Exuviella compressa
Gonyaulax sp.
Gonyaulax polyedra
Gymnodinium sp.
Gymnodinium splendens
Noctilica scintillans
Peridinium sp.
Peridinium claudicans
Peridinium depressum
Peridinium leonis
Peridinium oblongum
Peridinium steinii
Peridiniopsis trocedinium
Phalacroma rodundata
Plectodinium nucleovalvatum
Podolampas elegans
Prorocentrum micans
Pyrocystis psedonotilica
Oxytoxum sp.
Oxytoxum milneri

Silikoflagellat

Dicthyota fibula
Dicthyota speculum

Çizelge D.12- Balıklar (Pisces) (Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü, 2013)

TÜRLER	BERN SÖZ.	HABİTAT	TÜRKÇE İSİM
Lamna nasus	-	Epipelajik	Dikburunlu karkarias
Schylorinus canicula	-	Demersal (Kumlu-çamurlu)	Kedibalıği
Squatina squatina	-	Demersal (Kumlu-çamurlu)	Keler
Torpedo torpedo	-	Demersal (Kumlu-çamurlu)	Çarpan
Sardina pilchardus	-	Epipelajik	Sardunya
Sardinella aurita	-	Epipelajik	Büyük sardalya
Sprattus sprattus	-	Epipelajik	Çaça
Engraulis encrasicolus	-	Epipelajik	Hamsi
Conger conger	-	Demersal (kayalık)	Mıgır
Lepadogaster lepadogaster	-	Demersal (kayalık)	Yapışkanbalık
Lithognathus mormyrus	-	Demersal (kayalık)	Mırmır
Zeus faber	-	Demersal (Kumlu-çamurlu)	Dülger
Atherina hepsetus	-	Epipelajik	Gümüş
Mallus surmuletus	-	Demersal(kumlu-taşlık)	Tekir
Smaris alcedo	-	Demersal	İzmarit
Acipenser stellatus	X	Demersal (Kumlu-çamurlu)	Marmara mersin balığı
Mugil cephalus	-	Epipelajik	Kefal
Raja miraletus	-	Demersal (Kumlu-çamurlu)	Vatoz
Mallus barbatus	-	Demersal (Kumlu-çamurlu)	Barbunya
Boops boops	-	Semi-pelajik	Küpez
Pagrus pagrus	-	Demersal (Kumlu-çamurlu)	Mercan

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Sparus aurata	-	Demersal(Kumlu-çamurlu-kayalık)	Çipura
Gadus meralangus	-	Demersal	Mezgit
Diplorus annularis	-	Demersal(denizçayırları)	İspararoz
Lichia amia	-	Epipelajik	Akya
Obloda melanura	-	Demersal (kayalık)	Melanura
Sciane umbra	-	Demersal (kayalık)	İşkine (Eşkine)
Trigla lucerna	-	Demersal (kumlu-çamurlu)	Kırlangıç
Solea vulgaris	-	Demersal (kumlu-çamurlu)	Dil
Dentex dentex	-	Demersal (kayalık)	Sinargit
Arnoglossus rhombus	-	Demersal (kumlu)	Pisi
Labrus bergyita	-	Demersal (kayalık)	Lapin
Schopthalmus rhombus	-	Demersal (kumlu)	Kalkan
diplodus vulgaris	-	Demersal (kayalık)	Karagöz
Coris julis	-	Demersal (kayalık)	Gelincik Balığı
Seranellus cabrilla	-	Demersal (kayalık)	Hani Balığı
Scorpaena porcus	-	1-800 m	İskorpit

Yukarıdaki tablolara göre yanlarında (*) ile gösterilen türler belli zamanlarda avlanılmasına izin verilen türlerdir. Yanlarında (**) ile gösterilen türler Orman Bakanlığı Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Koruma Genel Müdürlüğünün 1996-1997 Av Dönemi Merkez Komisyonu kararı ile koruma altına alınmıştır. Yanlarında (***) ile gösterilen türler avlanabilen türlerdir.

- A.1 Nesli tehlikede olanlar
- A.2 Şiddetli tehdit altında olanlar
- A.3 Tehdit altındakiler
- A.4 Potansiyel olarak tehlike sinyali verenler
- B kategorileri Geçici transit türler
- X ile gösterilen türler Bern Sözleşmesi ile koruma altına alınmıştır.

Yukarıdaki bu sınıflamaya göre bölgede potansiyel olarak tehlike sinyali veren Üveyik türü olduğu söylenebilir. Bu durum bölgeye has olmayıp, yurdumuzda konaklayan göçmen kuşlar ve bir çok yerel tür içinde söz konusudur. Zira doğal yaşama ortamlarının zarar görmesi, aşırı ve kontrolsüz avlanma, ticari amaçlarla yumurta ve yavruların doğadan koparılması gibi sebeplerle yurdumuzdaki ve daha genel anlamda dünyada insan yerleşimlerinin arttığı ve koruma önlemlerinin alınmadığı her bölgede kuş popülasyonları her geçen gün daha fazla zarar görmektedir. Bununla beraber bu türler üzerine zararlı herhangi bir etki bulunmamaktadır.

Marmara Denizi'nde çamurlu ortamın 40-50 m derinde olması ve dalgaların denizi fazla bulandırmaması, 10-30 m derinlikte zemini çoğunun deniz çayırları ve yoğun bitki örtüsü meydana getirmesi gibi hususlar yumuşak zemini seven, yosunlar otlar ve çayırlar çamur içinde yaşayabilen ve omurgasızlar ile beslenen balık türlerini çekmiştir. (tekir, kefal, pisi,dil vb.).Karadenizde olan Kalkan balığı , kıyılara kadar girmiş olmasına rağmen, ancak ufak bir yaşama alanı bulabilmiştir. Yalova bölgesinin sığ bir kıta platformu üzerinde yer alması nedeni ile deniz içi bitki formasyonları bol bulunur ve balıklar için besin maddesi olur. Bu özellik geçiş dönemlerinde göçmen balık sürülerini Yalova kıyılarına çekmekte ve sürülerin bu bölgede bir süre kalmalarına neden olmaktadır. Yine yerli balıkların (demersal balıklar) kayalık kıyı noktalarında gelişmesine imkan verilmektedir. Bu doğal koşulların bu derece iyi olmasına rağmen 1950'li yıllardan sonra aşırı ve yanlış avlanma, kirlilik yükünün artması vb bilinen ve bilinmeyen nedenlerden dolayı balık popülasyonlarında azalma gözlenmektedir.

Yalova Çevresinde Yayılışı Olan Endemik ve Diğer Türler;

Kuyruklu Kurbağalar

Familya: Salamandridae (Semenderler)

Şeritli semender-*Ommatotriton ophryticus* Near Threatened (Yakın tehdit altında)

Kaplumbağalar

Familya: Emydidae (Su kurbağaları)

Benekli kaplumbağa-*Emys orbicularis*

Lower Risk/near threatened (Yakın tehdit altında)

Familya: Testudinidae (Kara kurbağaları)

Tosbağa-*Testudo graeca* Vulnerable (Zarar görebilir)

Yılanlar

Familya: Colubridae

Sarı yılan-*Elaphe quatuorlineata* Near Threatened (Yakın tehdit altında)

Memeliler

Familya: Rhinolophidae (Nal Burunlu Yarasalar)

Akdeniz nalburunlu yarasası- *Rhinolophus euryale* Near Threatened (Yakın tehdit altında)

Familya: Vespertilionidae (Düz Burunlu Yarasalar)

Uzunayaklı yarasa- *Myotis capaccinii* Vulnerable (Zarar görebilir)

Familya: Miniopteridae (Uzunkanatlı Yarasalar)

Uzunkanatlı yarasa- *Miniopterus schreibersii* Near Threatened (Yakın tehdit altında)

Familya: Mustelidae (Gelincikgiller)

Alaca sansar-*Vormela peregusna* Vulnerable (Zarar görebilir)

İL düzeyinde nesli tehlikede olan ve olması muhtemel evcil hayvanlar ile yaban hayvanlarının; türleri, sayıları ve bunların korunmasına yönelik alınan tedbirler ile ilgili çalışmalar başlatılmıştır.

- İL hayvanları koruma kurulu kararı;

Sokak hayvanları iyileştirme merkezi kurma var olanların aktif hizmet vermesi için acil ihtiyaçların tespiti ve temin edilmesi; belediyelerce hayvan barınakları oluşturulması yoluna gidilmesine; barınaklarda yapılan tüm iş ve işlemlerin İL Orman ve Su İşleri Müdürlüğüne bildirilmesi, barınak kurmak için mali desteğin 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 19. maddesi gereği Orman ve Su İşleri Bakanlığından İL Orman ve Su İşleri Müdürlüğü aracılığı ile istenilmesine ve kurulan barınakların İL Orman ve Su İşleri Müdürlüğü ekiplerince denetlenmesine, denetimde İL Tarım Müdürlüğü Veteriner Hekimlerinden yardım alınmasına;

Yalova Merkez Belediye Başkanlığına ait barınak haricinde barınak bulunmamaktadır. Belediyelerin barınak talebi olmamıştır.

5199 Sayılı 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununu Uygulamaları: İlimiz Hayvanları Koruma Kurulu kurulmuştur. Yalova ve Armutlu Belediyeleri'nin bünyesinde kurulan geçici hayvan barınağında sahipsiz sokak hayvanları rehabilite edilip kısırlaştırılmaktadır. Bu hayvanlar sahiplendirilmeye çalışılmaktadır. Çınarcık ve Çiftlikköy Belediye Başkanları da kısırlaştırma yapmak üzere binalarının yapımına başlamışlardır. Sahiplendirilemeyen sokak hayvanları markalanarak en kısa sürede alındıkları mevzideki ortamına geri bırakılmaktadır.

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

Yalova ili sınırları içerisinde 2 adet Tabiat Parkı bulunmaktadır.

Delmece Yaylası Tabiat Parkı:

Yalova İli Çınarcık-Armutlu İlçeleri sınırları içerisinde kalan mülkiyeti orman olup, 19,76 Ha.‘lık alanı kapsamaktadır. Orman amenajman haritalarına göre Çınarcık 271 nolu bölme ve Armutlu 107 nolu bölme içerisinde kalmaktadır.

Yayla turizmi potansiyeline sahip, her yıl yayla şenliklerinin yapıldığı yer olma özelliği taşıyan bölgedir.

Denizden yüksekliği 750 mt. dir.

Alanın vejetasyonu kayın, gürgen, karaçam, meşe, funda ve otsu bitkilerdir.

Harmankaya Tabiat Parkı:

Harmankaya Tabiat Parkı Yalova İli Termal İlçesinde bulunmaktadır. Tabiat Parkının alanı 0,6 Ha. dır.

Alanın tamamı kayın ağacı ile kaplıdır. Saha ve çevresi odunsu türlerin yanı sıra otsu bitki türleri açısından da zengin yapıya sahiptir.

Yaban hayatı olarak da memeli türlerinden kurt, çakal, tilki ve yaban domuzu, yırtıcı ve ötücü kuş türleri bulunmaktadır.

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde hayvan barınağı sayısı artırılması gerekmektedir.

Kaynaklar

- 1- Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü
- 2- Yalova Orman İşletme Müdürlüğü

E. ARAZİ KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri

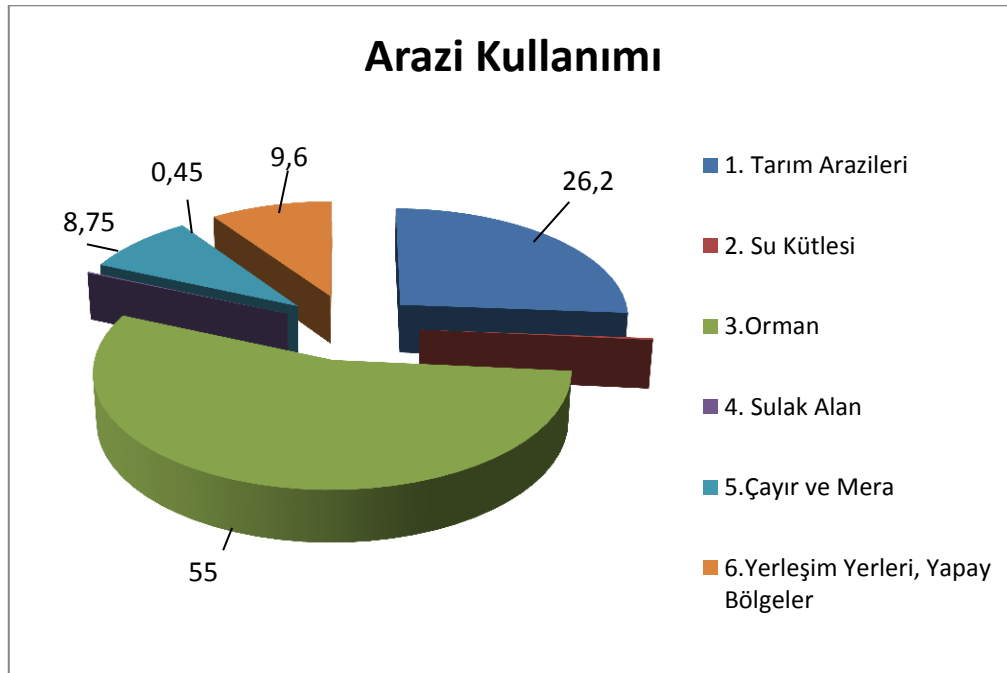
Yalova İli CORİNE istatistik verilerine göre, 2000–2006 yılları arasında arazi kullanım değişikliği en fazla yapay bölgelerde artış, tarım alanlarında azalma şeklinde tespit edilmiştir. Orman yeri ve

yarı doğal alanlarda 34 ha azalmıştır. Su yapılarında değişim gözlenmemiştir. Yalova ili, son yıllarda oldukça artan sanayisi ve nüfusu ile dikkat çekmektedir. Yalova ili verilerine bakıldığında, yapay alanlardaki artış tarım alanları ile orman yeri ve yarı doğal alanların azalmasının sebebi olarak değerlendirilebilir. Tarımsal alanlar içinde değerlendirilen mera alanları 2000 yılında 814,03 ha iken 2006 yılında 709,79 ha olarak tespit edilmiştir.

Yalova’da eğim çoğunlukla %12’nin üzerinde ve doğal örtü de nispeten tahrip edilmiş olduğundan toprakların %75,7’si erozyondan şiddetli şekilde etkilenmiştir. Dolayısıyla toprakların büyük çoğunluğu sığ veya çok sığdır. Ayrıca sarp eğimli 3.384 hektarlık kısımda kayalık vardır. Toprakların 2.804 hektarında drenaj yetersiz, 772 hektarında bozuktur. Buralar çoğunlukla tarım alanıdır.

Çizelge E.1- İlin Arazi Kullanım Durumu (2013)

Arazi Kullanım Türü	Alan (ha)	%
Tarım Arazileri	22.173,80	26,20
Su Kütlesi	230,15	0,27
Orman	46.613,00	55,00
Sulak Alan	152,00	0,18
Çayır ve Mera	7.416,00	8,75
Yerleşim Yerleri, Yapay Bölgeler	8.117,05	9,60

Grafik E.1 – İlimizin (2013) Yılı Arazi Kullanım Durumu

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

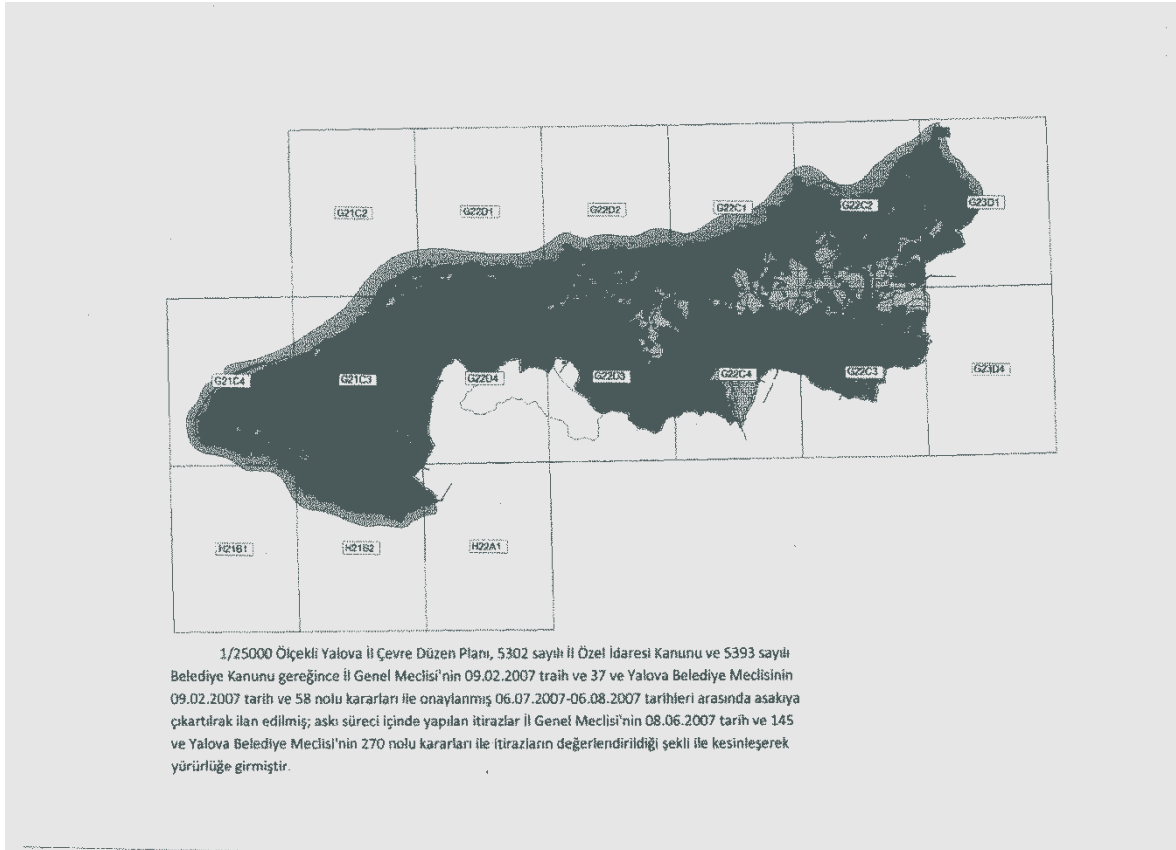
Çizelge E.2 – (2013) Yılı İlimizin Arazilerinin Kullanımına Göre Arazi Sınıflandırılması(Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü,2013)

		I. Sınıf (ha)	II. Sınıf (ha)	III. Sınıf (ha)	IV. Sınıf (ha)	V. Sı nı f (h a)	VI. Sınıf (ha)	VII. Sınıf (ha)	VIII . Sını f (ha)
Toplam		1.786,485	3.248,933	2.419,975	221,638		13.655,404	2.852,161	
İLÇE	MERKEZ	565,282	830,571	564,677			2.982,087	540,801	
	ALTINOVA		1.530,467	608,464			3.405,047	643,553	
	ARMUTLU			318,940	221,638		574,252	297,526	
	ÇINARCIK	212,677	60,270	585,949			387,525	649,690	
	ÇİFTLİKKÖY	850,826	761,488	91,706			5.722,238	384,097	
	TERMAL	157,700	66,137	250,239			584,255	336,494	

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre düzeni planı

YALOVA İLİ 1/25.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI (2007) KARARLARI

Harita E.1 - Yalova İli 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı (İl Özel İdaresi.2013)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

PLANLAMA ALANI GENEL ARAZİ KULLANIM KARARLARI

Yalova İli 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı planlama çalışmalarına başlamadan önce ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan veriler, yerinde yapılan arazi çalışmaları ve belediyeler ve ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılan görüşme ve toplantılar sonucunda yapılan mevcut durum, potansiyel, olanak tespitleri ve sentez çalışmaları ile planlamaya altlık oluşturacak veriler tespit edilmiş, bu veriler ışığında planlama aşamasına geçilmiştir. Mevcut durum, potansiyeller, eşikler, yatırımlar, talepler, mevcut imar planları, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri, Yalova İl Stratejik Planı, Yalova Belediyesi Stratejik Planı, İl gelişme planları, İl Tarım Master Planı vb. veriler planlama ilkeleri ve gereklilikleri neticesinde değerlendirilerek 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı kararları oluşturulmuştur.

1/25.000 ölçekli Yalova İl Çevre Düzeni planı çalışmaları sürdürülürken bu planla eş zamanlı gerçekleştirilen ve planın mekansal anlamda uygulamaya geçmesindeki araçlardan birisi olan İl Stratejik Planı çalışmalarının temel misyon, vizyon, ilke, stratejik amaç ve hedefleri de planla bir bütün olarak değerlendirilmiş, bu konuda sürdürülen çalışmalarda özel sektör temsilcisi olarak planlama ekibinde yer alınmıştır.

Yalova İl Çevre Düzeni Planı Çalışmaları yapılırken yakın bölgesi içinde ve etkileşim alanı içinde kalan İstanbul, İzmit, Bursa gibi önemli yerleşme merkezlerinin üst ölçekli plan kararları incelenmiş, bu planlarla bütünlük ve uyum sağlanmaya çalışılmış, söz konusu planların hazırlayıcıları ile görüş alışverişlerinde bulunulmuş ve plan hazırlanma sürecindeki toplantılardan bazılarına da özellikle İstanbul Üst Ölçekli Planı çalışmasını yürüten ekipten kişiler katılmışlardır.

Planlama alanı içinde önemli verilerden birisi olan mevcut yapılaşma alanları ve daha önce onaylanmış alt ölçekli planlarla ilgili kararlar verilirken; bu planlar çevre düzeni planına işlenmesi gerekli direk bir veri olarak kabul edilmemiş olup, çevre düzeni planının temel hedef, ilke ve stratejileri ile uyumu irdelenerek ve ilgili kurum ve kuruluş görüşleri de dikkate alınarak plan kararları oluşturulmuştur.

Yalova İli'nin planlama hedef ve ilkelerine göre mekansal gelişim stratejileri özetle aşağıdaki gibidir:

- Tüm kentsel sektörlerin dengeli gelişiminin sağlanması ve sektörlerde uzmanlaşma.
- Sanayi sektöründe ihtisas OSB'leri, tersane alanları, küçük sanayi sitelerinin planlanması ile altyapı maliyetini azaltan, ihtisaslaşmış, çevreye duyarlı sanayi gelişimi.
- Gelişen sanayi ve kentsel servislerin kontrollü gelişimi
- Tarım ve orman alanı potansiyellerinin tarım, ekolojik turizm ve doğa turizmi sektörlerinde koruma-kullanma dengesi içerisinde gelişimi
- Turizm sektöründe sağlık-termal, eko turizm, yayla turizmi, doğa turizmi, inanç turizmi, yat turizmi vb. konularda çeşitlenme ve ihtisaslaşma
- İkinci konutların turizm amaçlı veya daimi ikametgah amaçlı kullanımı
- Kıyı kullanımının çeşitlendirilmesi ve deniz ile olan ilişkinin güçlendirilmesi
- Merkez işlevlerinin ve kentsel servislerin güçlendirilmesi ve ilde dengeli dağılımı
- Kentsel ve bölgesel sosyal donatı alanlarının planlama alanı içerisinde dengeli dağılımı
- Arkeolojik, doğal, tarihi değerlerin korunarak, turizm potansiyeli olarak geliştirilmesi.
- Karayolu, denizyolu, havayolu bağlantılarının güçlendirilmesi
- Kırsal yerleşmelere turizme yönelik işlevler yüklenmesi

Planlama alanı bütünündeki öneri mekansal kullanım değerleri aşağıdaki gibidir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Çizelge E.3- Yalova İli 1/25000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Mekansal Kullanım Değerleri (İl Özel İdaresi.2013)

Sıra No.	ARAZİ KULLANIMLARI	Alanı (ha)	%
1	KONUT YERLEŞİM ALANLARI (Kentsel ve Kırsal Yerleşik/ Gelişme Kullanımları)	10.082,80	11,90
2	SANAYİ, KENTSEL SERVİS/ÇALIŞMA VE DEPOLAMA ALANLARI (Sanayi. OSB, KSS, Depolama, KSA, Tersane Kullanımları)	2.795,48	3,30
3	TURİZM VE REKREASYON ALANLARI (Turizm, Tercihli Kullanım, Günübirlik, Rekreasyon Kullanımları)	1.664,50	1,97
4	KENTSEL SOSYAL DONATI ALANLARI (Fuar, Mesire, Ar-Ge, Teknoloji, Kamu Tesis, Eğitim, Sağlık vb. Kullanımlar)	1.107,87	1,31
5	TARIM ARAZİLERİ KULLANIMI (Diğer, Organik, Mutlar, Sera Kullanımları)	14.003,30	16,53
6	ORMAN KULLANIMLARI (Orman, Ağaçlandırılacak Alan Kullanımları)	48.474,44	57,23
7	ASKERİ ALANLAR	711,83	0,84
8	BUGÜNKİ KULLANIMLARI VE DOĞAL KARAKTERLERİ KORUNACAK ALAN KULLANIMLARI (Makilik, Doğal Karakteri Korunacak, Mera Kullanımları)	4.084,68	4,82
9	KENTSEL TEKNİK ALT YAPI ALANLARI (Terminal, Arıtma, Göl, Baraj, Yollar Kullanımları)	1.775,10	2,10
	TOPLAM	84.700,00	100,00

Yalova İli 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı kapsamında kentsel ve kırsal alanlara ilişkin planlama kararları aşağıda verilmiştir.

- **Konut Yerleşme Alanları**

Kentsel Konut Yerleşme ve Gelişme Alanları

İl bütününde kentsel konut yerleşme ve gelişme alanları belirlenirken; mevcut yapılaşma durumları, doğal eşikler, yerleşilebilirlik analizleri ve projeksiyon nüfusları ile mevcut imar planları çevre düzeni planının temel amaç, hedef ve stratejileri ile plan bütünlüğü kapsamında değerlendirilerek irdelenmiş bu doğrultuda gelişme alan ve yoğunlukları belirlenmiştir.

Bu alanlar ağırlıklı olarak konut alanları ve konut alanları için gerekli sosyal donatı ve kentsel altyapı alanlarını kapsamaktadır.

Toplam kentsel yerleşik konut alanları 2190.78 ha, kentsel gelişme konut alanları ise 6240.03 ha olarak planlanmıştır.

Kentsel yerleşik konut alanlarında düşük yoğunluk, orta yoğunluk ve yüksek yoğunluk olmak üzere 3 farklı yoğunluk bulunmaktadır.

Kentsel gelişme konut alanlarında ise düşük yoğunluk ve orta yoğunluk olmak üzere 2 farklı yoğunluk önerisi yapılmıştır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Kırsal Yerleşme ve Gelişme Alanları

İl bütününde kırsal yerleşme ve gelişme alanları mevcut durum, doğal eşikler, yerleşilebilirlik analizleri ve projeksiyon nüfusları kapsamında değerlendirilmiş, gelişme alan ve yoğunlukları belirlenmiştir.

Bu alanlar kırsal konut alanları ve donatı alanlarını kapsamaktadır.

Kırsal konut yerleşme ve gelişme alanları planda toplam 1648.32 ha olup düşük yoğunluklu olarak planlanmıştır.

- **Kentsel Servis, Çalışma, Sanayi ve Depolama Alanları**

Planlama alanı içerisinde toplam 2795,48ha alan kentsel servis, çalışma, sanayi ve depolama alanı olarak planlanmıştır.

Yalova İl Stratejik planı ekonomik sektör amaç ve hedeflerinde de belirtilen “İl’in mevcut sanayi varlığının korunması ve ekolojik dengeyi koruyarak yüksek katma değer yaratacak yeni sanayi alanlarını belirlenmesi ve yatırımlarla ilgili girişimlerin hızlandırılması; belirlenen alanların dışında gelişigüzel sanayileşmenin ortaya çıkmaması için gerekli tedbirlerin alınması gerektiği” amacı doğrultusunda planlama alanı içerisinde mümkün olduğunca dağılmadan bir bütünlük arz eden ve birbirleriyle devamlı etkileşim içerisinde olacak nitelikli kentsel servis, çalışma, sanayi ve depolama alanlarına ilişkin yerleşim kararları verilmiştir.

Bu türdeki alanlar özellikle Yalova Merkez yerleşiminin doğusunda Çiftlikköy-Taşköprü-Tavşanlı-Altınova-Hersek arasındaki bölgede ve arka kısımlarda yer almaktadır.

Bu alanlara ilişkin kararlar aşağıdaki gibidir.

Organize Sanayi Bölgeleri (OSB)

İl’de mevcut yatırım kararı bulunan Bilişim Organize Sanayi Bölgesi ve Çiçekçilik Organize Sanayi Bölgeleri planlama kararları belirlenirken göz önünde bulundurulmuştur. Bu türde ihtisaslaşmış organize sanayi bölgelerinin İl’de yer alması planlama ilke ve hedefleri kapsamında uygun bir plan yaklaşımı olarak kabul edilmiştir.

Bilişim ve Çiçekçilik OSB alanlarının yerleşimleri ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından belirlenmiş ve planlama-altyapı çalışmalarına başlanmıştır. Bu organize sanayi bölgeleri Yalova İli ekonomisi için çok büyük önem arz etmektedir. Dünyada son yıllarda internet, elektronik fon transferi ve elektronik ticaretin gelişmesi, bilgi ve bilginin iletişiminin önem kazanmasına yol açmıştır. Türkiye’nin rekabet gücünün artırılmasına yönelik çalışmalar, yazılım sektörünün geliştirilmesi girişimleri, en önemli finans, ihracat ve ithalat merkezi İstanbul’a yakınlığı ve coğrafi üstünlüğü dikkate alınarak, Yalova ekonomisinin bilişim sektöründen pay almasının fizibil olduğu belirlenmiştir.

Ayrıca Yalova İl Stratejik Plan amaç-hedefleri kapsamında “*Bilişim Organize Sanayi Bölgesi projesinin hayata geçirilmesi için her türlü destek ve girişimde bulunulması, projenin Gemi ve Yat İnşaat Tersaneleri Bölgesi Projesi’ne paralel olarak gemi elektroniği ve teknolojisi ile ilgili sektörleri de kapsayacak şekilde geliştirilmesi*” yer almakta olup, bu kapsamda yapılacak faaliyetlerde belirlenmiştir.

Bu veriler kapsamında ve Bilişim OSB’nin Yalova ekonomisine sağlayacağı ekonomik pay ve istihdamın ne kadar önemli olduğunu da dikkate alınarak alan çevre düzeni planında merkez ilçede Bilişim OSB alanı olarak planlanmıştır.

Yalova’da kesme ve saksılı, iç ve dış mekan süs bitkileri üretimi ülke ekonomisinde önemli bir paya sahiptir. Yalova İl Stratejik Plan amaç-hedefleri kapsamında “Süs bitkileri sektörünün, teknolojik gelişmelere paralel olarak geliştirilmesi ve Yalova’nın kısa vadede ulusal, uzun vadede uluslararası alanda bir pazarlama merkezi haline getirilmesi” yer almakta olup, bu kapsamda yapılacak faaliyetlerde belirlenmiştir. Yalova İli’nin çiçekçilik sektöründe bir marka olmasını

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

sağlamak amacıyla yatırım çalışmaları kapsamına alınan ve yer seçimi belirlenen Çiftlikköy ilçesinde yer alan Çiçekçilik OSB çevre düzeni planında bu yönde planlanmıştır. Bu alanın kuzeybatısında bulunan bölge Çiçekçilik OSB Alanı için gelişme alanı olarak önerilmiştir. Planlama alanı içerisinde toplam 262,38 ha alan OSB alanları olarak planlanmıştır.

Sanayi Alanları

Yalova'da büyük sanayi alanları planlama alanının ağırlıklı olarak kuzeydoğusunda yoğunlaşmıştır. Bunlar ülke ekonomisine büyük girdiler sağlayan önemli sanayi kuruluşlarıdır. Planlama sentez verileri, stratejik plan amaç ve hedefleri doğrultusunda ağır sanayi alanlarını mümkün olduğunca belli bir bölgede toplayarak organize bir şekilde bir arada bulunmaları öngörülmüştür. Bu durum hem sanayi alanları için altyapı maliyetini azaltacak hem de çevreye daha duyarlı bir sanayi gelişiminin oluşmasını sağlayacaktır.

Taşköprü'de bulunan askeri hava alanının doğusundaki mevcut sanayi alanlarını ile yine mevcuttaki İzmit-Bursa yolu üzerinde planlama alanının kuzey doğu ucunda İpek Kağıt ve SCA Packing vb. sanayi alanları planlara işlenmiştir.

Mevcut sanayi alanları dışında ilgili kurumlarla yapılan görüşmeler sonucu ileride yatırım yapması olası sanayi kuruluşları için de İl'de sanayi gelişimine imkan sağlayacak alanlar olarak Taşköprü'de bulunan askeri hava alanının kuzeyi ile Çiftlikköy'de Çiçekçilik OSB alanının kuzeyi sanayi alanı olarak önerilmiştir. Bu alanlar ulaşım bağlantıları, fiziksel yapısı, konumu ve diğer sanayi ve yan sektörlerle olan yakınlığı vb. nedenleriyle planlama ilke ve hedefleri çerçevesinde değerlendirildiğinde uygun bir yer seçimi kararı olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu alanlar dışında nitelikli sanayi gelişmesi önerilmemiştir. Planlama alanı içerisinde toplam sanayi alanı 62,00 ha'dır.

Küçük Sanayi Siteleri (KSS)

Mevcut Kirazlı ve Taşköprü Küçük Sanayi Siteleri dışında İl'de yatırım kararı bulunan biri Taşköprü'de diğerleri de Hersek ve Tavşanlı'da olmak üzere 3 adet Küçük Sanayi Sitesi bulunmaktadır. Kendi içlerinde organize hareketleriyle sağladıkları düşük altyapı maliyeti, çevreye daha duyarlı bir sanayi oluşumu, ekonomiye sağlayacağı katma değer ve istihdam bu alanların planlamada Küçük Sanayi Siteleri olarak planlanmasında etken olmuştur.

Planlama alanı içerisinde toplam Küçük Sanayi Sitesi alanı 128,87 hektardır.

Depolama (D) ve Tarımsal Depolama (TD) Alanları

Bu alanlar sanayi ve tarımın gelişmesiyle ortaya çıkacak depolama, paketleme, transfer hizmetlerini karşılamaya dönük olarak uygun alanlarda planlanmıştır.

Planlama alanı içerisinde toplam 34.78 hektar depolama, 21.65 ha da tarımsal depolama alanı planlanmıştır.

Kentsel Servis Alanları (KSA)

Planlama alanı içerisinde gelişecek sanayi, tersane, turizm ve yerleşme alanları beraberinde kentsel teknik, sosyal, kültürel, ticari, yeşil alan ihtiyaçları ile sanayi ve tersane alanları için gerekli yan hizmet alanları ihtiyacını ortaya çıkaracaktır. Bu nedenlerle tersane ve sanayi alanları gerisinde veya çevresinde, belli yol güzergahlarında gerekli büyüklükte alanlar kentsel servis alanları olarak planlanmıştır. Özellikle Topçular iskelesi Altınova, Hersek Burnu arasındaki bölgede denizle Yalova İzmit karayolu arasında kalan tersane olarak gelişimi düşünülen kısımların arkasında kalan bölgeler ağırlıklı olarak kentsel servis alanları olarak planlanmıştır.

Bunun yanı sıra İlde ihtiyaç duyulacak, birbirleriyle uyumlu olarak bir takım imalat, depolama vb. kullanımlar ile yerleri bu ölçekte kestirilemeyen bazı sosyal donatı alanları için ihtiyaç duyulacak kentsel servis alanları planlamada ayrılmıştır.

Bu türdeki alanlar yine ağırlıklı olarak Yalova Merkez yerleşmesinin doğusunda Tavşanlı-Altınova-Hersek arasındaki bölgede, tersane alanları olarak planlanan alanların arka kısımlarında,

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Yalova-İzmit yolu güzergahında Çiftlikköy-Kılıç Köyü civarında ve Yalova –Bursa yolu güzergahında önerilmiştir.

Bu alanlar içerisinde konut dışı kentsel çalışma alanı niteliğindeki tesisler, ticari amaçlı yapılar, resmi ve sosyal tesisler, eğitim ve sağlık tesisleri, pazarlama alanları, içerisinde motel lokanta da bulunabilen akaryakıt satış ve bakım istasyonları, LPG ve doğalgaz ikmal istasyonları, 1593 sayılı yasa ve ilgili yönetmeliğine uygun olarak dumansız, kokusuz, atık ve artık bırakmayan ve çevre sağlığı yönünden tehlike yaratmayan imalathaneler ile patlayıcı, parlayıcı ve yanıcı maddeler içermeyen depoların, tarımsal ürünlerin bitkisel ve hayvansal mamul hale getirilmelerini sağlayan entegre veya entegre nitelikte olmayan imalathanelerin yapılabileceği alanlardır. Bu alanlarda nitelikli sanayi ve konut yerleşme alanları *yer alamayacaktır*.

Planlama alanı içerisinde toplam 1520,47 ha kentsel servis alanı bulunmaktadır.

Tersane Alanları

Planlama alanı ve İl sınırları içinde Taşköpü Belediyesi ile Tavşanlı Belediyesi sınırında yer alan Topçular İskelesi ile Hersek Burnu arasında kalan bölümde tersane kurulması amaçlı yapılan çalışmalar ve belediyeler ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca onaylanmış dolgu ve uygulama imar planları bulunmaktadır. Bu planların onayı aşamasında konu ile ilgili kurumların görüş ve önerileri dikkate alınarak alt ölçekli planlar onaylanmıştır.

Deniz ve kara tarafında yapılacak tersane alanları ile ilgili olarak yapılan değerlendirme ve irdilemede; bu alanların ve yatırımların yaratacağı istihdam ve getireceği kentsel hizmetler sayesinde il ekonomisine ve ülke ekonomisine sağlayacağı büyük katkılar dikkate alınarak onaylı alt ölçekli planları değerlendirilmiş, plan bütünlüğü içinde yakın çevresi ile bütünlüğü sağlanmış çevre düzeni planı içinde plan kararları oluşturulmuştur.

Bölgede kurulması düşünülen tersane bölgesinin dünyanın en büyük ikinci tersane bölgesi olacağı ifade edilmektedir.

Tersane alanlarının deniz ve çevresel anlamda etkileri konusunda ilgili kurumların görüşlerine uyulması, bu türdeki alan ve tesislere dönük hazırlanacak ÇED raporlarında belirtilen önlemlerin alınması, uygun işletme ve teknolojilerin seçimi ile çevreye olumsuz etkileri olmayacaktır.

“Tersane alanlarıyla ilgili gerekli idari prosedürün tamamlanarak; altyapı çalışmalarının en kısa zamanda bitirilmesi ve üretim faaliyetine geçilmesinin sağlanması; üretim sırasında çevreye zarar verilmemesi için gerekli tedbirlerin alınması” İl Stratejik Plan amaç ve hedefleri arasında da yer almaktadır. 1999 depremi sonrası nüfus ve ekonomik kayıplara uğrayan Yalova, tersane alanları ile hem istihdam yapısını arttıracak hemde ekonomik rekabet ortamında kendini gösterecektir. Bu alanların arka kısmında yine bu alanlarla bağlantılı kentsel servis alanları önerilmiştir. Söz konusu plan kararlarının oluşturulmasında dikkate alınan diğer hususlar aşağıda belirtilmiştir.

Üç tarafı denizlerle çevrili ve oldukça uzun (8333 km) bir sahil şeridine sahip ülkemizde bu avantajlardan ulusal ve uluslararası bazda yeterince yararlanılamamaktadır. Denizyolları ile ulaşımın geliştirilmesi ve gemi sanayinin gelişmesi ulusal kalkınma için gerekli koşullardan birisidir. Bu nedenle bu yönde çalışmaların artırılması, gemi inşa sektörünün gelişmesi için bu sektöre desteğin artırılması, buna paralel olarak da yeni tersanelerin yapılması, tersanelerin yapılmasının yanı sıra, limanlarında yapılması ihtiyaç ve zorunlulukları bulunmaktadır.

Denizyolu taşımacılığı karayoluna göre oldukça ucuz olmasına rağmen, ülkemizde deniz taşımacılığının yük ve yolcu taşımacılığındaki payı sürekli azalmaktadır. Denizyollarının ulaşımındaki payının artırılması için yük ve yolcu gemilerinin yenilenmesi ve sayılarının artırılması, bunun için de tersane sayısının ülke genelinde artırılması gerekliliği bulunmaktadır. Bu sayede hem ülkede gerekli olacak gemilerin yine ülkemizde üretilmesinin yanısıra kurulacak tersanelerde yurt dışına yapılacak gemiler sayesinde ülke ekonomisine oldukça yüksek döviz sağlanmış olacaktır. Gerek ülke ekonomisine sağlayacağı katkı, gerekse kendi içinde ve özellikle yan sektörlerinde yaratacağı istihdam ile tersane yatırımlarının mümkün olduğunca çabuk faaliyete geçirilmesi gereği bulunmaktadır. Yine bölge içinde bu konuda avantajlı bir konuma gelmek, benzer ülkelerle

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

yarışabilmek ve dünyada bu konuda gerekli payı alabilmek için de gemi inşa-tersane alanlarının ve yeni limanların bir an önce faaliyete geçirilmesi gerekliliği bulunmaktadır.

Bu kapsamda yapılacak tesisler beraberinde oldukça fazla sayıda iş kolunu destekleyecektir. Ekonomik gelişme ve istihdam olanakları kısıtlı, yüzölçümü oldukça küçük Yalova ilindeki bu türdeki gelişmelerle birlikte, İl sınırları içinde Tavşanlı-Hersek Burnu arasında kalan ve tersane gelişimine uygun bir alan olarak tespit edilen bölgedeki yapılacak tersane yatırımları ve beraberinde gelecek yan sanayideki yaratılacak istihdam sayesinde ülke ekonomisine sağlayacağı katkının yanı sıra İl'in ekonomisi için de oldukça yüksek bir girdi oluşturacak ve özellikle deprem sonrası bölgenin gelişmesinde motor görevi görecektir.

Bu kapsamda söz konusu bölgede yakın dönemde Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile ilgili belediyelerce onaylanmış alt ölçekli dolgu ve uygulama imar planları bulunmaktadır. Bu planların bulunduğu bölge Taşköprü-Tavşanlı sınırında yer alan Topçular İskelesinin olduğu bölgeden Altınova İlçesindeki Hersek Burnuna kadar uzanmaktadır. Özellikle bu bölümde 4.5 km. uzunluğundaki dolgu imar planı bütüncül olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca onaylanmıştır. Söz konusu planlar; Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik çerçevesinde, tüm ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının da görüşleri doğrultusunda onaylanmış olup planla getirilen kararların sürdürülebilir kalkınma ve istihdama, ülke ve bölgenin ekonomik kalkınmasına da katkıda bulunacağı bu yönüyle kamu yararına bir uygulama niteliği taşıdığı belirlenmiştir.

İlgili planlar hazırlanırken plana, yer seçimine ve bölgeye ilişkin ilgili kurumların görüşleri alınmış olup bu görüşlerde;

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün görüşünde, "Belirtilen dolgu malzemesinin taşınması sırasında geri sahadaki tarım arazilerine zarar verilmemesi için gerekli önlemler alınmak koşuluyla; tersane alanı yol ve yeşil alanla tarım alanlarından ayrıldığı için ve tersane alanından kara yönünde yolun dışında kalan eğim farkından dolayı herhangi bir dere akıntısı ve sıvı atık verilemeyeceği için ulaşım bakımından tersane alanının tarım alanlarına ve Hersek Deltası'na olumsuz bir etkisinin söz konusu olmayacaktır." denilmiştir. Yine kıyı kenar çizgisinin kara tarafından kalan kısmındaki toprak kullanım sınıfının A 3.1, A 4.1, IIw, IIIw, VIII şeklinde gruplandırılabilirdiği, arazinin hemen hemen düz eğimli ve deniz seviyesine yakın olması nedeniyle hem drenaj problemi hem de tuzlama sorunu olduğu, dolayısıyla kıyı kenar çizgisinden belli bir mesafede bulunan toprakların tarıma elverişli olmadığı, gerek dolgu alanı, gerekse de geri planda kullanılacak olan alanların tarımsal alan olarak kayıp sayılmayacağı belirtilmiştir.

T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı'nın özellikle su kuşları yaşama ortamı olarak uluslararası öneme sahip sulak alanlar hakkındaki sözleşmenin (RAMSAR SÖZLEŞMESİ) uygulanmasına yönelik olarak "Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği'ni" çıkardığı, bu yönetmeliğin "Ramsar Sözleşmesi" çerçevesinde sulak alanlarla, ulusal sulak alanları kapsadığı, Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından Türkiye genelinde 136 sulak alan ilan edildiği, Hersek Gölü ve Deltasının bu listede yer almadığı belirlenmiştir. Ayrıca yönetmeliği yayımlayan ve uygulamasından sorumlu olan Çevre ve Orman Bakanlığı'nca dava konusu faaliyet alanı için hazırlanmış olan iki adet ÇED raporuna ÇED olumlu belgesi verilmiştir.

İlgili görüş ve raporlarda gerçekte Hersek Gölü ve Hersek Deltasının faaliyet alanından yeteri kadar uzakta olduğu için dolgu alanı, tersane inşaları ve yan sanayi tesislerinden etkilenmeyeceği, İzmit Körfezi'nin en kirlili kısmının Dilovası sahilleri ve Dil Deresi'nin körfeze döküldüğü sahil şeridi olduğu, bu kısmın dava konusu alanın hemen karşısında olup akıntılarla tersane amaçlı dolgu alanına doğru taşındığı, dolgu alanında yapılan ölçümlerle cıva ve diğer ağır metal konsantrasyonlarının limitlerin üstünde bulunduğu, cıva besin zincirine girerek insana kadar ulaşan son derece tehlikeli bir ağır metal olduğundan bu derece kirlenmiş bir su yatağının "Su ürünleri istihsal sahası" olarak düşünülmesinin mümkün olmadığı, Yalak Dere'nin su ürünleri istihsal sahası olduğuna dair herhangi bir kayıt bulunmadığı gibi denize açıldığı nokta ve yakınlarında herhangi bir içme ve kullanma suyu temininin söz konusu olmadığı belirtilmiştir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Deprem kuşağı ve fay hattı konusunda ilgili planlar hazırlanırken “İmar Planı’na Esas Jeolojik – Jeomorfolojik Etüt Raporu”nun hazırlanmış, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü elemanlarınca incelenip uygun bulunarak onaylanmıştır.

1999 depreminden sonra Marmara Fay sisteminin yerli ve yabancı pek çok bilimsel kuruluş ve bilim adamı tarafından incelendiği, bu incelemelerde Hersek Deltası üzerinde fay kırılması olmadığı; fayın Hersek’te batıya doğru iki kola ayrılarak gittiği, ancak bu durumun Altınova’daki deprem tehlikesine etki edecek bir unsur olarak değerlendirilmemesi gerektiği vurgulanmış olup, bu incelemelerden de anlaşılacağı gibi önlemlerin alınması şartıyla tersane inşasına fay hattının engel teşkil etmeyeceği belirlenmiştir.

Tersane alanı ve deniz dolgusunun çevresel, ekonomik ve denize olan etkilerinin Çevre ve Orman Bakanlığı, Çevresel Etki Değerlendirilmesi ve Planlaması Genel Müdürlüğü tarafından “Çevresel Etki Değerlendirilmesi Olumlu” kararı verilmiştir. Rapor yönetmeliklere, gerekli kurum ve kuruluşların görüşlerine ve halkın katılım toplantısı prosedürüne göre uygun hazırlanmış olup, gerekli duyarlılığın gösterilmesi durumunda gemi sanayinin ve denizcilik sektörünün geliştirilmesinin çevre ya da doğal kaynaklar ile bir karşıtlık içermediği, gemi tersanelerinin bacasız sanayiler olduğu, boya vb. işlemler kapalı atölyelerde yapılacağından atmosferin kirlenmeyeceği, bu nedenle arkada kalan meskun bölgelerle, tarım alanlarının etkilenmeyeceği, körfeze herhangi bir atık deşarj edilmeyeceği belirtilmiştir.

Bölgede yapılacak tersane ve bağlantılı faaliyetler ve yatırımlar ülke ekonomisi, sürdürülebilir kalkınma, istihdam ve AB standartlarının yakalanması açısından olumlu olacağı ilgili kurum ve kuruluş görüşlerinde de bulunduğu konum itibarıyla bir uygunsuzluk yaratmadığı, plan notlarına, ÇED Raporuna ve Deprem Yönetmeliğine uyularak yapılacağı için çevreye, denize, ekolojik dengeye, tarımsal alanlar ve Hersek Deltası üzerine herhangi bir olumsuz etkisinin olmayacağı anlaşılmaktadır.

Tersane alanlarının bölgeye yaklaşık 15-20 bin kişilik bir istihdam getireceği, yan sektörlerle birlikte bu rakamın çok daha artacağı 3-4 katına kadar çıkacağı tahmin edilmektedir.

Çevre düzeni planı kapsamında bölgedeki plan kararları üretilirken bu hususlar ile onaylı planlar da göz önünde bulundurularak; bölgenin plan bütünü içinde çevresiyle bütünlüğü sağlanmış, ulaşım bağlantıları düşünülmüş, beraberinde bölgeye gelecek yan tesisler için gerekli alan düzenlemeleri (kentsel servis-çalışma alanları düzenlemeleri) yapılmış ve yine bölgede oluşacak istihdamla birlikte bölgeye gelecek ek nüfusun yerleşeceği konut alanları plan bütünlüğü içinde düşünülmüştür.

Planlama alanı içerisinde toplam 299.93 ha alan tersane alanları olarak ayrılmıştır.

- **Turizm ve Rekreasyon Alanları**

Planlama alanı içerisinde toplam 1664,50 ha alan turizm ve rekreasyon alanları olarak planlanmıştır. Bu alanlara ilişkin kararlar aşağıdaki gibidir.

Turizm Tesis Alanları (TTA)

İl’de turizmi geliştirmeye ve çeşitlendirmeye yönelik **nitelikli turizm tesislerinin** gelişebilmesi için özellikle Yalova merkezin batısında Yalova kıyı kesiminde, Termal, Çınarcık, Teşvikiye, ve Armutlu yerleşmelerinde, mevcut potansiyeller doğrultusunda turizm tesis alanları planlanmıştır.

“Yalova Termal Turizm Merkezi” ve “Yalova Armutlu Termal Turizm Merkezi” 4957/2634 sayılı Turizm Teşvik Kanunu uyarınca, 16.12.2006 tarih ve 26378 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak ilan edilmiştir. “Yalova Termal Turizm Merkezi” ve “Yalova Armutlu Termal Turizm Merkezi” içerisinde öncelikli olarak turizm yatırımcılarına tahsise konu olabilecek kamu arazilerine yönelik ve kısmi olarak Kültür ve Turizm Bakanlığınca hazırlanan 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planları 4957/2634 sayılı kanununun 7. maddesi uyarınca onaylanmıştır. Onaylanan planlar Yalova İl Çevre Düzeni Planına aktarılmıştır.

Planlama alanı içerisindeki sınırları işaretlenmiş “Yalova Termal Turizm Merkezi” ve “Yalova Armutlu Termal Turizm Merkezi”nde **“Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde ve**

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Turizm Merkezlerinde İmar Planlarının Hazırlanması ve Onaylanmasına İlişkin Yönetmelik” koşulları geçerli olduğundan, bu kapsamdaki alanlarda plan onamaları **Kültür ve Turizm Bakanlığı’na** yapılacaktır. Planda bu alanlar için plan bütünlüğü açısından plan kararları oluşturulmuş olup söz konusu sınırlar içerisindeki planlar ilgili mevzuat hükümleri gereğince Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girecektir.

Planlama alanı içerisinde toplam turizm tesis alanı 829,46 ha’dır.

Turizm + Konut Yerleşme Alanları

Yalova her zaman çevre yerleşimlerle olan ulaşılabilirliği, doğal güzellikleri ve potansiyelleri ile ikinci konut gelişimine sahne olmuştur. Gelecek dönemde bölgesel bazda da Yalova bölge içinde özellikle İstanbul için bir sayfiye merkezi özelliği kazanacaktır. Bu bağlamda İl’de sahile yakın kesimlerdeki yerleşmeler de yazın veya sürekli kullanıma dönük konut talepleri giderek artacaktır ve bu durum da kaçınılmaz olup planlamada dikkate alınması gerekli önemli bir veridir. Bunun yanı sıra bu türdeki konutlar her ne kadar planlama dilinde II. konut diye tabir edilse de, özellikle Yalova’nın konumu ve yapısı ile bu konutların şimdiki ve gelecekteki kullanım amaçları düşünüldüğünde II. konut diye bir ayırımın yapılmasının çok anlamlı olmayacağı düşünülmüştür. Öyleki sürekli (yaz-kış) oturlan konutlarla, sadece yazın kullanılan konutlar çoğu yerde iç içe bir durumdadır. Bunun yanı sıra söz konusu gelişme ile birlikte turizm tesisi gelişmeleri ve bu yöndeki talepler de çoğalacaktır. Planda mevcut potansiyellerin değerlendirilmesiyle gelişecek turizm faaliyetleri nedeniyle bu alanların ikinci konut özelliğini koruyacağı öngörülmüştür. Bu nedenle ağırlıklı olarak Yalova merkezin batısında kıyı bölgelerde, Teşvikiye, Kocadere, Şenköy, Esenköy ve Armutlu’da mevcut konut yapılaşmalarının da yer aldığı kısımlarda turizm + konut yerleşme alanları planlanmıştır. Ancak boş kısımlarda öncelikli olarak turizmin gelişimine dönük olarak bu alanlar turizm tesis alanları olarak planlanmıştır.

Planlama alanı içerisinde turizm+ konut yerleşme alanları toplam 468,03 ha’dır.

Yayla Turizmi (YT) Alanları

Yayla turizmi İl’de önemli bir paya sahiptir. Delmece ve Ovacık yaylaları ile Armutlu yarımadasında İhsaniye Mah., Sazaklık Mevkii, Lütfiyeköy Mevkii alanları sahip oldukları doğal güzellikleri ile yayla turizmi için önemli bir potansiyel oluşturmaktadır. Planlamada turizm çeşitliliğinin artırılması hedefi ile bu alanlar kırsal turizm nitelikli Turizm Tesis Alanları-Yayla Turizmi alanları olarak planlanmıştır.

Bu alanlarda kırsal turizmin ve yayla turizminin geliştirilmesine dönük “Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik’te belirtilen Kırsal Turizm Tesisleri başlığı altındaki kullanımlar; alternatif turizme dönük doğal hayatı korumaya ve geliştirmeye yönelik, ülke ve yöre kültürünü tanıtıcı faaliyet ve düzenlemeler içeren, doğal yaşama ve çiftlik hayatına aktif katılımın sağlanabildiği Eko-Kırsal-Agro Turizm niteliğinde soft turizm kullanımları yer alacaktır.

Turizm tesis kapsamında yayla evi, çiftlik evi, butik oteller, günübirlik tesisler, küçük çiftlik işletmeleri, organik tarım alanları, folklorik (yöresel), eko-park alanları, binicilik ve bisiklet turları, foto safari, doğal ve organik ürün üretimine katılım gibi aktiviteler, doğal ve organik gıdalara yönelik satış birimleri, işletme ve yönetim birimleri, geleneksel pazarlar, eğitim merkezi, el yapımı ürünler ile doğal ürünlere yönelik atölyeler, hobi bahçeleri, sağlıklı yaşam tesisleri, spor tesisleri, at-biniş parkurları, at çiftliği, bisiklet güzergahları ve at-bisiklet kiralama birimleri yer alabilecektir. Planlama alanı içerisinde yayla turizmi alanları toplam 144,40 ha’dır.

Tercihli Kullanım Alanları (TKA)

Termal İlçesi’nin Gökçe Barajı Koruma kuşakları içerisinde, turizm merkezi sınırları kapsamında kalan turizm tesis alanları ve diğer yapılaşmaların olduğu alanlar planda tercihli kullanım alanı olarak planlanmıştır. Planda bu kullanımın Termal’de yaşayan yerli halkın, yatırımcıların ve gelecek yerli ve yabancı turistlerin taleplerini karşılayacak farklı büyüklükte **nitelikli** otel, motel, butik otel, pansiyon, apart otel gibi çeşitli kullanımlarının gelişimini sağlayarak turizmin gelişmesine etken olacağı öngörülmektedir. Bu alanlarda konut veya turizm tesisi yapılabilecektir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Su Toplama Havzaları, Yeraltı Kaynakları Ve Koruma Kuşaklarına İlişkin Hükümlere Uyulacaktır. Planlama alanında toplam 117,91 ha alan tercihli kullanım alanı olarak planlanmıştır.

Günübirlik Rekreasyon Alanları

Planda kıyı kesiminde plaj, yeşil alan, spor alanı, eğlence, dinlenme ve yeme-içme gibi günübirlik ihtiyaçları karşılamaya yönelik alanlar Yalova'da yaşayanların veya gelecek olan yerli ve yabancı turistlerin deniz ve kıyı ile olan ilişkilerini güçlendirmek amacıyla günübirlik rekreasyon alanları olarak planlanmıştır.

Günübirlik-rekreasyon alanları planda toplam 122,93 ha'dır.

Mesire Alanları

Yalova'nın sahip olduğu doğal ve tarihi değerleri turizm ve rekreasyon için önemli bir potansiyel teşkil etmektedir. Orman içi yürüyüş yolları, bisiklet parkurları, yaylaları, gölleri önemli turizm odakları oluşturmaktadır.

Mesire alanı olarak planlanan alanlar;

- Armutlu'da gölet alanı ve çevresinde
- Karlık, Delmece ve Ovacık yaylasında
- Erikli Şelalesi ve Kent ormanı alanında
- Esenköy'de orman içinde
- Termal'de orman içinde
- Gacık'da Murat Tepe mevkiinde
- Armutlu gölü ve çevresi
- Çaldere Şelalesi ve çevresi
- Hasanbaba Piknik alanı ve çevresi
- Dipsiz Göller ve çevresi
- Gökçe Barajı ve çevresi
- Kurtköy orman içinde
- Burhaniye köyü orman içinde
- Sarıkaya mesire alanında

Seyir terası olarak planlanan alanlar;

- Kale tepe
- Pilav tepe
- Dumanlı tepe
- Karlık tepe

Planlama alanı içerisinde mesire alanları noktasal veya alansal olarak gösterilmiştir. Bu alanlara ait ayrıntılı düzenlemelerin alt ölçekli planlarda yapılacağı öngörülmektedir.

Bisiklet Yolları-Doğa Yürüyüş Parkurları-Turizm Seyir Yolları

Altınova İlçesi Hersek Köyünden başlayıp, Armutlu İlçesinde tamamlanan 127 km Yeşil-Mavi Yol uzunluğu, 62 km bağlantı yolları ile toplam 189 km'yi bulan ve çeşitli tarihi, turistik ve doğal değerleri bünyesinde barındıran bir projedir. Alternatif turizmi geliştirmeye yönelik önemli bir projedir. Proje kapsamında düzenlenen doğa yürüyüş parkurları ve turizm seyir yolları birçok seyir noktasını, kaplıcalarını, organik tarım havzalarını, yayla ve şelaleleri, arkeolojik ve doğal değerleri içinde barındıran zengin bir potansiyele sahiptir.

Yeşil-Mavi Yol Projesi kapsamındaki güzergahlar ve konaklama, seyir noktaları aşağıdaki gibidir.

- Hersek (Hersek Camii ve Gölü), Altınova Merkez, Subaşı, Soğuksu, Çobankale ve Ballı Kaya, Karadere, Fevziye (Fevziye Güreşleri), Tefikiye, Aktoprak, Sermayeci, Burhaniye, Sugören, Güneyköy, Güneyköy- Beşpınarlar Tepesi
- Karadere-İlyasköy- Denizçalı-Kabaklı-Taşköprü
- Burhaniye-Çukurköy- Dereköy-Laledere-Gacık-Çiftlikköy

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

- Sugören-Elmalık-Kirazlı-Yalova Merkez-Yürüyen Köşk
- Gacık-Elmalık-Kirazlı-Yalova Merkez-Yürüyen Köşk
- Güneyköy-Kurtköy-Kapılı Çınarlar
- Kurtköy-Yenimahalle- Kadıköy-Çınarlı Yol- Karaca Arboretum, Samanlı-Yalova Merkez
- Yenimahalle-Gökçedere Barajı-Termal-Termal Kaplıcaları-Atatürk Köşkü-Sudüşen Şelalesi
- Termal-Ortaburun-Çınarcık-Teşvikiye-Hasanbaba-Erikli Çifte Şelaleler-Erikli Kent Ormanı-Karlık Yaylası-Dipsiz Göller-Delmece Yaylası-Onno Tunç Anıtı-Selimiye-Hayriye-Narlı
- Kapaklı-Hayriye
- Mecidiye-Hayriye-Narlı
- Armutlu-Mecidiye-Fıstıklı
- Erikli Çifte Şelaleler-Erikli Kent Ormanı-Karlık Yaylası-Dipsiz Göller-Esenköy Şelalesi

Planda şematik olarak gösterimi yapılan *doğa yürüyüş parkuru ve turizm seyir yolları*; Teşvikiye-Hasanbaba-Erikli Çifte Şelaleler-Erikli Kent Ormanı-Karlık Yaylası-Dipsiz Göller-Delmece Yaylası, Erikli Çifte Şelaleler-Erikli Kent Ormanı-Karlık Yaylası-Dipsiz Göller-Esenköy Şelalesi, Sugören-Elmalık, Sugören- Burhaniye, Kurtköy-Güneyköy ve Sermayeci-Aktoprak, Çaldere Şelalesidir. Yukarıda güzergahları belirtilen ancak planda gösterilemeyen *doğa yürüyüş parkuru ve turizm seyir yolları* ile ilgili düzenlemeler yapılabilir.

- **Büyük ve Açık Alan Kullanışları**

Planlama alanı içerisinde toplam 1034.29 ha alan kentsel sosyal donatı alanları, tarım, orman, ağaçlandırılacak alan, askeri alan, bugünkü arazi kullanımı devam ettirilerek doğal karakteri korunacak alanlar; makilik-fundalık ve mera alanları olarak planlanmıştır. Bu alanlara ilişkin kararlar aşağıdaki gibidir.

Kentsel-Bölgesel Sosyal Donatı Alanları

Planlama alanı içerisinde kentsel sosyal donatı alanları toplamı 1.107,87 ha'dır. Planda belli bir büyüklüğe ulaşan bazı sosyal donatı alanları gösterilmiş olup, alt ölçekli planda gereksinim olan sosyal donatı alanları ilgili mevzuat gereğince planlarda ayrılacaktır.

Arboretum Alanları

Yalova-Termal karayolu üzerinde bulunan, koleksiyon bir arboretum karakterinde olan alan içerisinde kaya bahçeleri, bitki bahçeleri, iris bahçeleri, gül bahçeleri, minyatür bitkiler, Türkiye doğumlu bonsai bitki koleksiyonları vb. örnekler vardır. Başta Türkiye olmak üzere, Asya, Avrupa, Afrika, Amerika, Avusturalya kıtaları ve Yeni Zelanda'dan bitki örnekleri yanında, Türkiye'nin endemik bitki örnekleri mevcuttur. Çiçekçilik ve bitki-tarım araştırmaları ile önemli bir paya ve gelişime sahip İl'de bu alan korunarak planda Arboretum Alanı olarak belirtilmiştir.

Planlama alanı içerisinde arboretum alanı toplam 5,14 ha'dır.

Fuar, Panayır ve Festival Alanları

Yalova'da gelişecek sanayi, turizm, tarım ve bunlara bağlı hizmetler sektöründe fuar ve festival ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için planda Çiçekçilik OSB alanının kuzeyinde ve Yalova Merkezinde doğusunda fuar alanları planlanmıştır.

Planlama alanı içerisinde fuar alanı 63.56 ha'dır.

Büyük Kentsel Yeşil Alanlar

Bu alanlar kente veya bölgeye hizmet edecek büyük yeşil alanlardır.

Planlama alanı içerisinde büyük kentsel yeşil alanlar 305,15 ha olarak planlanmıştır.

Kentsel ve Bölgesel Büyük Spor Alanları

Bu alanlar kente veya bölgeye hizmet edecek, içerisinde farklı spor tesislerinin yer alabileceği alanlardır.

Planlama alanı içerisinde golf alanı da dahil olmak üzere toplam spor alanı 122,13 ha olarak planlanmıştır.

Kentsel ve Bölgesel Sağlık Tesisleri

Bu alanlar kente veya bölgeye hizmet edecek sağlık tesis alanlarıdır.

Planlama alanı içerisinde toplam sağlık tesisi alanı 4.94 ha olarak planlanmıştır.

Kentsel ve Bölgesel Eğitim Alanları

Bu alanlar kente veya bölgeye hizmet edecek eğitim alanlarıdır. Bu alanlarda eğitim, araştırma-bilgi üretime dönük kullanımlar yer alabilecektir. Yalova merkez’de 2, Çiftlikköy’de 3 adet olmak üzere toplam 5 adet ve 175,32 ha eğitim tesisi planlanmıştır.

Araştırma Geliştirme Merkezleri (AR-GE)

Bu alanlar tarımsal ve bahçe kültürleri araştırmalarının yapılabilmesi ve Yalova’nın çiçekçilik ve tarım ürünleri konusunda ihtisaslaşmasını sağlamak amacıyla Yalova merkez de 189,91 ha olarak planlanmıştır.

Teknoloji Geliştirme Merkezleri (TGM)

Bilişim sektöründe uzmanlaşmanın sağlanması ve gelişiminin ivme kazanması için gerekli teknoloji geliştirme merkezi Yalova’da Bilişim OSB’nin batısında 7,60 ha olarak planlanmıştır.

Kongre Merkezleri

Yalova’da gelişecek sanayi, turizm, tarım ve bunlara bağlı hizmetler sektörünün gereksinimi olan kongrelerin düzenlenebileceği alanlar merkezde planlanmıştır.

Planlama alanı içerisinde ayrılan kongre merkezi alanı 6,33 ha’dır.

Büyük Alan Kullanımı Gerektiren Kamu Tesis Alanları

Bu alanlarda belli bir büyüklükte kente veya bölgeye hizmet eden kamu tesis alanları yer almaktadır. Yine afete yönelik koordinasyon, yönetim, altyapı alanları bu alanlara dahildir.

Planlama alanı içerisinde toplam büyüklüğü 53,79 hektardır.

• Tarım Alanları

Yalova İli Çevre Düzeni Planı’na esas olacak tarımsal alanlar ve arazi kullanım durumunun tespiti ilgili ve yetkili kurum olan Tarım İl Müdürlüğü tarafından leke çalışması ile belirlenmiştir. İlgili Müdürlük’çe ayrıntılı çalışmaların alt ölçekli planlama çalışmaları sırasında yapılabileceği ve bu aşamada Kurumlarından görüş alınması gerektiği, böylece daha ayrıntılı ve sağlıklı bir değerlendirme ve tespit ile görüşün verilebileceği, tarımsal alan sınıflamasının yapılabileceği belirtilmiştir.

Planda gösterilen-gösterilmeyen tarım alanları için alt ölçekli planlarda ilgili yasal mevzuat kapsamında Tarım İl müdürlüğünden görüş alınacak olup bu doğrultuda tarımsal sınıflama yapılacak ve uygun olanlarda plan notlarında belirtilen hususlarda dikkate alınarak ifraz ve yapılaşma koşulları belirlenecektir. Yine planda yerleşme veya gelişme alanları lekesi içinde kalan veya plan ölçeği gereği belli bir büyüklüğün altında olduğu için gösterilemeyen tarımsal alanlar alt ölçekli planlarda gösterilecektir.

Yukarıda belirtilen nedenlerle planda 5403 sayılı “Toprak Koruma Ve Arazi Kullanımı Kanunu” belirlenen tarımsal alan sınıflaması bu ölçekte tam olarak yapılmamış/yapılamamış olup ayrıntıya inilmeden genel kararların üretilmesinin daha sağlıklı olacağı yönünde plan yaklaşımı uygun görülmüştür.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Tarım alanlarında;

- Organik tarım havza sınırı içerisindeki tarım ve orman alanlarında, organik tarımın geliştirilmesine yönelik uygulamalar yapılacak, bu alanların korunmasına ilişkin gerekli tedbirler alınacaktır.
- Planda gösterilen veya alt ölçekli planlar hazırlanırken mutlak tarım alanları, organik tarım alanları ile diğer tarım alanlarında Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı-Tarım İl Müdürlüğü'nce belirlenecek mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri ile sulu tarım arazileri tarımsal niteliği korunacak alanlardır. Bu alanlar tarımsal üretim amacı dışında kullanılamaz. Ancak, tüm tarım alanlarında, tarım dışı amaçla kullanılmasına dair talepler için "İl Toprak Koruma Kurulu"nun uygun görüşünün alınması gerekmekte olup yapı sahiplerince yapının amacı dışında kullanılmayacağına dair taahhütte bulunulması zorunludur.
- İlgili bakanlık ve ya kuruluş tarafından hazırlanacak olan tarımsal amaçlı arazi kullanım plan ve projelerine uyulacaktır.
- Tarım alanlarının korunup, ürün çeşitliliği ve verimliliğinin geliştirilmesi temel esastır. Bu amaçla tarım ana planı hazırlanıp, organize tarım bölgeleri organize besicilik ve hayvancılık bölgeleri oluşturulması, tarım ve hayvancılık borsaları kurulması, sunulabilir tarım arazilerinin miktarının artırılması hedeflenmektedir. Bu amaçla ilgili tüm kurum ve kuruluşlar ile koordineli çalışma yürütülecek, DSİ genel müdürlüğünün sulama proje ve uygulamaları ile çelişen yerleşim ve kullanım kararları üretilmeyecektir.
- Planda ifade edilen tarım alanları gösterimi şematik olup plan paftası üzerinden ölçü alınarak işlem tertip edilemez. Tarım alanlarında yapılacak olan ifraz, tevhid, satış, vb. işlemler ile tarım dışı arazi kullanım talepleri, ilgili uzman kurum/kuruluşlardan alınacak görüşler ve Tarım İl Müdürlüğünce yerinde yapılacak etütlerde ulaşılabilecek sonuç doğrultusunda değerlendirilecektir.
- Tarımsal amaç dışındaki faaliyet taleplerinde; yapılacak faaliyetin niteliği, bu faaliyetten dolayı çevre arazilerde meydana gelecek muhtemel toprak kaymaları ve arazi bozulmaları ile bu olumsuzlukları giderici tedbirlere yönelik toprak koruma projelerinin hazırlanması esastır. Toprak koruma projesine gereksinim olup olmadığına ve projenin içeriğine ilgili uzman kurum/kuruluş tarafında arazi ve/veya toprak etütleri yapılarak karar verilir.
- Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri ile sulu tarım arazileri tarımsal üretim amacı dışında kullanılamaz. Tarımsal nitelikli alanların korunması amacıyla her türlü önlemin alınması esas olup her tür ve ölçekteki planlama çalışması öncesi Tarım Ve Köy İşleri Bakanlığında "tarım dışı amaçla kullanıma uygundur" görüşü alınması zorunludur. Bu görüşün alınmadığı alanlarda hiçbir suretle planlama yapılamaz. Yapılaşma kararı verilemez.

Yapılaşma ve Parsel Koşulları

- Bu Alanlarda; 5403 sayılı "Toprak Koruma Ve Arazi Kullanımı Kanunu" ve "15.12.2005 tarih ve 26024 sayılı Resmi Gazete'de "Yayımlanan Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Uygulama Yönetmeliği" hükümlerine uyulacaktır. Yapılaşma koşulları, parsel büyüklükleri vb. konular aşağıdaki hususlar ile ilgili kanun ve yönetmelik hükümleri de göz önünde bulundurularak alt ölçekli planlar veya tarımsal arazi kullanım planlarında belirlenecektir.
- Ancak planda tarımsal alanlar olarak ayrılmış olan alanlarda, 5403 sayılı "Toprak Koruma Ve Arazi Kullanımı Kanunu" ve "15.12.2005 tarih ve 26024 sayılı Resmi Gazete'de "Yayımlanan Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Uygulama Yönetmeliği" hükümlerine uyulması, yapılacak her türlü parsel büyüklüğü ve yapı için Tarım ve Köy İşleri bakanlığı-Tarım İl Müdürlüğü'nün veya İl Toprak Koruma Kurulu'nun uygun görüşünün ve gerekli diğer izinlerin alınması koşulları ile plan notlarında belirtilen koşullarda yapılaşmaya izin verilir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Planlamada ekili, dikili tarım alanları, sulu tarım alanları ile nitelikli tarım alanları koruma kullanma ilkesi çerçevesinde **mutlak tarım alanları** olarak işaretlenmiş ve 1.274,76 ha olarak planlanmıştır.

Tarım İl Müdürlüğü ve İl Turizm Müdürlüğü'nün yapmış olduğu çalışmalar sonucunda; Teşvikiye idari sınırının batısındaki tüm tarım ve orman alanları tarımsal üretimi geliştirmek ve çeşitlendirmek için **organik tarım havzası** olarak belirlenmiştir. **Organik tarım alanları** planda toplam 796,18 ha'dır. Bu alanlar içerisinde orman alanlarında yapılacak organik tarım alanları dahil değildir.

Sera alanları ağırlıklı olarak Kuru belediyesi çevresinde Kadıköy-Yalova yolu üzerinde ve Kazimiye köyü ve çevresinde yoğunlaşmış olup toplam 275,21 ha'dır.

Planda diğer tarım alanları olarak gösterilen alanları genellikle kuru tarım arazileri oluşturmaktadır ve 11.340 ha olarak planlanmıştır.

- **Orman Alanları**

Planlama alanı içerisinde toplam 48.608,15 ha orman alanı bulunmaktadır. Orman kullanımları içinde kalan parçalı ve fazla büyük olmayan 2B'ye tabi bazı alanlar da plan bütünlüğü açısından planda orman kullanımı içine dahil edilmiştir. Bu alanlarla ilgili mevcut ve yapılacak yasal düzenlemeler geçerli olacaktır.

Bu ölçekte gösterilmeyen 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2b'ye tabi alanlarla ilgili alt ölçekli planlarda gerekli tespit ve gösterim yapılacak ve bu alanlar ilgili kurumların görüşü ve yasal mevzuat dikkate alınarak düzenlenecektir.

Plan sınırları içinde kalan 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2b' maddesine tabi alanlardaki mülkiyet sorunları çözülüp yasal süreç tamamlanmadan ve ilgili kurumdan gerekli görüş-izin alınmadan uygulamaya yapılamaz.

- **Ağaçlandırılacak Alanlar**

Planlama alanı içerisinde toplam 203,22 ha ağaçlandırılacak alan planlanmıştır.

- **Askeri Alanlar**

Planlama alanı içerisinde muhtelif bölgelerde toplam 711,83 ha alan askeri alan olarak düzenlenmiştir.

- **Sit Alanları**

Yalova kent merkezinde ve özellikle ilçelerinde pek çok arkeolojik, doğal ve tarihi sit alanları ile birçok tescilli sivil mimari örneği yapılar ve tarihi yapı kalıntıları bulunmaktadır. Çobankale kale kalıntıları ve kaya anıtı, tarihi Helenopolis kenti, Hersek Gölü ve Termal Su Şehri İl'deki önemli sit alanlarındandır. Hersek Gölü korunması gerekli sulak alan niteliğindedir.

Planlama alanı içerisinde arkeolojik, doğal, tarihi ve karma sit alanları toplam 408.33 ha'dır.

- **Bugünkü Arazi Kullanımı Devam Ettirilerek Doğal Karakteri Korunacak Alanlar**

Bu alanlar makilik-fundalık-çalılık alanlar, doğal karakteri korunacak alanlar, mera alanları ve tescilli mera alanlarından oluşmaktadır.

Bu alanlar topoğrafyası, flora ve faunasıyla bugünkü arazi kullanımının (tarım, maki, funda, ağaçlık, çalılık, sazlık, bataklık vb) devam ettirileceği alanlardır. Bu alanlarda izinsiz, mevzuata aykırı yapılmış yapılar yer alamaz.

Bu alanlarda varsa tarımsal kullanım, doğal bitki örtüsü ve ekolojik yapı korunacaktır. Bu bölgelerde tarımsal olarak kullanılan alanlar için "tarım alanları" koşulları geçerlidir. Varsa orman statüsündeki alanlar için "orman alanları" koşulları geçerlidir.

Tescilli mera alanları sınırlaması, tespiti ve tescilli yapılmış mera alanlarıdır Mera olarak tescilli olan alanlarda 4342 sayılı kanuna göre uygulama yapılacaktır. Bu alanların mera, orman veya tarım

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

alanı olmaması durumunda çevre düzeni planı değişikliği yapılarak farklı amaçlarla kullanılabilir. Bu alanlarda 4342 sayılı Mera Yasası uyarınca uygulama yapılacaktır. Ancak, ÇED uygulaması gerektiren yatırım istemleri için, tahsis amacı değişikliği söz konusu olduğunda Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'nın görüşü alınacaktır.

Planda mera alanları olarak gösterilen alanlar tarımsal alanlarda olduğu gibi Tarım İl Müdürlüğü görüşüne göre lekesel olarak ayrılmış alanlar olup alt ölçekli planlarda ilgili kurum görüşleri ve ayrıntılı çalışmalar doğrultusunda kesin arazi sınıflaması yapılacaktır.

Planda Makilik, fundalık, çalılık alanlar 1.063,54 ha, doğal karakteri korunacak alanlar 103,77 ha, mera alanları 2.487,14 ha ve tescilli mera alanları da 394,11 ha olarak planlanmıştır.

• **Kentsel Teknik Altyapı Alanları**

Planlama alanı içerisinde toplam 1.775,10 ha alan kentsel teknik altyapı alanları olarak planlanmıştır.

Planlama alanı doğusunda Denizçalı Köyünün olduğu kısımda daha önce ilgili kurum ve kuruluş görüşleri alınarak yer seçimi ve projelendirmesi yapılmış olan ve bölgedeki belediyelerin ve yerleşmelerin bu yöndeki ihtiyaçlarını karşılamaya dönük çöp toplama tasfiye alanı-katı atık depolama alanı niteliğindeki teknik altyapı alanı yer almaktadır. Bu alan planlamada da çöp toplama tasfiye alanı olarak işaretlenmiştir. Yine ayrıca Armutlu'nun olduğu kısımda aynı amaçla çöp toplama tasfiye alanı ayrılmıştır.

Armutlu, Çınarcık, Yalova ve Subaşı'ndaki yer seçimleri yapılmış terminal alanları planda gösterilmiş olup toplam büyüklükleri 9,90 ha'dır.

Yine arıtma tesis alanları Armutlu, Çınarcık, Kadıköy, Termal, Yalova merkez ve Hersek'de toplam 29,15 ha olarak planlanmıştır.

Göller ve barajlar planlama alanı içerisinde 230,15 ha alanı kaplamaktadır.

Planlama alanı içerisinde ana ulaşım sistemi şu şekildedir;

- Otoyol: Hersek otoyol proje taslağı planlara işlenmiş, gerekli yol bağlantıları yapılmıştır.
- İzmit-Bursa karayolu ve Armutlu-Yalova karayolu geçişleri ile İzmit-Yalova Devlet Yoluna alternatif güzergah çalışması kapsamında Karayolları Genel Müdürlüğü'nce hazırlanmış Kılavuz Yol Planı da (Yalova-Bursa yolundan doğuya Kirazlı-Elmalık-Gacık-Laledere-Dereköy-Çukurköy...hattı) planlara işlenmiştir. Bunlar planlama alanının toplayıcı ana yol sistemini yani ulaşım sisteminin ana omurgasını oluşturmaktadır.
- Bilişim OSB, Çiçekçilik OSB ve bunların getirdiği diğer hizmet alanları planlama alanında Yalova merkezin güneydoğu kısmında planlanmış olup ulaşım bağlantıları bu alanları çevreleyen bir sitemle çözülmüştür. Bu kapsamda İzmit-Bursa karayoluna asılan ikinci bir yol bağlantısı önerilmiştir.
- Tersane alanları ile gerisinde bu fonksiyona hizmet edecek olan Kentsel Servis Alanlarının İzmit-Yalova Karayolu ve Hersek Otoyolu ile bağlantısını sağlayacak Altınova Merkez, Çavuşçiftlik ve Tavşanlı noktalarında gerekli düzenlemeler yapılmıştır.
- Termal ilçe merkezi yol bağlantısını güçlendirmek için Yalova Merkez ve Çınarcık-Armutlu güzergah bağlantıları toplayıcı ana yol olarak düzenlenmiştir.
- Bunların dışında kent içi yollar birinci ve ikinci derece, kırsal yerleşme bağlantıları ve orman yolları da üçüncü derece yollar olarak planlanmıştır.

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

Sanayi alanlarının az olması nedeni ile yatırımcı yer bulmada sıkıntı yaşamaktadır.

Kaynaklar

- 1- Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müd. Yalova Şube Müdürlüğü,2013
- 2- Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
- 3- İl Özel İdaresi
- 4- Yalova Orman İşletme Müdürlüğü

F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

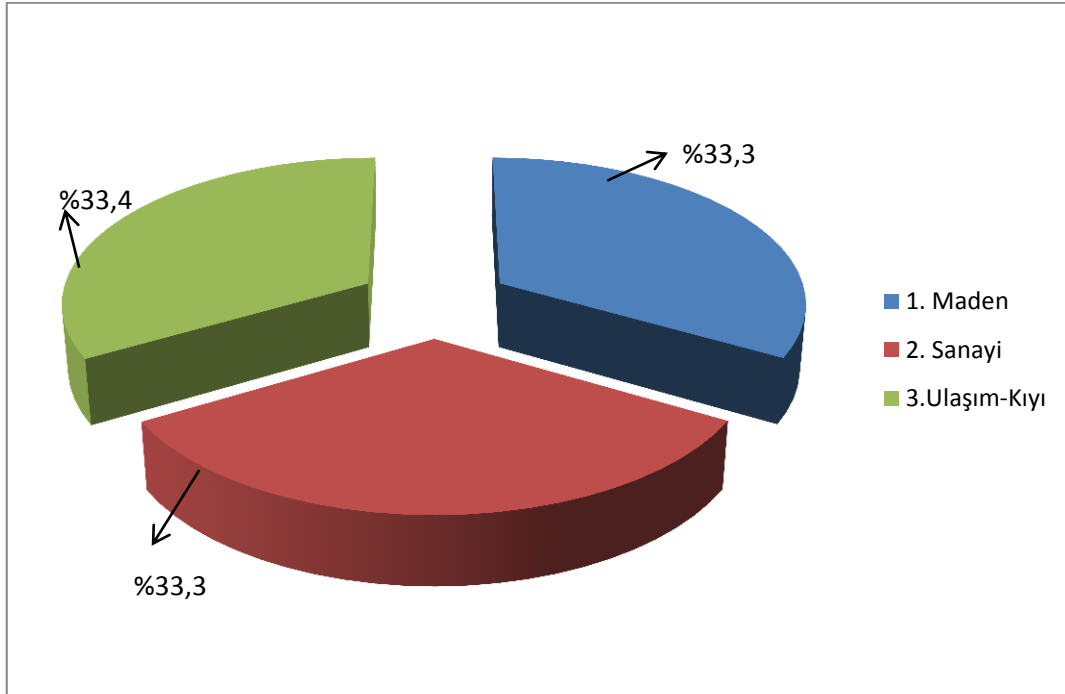
F.1. ÇED İşlemleri

Çizelge F.1. - 2013 Yılında Sonuçlanan ÇED Müracaatları (Ek-II Liste) (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

No	Adı	Sektörü	Karar Tarihi	Sonuç
1	Kapaklı Balıkçı Barınağı	Kıyı	31.12.2013	ÇED Gerekli Değildir
2	III.Sınıf Düzenli Depolama Alanı	Kıyı	19.11.2013	ÇED Gerekli Değildir
3	Hazır Beton Santrali	Sanayi	25.07.2013	ÇED Gerekli Değildir
4	Mahal Palas	Turizm	14.05.2013	ÇED Gereklidir
5	Kimyasal Madde Üretimi	Kimya	14.05.2013	ÇED Gereklidir

Çizelge F.2 – İlimizde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından (2013) Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	1	0	1	0	0	1	0	3
ÇED Olumlu Kararı	0	0	0	0	0	0	1	1

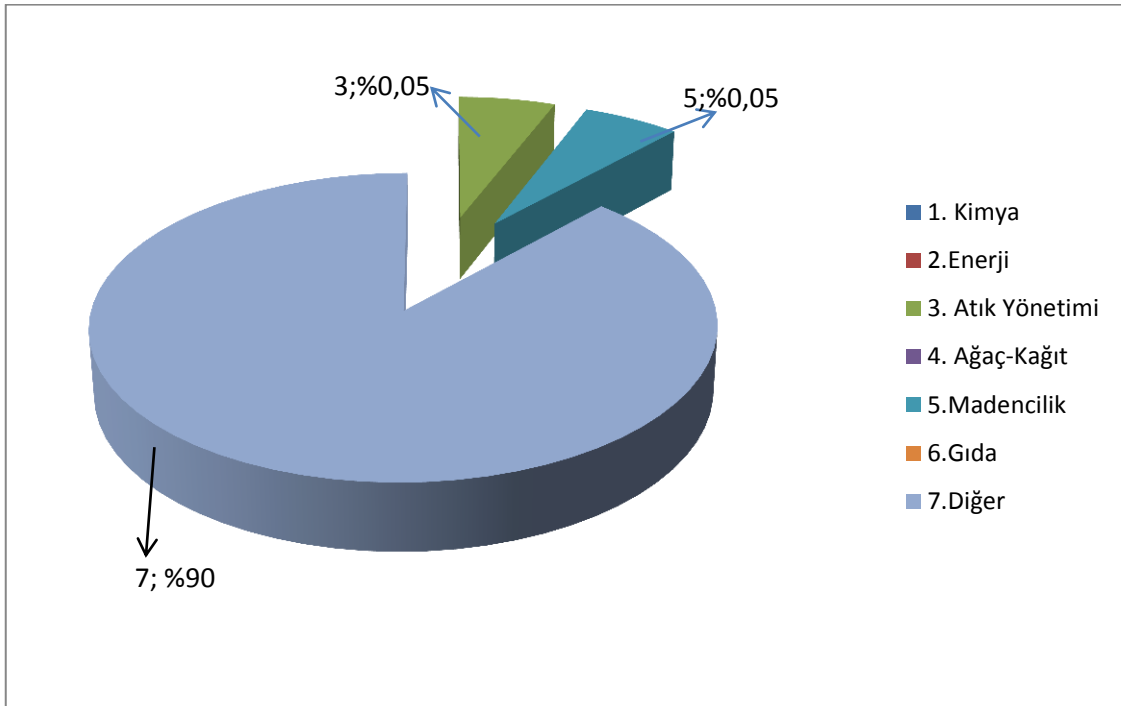

Grafik F.1 – İlimizde 2013 Yılı ÇED Gerekli Değildir Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

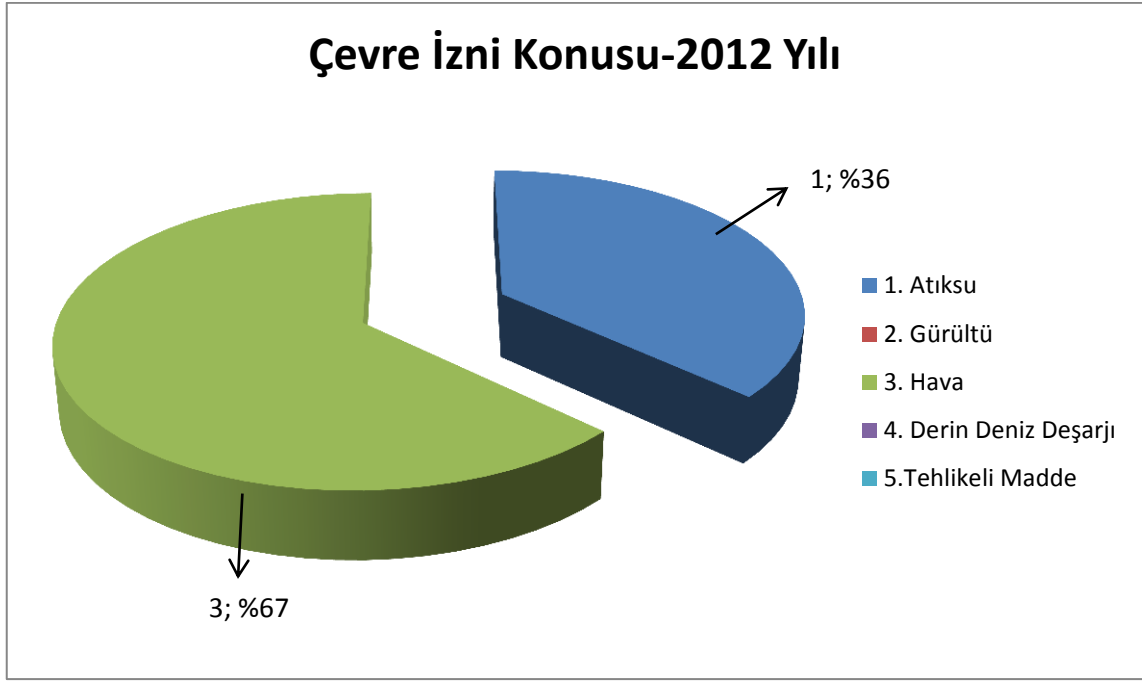
F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge F.3 – İlimizde 2013 Yılında ÇŞİM Tarafından Verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/ Çevre İzni ve Lisansı Belgesi Sayıları(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

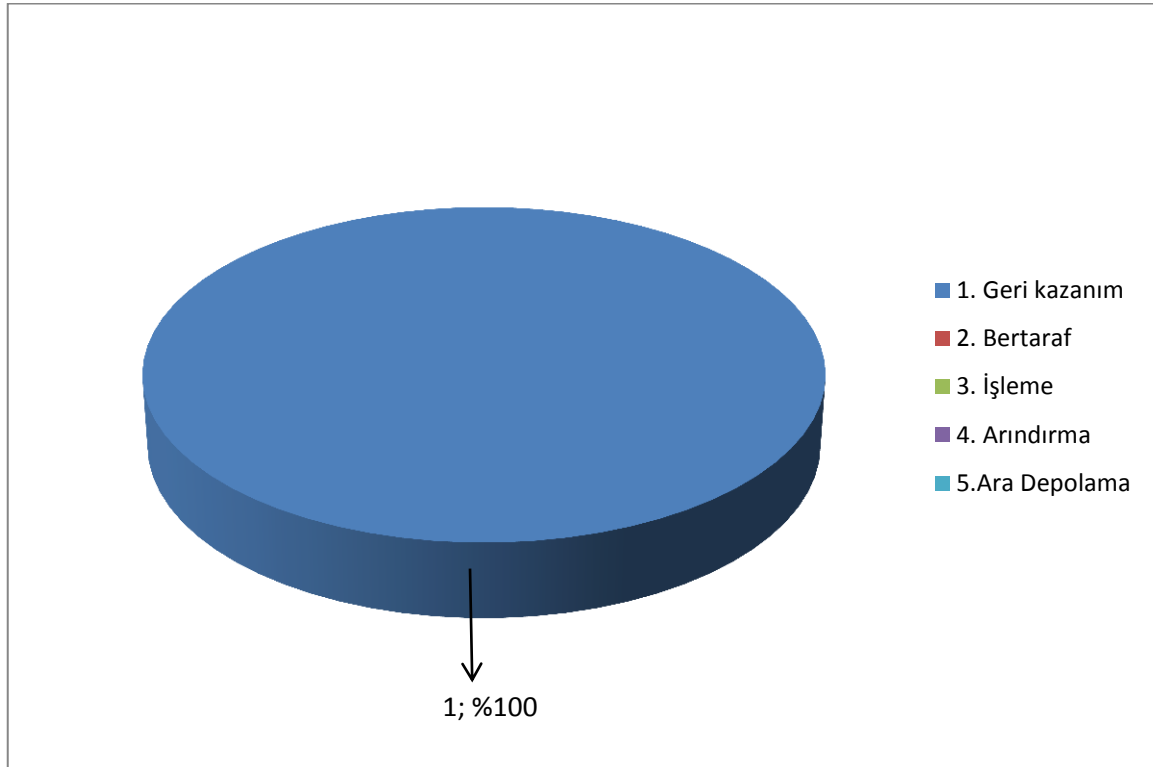
	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	3	14	17
Çevre İzni	6	12	18
Lisans	1	0	1
TOPLAM	10	26	36

Grafik F.2 – İlimizde 2013 Yılında Verilen Geçici Faaliyet Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

Grafik F.3 - İlimizde 2013 Yılında Verilen Çevre İzni Konuları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

Grafik F.4- İlimizde 2013 Yılında Verilen Lisansların Konuları(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde Çevre İzin ve Lisansına tabi olan tesislerin izin ve lisans almaları için çalışmalar ve denetimler artırılmalıdır. Ayrıca ÇED Yönetmeliği kapsamında kalan ve ÇED Gerekli Değildir veya ÇED Olumlu kararını almamış herhangi bir yatırıma izin ya da onay verilmemelidir.

Kaynaklar

- 1- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

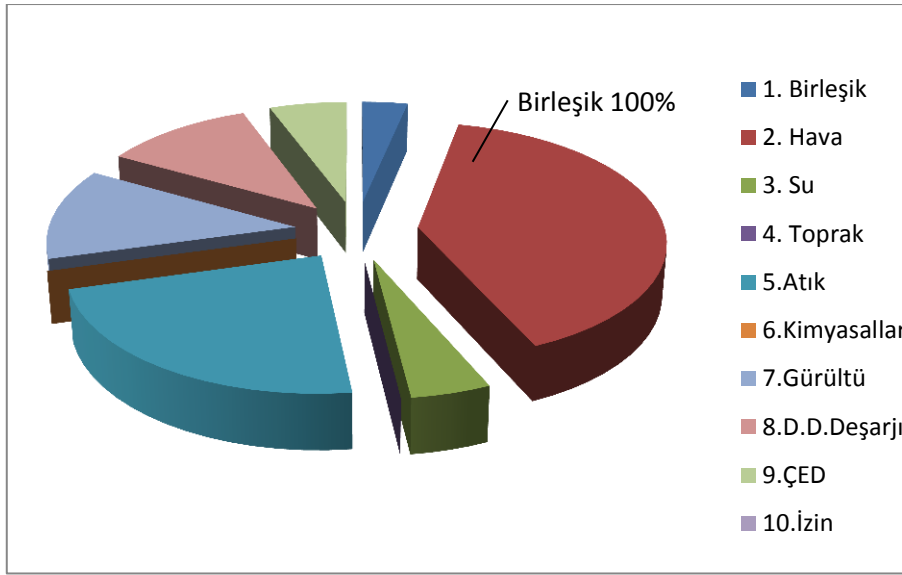
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde il müdürlüğümüz tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- a) izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- b) yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- c) kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- d) mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- e) Bakanlık ya da ÇŞİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- f) ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİM tarafından yapılan denetimlerdir.

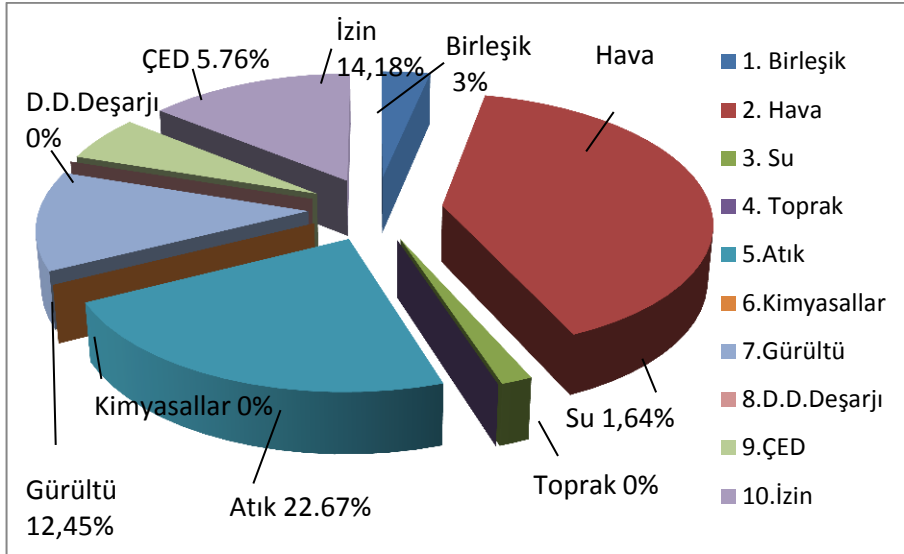
Çizelge G.1 - İlimizde 2013 Yılında ÇŞİM Tarafından Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

Denetimler	Birleşik	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimya-sallar	Gürültü	Derin Deniz Deşarjı	ÇED	İzin	Toplam
Planlı denetimler	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
Ani (plansız) denetimler	0	215	25	0	122	0	67	0	31	60	520
Genel toplam	18	215	25	0	122	0	67	0	31	60	538

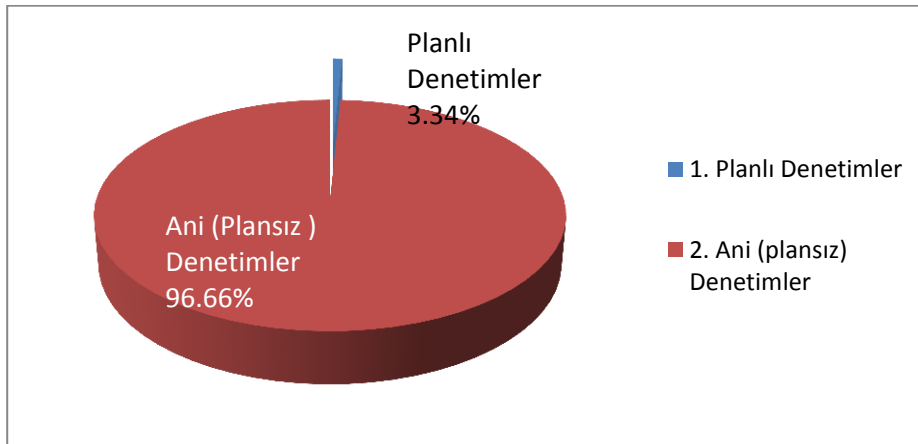

Grafik G.1 - İlimizde ÇŞİM Tarafından 2013 Yılında Gerçekleştirilen Planlı Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

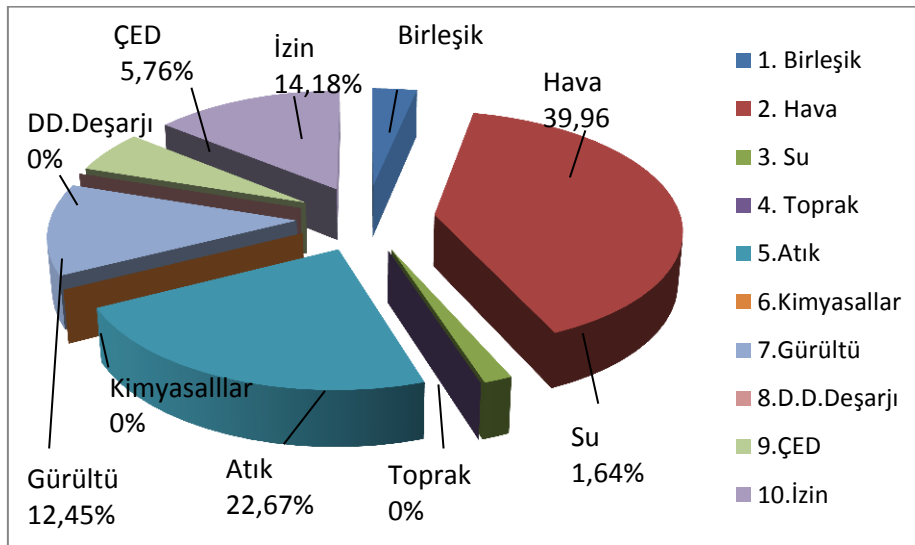
İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Grafik G.2 – İlimizde ÇŞİM Tarafından 2013 Yılında Gerçekleştirilen Plansız Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013).

Grafik G.3– İlimizde ÇŞİM Tarafından 2013 Yılında Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013).

Grafik G.4– İlimizde ÇŞİM Tarafından (2013) Yılında Gerçekleştirilen Tüm Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

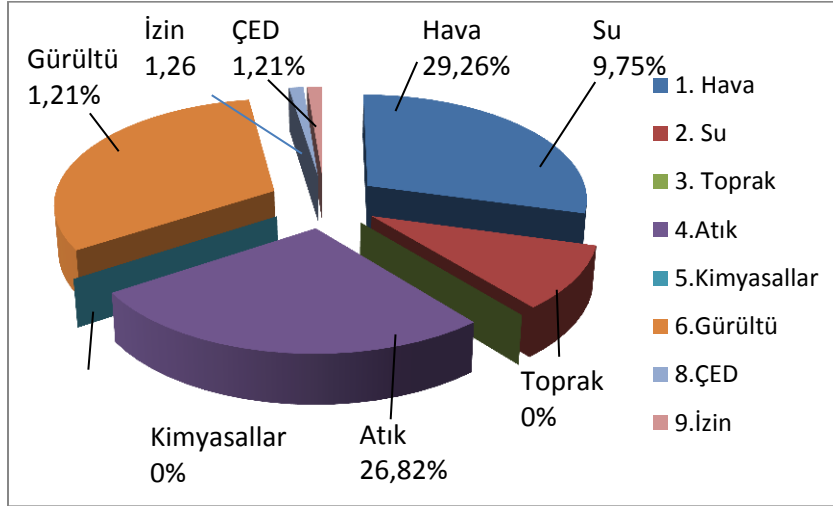
İL ÇEVRE DURUM RAPORU

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

İlimizdeki şikâyetler 2013 yılı içerisinde hava, su, atık ve gürültü konularında gerçekleşmiştir.

Çizelge G.2 – İlimizde 2013 Yılında ÇŞİM'e Gelen Tüm Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	İzin	TOPLAM
Şikâyet sayısı	24	8	-	22		26	1	2	82
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	24	8	-	22		26	1	2	82
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	100	100	-	100		100	100	100	100

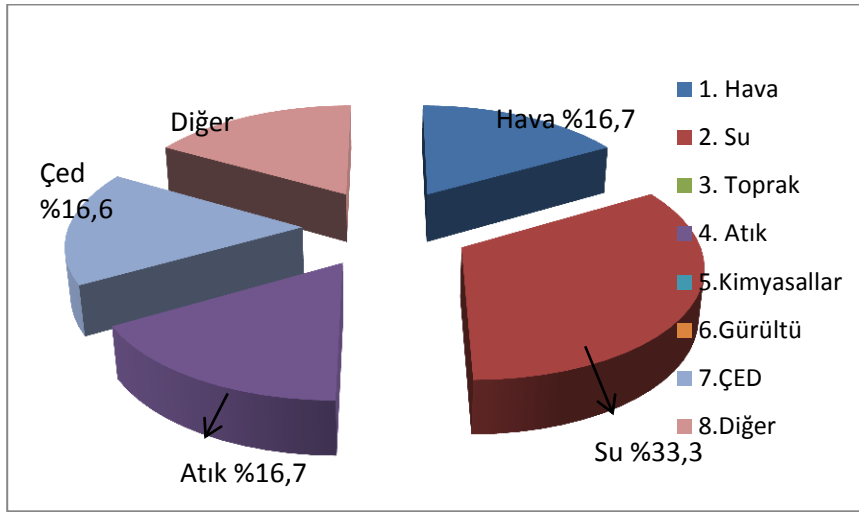
Grafik G.5 – İlimizde (2013) Yılında ÇŞİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

G.3. İdari Yaptırımlar

İlimizde 2013 yılı içerisinde hava ve su konularında 4 adet idari yaptırım uygulanmıştır.

Çizelge G.3 – İlimizde 2013 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2013)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	40.636	81.272	0	121.908	0	0	16.929	40.636	301.381
Uygulanan Ceza Sayısı	1	2	0	1	0	0	1	1	6

Grafik G.6 – İlimizde 2013 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan İdari Para Cezalarının Konulara Göre Dağılımı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2013)

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

İlimizde 2013 yılı içerisinde faaliyeti durdurma/kapatma kararı bulunmamaktadır.

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde şikayet dağılımına bakıldığında gürültü kirliliği ön plana çıkmaktadır. Merkez belediyeye yetki devri yapılmıştır. İlçelerden de Çınarcık ve Çiftlikköy Belediyeleri için çevre birimi kurmalarının sağlanması, ayrıca Yönetmelik gereği yarı açık alanlardaki kaynakların kapalı hale getirilmesi şikayetlerin kaynağında en aza indirilmesini sağlayacaktır. Atık su şikayetleri genellikle kırsal alanlardan gelmektedir. İlgili idaresince gerekli tedbirlerin alınması şikayetleri azaltacaktır. Hava kirliliği konusunda ilimiz ülkemizin en temiz illerindedir. Bu konudaki şikayetler mikro düzeydedir.

Kaynaklar

- 1- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

İlimizde 9'u devlet, 2'si özel okul olmak üzere toplam 11 adet okula İl Müdürlüğümüzce çevre eğitimi verilmiştir.

İlimizde 2013 yılı içerisinde Çevre Günü kutlamaları bir haftalık süreye programlanmıştır: İlk gün, Çevre Panayırı etkinliği gerçekleştirilmiş olup, Sayın Valimizin de katılımıyla Çevre Günü kutlamaları başlatılmış oldu. İl ve İlçe Belediye Başkanlarına, firmalara çevreye gösterdikleri önemden dolayı plaketler verildi. Okullar arasında resim, şiir ve kompozisyon dallarında yarışmalar düzenlenerek, dereceye giren öğrencilerden birincilere bisiklet, ikincilere ayakkabı ve üçüncülere saat hediyeleri verildi. Çevre Günü kutlamaları için seçilen okullardan öğrencilerin şölene katılımı gerçekleşti. Panayır alanında Geri Dönüşüm firmalarına standlar oluşturularak, faaliyetleri hakkında öğrenciler ve velilerine tanıtım yapıldı. Panayır alanında çocuklar için uçurtma etkinliği yapıldı.

İkinci gün, İlimiz okullarına İl Müdürlüğümüz teknik personellerince Çevre Eğitimi verilmiştir.

Üçüncü gün, etkinliğe katılım sağlayan öğrencilere deniz gezisi yaptırılarak İlimizdeki tersaneler bölgesinde deniz kazası tatbikatı yaptırılmış ve tatbikat öğrencilere denizden takip ettirilmiştir.

Dördüncü gün, Yalova Ticaret ve Sanayi Odası'nda İlimiz sanayicilerine yönelik Çevre Mevzuatı bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir. Yine aynı gün İlimiz Çınarcık İlçesinde Yollarımız Temiz Olsun Etkinliği kapsamında yol ve sahil kenarı temizliği yapılmıştır.

Beşinci gün, İl Müdürlüğümüz çalışanları ve halkın katılımıyla Güneyköy Boğadere – Beşpınar Parkurunda Doğa Yürüyüşü etkinliği gerçekleştirilmiştir.

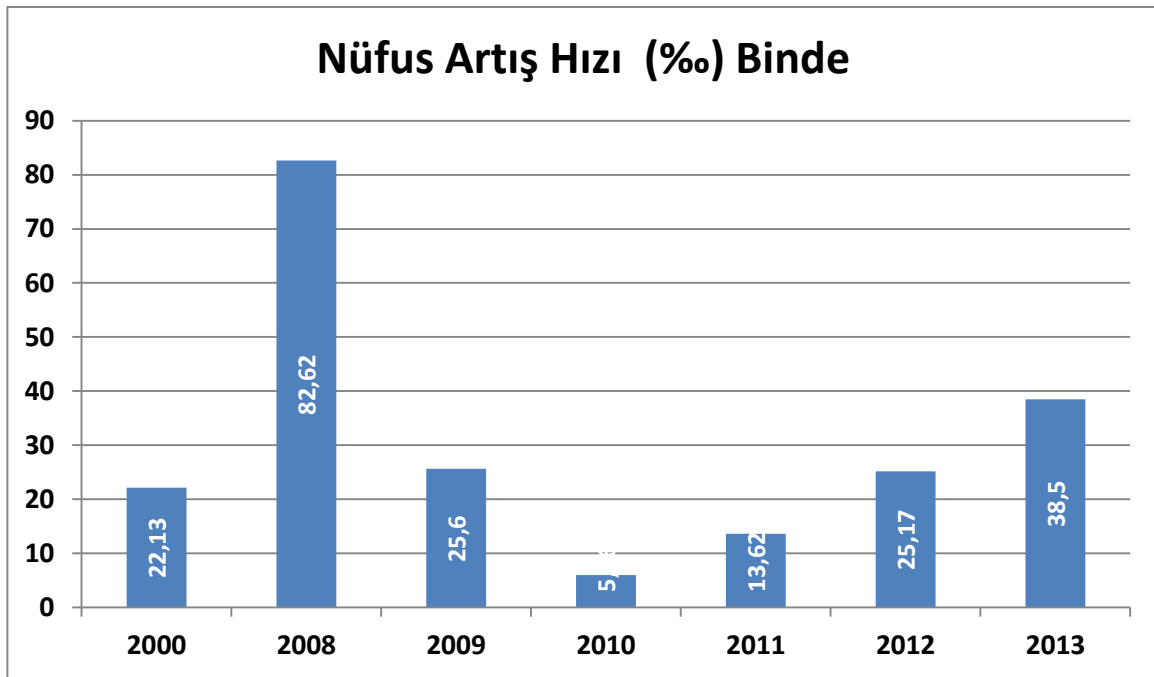
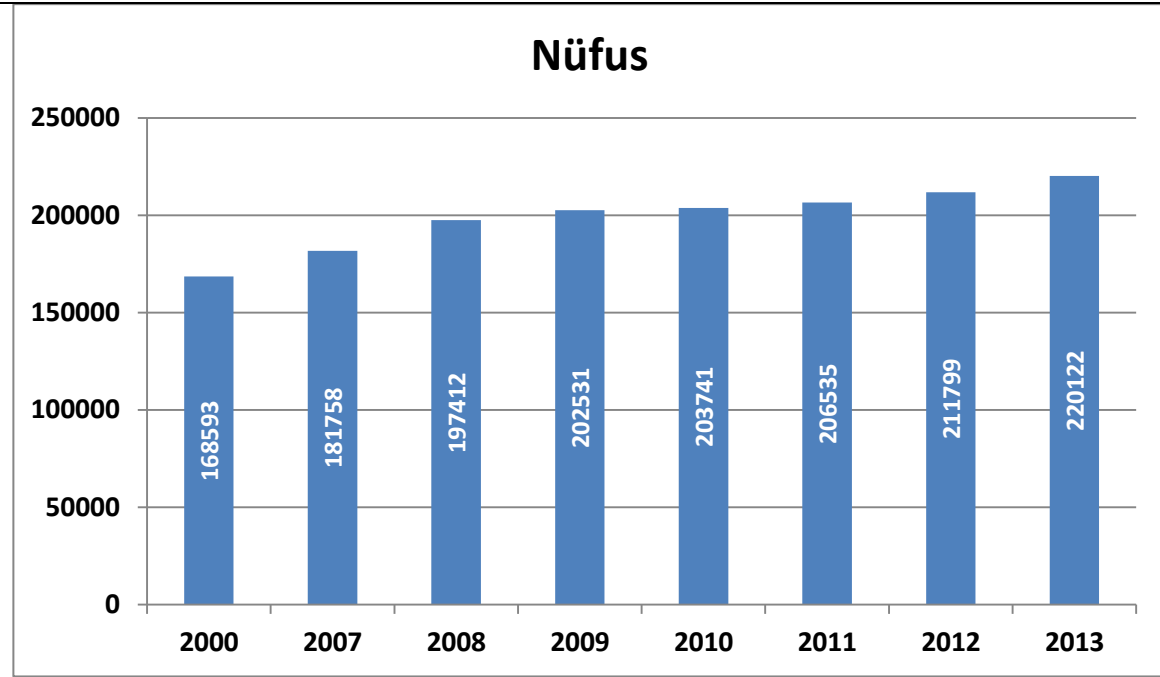
Son gün, İlimizde İl Müdürlüğümüz personelleri ile profesyonel ve amatör bisiklet kullanıcılarının da katılımıyla şehir içerisinde Bisiklet Turu yapılmıştır. Aynı günün akşamı İl Müdürlüğümüzün katılımıyla da İlimizin yerel sanatçıları tarafından Türk Sanat Müziği etkinliği gerçekleştirilerek Çevre Günü kutlamalarına nokta konulmuştur.

I. İL BAZINDA ÇEVRESEL GÖSTERGELER

1. GENEL

1.1. NÜFUS

NÜFUS									
GÖSTERGE: Nüfus artış hızı									
TANIM: Belirli bir dönemde, İl için nüfus büyüklüğünün ortalama yıllık artışıdır.									
Kaynak: TÜİK									
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: 1990-2013 dönemi İl nüfus artış hızı (%), Nüfus yoğunluğu (kişi/km ²)									
Durum ve eğilimler;									
Veri formatı									
Yıllar	1990	1992	1994	1996	1998	2000	2001	2002	2003
Nüfus	-	-	-	-	-	168.593	-	-	-
Nüfus Artış Hızı (‰)Binde	-	-	-	-	-	22,13			
Yıllar	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nüfus	-	-	-	181.758	197.412	202.531	203.41	206.535	211.799
Nüfus Artış Hızı (‰)Binde	-	-	-	-	82,62	25,6	5,96	13,62	25,17
Yıllar	2013								
Nüfus	220.122								
Nüfus Artış Hızı (‰)Binde	38,5								
<p>Not (1):2007 yılına ilişkin Nüfus artış hızı bilgisi bulunmamaktadır. Not (2):İlgi yazınızda istemiş olduğunuz 1992,1994,1996,1998,2001,2002,2003,2004,2005,2006 yıllarına ilişkin Nüfus bilgileri bulunmamaktadır. Not (3):Nüfus artış hızı bilgisi yüzde değil de binde olarak verilmiştir.</p>									

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Nüfus yoğunluğu - Population density

Yıl	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kişi/Km ²	215	233	239	241	244	250	260

Değerlendirme ve Sonuçlar

Türkiye’de nüfus artış hızı 1990 yılında %17 iken, 2005 yılında %12,3’e gerilemiştir. Ancak toplam nüfus artmaya devam etmiştir. 2008 yılı verilerine göre toplam nüfus 71.079.000 kişi, nüfus artış hızı ise %11,5’tir. Toplam nüfus artmaya devam etmektedir. Nüfusun kentsel alanlarda yoğunlaşması, bu alanlarda çevre üzerinde baskının artması anlamına gelmektedir.

NÜFUS

GÖSTERGE: Kentsel nüfus oranı

TANIM: Belirli bir tarihte kentsel alan olarak tanımlanmış 20.001 ve üzeri nüfusa sahip yerleşim yerlerinde yaşayan nüfusun toplam nüfus içindeki oranıdır.

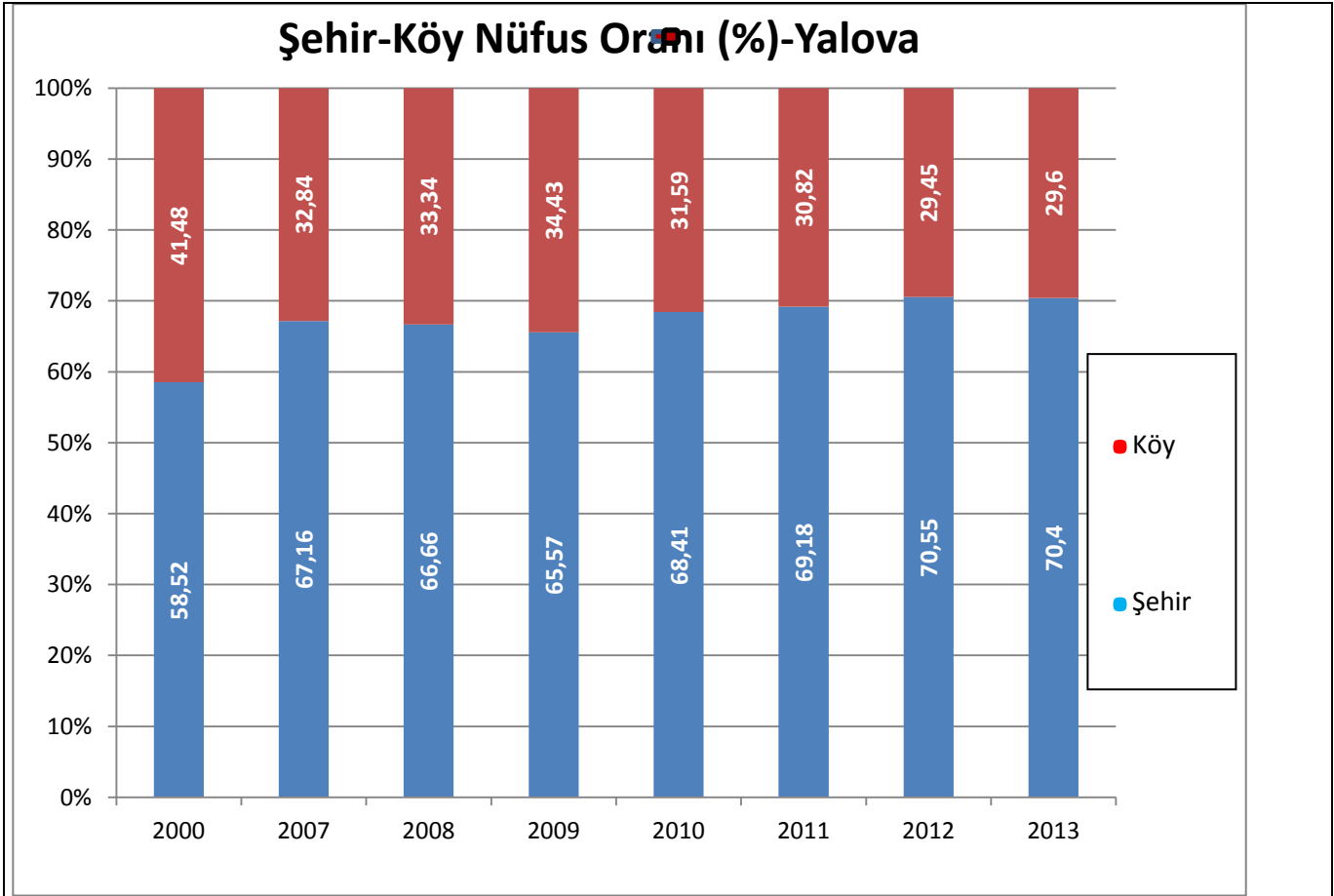
Kaynak: TÜİK

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: 1990-2013 dönemi yıllık (1927, 1950 ve 1980 yılları da olacak şekilde) kırsal ve kentsel nüfus oranı (%), Türkiye geneli oranlarıyla karşılaştırılması

Durum ve eğilimler:

Veri formatı

	İl ve İlçe Merkezleri (%)	Belde ve Köyler (%)	Türkiye Geneli Şehir (%)	Türkiye Geneli Köy (%)
1927			24,22	75,78
1950			25,04	74,96
1980			43,91	56,09
1990			59,01	40,99
2000	58.52	41.48	64,90	35,10
2007	67.16	32.84		
2008	66.66	33.34		
2009	65.57	34.43		
2010	68.41	31.59		
2011	69.18	30.82		
2012	70.55	29.45		
2013	70,4	29,6		

Değerlendirme ve Sonuçlar

Ülkemizde 1990 yılında %51,32 olan kentsel nüfus oranı 2000 yılında %59,25'e yükselmiştir. Hızlı kentleşme ile birlikte sosyal, ekonomik, demografik ve çevresel sorunlar ortaya çıkmıştır. Plansız kentleşme ve gecekondulaşma ile hizmet sunumu bakımından sorunlu kentler oluşmuş ve çevre sorunları hızla büyümüştür. Ülkemizde artan kentsel nüfus oranına paralel olarak kentlerde yaşanan çevre sorunlarının da artması olasılığı vardır.

1.2 SANAYİ

SANAYİ
GÖSTERGE: Sanayi Bölgeleri
TANIM: Sanayinin belli alanlarda yapılanmasını sağlamak, kentleşmeyi yönlendirmek, çevre sorunlarını önlemek gibi amaçlarla mal ve hizmet üretim bölgeleri olarak hizmet sunmayı amaçlayan organize sanayi bölgeleri vb. sanayi bölgelerinin sayısının, toplam alanlarının ve ildeki planlı sanayileşme oranının zaman serisinde ifade edilmesidir.
Kaynak: Sanayi İl Müdürlükleri, İl Sanayi Odası
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İlde bulunan sanayi kuruluşlarının sayısı, sektörlerine göre sanayi bölgelerinin (Organize Sanayi Bölgeleri, Küçük Sanayi Siteleri, Endüstri İhtisas Bölgesi ilan edilmiş alanlar, Büyük Sanayi Siteleri vb.) sayısı, kapasitesi, alanı (ha), OSB ve diğer sanayi alanlarında yer alan sanayi kuruluşlarının sayısının ildeki tüm sanayi kuruluşları sayısına oranı (%)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Durum ve eğilimler

İlimizde bulunan 5 adet sanayi sitesinden Konfeksiyoncular KSS ve Orta Ölçekli Sanayiciler KSS Bakanlık katkısı ve özendirilmesinde gerçekleştirilmiş olup, diğerleri yapı kooperatifi şeklinde örgütlenmiş ve yapılaşmaları sağlanmıştır. Organize Sanayi Bölgeleri henüz kurulma aşamasında veya kamulaştırma aşamalarındadır. Bunun dışında ilimizde kendi alanlarında lider olan AKSA, AKKİM, AKTOPS, İPEK KAĞIT, SCA PACKİNG gibi kuruluşlar ve diğer küçük sanayiciler bulunmaktadır.

OSB ve diğer sanayi alanlarında yer alan sanayi kuruluşlarının sayısının ildeki tüm sanayi kuruluşları sayısına oranı (%) : 88,65 'tir.

YALOVA'DA BULUNAN KSS LERİN İŞ YERİ VE ÇALIŞAN SAYILARI

Sanayi Sitesi Adı	İş Yeri Sayısı	Yaklaşık Çalışan Sayısı
Kirazlı KSS	712	4000
Taşköprü KSS	392	1760
Orta Ölçekli KSS	14	543
Yalova-Hersek (Mülga Yalova Konfeksiyoncular) KSS	26	0
Çiftlikköy KSS	146	213
TOPLAM	1290	6516

YALOVA İLİ SANAYİ SİCİL BELGESİ OLAN FİRMALARIN YERLEŞİM ALANLARINA GÖRE DAĞILIMI

Yeri	S.s. Belgeli firma sayısı
ALTINOVA	52
ARMUTLU	1
ÇINARCIK	1
ÇİFTLİKKÖY	58
TERMAL	4
YALOVA(MERKEZ)	49
TOPLAM	165

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SANAYİ				
GÖSTERGE: Madencilik				
TANIM: Bu gösterge, İilde yer alan farklı ruhsatlandırma grubuna göre verilen bir yılda kayıt altına alınmış maden ocakları, zenginleştirme tesisleri ve depolama alanlarının miktarının yıllara göre değişimini gösterir.				
Kaynak: İl Özel İdare, MİGEM				
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Türlerine göre maden ocağı ve tesisi sayısı, alanları (ha) ve yıllara göre değişimleri (%),				
Durum ve eğilimler; <i>İlimizde madencilik ruhsatına sahip kuruluşların 2013 yılına ait bilgileri aşağıda verilmektedir.</i>				
Sıra No	Ruhsat sahibi	Maden Grubu	Maden Adı	Alanı (ha)
1	Yurt - mert inş . Nak. Hafır. Mad. San. Ve tic. Ltd.şti	II-A Grup	Andezit	99,43
2	Tavşanlı Belediye Başkanlığı	II-A Grup	Kumtaşı	100
3	Mustafa Balta	II-A Grup	Kumtaşı	71,94
4	Tunaiş inşaat mad. Tic. Ve san. Ltd. Şti.	II-A Grup	Andezit	100
5	Şen yapı malz. Paz.inş. Ve tic ltd. Şti.	II-A Grup	Diyabaz (mıcır)	100
6	B.m.t bahadır mad. Haf. Nak. İnş. Taah. San. Ve tic. Ltd. Şti.	II-A Grup	Kalker	95,46
7	Gürer Maden Nakliyat Asfalt İnşaat Taahhüt Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	II-A Grup	Kalker	99,19
8	B.m.t bahadır mad. Haf. Nak. İnş. Taah. San. Ve tic. Ltd. Şti.	II-A Grup	Kalker	37,8
9	B.m.t bahadır mad. Haf. Nak. İnş. Taah. San. Ve tic. Ltd. Şti.	II-A Grup	Kalsit	151,12
10	Gürer Maden Nakliyat Asfalt İnşaat Taahhüt Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	II-A Grup	Kumtaşı	-
11	Gürer Maden Nakliyat Asfalt İnşaat Taahhüt Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	II-A Grup	Kumtaşı	-
12	Kar-on organizasyon ith. İhr. Müm. Ve taah. Ltd. Şti.	I-B Grup	Tras	49,2
13	Can-mert mad.san.ve tic.ltd.şti.	II-B Grup	Çimento Hammaddesi	49,95
14	Deniz madencilik inşaat su ve petrol ürünleri ithalat ihracaat san. Ve tic. A.ş.	II-A Grup	Granit	99
15	Gürer Maden Nakliyat Asfalt İnşaat Taahhüt Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	II-A Grup	Kalker	22,75
16	Şevket Aksoy	II-A Grup	Kalker (Mıcır)	97,98
17	alkan madencilik ve mermer sanayi ticaret anonim şirketi	II-A Grup		99,25
18	Olimineral endüstriyel hammaddeler sanayi iç ve dış tic. A.ş.	II-A Grup		94,25
19	Küre madencilik san ve dış tic.ltd.şti.	IV.Grup	Zeolit	261,82
20	Yalvaç gübre org.ham.mad.en.elek.ürt.san. Ve tic.ltd.şti.	IV.Grup	Maden Kömürü	1013,79

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

2.İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ										
GÖSTERGE: Sıcaklık										
TANIM: Gösterge, ildeki yıllık ortalama sıcaklık değışimi ve Türkiye ortalamalarıyla karşılaştırılmasını ifade etmektedir.										
Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü										
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl için 1970-2013 yılları arası yıllık ortalama sıcaklık değerleri (°C), Türkiye Ortalama Değerleri										
Durum ve eğilimler;										
Veri formatı										
	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
Türkiye ort. sıcaklık										
İlin ort. sıcaklık	14,95	14,25	14,025	14,05	14,13	14,68	13,70	14,68	14,46	15,08
	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Türkiye ort. sıcaklık										
İlin ort. sıcaklık	14,14	14,61	14,09	14,37	14,50	14,36	14,56	13,85	14,50	14,47
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Türkiye ort. sıcaklık										
İlin ort. sıcaklık	14,65	14,025	13,825	13,975	15,575	15,11	14,43	13,94	15,025	15,89
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Türkiye ort. sıcaklık										
İlin ort. sıcaklık	14,89	15,63	15,26	14,43	15,025	14,95	14,81	15,65	16,61	15,58
	2010	2011	2012	2013						
Türkiye ort. sıcaklık										
İlin ort. sıcaklık	16,3	14,05	15,30	15,4						

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ										
GÖSTERGE: Yağış										

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

TANIM: Birim alana düşen ortalama yağış miktarının zaman serisinde ifade edilmesidir.										
Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü										
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl için 1970-2013 yılları arası yıllık ortalama yağış miktarları (kg/m ²)										
Durum ve eğilimler;										
Veri formatı										
	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
ortalama (kg/m²)	79,16	60,075	50,816	64,70	63,58	71,33	58,55	54,1	58,44	42,15
	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
ortalama (kg/m²)	73,48	95,5	51,11	66,5	46,86	53,73	47,73	68,21	55,53	50,575
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
ortalama (kg/m²)	63,3	61,09	59,4	39,93	62,5	58,23	52,775	78,7	74,18	59,23
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ortalama (kg/m²)	62,45	79,80	48,9	59,36	65,62	76,81	53,48	54,31	55,2	67,98
	2010	2011	2012	2013						
ortalama (kg/m²)	107,76	39,36	67,19	52,36						

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ										
GÖSTERGE: Deniz suyu yüzey sıcaklığı										
TANIM: Bu gösterge, deniz suyu yüzey sıcaklığının 1975'ten bu yana yıllık değişimini ifade eder.										
Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü										
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Denize kıyısı olan iller için 1975'ten bu yana uzun yıllar ortalama deniz suyu yüzey sıcaklığı değerleri (°C)										
Durum ve eğilimler;										
Veri formatı										
	1975			2010	2011	2012
Yıllık Ortalama										
Deniz Sıcaklığı ile ilgili veri bulunmamaktadır.										

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

3.HAVA KALİTESİ

HAVA KALİTESİ							
GÖSTERGE: Hava Kirleticileri							
TANIM: Bu gösterge; havadaki SO ₂ ve PM ₁₀ konsantrasyon miktarını göstermektedir. (SO ₂ yakıtların doğal olarak yapısında bulunan kükürt bileşiklerinin yanma esnasında açığa çıkmasıyla oluşan kirletici, boğucu, renksiz ve asidik gazdır. Partikül maddeler, gaz halindeki emisyonların kimyasal dönüşümü ve yığın halinde şekillenmesi ile oluşur. 5-10 mikrometre çaplı partiküler, asılı partikül olarak tanımlanır. Genel olarak heterojen karışımları içerir ve karakteristikleri bir yerden bir başka yere önemli değişiklik gösterir. Çapı 10 mikrometre altındaki partiküler maddelere PM ₁₀ denir.)							
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü							
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İlde oluşan SO ₂ ve PM ₁₀ miktarları ortalamalarının yıllara göre değişimi ve yıllık olarak aşım gün sayısı değişimi (İldeki ölçüm istasyonlarının kurulma tarihinden itibaren)							
Durum ve eğilimler;							
2013 yılı	Ocak ortalama	Şubat Ortalama	Mart Ortalama	Nisan Ortalama	Mayıs Ortalama	Haziran Ortalama	2013 KVS değeri
PM ₁₀	18	27	28	32	35	23	100
SO ₂	3	3	6	5	4	2	250
2013 yılı	Temmuz ortalama	Ağustos Ortalama	Eylül Ortalama	Ekim Ortalama	Kasım Ortalama	Aralık Ortalama	2013 KVS değeri
PM ₁₀	23	26	23	32	36	34	100
SO ₂	3	2	5	6	6	11	250
2013 kış sezonu ortalaması		2013 yılı yıllık ortalaması		2013 KVS değeri			
PM ₁₀	SO ₂	PM ₁₀	SO ₂	PM ₁₀	SO ₂		
20	4	28,08	4,67	100	250		
Değerlendirme ve Sonuç İllerde bulunan Hava Kirliliği Ölçüm İstasyonunda ölçülen PM ₁₀ ve SO ₂ parametreleri Bakanlığımız tarafından değerlendirilerek sonuçları yayımlanmaktadır. Bakanlığımız tarafından yayınlanan değerlendirme sonuçlarında ilimiz PM ₁₀ ve SO ₂ parametrelerinde Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği'nde belirtilen sınır değerlerin aşılmadığı ve 2013 yıllık ortalamalarına göre PM ₁₀ parametresinin de İller arasında en temiz 4. İl olduğu belirlenmiştir.							

4. SU-ATIKSU

SU-ATIKSU										
GÖSTERGE: Su Kullanımı										
TANIM: Bu gösterge belediye, sulama, içme ve kullanma, sanayi olmak üzere sektörel bazda kaynaklardan çekilen toplam su miktarını gösterir.										
Kaynak: DSİ, TUİK										
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:										
Durum ve eğilimler;										
Veri Formatı										
	1990		2004		2008		2012		2030	
	milyar m ³	%	milyar m ³	%	milyar m ³	%	milyar m ³	%	milyar m ³	%
Toplam	0,0104683	62	0,00194490	08	0,0007604	81	0,0003605	15		
Sulama	0,00321823	3	-		0,00021539	6	0,00017871	5		
İçme-Kullanma	0,00725012	9	0,000000473		0,00053889	3	-			
Sanayi	-		0,001948535		0,00000619	2	0,00018180	0		

SU-ATIKSU					
GÖSTERGE: Belediye İçme Kullanma Suyu Kaynakları					
TANIM: Belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu temin edilen baraj, kuyu, doğal kaynak, göl ve gölet olmak üzere çekilen suyun kaynaklarına göre oranını ifade etmektedir.					
Kaynak: TUİK					
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İilde 1990 ve sonrasında, baraj, kuyu, doğal kaynak, göl ve göletlerden çekilen su miktarı, toplam çekilen su miktarı, (%)					
Durum ve eğilimler;					
Veri Formatı					
Belediye İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklara Göre Çekilen Su (%)					
	Baraj	Kuyu	Kaynak	Akarsu	Göl-Gölet
1990					
1995	26,9	38,5	24,2	2,9	7,5
2006	35,7	27,1	26,7	5,98	4,5
2008	39,8	28,1	23,3	3,8	5,0
2010	47,1	26,6	21,2	3,3	1,7
2012	48,9	28,3	19,2	1,6	2,0

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İlimizde içme suyu için en önemli kaynak Gökçedere içme suyu göletidir. Bu göletin korunması için Özel Hükümler belirlenmiş ve ilan edilmiştir.

SU-ATIKSU

GÖSTERGE: Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Veren Belediyeler

TANIM: Bu gösterge atıksu arıtma tesisi ile hizmet veren belediye sayısını ve atıksu arıtma tesislerine bağlı nüfusun yüzdelik oranını ifade eder.

Kaynak: TÜİK, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki 1994 yılı ve sonrası atıksu arıtma tesislerine bağlı nüfus, tüm il nüfusu, oranları (%)

Durum ve eğilimler;

Veri Formatı

YILLAR	1994	1998	2002	2004	2006	2008	2010	2011	2012	2013
Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Veren Belediye Sayısı	0	0	0	0	4	4	6	14	14	14
Arıtma Tesisine Bağlı Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%)	0	0	0	0	27	27	40	93	93	93

Değerlendirme ve Sonuçlar.

SU-ATIKSU

GÖSTERGE: Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayıları ve nüfusu

TANIM: Bu gösterge 1994 yılı ve sonrası kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı ve bağlı nüfus, Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)

Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki 1994 yılı ve sonrası kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı ve bağlı nüfus, Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)

Durum ve eğilimler;

Veri Formatı

YILLAR	1994	1998	2002	2004	2006	2008	2010	2011	2012	2013
Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı					15	15	15	15	15	15
Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)					90	90	90	90	90	90

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

SU-ATIKSU
GÖSTERGE: Sanayiden Kaynaklanan Atıksu ve Bertarafı
TANIM: Bu gösterge yıllar itibariyle sanayi faaliyetlerinden kaynaklanan atıksu miktarları, atıksu arıtma tesisi ile hizmet veren sanayi bölgeleri ve oluşan atıksuyun arıtılma oranını ifade eder.
Kaynak: TUİK, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre, ildeki sanayi bölgelerinden ve diğer sanayiden kaynaklanan atıksu miktarı, arıtma tesisi sayısı ve arıtılan atıksuyun kısmının toplam atıksu miktarına oranı (%)
Durum ve eğilimler; İlimizde OSB bulunmamaktadır ancak münferit endüstri kuruluşları ve küçük sanayi tesisleri bulunmaktadır. Münferit endüstriyel tesislerin kendilerine ait atıksu arıtma tesisleri olup günlük yaklaşık 13000 m ³ /gün arıtılmış su Marmara Denizine deşarj edilmektedir. Küçük sanayi sitelerinin ise kanalizasyon sistemine bağlantısı olup ilgili kanalizasyon sistemleri atıksu arıtma tesisleri ile sonlanmaktadır. Dolayısıyla İlimizde sanayiden kaynaklanan atıksuların tamamı arıtılmaktadır.
Değerlendirme ve Sonuçlar. İlimizde sanayi kaynaklı atıksu problemi yoktur, ancak olası kaçak deşarjların engellenmesi için denetimlere devam edilmelidir.

5. ARAZİ KULLANIMI

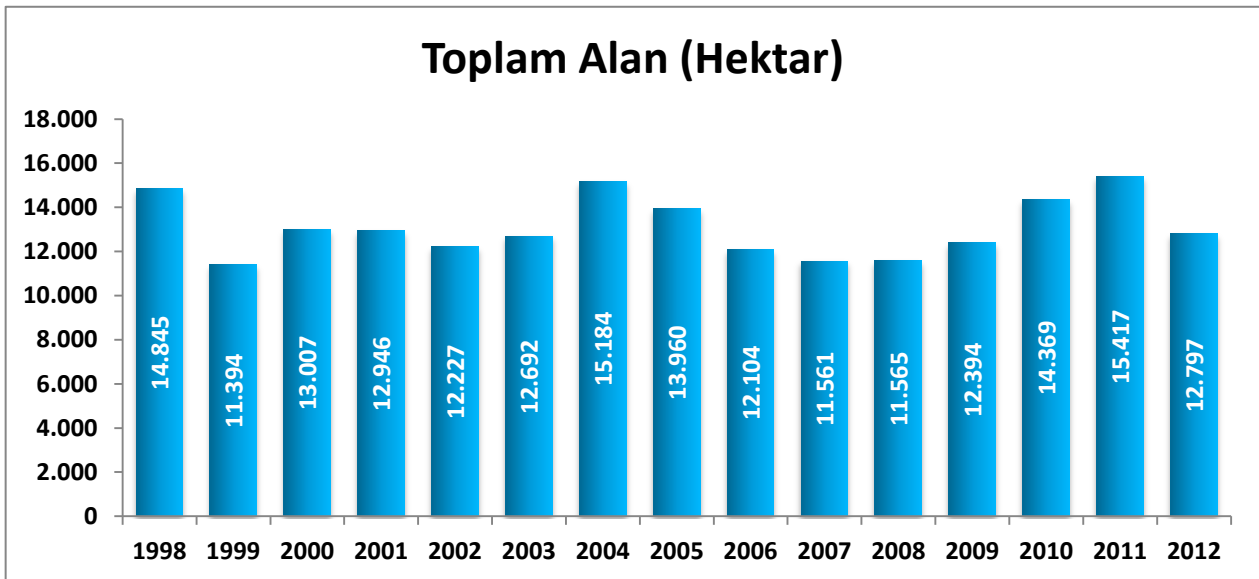
ARAZİ KULLANIMI																																																																						
GÖSTERGE: Arazi Kullanımı																																																																						
TANIM: Bu gösterge CORINE Arazi Örtüsü kategorilerine göre göreceli arazi örtüsü dağılımını gösterir.																																																																						
Kaynak: Orman ve Su İşleri Bakanlığı																																																																						
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: 1990, 2000 ve 2006 yılları arazi kullanımlarının miktarı (ha) ve değişim oranı (%).																																																																						
Durum ve eğilimler;																																																																						
Veri Formatı																																																																						
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Arazi Sınıfı</th> <th colspan="6">ALAN BÜYÜKLÜĞÜ</th> <th rowspan="2">ALANDA ARTIŞ(+) /AZALİŞ (-) (km²)</th> </tr> <tr> <th colspan="2">1990</th> <th colspan="2">2000</th> <th colspan="2">2006</th> </tr> <tr> <th></th> <th>km²</th> <th>%</th> <th>km²</th> <th>%</th> <th>km²</th> <th>%</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Yapay Bölgeler</td> <td>21,58</td> <td>2,74</td> <td>32,73</td> <td>4,15</td> <td>34,06</td> <td>4,32</td> <td>+12,48</td> </tr> <tr> <td>2. Tarımsal Alanlar</td> <td>287,70</td> <td>36,50</td> <td>277,14</td> <td>35,16</td> <td>277,11</td> <td>35,16</td> <td>-10,59</td> </tr> <tr> <td>3. Orman ve Yarı Doğal Alanlar</td> <td>477,06</td> <td>60,53</td> <td>475,43</td> <td>60,32</td> <td>474,63</td> <td>60,22</td> <td>-2,43</td> </tr> <tr> <td>4. Sulak Alanlar</td> <td>1,83</td> <td>0,23</td> <td>2,84</td> <td>0,36</td> <td>2,37</td> <td>0,30</td> <td>+0,54</td> </tr> <tr> <td>5. Su Yapıları</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>TOPLAM</td> <td>788,17</td> <td>100</td> <td>788,14</td> <td>100</td> <td>788,17</td> <td>100</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Arazi Sınıfı	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ						ALANDA ARTIŞ(+) /AZALİŞ (-) (km ²)	1990		2000		2006			km ²	%	km ²	%	km ²	%		1. Yapay Bölgeler	21,58	2,74	32,73	4,15	34,06	4,32	+12,48	2. Tarımsal Alanlar	287,70	36,50	277,14	35,16	277,11	35,16	-10,59	3. Orman ve Yarı Doğal Alanlar	477,06	60,53	475,43	60,32	474,63	60,22	-2,43	4. Sulak Alanlar	1,83	0,23	2,84	0,36	2,37	0,30	+0,54	5. Su Yapıları	-	-	-	-	-	-	-	TOPLAM	788,17	100	788,14	100	788,17	100	0
Arazi Sınıfı		ALAN BÜYÜKLÜĞÜ							ALANDA ARTIŞ(+) /AZALİŞ (-) (km ²)																																																													
	1990		2000		2006																																																																	
	km ²	%	km ²	%	km ²	%																																																																
1. Yapay Bölgeler	21,58	2,74	32,73	4,15	34,06	4,32	+12,48																																																															
2. Tarımsal Alanlar	287,70	36,50	277,14	35,16	277,11	35,16	-10,59																																																															
3. Orman ve Yarı Doğal Alanlar	477,06	60,53	475,43	60,32	474,63	60,22	-2,43																																																															
4. Sulak Alanlar	1,83	0,23	2,84	0,36	2,37	0,30	+0,54																																																															
5. Su Yapıları	-	-	-	-	-	-	-																																																															
TOPLAM	788,17	100	788,14	100	788,17	100	0																																																															
Değerlendirme ve Sonuçlar. İlimizde yıllar itibariyle tarımsal alan ve orman alanlarında azalma görülmektedir.																																																																						

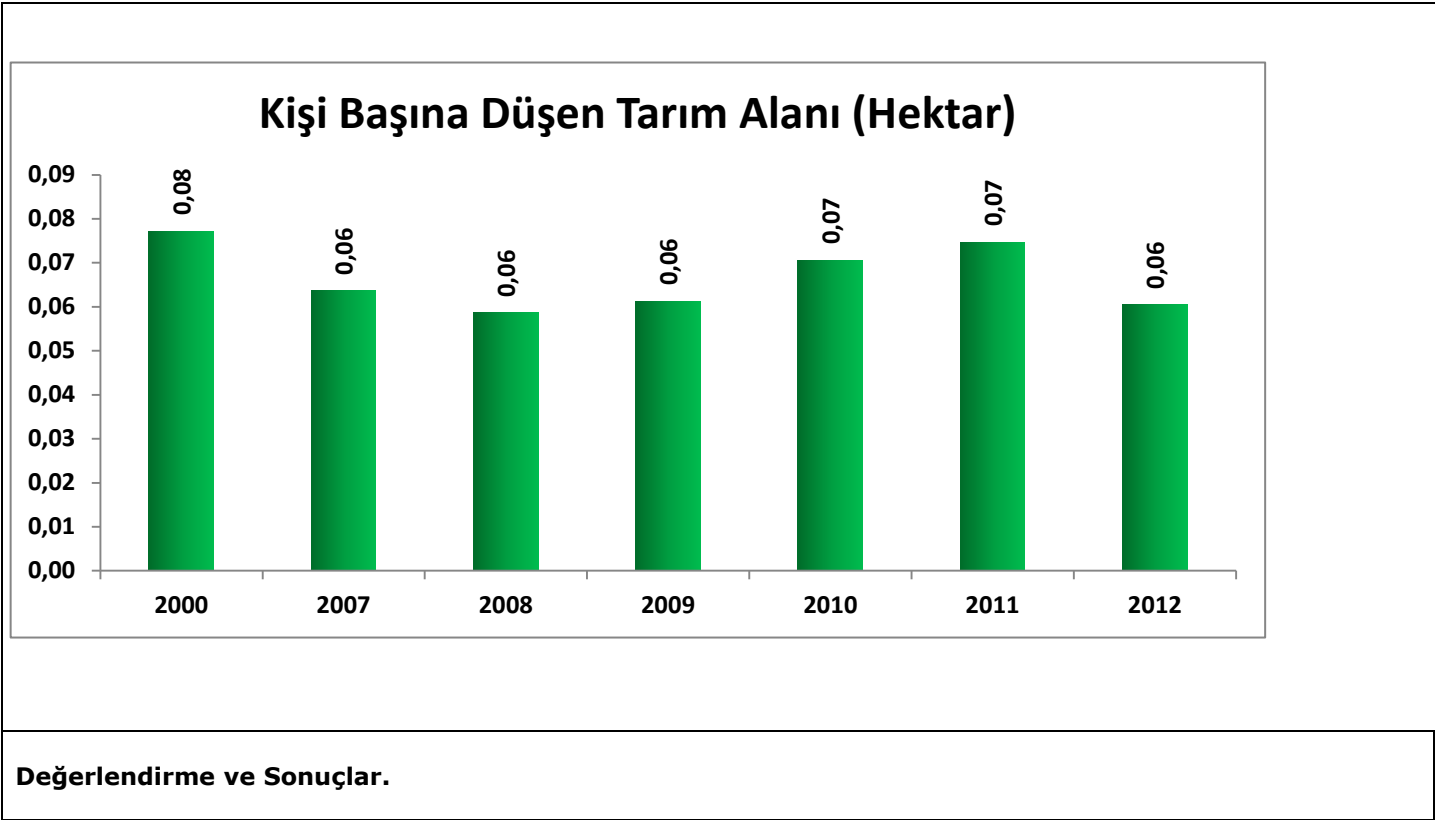
6. TARIM

TARIM
GÖSTERGE: Kişi Başına Tarım Alanı
TANIM: Toplam ekilebilir tarım arazisinin, toplam nüfusa oranı olarak ifade edilir.
Kaynak: TÜİK
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Ekilebilir arazi toplamı (ha) ve toplam nüfus (kişi), kişi başına tarım arazisi (ha/kişi)

Durum ve eğilimler;

Yıl	Toplam Alan(Dekar)	Hektar	Nüfus	Kişi Başına Düşen Tarım Alanı (Hektar)
1998	148.450	14,845		
1999	113.940	11.394		
2000	130.070	13.007	168.593	0.08
2001	129.460	12.946		
2002	122.270	12.227		
2003	126.920	12,692		
2004	151.840	15,184		
2005	139.600	13.960		
2006	121.040	12.104		
2007	115.609	11.561	181.758	0.06
2008	115.653	11.565	197.412	0.06
2009	123.935	12.394	202.531	0.06
2010	143.688	14.369	203.741	0.07
2011	154.171	15.417	206.535	0.07
2012	127.972	12.797	211.799	0.06

TARIM													
GÖSTERGE: Kimyasal Gübre Tüketimi													
TANIM: Tarımsal alanlarda kullanılan gübre miktarını ve hektar başına kullanılan mineral azot, fosfor ve potas miktarını gösterir.													
Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri, TÜİK													
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllık toplam gübre tüketimi (ton), toplam tarımsal alan (ha), hektar başına kullanılan gübre ve mineral azot, fosfor ve potas miktarı (ton/ha)													
Durum ve eğilimler; İlimizde 2013 yılı verilerine göre;													
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Bitki Besin Maddesi (N,P,K olarak)</th> <th>Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)</th> <th>İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Azot</td> <td>1.027,675</td> <td rowspan="3">16.205</td> </tr> <tr> <td>Fosfor</td> <td>203,25</td> </tr> <tr> <td>Potas</td> <td>94,15</td> </tr> <tr> <td>TOPLAM</td> <td>1.327,075</td> <td>16.205</td> </tr> </tbody> </table>	Bitki Besin Maddesi (N,P,K olarak)	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)	Azot	1.027,675	16.205	Fosfor	203,25	Potas	94,15	TOPLAM	1.327,075	16.205
Bitki Besin Maddesi (N,P,K olarak)	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)											
Azot	1.027,675	16.205											
Fosfor	203,25												
Potas	94,15												
TOPLAM	1.327,075	16.205											
Toplamda 1 hektara; 63 kg Azot, 12,5 kg Fosfor, 5,8 kg Potas kullanılmaktadır.													

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

TARIM																																	
GÖSTERGE: Tarım İlacı Kullanımı																																	
TANIM: Toplam tarım ilacı kullanımını (ton birimiyle aktif bileşen) ve hektar başına düşen tarım ilacı miktarıdır.																																	
Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri, TÜİK																																	
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllık toplam tarım ilacı tüketimi (ton), toplam tarımsal alan (ha), hektar başına düşen tarım ilacı (ton/ha)																																	
Durum ve eğilimler; İlimizde 2013 yılı verilerine göre;																																	
<table border="1"><thead><tr><th>Kimyasal Maddenin Adı</th><th>Kullanım Amacı</th><th>Miktarı (ton)</th><th>İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)</th></tr></thead><tbody><tr><td>İnsektisitler</td><td>Mey.Seb.Süs.Bit.Zararlı</td><td>21,125</td><td rowspan="9">14.000</td></tr><tr><td>Herbisitler</td><td>Yabancı Otlar</td><td>1,078</td></tr><tr><td>Fungisitler</td><td>Mey.Seb.Süs.Bit.Hastalık</td><td>82,396</td></tr><tr><td>Rodentisitler</td><td>Tarla Faresi</td><td>0,001</td></tr><tr><td>Nematositler</td><td>Sebze Nematodlar</td><td>0,375</td></tr><tr><td>Akarisitler</td><td>Mey.Sebze ve Süs Bit.</td><td>4,353</td></tr><tr><td>Kışlık ve Yazlık Yağlar</td><td>Süs Bit.Kabuklu Bitler</td><td>14,580</td></tr><tr><td></td><td>Meyve</td><td>5,5</td></tr><tr><td>TOPLAM</td><td></td><td>129,406</td><td>14.000</td></tr></tbody></table>	Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)	İnsektisitler	Mey.Seb.Süs.Bit.Zararlı	21,125	14.000	Herbisitler	Yabancı Otlar	1,078	Fungisitler	Mey.Seb.Süs.Bit.Hastalık	82,396	Rodentisitler	Tarla Faresi	0,001	Nematositler	Sebze Nematodlar	0,375	Akarisitler	Mey.Sebze ve Süs Bit.	4,353	Kışlık ve Yazlık Yağlar	Süs Bit.Kabuklu Bitler	14,580		Meyve	5,5	TOPLAM		129,406	14.000
Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)																														
İnsektisitler	Mey.Seb.Süs.Bit.Zararlı	21,125	14.000																														
Herbisitler	Yabancı Otlar	1,078																															
Fungisitler	Mey.Seb.Süs.Bit.Hastalık	82,396																															
Rodentisitler	Tarla Faresi	0,001																															
Nematositler	Sebze Nematodlar	0,375																															
Akarisitler	Mey.Sebze ve Süs Bit.	4,353																															
Kışlık ve Yazlık Yağlar	Süs Bit.Kabuklu Bitler	14,580																															
	Meyve	5,5																															
TOPLAM		129,406		14.000																													
14.000 ha alanda 129,406 ton tarım ilacı kullanılmaktadır. 9,24 kg ha başına düşen tarım ilacıdır.																																	

TARIM
GÖSTERGE: Organik Tarım
TANIM: Toplam kullanılan tarımsal alanın oranı olarak organik tarım alanı (organik olarak ekilen mevcut alanların ve organik tarıma geçiş sürecinde olan alanların toplamı) payıdır.
Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Organik alanların toplam alanı (ha), Toplam tarım alanına oranı (%), Türkiye toplam organik tarım alanı içerisindeki oranı (%), Organik Tarım Alanında Toplam Üretim Miktarı (ton)

Durum ve eğilimler;

Veri Formatı

Toplam Organik Tarım Alanı: 24,29 ha

Toplam tarım alanına oranı: %0,189

Yıllar	Toplam üretim		Üretim miktarı	
	Alan (1000 ha)	Artış* (%)	Miktar (1000 ton)	Artış* (%)
2002		-		-
2003				
2004				
2005	374 da			
2006	447 da			
2007	1.587 da			
2008	1.396 da			
2009	785 da			
2010	708 da			
2011	662 da			
2012	229 da			

*Artışlar 2002 yılı baz alınarak hesaplanmıştır.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

7. ORMAN

ORMAN

GÖSTERGE: Ormanlık Alanlar

TANIM: Orman alanlarının toplam büyüklüğünü ve yıllara göre değişimini ifade eder.

Kaynak: Orman Bölge Müdürlükleri

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki toplam orman alanı (ha), yıllık değişimi (ha/yıl), Orman vasfına göre dağılımı (%), ağaç türleri, sayıları ve oranları (sayı, %)

Durum ve eğilimler;

Yalova Orman İşletme Müdürlüğü Ağaçlandırma Verileri

YILLAR	2010	2011	2012	2013
Rehabilitasyon (ha)	879	942	690	398
Dikilen Fidan Sayısı (adet)	102.288	51.805	31.450	122.061

Yalova Orman İşletme Müdürlüğü Ormanlık Alan Toplamı: 46.938ha

Yalova Orman İşletme Müdürlüğü dahilindeki ormanların tümü devlet ormanıdır. Ormanların Alan dökümü; 36.283,9 Ha.sı normal kuru, 10.654,8 Ha.sı bozuk korudur.

Yalova Ormanları

Yalova Ormanları

Sahilçamı % 0,2

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Fıstıkçamı	% 1,0
Kızılcam	% 0,7
Kayın	%24,3
Meşe	%29,4
Kestane	% 4,4
Ihlamur	% 0,8
Karışık Yapraklılar	%39,2
Çınarcık Ormanları	
Sahil Çamı	% 3,7
Fıstıkçamı	% 2,1
Karaçam	% 0,4
Kayın	%26,4
Meşe	% 2,9
Kestane	% 0,8
Ihlamur	% 0,3
Çınar	% 0,4
Diğer Yapraklılar	% 0,5
Karışık yapraklılar	%59,1
İbrelili yapraklı karışık	% 2,9
Armutlu Ormanları	
Kızılcam	% 1,1
Fıstıkçamı	% 12,6
Sahil çamı	% 16,6
Karaçam	% 15,8
Kayın	% 8,6
Meşe	% 18,4
Diğer Yapraklılar	% 14,4
Karışık ibrelili	% 0,9
Karışık yapraklılar	% 5,5
İbrelili yapraklı karışık	% 6,1
Taşköprü Ormanları	
Kızılcam	% 2,7
Fıstıkçamı	% 0,5
Sahil çamı	% 1,1
Karaçam	% 0,2
Kayın	%11,1
Meşe	% 27,0
Gürgen	% 0,3
Ihlamur	% 0,8
Diğer Yapraklılar	%13,4
Karışık ibrelili	% 2,5
Karışık yapraklılar	%34,1
İbrelili yapraklı karışık	% 6,3

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

8. BALIKÇILIK

BALIKÇILIK												
GÖSTERGE: Balıkçılık												
TANIM: Her yıl, denizlerde avcılığı yapılan balıklar (denize kıyısı olan iller için), kabuklu deniz ürünleri ve yumuşakçalar ile iç sularda avlanan tatlı su ürünleri ile yetiştiricilik ürünleri olmak üzere üretilen balık miktarını gösterir. Üretime ilişkin veri yakalandığı zamanki ağırlığı olan canlı ağırlık ile ifade edilir.												
Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri												
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Kıyı şeridi uzunluğu (km), deniz alanı ve iç su alanı (ha), Su ürünleri üretimi (bin ton) ve yıllara göre değişimi (%), Balık türlerinin dağılımı (%)												
Durum ve eğilimler;												
Veri Formatı												
YILLAR	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
İçsu Avcılığı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Deniz Balıkları Avcılığı		16.380	13.251	23.587	3.901	24.385	17.823	16.425	5.302	4.748	10.300	12.301
Yetiştiricilik Ürünleri	133	133	113	74	69	69	69	69	69	69	49	49

(birim:ton)

Kıyı şeridi uzunluğu (km):123km

2013 yılı içerisinde : 12.301 ton su ürünleri istihsalı vardır.

Balık türleri: Hamsi, Sardalya, Pembe Karides,Mezgit, Palamut,Torik, İstavrit (Kraça) , İstavrit (Karagöz), Çaça, Dil, Bakalorya.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

9. ALTYAPI VE ULAŞTIRMA

ALTYAPI VE ULAŞTIRMA
GÖSTERGE: Karayolu ve Demiryolu Ağı
TANIM: İlerdeki toplam karayolu (otoyollar, devlet yolları, il yolları) ve demiryolu gelişimi ve uzunluğunu ifade eder.
Kaynak: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bölge Müdürlükleri
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre karayolu ve demiryolu uzunlukları (km)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Durum ve eğilimler;												
Veri Formatı												
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Karayolu Ağ Uzunluğu (km)	102	102	102	102	102	102	102	102	102	102	103	103
Demiryolu Ağ Uzunluğu (km)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Değerlendirme ve Sonuçlar.

ALTYAPI VE ULAŞTIRMA
GÖSTERGE: Motorlu Kara Taşıtı Sayısı
TANIM: İldeki, Otomobil (arazi taşıtı dahil), Minibüs, Otobüs, Kamyonet, Kamyon, Motosiklet, Özel Amaçlı Taşıtlar, Makinaları ve Traktör toplamından ibaret motorlu kara taşıtı sayısını ifade eder
Kaynak: TÜİK
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre motorlu kara taşıtı sayısı, taşıt kategorileri ve toplam araç sayısı i oranları (%), İldeki kişi başına düşen araç sayısı

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Durum ve eğilimler;

YIL	BÖLGE ADI	Toplam	Otomobil	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)	Minibüs	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)
1997	Yalova	6,179	3,619	58,57	303	4,9
1998	Yalova	8,357	4,828	57,77	358	4,28
1999	Yalova	10,578	6,165	58,28	442	4,18
2000	Yalova	13,51	8,008	59,27	488	3,61
2001	Yalova	14,598	8,642	59,2	512	3,51
2002	Yalova	15,125	8,943	59,13	515	3,4
2003	Yalova	16,254	9,485	58,35	536	3,3
2004	Yalova	18,913	10,889	57,57	594	3,14
2005	Yalova	20,944	11,604	55,4	605	2,89
2006	Yalova	23,365	12,351	52,86	668	2,86
2007	Yalova	25,962	13,323	51,32	748	2,88
2008	Yalova	28,685	14,232	49,61	913	3,18
2009	Yalova	30,606	15,344	50,13	1,077	3,52
2010	Yalova	33,636	17,21	51,17	1,151	3,42
2011	Yalova	37,309	19,44	52,11	1,24	3,32
2012	Yalova	40,954	21,392	52,23	1,348	3,29
2013	Yalova	44,793	24003	53,59	1447	3,23

		Otobüs	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)	Kamyonet	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)
1995	Yalova	22	2,01	85	7,76
1996	Yalova	97	2,75	395	11,21
1997	Yalova	184	2,98	812	13,14
1998	Yalova	248	2,97	1,242	14,86
1999	Yalova	337	3,19	1,676	15,84
2000	Yalova	438	3,24	2,179	16,13
2001	Yalova	544	3,73	2,334	15,99
2002	Yalova	562	3,72	2,428	16,05
2003	Yalova	625	3,85	2,753	16,94

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

2004	Yalova	756	4	3,25	17,18
2005	Yalova	922	4,4	3,749	17,9
2006	Yalova	949	4,06	4,31	18,45
2007	Yalova	1,012	3,9	5,057	19,48
2008	Yalova	1,124	3,92	5,791	20,19
2009	Yalova	1,114	3,64	6,244	20,4
2010	Yalova	1,107	3,29	6,98	20,75
2011	Yalova	1,096	2,94	7,886	21,14
2012	Yalova	21,392	52,23	1,348	3,29
2013	Yalova	1067	2,38	9460	21,12

Kamyon	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)	Motosiklet	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)
--------	---------------------------------------	------------	---------------------------------------

1995	Yalova	47	4,29	26	2,37
1996	Yalova	193	5,48	81	2,3
1997	Yalova	374	6,05	170	2,75
1998	Yalova	456	5,46	260	3,11
1999	Yalova	553	5,23	313	2,96
2000	Yalova	649	4,8	403	2,98
2001	Yalova	685	4,69	441	3,02
2002	Yalova	746	4,93	467	3,09
2003	Yalova	802	4,93	511	3,14
2004	Yalova	1,315	6,95	846	4,47
2005	Yalova	1,326	6,33	1,307	6,24
2006	Yalova	1,408	6,03	2,098	8,98

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

2007	Yalova	1,474	5,68	2,556	9,85
2008	Yalova	1,543	5,38	3,136	10,93
2009	Yalova	1,497	4,89	3,368	11
2010	Yalova	1,478	4,39	3,64	10,82
2011	Yalova	1,547	4,15	3,961	10,62
2012	Yalova	1,644	4,01	4,353	10,63
2013	Yalova	1706	3,81	4796	10,71

Yol ve iş makineleri	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)	Özel amaçlı taşıtlar	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)
----------------------	---------------------------------------	----------------------	---------------------------------------

1995	Yalova	21	1,92	36	3,29
1996	Yalova	55	1,56	72	2,04
1997	Yalova	92	1,49	96	1,55
1998	Yalova	122	1,46	131	1,57
1999	Yalova	135	1,28	146	1,38
2000	Yalova	174	1,29	190	1,41
2001	Yalova	188	1,29	203	1,39
2002	Yalova	188	1,24	218	1,44
2003	Yalova	188	1,16	233	1,43
2004	Yalova	-	0	85	0,45
2005	Yalova	-	0	88	0,42
2006	Yalova	-	0	105	0,45
2007	Yalova	-	0	111	0,43
2008	Yalova	-	0	108	0,38

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

2009	Yalova	- 0	105 0,34
2010	Yalova	- 0	105 0,31
2011	Yalova	- 0	98 0,26
2012	Yalova	- 0	93 0,23
2013	Yalova	- 0	98 0,22

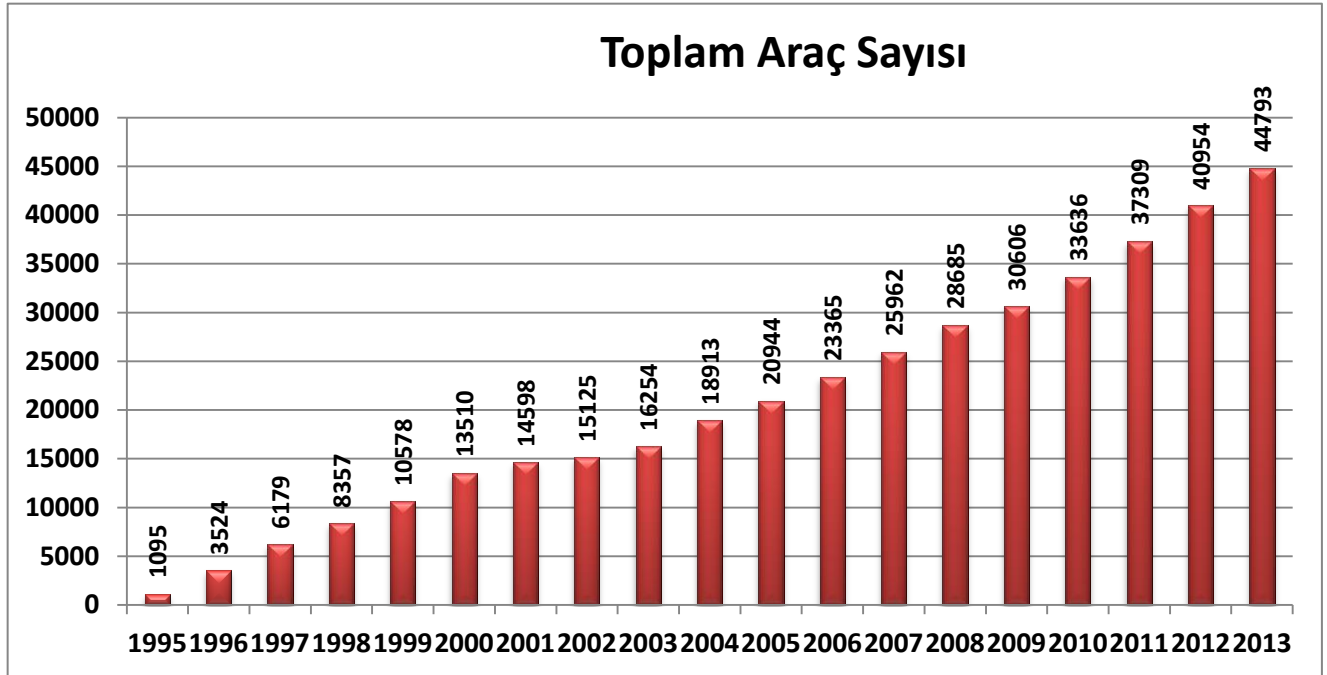
Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)	Traktör	Toplam Araç Sayısı İçindeki Oranı (%)	Nüfus	Bin Kişi Başına Düşen Özel Otomobil Sayısı	Bin Kişi Başına Düşen Araç Sayısı
---------------------------------------	---------	---------------------------------------	-------	--	-----------------------------------

1995	Yalova	3,29	242 22,1		
1996	Yalova	2,04	379 10,75		
1997	Yalova	1,55	529 8,56		
1998	Yalova	1,57	712 8,52		
1999	Yalova	1,38	811 7,67		
2000	Yalova	1,41	981 7,26	168,593 47	80
2001	Yalova	1,39	1,049 7,19		
2002	Yalova	1,44	1,058 7		
2003	Yalova	1,43	1,121 6,9		
2004	Yalova	0,45	1,178 6,23		
2005	Yalova	0,42	1,343 6,41		
2006	Yalova	0,45	1,476 6,32		
2007	Yalova	0,43	1,681 6,47	181,758 73	143
2008	Yalova	0,38	1,838 6,41	197,412 72	145
2009	Yalova	0,34	1,857 6,07	202,531 76	151

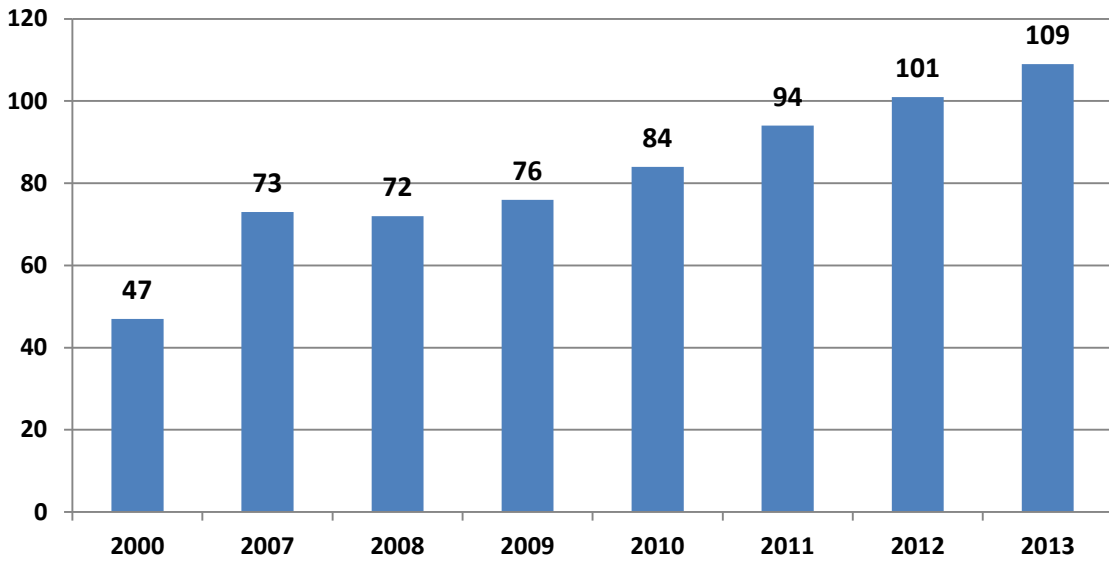
İL ÇEVRE DURUM RAPORU

2010	Yalova	0,31	1,965	5,84	203,741	84	165
2011	Yalova	0,26	2,041	5,47	206,535	94	181
2012	Yalova	0,23	2,153	5,26	211,799	101	193
2013	Yalova	0,22	2216	4,95	220122	109	203

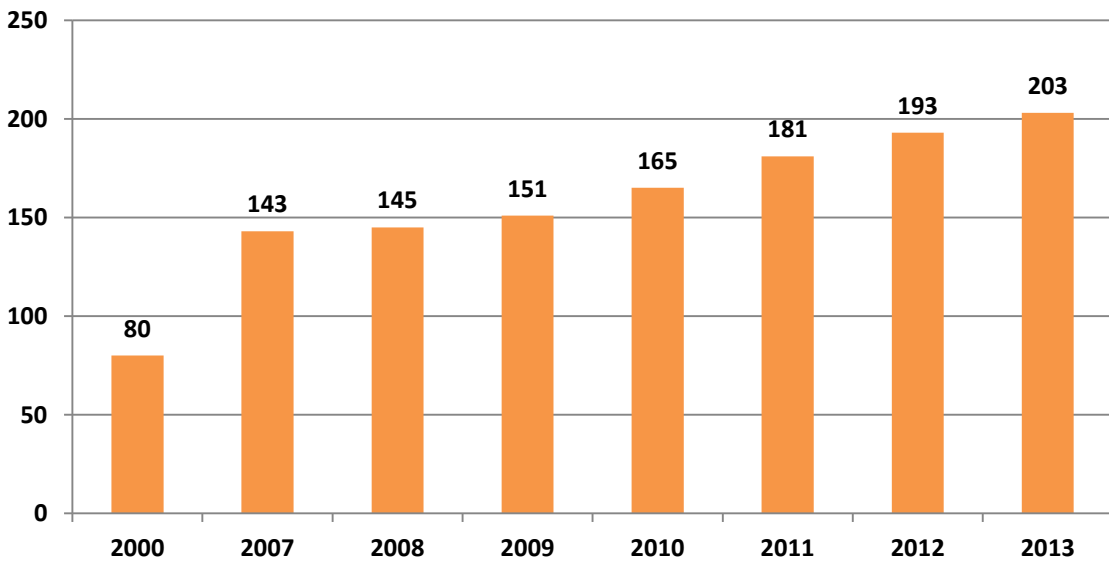
Not: Nüfus Sayımı olmayan yıllarda Bin Kişi Başına Otomobil ve Araç Sayıları verilememiştir.

Bin Kişi Başına Düşen Özel Otomobil Sayısı

Bin Kişi Başına Düşen Araç Sayısı

10. ATIK

ATIK																																											
GÖSTERGE: Belediyeler Tarafından ya da Belediye Adına Toplanan Atık ve Bertarafı																																											
TANIM: Bu gösterge, il içinde, belediyeler tarafından ya da belediyeler adına toplanan katı atıkların miktarı ve düzenli depolama oranını ifade eder. Belediye atıklarının en önemli miktarı haneler tarafından üretilen atıklardır. Ayrıca alım-satım ve ticaret kuruluşları, ofis binaları, kurum ve küçük işyeri atıklarını da kapsamaktadır																																											
Kaynak: TÜİK																																											
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllık olarak belediyelerce ya da belediye adına toplanan katı atıklar (Ton), Düzenli Depolanan Katı Atık Miktarı (ton) ve oranı (%)																																											
Durum ve eğilimler;																																											
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Atık hizmeti verilen belediye Nüfusunun belediye nüfusuna Oranı (%)</th> <th>Belediye tarafından ya da belediye adına toplanan atık miktarı (ton/yıl)</th> <th>Kişi başı ortalama belediye atık miktarı (kg/kişi-gün)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>100</td> <td>75.973</td> <td>1,13</td> </tr> </tbody> </table>											Atık hizmeti verilen belediye Nüfusunun belediye nüfusuna Oranı (%)	Belediye tarafından ya da belediye adına toplanan atık miktarı (ton/yıl)	Kişi başı ortalama belediye atık miktarı (kg/kişi-gün)	100	75.973	1,13																											
Atık hizmeti verilen belediye Nüfusunun belediye nüfusuna Oranı (%)	Belediye tarafından ya da belediye adına toplanan atık miktarı (ton/yıl)	Kişi başı ortalama belediye atık miktarı (kg/kişi-gün)																																									
100	75.973	1,13																																									
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="11">Bertaraf Yöntemine Göre Belediye Atık Miktar ı (Ton/Yıl) (TÜİK,2012)</th> </tr> <tr> <th></th> <th>Toplam</th> <th>Büyükşehir belediyesi çöplüğü</th> <th>Belediye çöplüğü</th> <th>Başka belediye çöplüğü</th> <th>Düzenli depolama sahalarına götürülen</th> <th>Kompost tesislerine götürülen</th> <th>Açıkta yakma</th> <th>Dereye ve göle dökme</th> <th>Gömme</th> <th>Diğer (1)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Yalova</td> <td>75.973</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>74.051</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>1.922</td> </tr> </tbody> </table>											Bertaraf Yöntemine Göre Belediye Atık Miktar ı (Ton/Yıl) (TÜİK,2012)												Toplam	Büyükşehir belediyesi çöplüğü	Belediye çöplüğü	Başka belediye çöplüğü	Düzenli depolama sahalarına götürülen	Kompost tesislerine götürülen	Açıkta yakma	Dereye ve göle dökme	Gömme	Diğer (1)	Yalova	75.973	-	-	-	74.051	-	-	-	-	1.922
Bertaraf Yöntemine Göre Belediye Atık Miktar ı (Ton/Yıl) (TÜİK,2012)																																											
	Toplam	Büyükşehir belediyesi çöplüğü	Belediye çöplüğü	Başka belediye çöplüğü	Düzenli depolama sahalarına götürülen	Kompost tesislerine götürülen	Açıkta yakma	Dereye ve göle dökme	Gömme	Diğer (1)																																	
Yalova	75.973	-	-	-	74.051	-	-	-	-	1.922																																	
Değerlendirme ve Sonuçlar.																																											
Evsel atıklar, İlde kurulu bulunan Yalova İli Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi (YA-KAB)'a gönderilmektedir.																																											

ATIK

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

GÖSTERGE: Katı Atıkların Düzenli Depolanması
TANIM: İldeki katı atık tesisi sayısı ve hizmet verilen nüfus oranını ifade eder.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki katı atık tesis sayısı, katı atık düzenli depolama hizmeti veren belediye sayısı ve nüfus, hizmet verilen nüfusun tüm il nüfusuna oranı (%)
Durum ve eğilimler; İlimizde bulunan 15 Belediyenin ve İl Özel İdaresinin üye olduğu Katı Atık Birliği bulunmakta olup ilgili birlik(YAKAB) tarafından oluşturulan 1 adet düzenli depolama sahasına evsel atıklar depolanmaktadır. İlimizde bulunan tüm belediyeler birliğe üye olup köylerden toplanan atıklar da YAKAB düzenli depolama sahasına gönderilmektedir. Yalova İlının nüfusu 210000 olup %90 üzerinde halka, katı atık toplama ve düzenli bertaraf hizmeti verilmektedir.
Değerlendirme ve Sonuçlar. İlimizde evsel kaynaklı Katı atıklarla ilgili ciddi bir sorun bulunmamakla beraber, mevcut düzenli depolama sahasının dolmak üzere olması ve yeni sahanın henüz oluşturulmaması sebebiyle önümüzdeki yıllarda muhtemel bir sıkıntı gündeme gelebilecektir.

ATIK																																																																																		
GÖSTERGE: Tıbbi Atıklar																																																																																		
TANIM: İl için, Ayrı olarak toplanan tıbbi atık miktarlarının yıllık olarak belirtilmesi ve toplanan tıbbi atıkların bertaraf yöntemlerinin oransal olarak ifade edilmesidir																																																																																		
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü																																																																																		
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Toplanan tıbbi atık miktarı(2013,ton), yöntemlerine göre bertaraf oranları (%) ve bertaraf tesisi sayısı																																																																																		
Durum ve eğilimler;																																																																																		
<table border="1"><thead><tr><th rowspan="2">İl/ilçe Belediyesinin Adı</th><th rowspan="2">Toplanan tıbbi atık miktarı ton/gün</th><th colspan="2">Bertaraf Yöntemi</th><th colspan="3">Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma</th></tr><tr><th>Yakma</th><th>Sterilizasyon</th><th>Belediyenin</th><th>Yetkili Firmanın</th><th>Tesisin Bulunduğu İl</th></tr></thead><tbody><tr><td>Yalova Belediyesi</td><td>0,4173</td><td></td><td>*</td><td></td><td>*</td><td>Bursa</td></tr><tr><td>Kadıköy belediyesi</td><td>0,00018</td><td></td><td>*</td><td></td><td>*</td><td>Bursa</td></tr><tr><td>Termal belediyesi</td><td>0,001</td><td></td><td>*</td><td></td><td>*</td><td>Bursa</td></tr><tr><td>Çınarcık Belediyesi</td><td>0,00031</td><td></td><td>*</td><td></td><td>*</td><td>Bursa</td></tr><tr><td>KocadereBelediyesi</td><td>0,00013</td><td></td><td>*</td><td></td><td>*</td><td>Bursa</td></tr><tr><td>Esenköy Belediyesi</td><td>0,00024</td><td></td><td>*</td><td></td><td>*</td><td>Bursa</td></tr><tr><td>Teşvikiye Belediyesi</td><td>0,00011</td><td></td><td>*</td><td></td><td>*</td><td>Bursa</td></tr><tr><td>Koru belediyesi</td><td>0,00013</td><td></td><td>*</td><td></td><td>*</td><td>Bursa</td></tr><tr><td>Tavşanlı Belediyesi</td><td>0,00007</td><td></td><td>*</td><td></td><td>*</td><td>Bursa</td></tr><tr><td>KaytazdereBelediyesi</td><td>0,00066</td><td></td><td>*</td><td></td><td>*</td><td>Bursa</td></tr></tbody></table>	İl/ilçe Belediyesinin Adı	Toplanan tıbbi atık miktarı ton/gün	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma			Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl	Yalova Belediyesi	0,4173		*		*	Bursa	Kadıköy belediyesi	0,00018		*		*	Bursa	Termal belediyesi	0,001		*		*	Bursa	Çınarcık Belediyesi	0,00031		*		*	Bursa	KocadereBelediyesi	0,00013		*		*	Bursa	Esenköy Belediyesi	0,00024		*		*	Bursa	Teşvikiye Belediyesi	0,00011		*		*	Bursa	Koru belediyesi	0,00013		*		*	Bursa	Tavşanlı Belediyesi	0,00007		*		*	Bursa	KaytazdereBelediyesi	0,00066		*		*	Bursa
İl/ilçe Belediyesinin Adı			Toplanan tıbbi atık miktarı ton/gün	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma																																																																												
	Yakma	Sterilizasyon		Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl																																																																												
Yalova Belediyesi	0,4173		*		*	Bursa																																																																												
Kadıköy belediyesi	0,00018		*		*	Bursa																																																																												
Termal belediyesi	0,001		*		*	Bursa																																																																												
Çınarcık Belediyesi	0,00031		*		*	Bursa																																																																												
KocadereBelediyesi	0,00013		*		*	Bursa																																																																												
Esenköy Belediyesi	0,00024		*		*	Bursa																																																																												
Teşvikiye Belediyesi	0,00011		*		*	Bursa																																																																												
Koru belediyesi	0,00013		*		*	Bursa																																																																												
Tavşanlı Belediyesi	0,00007		*		*	Bursa																																																																												
KaytazdereBelediyesi	0,00066		*		*	Bursa																																																																												

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Subaşı Belediyesi	0,00005		*		*	Bursa
Altınova Belediyesi	0,00087		*		*	Bursa
Çiftlikköy Belediyesi	0					Bursa
Taşköprü Belediyesi	0,00087		*		*	Bursa
Armutlu Belediyesi	0,00079					Bursa

İlimizde tıbbi atık bertaraf tesisi bulunmamaktadır.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İlimizdeki tıbbi atıkların tamamına yakını, Bursa İlinde bulunan Lisanslı sterilizasyon tesisinde bertaraf edilmektedir.

ATIK

GÖSTERGE: Atık Yağlar

TANIM: İl içinde toplanan atık yağların miktarını ve geri kazanım ya da bertaraf oranlarını ifade eder.

Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle ilde toplanan atık yağın türlerine göre miktarı (ton), bertarafa ve geri kazanıma ilişkin oranları (%)

Durum ve eğilimler;

Atık yağlarla ilgili bilgiler C.5. bölümde ayrıntılı açıklanmıştır.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği gereği tesislerden kaynaklanan atık yağlar bertaraf tesislerine gönderilmekte ve TABS sistemi üzerinden beyanları yapılmaktadır.

ATIK

GÖSTERGE: Bitkisel Atık Yağlar

TANIM: İl içinde toplanan bitkisel atık yağların miktarını ve geri kazanım-bertaraf oranlarını ifade eder.

Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle ilde toplanan bitkisel atık yağın türlerine göre miktarı (ton), bertarafa ve geri kazanıma ilişkin oranları (%)

Durum ve eğilimler;

Konuyla ilgili bilgiler C.7. bölümde ayrıntılı açıklanmıştır.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

Bitkisel atık yağlar ile ilgili Yalova Belediye Başkanlığına yetki devri yapılmıştır. Belediye tarafından bitkisel atık yağ denetimlerini ve toplanan atık yağ miktarını bildiren çizelgeler düzenli olarak İl Müdürlüğümüze gönderilmektedir. İlçe ve belde belediyelerinde bitkisel atık yağ denetimleri İl Müdürlüğümüz tarafından yapılmaktadır. Yapılan çalışmalar sonucu bitkisel atık yağlar lisanslı toplayıcılara teslim edilerek İl Müdürlüğümüze bilgi verilmektedir.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

--

ATIK
GÖSTERGE: Ambalaj Atıkları
TANIM: İl içerisinde oluşan ambalaj atıklarının miktarlarını ve geri kazanımına ilişkin bilgileri içerir.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre; Üretilen toplam ambalaj atık miktarı ve ambalaj cinsi (ton), geri kazanılan toplam ambalaj atık miktarı (ton), piyasaya sürülen ambalaj miktarı (ton), hedeflenen geri kazanım oranları (%), geri kazanılması gereken miktar (ton), kayıtlı ekonomik tesis sayısı ve lisanslı tesisi sayısı
Durum ve eğilimler; Konuyla ilgili bilgiler C.3. bölümde ayrıntılı açıklanmıştır.
Değerlendirme ve Sonuçlar. <i>İlimizde Yalova Belediyesi, Altınova Belediyesi, Termal Belediyesi, Çınarcık Belediyesi, Armutlu Belediyesi, Taşköprü Belediyesinin Atık Yönetim Planları onaylanmış olup, diğer belediyelerin bu konuda çalışmaları devam etmektedir.</i>

ATIK
GÖSTERGE: Ömrünü Tamamlamış Lastikler
TANIM: Ömrünü tamamlamış lastiklerin toplanma miktarları, geri kazanım tesisleri ve çimento fabrikalarında ek yakıt olarak kullanılan miktarını ifade eder.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre, ömrünü tamamlamış lastiklerin toplanma miktarları ve geri kazanım tesislerinde ve çimento fabrikalarında ek yakıt olarak kullanılan miktarları (ton)
Durum ve eğilimler; Konuyla ilgili bilgiler C.9. bölümde açıklanmıştır.
Değerlendirme ve Sonuçlar.

ATIK
GÖSTERGE: Ömrünü Tamamlamış Araçlar
TANIM: İl genelinde yıllar itibariyle hurdaya ayrılan araç sayısını vb. bilgileri ifade eder.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle hurdaya ayrılan araç sayısı
Durum ve eğilimler; Konuyla ilgili bilgiler C.11. bölümde ayrıntılı açıklanmıştır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Değerlendirme ve Sonuçlar. Ömrünü tamamlamış araç teslim yeri bulunmamaktadır.
ATIK
Atık Elektrikli -Elektronik Eşyalar
TANIM: Atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları ve işleme tesis sayılarını ifade eder.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarı (ton) ve işleme tesis sayısı
Durum ve eğilimler; Konuyla ilgili bilgiler C.10. bölümde ayrıntılı açıklanmıştır.
Değerlendirme ve Sonuçlar.

ATIK
Maden Atıkları
TANIM: İl genelinde, cevher tiplerine göre, zenginleştirme tesisi sayısı ve zenginleştirme proses atıklarının dağılımını ifade eder.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle cevher tiplerine göre zenginleştirme tesisi sayısı, zenginleştirme proses atıkları miktarları (ton)
Durum ve eğilimler; İlimizde cevher zenginleştirme tesisi ve maden atıkları bulunmamaktadır.
Değerlendirme ve Sonuçlar.

ATIK
Tehlikeli Atıklar
TANIM: İl genelinde, yıllar itibariyle toplanan tehlikeli atıkların miktarı ile geri kazanımı, yakma ve nihai bertaraf edilenlerin miktarlarını ifade eder.
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl içinde toplanan tehlikeli atıkların miktarı (ton), ara depolama geri kazanım, yakma ve nihai bertaraf miktarları (ton) ve geri kazanım türlerine göre oranları (%)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Durum ve eğilimler;

Konuyla ilgili bilgiler C.4. bölümde ayrıntılı açıklanmıştır.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İlimizde tehlikeli atık üreticileri tarafından TABS sistemi üzerinden atık beyanları yapılmakta ve İl müdürlüğümüz tarafından takip edilmektedir. Endüstriyel Atık Yönetim Planları İl Müdürlüğümüz tarafından onaylanmaktadır.

11.TURİZM

TURİZM

Yabancı Turist Sayıları

TANIM: Bu gösterge, il düzeyinde bir yılda giriş çıkış yapan yerli ve yabancı turist sayısının yıllara göre değişimini ifade eder

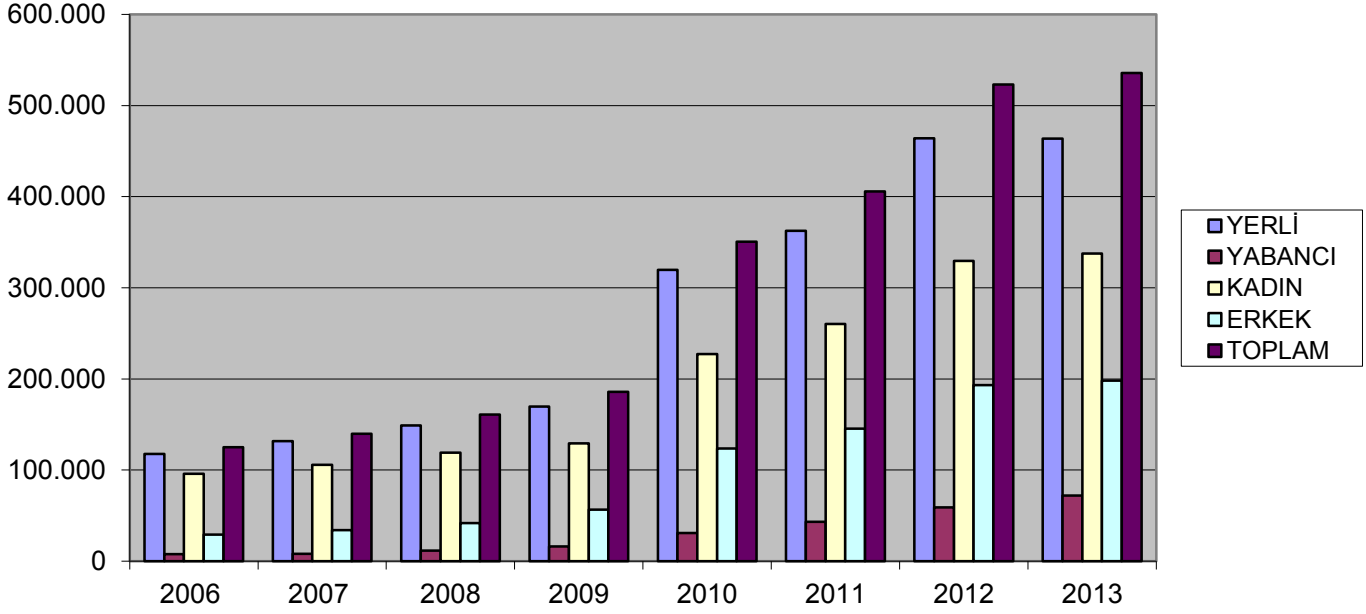
Kaynak: TÜİK, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl düzeyinde 2000 yılı ve sonrasındaki yıllarda giriş yapan yerli ziyaretçi sayısı (kişi), yabancı ziyaretçi sayısı, bu sayıların yıllara göre değişimi (%), bir önceki yıl için ziyaretçi sayısının aylara göre dağılımı

Durum ve eğilimler;

2006-2013 YALOVA'YA AİT TURİZM İSTATİSTİKLERİ					
YILLAR	YERLİ	YABANCI	KADIN	ERKEK	TOPLAM
2006	117.783	7.738	95.792	29.329	125.121
2007	131.892	7.978	105.848	34.022	139.870
2008	149.040	11.739	119.061	41.718	160.779
2009	169.548	16.301	129.349	56.500	185.849
2010	319.778	31.006	227.234	123.550	350.784
2011	362.496	43.279	260.378	145.397	405.775
2012	464.079	59.049	329.724	193.404	523.128
2013	463.619	72.072	337.549	198.142	535.691
TOPLAM	2.178.235	249.162	1.604.935	822.062	2.426.997

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

YILLIK - 2013 TURİZM İŞLETME BELGELİ TESİSLER (Uyruğa Göre)													
ÜLKE ADI	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
A.B.D.	27	15	26	25	23	88	31	43	17	27	19	22	363
ALMANYA	36	30	39	45	41	45	42	43	86	77	97	79	660
ARJANTİN	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
ARNAVUTLUK	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	3	7
AVUSTRALYA	0	0	2	0	0	4	0	2	2	5	3	2	20
AVUSTURYA	3	1	1	2	0	4	0	7	1	1	1	0	21
AZERBAYCAN	11	12	19	3	14	10	2	12	22	2	3	10	120
B.A.EMİRLİĞİ	234	147	235	430	514	1.046	217	1.505	401	428	159	289	5.605
BAHREYN	5	15	217	8	8	0	1	15	2	4	1	5	281
BANGLADEŞ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BELARUS (B. RUSYA)	7	2	0	1	1	5	0	0	2	0	5	0	23
BELÇİKA	0	2	0	2	3	0	11	1	3	0	0	0	22
BOSNA HERSEK	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	8
BREZİLYA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BULGARİSTAN	2	2	2	14	4	12	5	6	10	5	10	8	80
CEZAYİR	1	0	2	0	3	1	1	0	2	1	1	4	16
ÇEK CUM.	0	2	0	0	3	0	0	0	0	0	3	0	8
ÇİN HALK CUM.	3	0	4	2	2	1	4	4	8	1	0	2	31
DANİMARKA	2	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	6
EKVADOR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ENDONEZYA	2	0	0	0	6	3	1	2	0	1	0	0	15
ERMENİSTAN	1	2	1	3	4	0	2	2	1	1	3	3	23

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

ESTONYA	0	0	4	0	0	0	0	0	0	1	0	0	5
FAS	0	1	4	2	0	0	3	0	1	0	1	2	14
FİLİPİNLER	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	1	4
FİLİSTİN	0	0	0	0	13	2	2	16	6	2	1	1	43
FİNLANDİYA	67	54	27	60	25	29	25	33	33	14	14	12	393
FRANSA	3	11	28	3	11	3	8	15	6	4	18	14	124
G. KIBRIS RUM YÖN.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GÜNEY AFRİKA CUM.	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
GÜNEY KORE	2	3	8	11	6	2	9	0	0	30	3	3	77
GÜRCİSTAN	0	1	1	0	0	8	1	3	2	1	1	1	19
HIRVATİSTAN	0	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
HİNDİSTAN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
HOLLANDA	9	8	7	9	10	8	4	18	10	12	16	17	128
IRAK	6	6	26	13	9	14	24	29	27	21	7	14	196
İNGİLTERE	14	5	7	10	15	13	19	9	13	21	17	14	157
İRAN	6	4	6	6	22	12	6	0	6	15	2	15	100
İRLANDA	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	5
İSPANYA	6	0	1	4	6	1	1	1	4	6	2	1	33
İSRAİL	1	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	5
İSVEÇ	0	0	0	2	3	1	5	4	3	12	14	5	49
İSVİÇRE	2	3	0	11	0	1	1	1	0	1	8	5	33
İTALYA	25	10	4	7	14	17	10	31	35	12	15	10	190
İZLANDA	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
JAPONYA	2	2	16	9	8	0	4	2	11	13	23	14	104
K.K.T.C.	3	0	0	3	3	0	0	8	2	0	0	0	19
KANADA	0	0	2	3	1	3	5	0	1	1	6	2	24
KATAR	2	12	5	4	9	5	0	32	12	20	8	6	115
KAZAKİSTAN	22	20	25	9	16	0	5	5	7	17	17	13	156
KENYA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5
KIRGIZİSTAN	4	2	4	4	2	7	1	2	3	5	5	4	43
KOLOMBİYA	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	3
KUVEYT	6	11	9	26	10	63	20	43	55	15	9	5	272
LETONYA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
LIECHTENSTEIN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
LİBYA	11	9	4	8	6	8	0	8	30	21	12	7	124
LİTVANYA	0	4	0	0	0	0	0	0	0	3	2	0	9
LÜBNAN	1	0	0	0	4	10	1	11	0	2	4	2	35
LÜKSEMBURG	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
MACARİSTAN	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	2
MAKEDONYA	1	0	0	5	0	0	6	0	0	0	1	0	13
MALEZYA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

MALTA	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
MEKSİKA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MISIR	2	0	2	5	5	2	4	22	3	10	9	4	68
MOLDOVA CUM.	3	5	2	6	3	2	0	2	0	2	1	2	28
MONAKO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NİJERYA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NORVEÇ	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	1	4
ÖZBEKİSTAN	3	1	8	4	2	9	14	0	3	3	2	4	53
PAKİSTAN	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	12
POLONYA	10	29	22	17	12	17	10	24	0	8	7	4	160
PORTEKİZ	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2
ROMANYA	1	3	5	1	5	3	17	3	3	3	6	5	55
RUSYA FED.	102	131	140	166	111	214	5	46	61	101	160	84	1.321
S.ARABİSTAN	246	90	440	502	412	1.017	261	1.081	283	501	95	115	5.043
SİRBİSTAN	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	4
SİNGAPUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
SLOVAKYA	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	4
SLOVENYA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SUDAN	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	5
SURİYE	22	9	11	16	18	34	3	62	24	11	5	18	233
ŞİLİ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TACİKİSTAN	0	3	0	1	0	1	0	2	5	1	0	2	15
TAYLAND	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	3
TAYVAN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
TUNUS	0	0	0	2	1	2	0	4	3	0	0	0	12
TÜRKMENİSTAN	3	6	3	3	3	2	3	3	13	3	3	3	48
UKRAYNA	11	15	15	19	15	10	10	9	16	7	15	20	162
UMMAN	5	3	6	6	4	4	0	0	6	2	5	0	41
ÜRDÜN	2	0	0	2	4	2	1	16	0	5	4	2	38
VENEZÜELLA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
YEMEN	3	3	5	2	10	12	0	0	2	3	1	2	43
YENİ ZELANDA	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
YUNANİSTAN	7	10	18	16	8	13	15	4	7	17	21	13	149
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MİLLİYETSİZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TÜRKİYE	4.844	6.092	4.256	4.311	3.364	3.369	1.919	3.182	2.819	4.059	4.506	4.107	46.828
AFGANİSTAN	0	0	0	1	0	2	2	0	1	0	1	0	7
DİĞER	6	12	1	35	14	6	4	67	10	19	10	22	206
TOPLAM	5.799	6.816	5.684	5.860	4.813	6.150	2.761	6.454	4.091	5.562	5.367	5.019	64.376

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

2013 YILI TURİZM İŞLETME BELGELİ TESİSLERDE KONAKLAYAN TURİST SAYILARI

Tesisin Adı		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
Elegance Hotel	Altınova	1607	2327	1018	887	793	1283	659	1582	756	928	578	615	13033
Limak Thermal Otel	Termal	1006	899	1136	1020	933	989	575	1099	725	937	1024	993	11336
Grand BeyzadeOtel	Merkez	215	259	259	279	230	228	65	166	259	244	272	189	2665
Thermalium Welness Park	Termal	1171	1421	1348	1325	996	1237	357	1491	578	1162	1283	1271	13640
Yalova Kaplıca İşletmeleri	Termal	1427	1496	1518	1521	1168	1465	689	1677	1178	1480	1426	1307	16352
Green Termal Otel	Termal	373	414	405	363	310	477	220	439	302	373	390	336	4402
Thermo Vital Otel	Termal				465	383	471	196		293	438	394	308	2948
TOPLAM:		5799	6816	5684	5860	4813	6150	2761	6454	4091	5562	5367	5019	64376

Değerlendirme ve Sonuçlar.

TURİZM

Mavi Bayrak Uygulamaları

TANIM: (Denize Kıyısı Olan İller İçin) Gerekli standartları taşıyan nitelikli plaj ve marinalara verilen uluslararası bir çevre ödülü olan mavi bayrağın, Türkiye’de 1997 yılından itibaren verildiği plaj ve marinaların yıllar itibari ile toplam sayılarının belirtilmesidir.

Kaynak: Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle, mavi bayrak almaya hak kazanmış plaj ve marina sayıları

Durum ve eğilimler;

Armutlu burnunda İhlas Tatil Köyü plajı 2008 yılında Mavi Bayrak sahibi olmuştur. 2010 Yılında ise niteliklerini kaybettiğinden Mavi Bayrak Belgesi iptal edilmiştir. İlimizde 2013 yılında mavi bayrak almaya hak kazanmış plaj bulunmamakta olup,Yalova Merkezdeki Setur Marina mavi bayrak ödülü almıştır.

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

I.3. Hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla yıl içinde il/ilçelerde alınan tedbirleri "X" ile işaretleyiniz.

YERLEŞİM YERİNİN ADI		ALINAN TEDBİR/TEDBİRLER								
		a	b	c	d	e	f	g	h	i
İL MERKEZİ	1.Yalova Merkez	X	X	X		X			X	
	2.									
	3.									
	.									
	.									
İLÇELER	1.Armutlu	X		X		X			X	
	2.Çiftlikköy	X	X	X		X	X		X	
	3.Çınarcık	X	X	X		X			X	
	4.Termal	X	X	X		X			X	
	5.Altınova	X	X	X		X	X		X	
	6.									
	7.									
	8.									
	9.									
	10.									

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (2013 yılı)

Tedbirler:

a. Kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı
b. Doğalgaz kullanımı
c. Bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları
d. Ağaçlandırma çalışmaları/orman alanlarının, yeşil alanların artırılması
e. Motorlu taşıtların egzoz gazı ölçümleri
f. Sanayi kuruluşlarının emisyon izni almaları
g. Sanayi tesislerinin yerleşim yeri dışına çıkarılmaları
h. Denetim
i. Diğer (Varsa yukarıya ayrılan bölümde belirtiniz).

I.4. Hava kirliliğinin giderilmesinde, yıl içerisinde, il/ilçelerde karşılaşılan güçlükleri önem sırasına göre rakam ile belirtiniz.

Karşılaşılan Güçlükler	GEÇEN YILKİ ÖNEM SIRANIZ	BU YILKİ ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması			
b. Ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması			
c. Halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması	1	1	
d. Kaliteli yakıt temininde zorluklar			
e. Kurumsal ve yasal eksiklikler			
f. Toplumda bilinç eksikliği	2	2	
g. Meteorolojik faktörler			
h. Topografik faktörler			
i. Diğer (Belirtiniz).....			

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (2013 yılı)

BÖLÜM II.SU KİRLİLİĞİ

II.1. İl sınırları içerisinde bulunan su kaynaklarının kalite değerlendirilmesi

II.1.1. İl sınırlarında bulunan yüzeysel sularının kalite sınıflarını Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yüzeysel Suyu Adı	Kalite sınıfı				Kirlenme Nedenleri								
	1	2	3	4	a	b	c	d	e	f	g	h	i
					Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer (Belirtiniz)
Gökçe Barajı	x												
Armutlu Göleti	x												
Samanlı Dere					x	x			x				
Safran Dere					x	x			x				
Balaban Dere					x	x			x				
Kılıç Dere					x	x			x				
Kara Dere					x	x			x				
Darlık Deresi					x	x			x				

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (2013)

II.1.2. İl sınırlarında bulunan yeraltı sularının kalite sınıflarını Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yeraltı suyunun bulunduğu bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı			Kirlenme Nedenleri									
	İyi	Zayıf	Yeterli veri yok	a	b	c	d	e	f	g	h	i	
				Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer (Belirtiniz)	

Kaynaklar: Bu konu ile ilgili çalışma yapılmamıştır.

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

II.1.3. İl sınırlarında bulunan yüzme sularının kalite sınıflarını Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yüzme Suyunun bulunduğu bölge/plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri						
	Var	Yok	A	B	C	D	a	b	c	d	e	f	g
							Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Deniz/Göl Taşımacılığı	Diğer (Belirtiniz)

(*) A sınıfı çok iyi/mükemmel, B sınıfı iyi kalite, C sınıfı kötü kalite ve D sınıfı çok kötü kalite/yasaklanması gereken olarak kalite kategorilerini temsil etmektedir.

Kaynaklar: Bu konu ile ilgili çalışma yapılmamıştır.

II.2. Yıl içinde, il sınırları içindeki il/ilçelerde atıksuların yol açtığı kirlenmenin nedenlerini uygun seçenekleri "X" ile işaretleyerek belirtiniz.

Yerleşim Yerinin Adı		Atık Sulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
İl Merkezi	1. Merkez İlçe													
	2.													
	3.													
	.													
	.													
	.													
İlçeler	Altınova													
	Çiftlikköy													
	Armutlu													
	Çınarcık		X											
	Termal													
	6.													
	7.													
	8.													
	9.													
	10.													
	11.													
	.													
	.													
.														

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (2013)

Kirlilik Nedenleri:

- a. Kanalizasyon şebekesinin olmaması veya yetersiz olması
- b. Yerleşim yerlerinde evsel nitelikli atıksuların arıtılmaması
- c. Büyük sanayi kuruluşlarının atıksularını arıtmaması
- d. Küçük sanayilerde toplu arıtmanın olmaması
- e. Foseptik çukurların sağlıklı şekilde inşa edilmemesi
- f. Foseptik atıkların vidanjörlerle çekildikten sonra gelişigüzel yerlere boşaltılması
- g. Zirai mücadele ilaçlarının kullanımı
- h. Kimyasal gübre kullanımı
- i. Arıtma tesisi kapasite ve verimlerinin yetersiz olması
- j. Arıtma tesisinde görevli olan personelin yetersiz olması
- k. Hayvancılık atıkları
- l. Maden atıkları
- m. Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

II.3. Su kirliliğinin önlenmesi amacıyla alıcı ortamlarda aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını çizelgede (x) işareti koyarak belirtiniz.

Alıcı Ortamın Adı	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler								
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
Deniz									
1.Marmara Denizi	X	X			X	X	X		
2.									
.									
Göller									
1.									
2.									
3.									
.									
Akarsular									
1.									
2.									
3.									
.									
.									
Havzalar									
1.									
2.									
3.									
.									
.									
Yeraltı Suları									
1.									
2.									
3.									
.									
Jeotermal Kaynaklar									
1.									
2.									
3.									
.									
.									
Diğer Alıcı Su Ortamları									
1.									
2.									
.									

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (2013)

(İlimizde atıksuların alıcı ortamı olarak sadece Marmara Denizi bulunmaktadır.)

Alınan Tedbirler:

- Kanalizasyon şebekesinin yapılması ya da yenilenmesi
- Aritma tesisi /deniz deşarjı /depolama alanları yapılması
- Yerleşim merkezinde fosseptik kullanılması
- Tarımsal faaliyetlerde kullanılan zirai mücadele ilacı ve gübrenin aşırı ve yanlış kullanımının önlenmesi
- Yönetmelikler çerçevesinde denetim yapılması
- Deniz araçlarının atıklarını boşaltabilmeleri için uygun yerlerin hazırlanması
- Sanayi kuruluşlarının atıksuları için deşarj izni alması
- Toplumsal bilgilendirilme ve bilinçlendirme faaliyetleri
- Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

II.4. Su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırları içerisinde karşılaşılan güçlükleri en önemliden az önemliye doğru numara vererek (1,2,3,...) işaretleyiniz.

KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması			
b. Mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması			
c. Kurumsal ve yasal eksiklikler			
d. Toplumda bilinç eksikliği	2	2	
e. Diğer (Belirtiniz).....Kaynağı tespit edilemeyen kirlilikler.	1	1	

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (2013)

BÖLÜM III. TOPRAK KİRLİLİĞİ

III.1. İlinizde toprak kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre rakam ile işaretleyerek belirtiniz.*

Kirlenme Kaynağı	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi kaynaklı atık boşaltımı			
b. Madencilik atıkları			
c. Vahşi depolanan evsel katı atıklar			
d. Vahşi depolanan tehlikeli atıklar			
e. Plansız kentleşme			
f. Aşırı gübre kullanımı			
g. Aşırı tarım ilacı kullanımı			
h. Hayvancılık atıkları			
i. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: Bu konu ile ilgili çalışma yapılmamıştır .

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

III.2. Toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırları içerisinde, aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını önem sırasına göre rakam* ile belirtiniz.

ALINAN TEDBİRLER	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ *	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi/Madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması			
b. Kentleşmenin Çevre Düzeni Planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi			
c. Mevzuata uygun olarak gübreleme, ilaçlama ve sulamanın yapılması			
d. Erozyon mücadele çalışmaları			
e. Geri dönüşüm/yeniden kullanım uygulamaları			
f. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Bu konu ile ilgili çalışma yapılmamıştır.

BÖLÜM IV.ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARI

IV.1. Aşağıdaki Konu Başlıklarını Dikkate Alarak, yıl sonu itibariyle, İl Sınırları İçinde Görülen Çevre Sorunlarını Önem ve Önceliklerine Göre Rakam (Önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,5,..... şeklinde numaralandırınız) Vererek Sıralayınız. Tüm sorunları numaralandırmak zorunlu olmayıp, iliniz için geçerli olan sorunları öncelik sırasına göre numaralandırmanız yeterlidir.

ÇEVRE SORUNLARI	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ *	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Hava kirliliği			
b. Su kirliliği	2	2	
c. Toprak kirliliği			
d. Atıklar	1	1	Depolama yeri.
e. Gürültü kirliliği			
f. Erozyon			
g. Doğal çevrenin tahribatı (Orman, Mera, Sulak alan, Kıyı, Biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı)			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (2013)

İL ÇEVRE DURUM RAPORU

IV.2. İl Sınırları İçerisinde IV.1'de Tespit Edilen Her Bir Öncelikli Çevre Sorunu ile İlgili Olarak; Yukarıda IV.1'de Belirlemiş Olduğunuz Öncelik Sırasına Göre;

IV.2'de, IV.1'de sıralanan her bir öncelikli çevre sorunları dikkate alınarak;

- Çevre sorununun nedenlerini,
- Bu nedenlerde daha çok hangi faktör veya sektörlerin etkili olduğunu,
- Çevreye vermiş olduğu olumsuz etkilerini
- Bu sorunların giderilmesinde karşılaşılan güçlüklerini,
- Bu sorunları gidermek amacıyla alınan, alınması planlanan veya alınması gereken tedbirlerin neler olduğunu,
- Ayrıca bu başlık altında yer almasını istediğiniz diğer görüşlerinizi belirten bilgi notunu,

sistematiik ve yeterli seviyede açıklayınız.

I. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

İlimizde hafriyat toprağı depolanma sahası yetersizdir. İnşaat yıkıntı atıkları için depolama alanı bulunmamaktadır. Bu konuda belediyelerin daha hızlı bir şekilde çalışarak yeni depolama yerleri belirlemesi zorunludur.

II. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

Su Kirliliğı olarak ise yine Ülkemizin en şanslı illerinden biri olan İlimizde Nüfusun % 90'ına yakınının evsel kaynaklı atıksuları arıtılmaktadır sadece 5 bin nüfuslu bir beldenin ve az sayıdaki köylerin atıksuları arıtılmamaktadır. Büyük Endüstriyel tesislerin ve küçük sanayi sitesinde yer alan tesislerin de yine tamamının atıksuları arıtılmaktadır. Dolayısıyla İlimizde atıksu ile ilgili de ciddi bir sorun bulunmamaktadır ancak önem sırasına göre değerlendirmek gerekirse 2. Öncelikli sorun olarak tanımlanabilir.

TEŞEKKÜR EDERİZ...